

# Höörs kommun



## Översiktsplan 2012 Samrådsförslag

## Läsanvisning

Översiktsplanen är vägledande för mark- och vattenanvändningen i Höörs kommun. Planen utgör även ett viktigt strategidokument för kommunen då den pekar ut utvecklingsstrategier för att nå kommunens långsiktiga mål i Vision för Höörs kommun 2025

*”Höör är en mötesplats som tar vara på och utvecklar individens kreativitet, där idén om en hållbar utveckling drivits långt och där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande.”*

I kapitel 2 redovisas Vision för Höörs kommun 2025 samt uttolkningen av visionen. För att nå målen i Vision Höör 2025 är det väsentligt att översiktsplanen gör avvägningar mellan olika intressen.

Visionen och planeringsinriktningarna av de allmänna intressena i kapitel 5 har legat till grund för översiktsplanens fem utvecklingsstrategier. Utvecklingsstrategierna, som presenteras i kapitel 3, redovisar de viktigaste faktorerna att uppmärksamma i efterföljande planering. Utvecklingsstrategierna sammanfattas också i ett antal vägledningar och konkreta exempel redovisas under rubriken möjligheter.

I kapitel 4 redovisas planförslag till bebyggelseutveckling i tätorterna och mindre orter, närrekreation, natur och friluftsliv samt infrastruktur. De geografiska beskrivningarna är dels en redovisning av aktuellt planeringsläge med pågående projekt, dels en beskrivning av framtida områdets utvecklingsmöjligheter och potential med utgångspunkt från översiktsplanens strategier. Beskrivningarna i detta kapitel föregriper inte efterkommande planering av dessa områden utan pekar på möjligheter. Inriktning och innehåll av dessa områden måste fastläggas i efterföljande planer och program.

Den formella plankartan för översiktsplanen finns i början av kapitel 4. På kartan redovisas föreslagen bebyggelseutveckling, närrekreation, natur- och friluftsområden, infrastruktur samt nuvarande mark- och vattenanvändning. Gränser redovisas endast schematiskt då översiktsplanen är vägledande och inte juridiskt bindande för efterföljande planering.

I kapitel 5 redovisas de allmänna intressen som kommunen ser som viktigast och mest aktuella. Här finns också hänvisningar till aktuella styrdokument och planeringsunderlag. Som vägledning för kommunens utveckling finns ett antal planeringsinriktningar som summerar de allmänna intressena. Planeringsinriktningarna är vägledande för efterföljande planering.

I det avslutande kapitlet redovisas övergripande de konsekvenser ett genomförande av översiktsplanen skulle innebära.

# INNEHÅLL

	sidan
<b>1 Inledning</b>	<b>5</b>
Vad är en översiktsplan?	7
Övergripande planeringsförutsättningar	9
<b>2 Vision för Höörs kommun 2025</b>	<b>13</b>
<b>3 Utvecklingsstrategier</b>	<b>14</b>
Utveckla den regionala rollen	16
Skapa attraktiva boendemiljöer	20
Tillvarata naturens möjligheter	24
Främja ett mångsidigt näringsliv	28
Arbeta för hållbara och goda kommunikationer	32
<b>4. Planförslag</b>	<b>36</b>
<i>Markanvändningskarta</i>	36
Höör	42
Tjörnarp	56
Norra Rörum	62
Snogeröd, Rolsberga, Fogdarp	63
Natur och friluftsområden	64
Infrastruktur och vindkraft	70
<b>5. Allmänna intressen</b>	<b>72</b>
Befolkning, folkhälsa, trygghet och samhällsservice	74
Bebyggelse	80
Kulturmiljö	86
Kommunikationer	96
Landsbygden	102
Natur och friluftsliv	108
Vatten teknik, energi	124
Hälsa, säkerhet och risker	134
Riksintressen	140
Mellankommunala intressen	144
<b>6. Konsekvenser</b>	<b>148</b>



# 1 Inledning

## Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanen är ett av kommunens viktigaste strategiska dokument och visar kommunens syn på bland annat den framtida bebyggelseutvecklingen, infrastruktursatsningar och skydd av värdefulla områden.

Lokaliserings- och markanvändningsfrågor har både långsiktiga och sektorsövergripande konsekvenser. Beslut i dessa frågor kan därför inte ses isolerade utan måste sättas in i ett större sammanhang. Det gäller till exempel att främja god hushållning med samhällets och naturens resurser, undvika felinvesteringar och se till att konflikter mellan motstridiga intressen minimeras. För kommunen och andra aktörer är det viktigt att ständigt ha tillgång till ett långsiktigt planeringsunderlag om kommunens utveckling.

Översiktsplanens huvudsakliga syfte är att ge vägledning inför beslut som gäller mark, vatten och bebyggelse. Den är vägledande när kommunen fattar beslut om nya detaljplaner eller när bygglov ska beviljas. Den är inte juridiskt bindande.

Med sitt långa tidsperspektiv är översiktsplanen en naturlig arena för en mer allmän diskussion om kommunens framtid. Det långa tidsperspektivet innebär också att de frågor som behandlas tar lång tid att förverkliga. För att få en samlad utbyggnadsstrategi som inbegriper stora investeringar i vägar och järnvägar, måste bebyggelseutvecklingen redovisas i ett långsiktigt perspektiv. Översiktsplanen har därför ett perspektiv som ligger 20-30 år fram i tiden.

Planen ger möjlighet att presentera visioner och förslag rörande kommunens utveckling för offentlig debatt och politisk förankring. Översiktsplanen tas därför fram i en process där grannkommuner, myndigheter och allmänheten ges möjlighet att lämna synpunkter som på olika sätt vägs in i planen.

# Inledning

## Gällande fördjupningar av och tillägg till översiktsplanen

Innehållet i översiktsplanen kan preciseras i så kallade fördjupningar av översiktsplanen (FÖP) eller tillägg till översiktsplanen. Det kan gälla geografiska områden, som en tätort, eller ett särskilt tema, som vindkraft. När en sådan fördjupning antas ersätter den översiktsplanen för just det området eller det temat. Det finns två fördjupningar som fortfarande är aktuella och ska gälla även efter antagande av ÖP 2012, FÖP Höör Väster och FÖP Vindkraft.

### FÖP Höör Väster 1996

Området planeras för bostadsbebyggelse med erforderliga bostadskomplement, till exempel förskolor, lekplatser mm. Fördjupningen av översiktsplanen har kompletterats med en illustrationsplan/strukturplan. Totalt beräknas området rymma 400-500 bostäder i en blandad bebyggelse med villor, radhus flerbostadshus.

### FÖP Vindkraft 2010

Planen redovisar, utifrån allmänna intressen, befintliga platser och bestämmelser, kommunens förutsättningar för etablering av vindkraft. Planförslaget anger kommunens ställningstagande i fråga om vindkraftsetablering för hela kommunens yta.



## Pågående och kommande fördjupningar av översiktsplanen

### Centrum.

Planeringen av de centrala delarna av tätorten har pågått under flera år och syftar till ge underlag till att utveckla centrum vad gäller bostäder, handel, verksamheter och service. Avsikten är att presentera förslag och rekommendationer som gör det möjligt att bibehålla och öka centrumområdets attraktivitet. Planeringen ska förena områdets karaktär med ett modernt fungerande centrum med plats för handel, kulturutbud och rekreation.

### Frostavallen-Skånes djurpark.

Planeringen syftar till att behålla och utveckla området med Frostavallen och Skånes Djurpark som ett centrum för friluftslivet i kommunen och i Skåne. Därvid ska området ses som en helhet, där de olika

delarna och fastigheterna måste samverka, för att området skall kunna utvecklas på ett positivt sätt. Hela riksintresseområdet ska utnyttjas på ett sätt som innebär hushållning med befintliga kvaliteter samtidigt som en avvägning görs mellan olika intressen.

### Ringsjöbandet.

Planeringen har i inledningsskedet hanterats som ett översiktligt planprogram. I ÖP 2002 angavs att en större komplettering förutsatte en fördjupning av översiktsplanen. Motivet att växla över till ett planprogram var att kunna påbörja detaljplaneringen så snart som möjligt. Ny PBL i maj 2011 har inte med planprogram som ett planeringssteg. Fortsättningen av planeringen kommer därför att hanteras som en fördjupning av översiktsplanen.

### Tjörnarp.

Pågatågsstoppet och utvecklingen av tågtrafiken i regionen och Skåne nordost innebär att planberedskapen för ny bebyggelse måste förbättras. Planeringen bör ge möjlighet till en större utbyggnad.

### Rolsberga-Fogdarp-Snogeröd

Utbyggnaden av ESS och MAX IV samt den stora expansionen i Malmö-Lund-området gör området intressant för boende och verksamheter.

## Detaljplaners koppling till översiktsplanen.

Översiktsplanen har särskilt stor betydelse vid handläggning av detaljplaner och områdesbestämmelser. Den sätter in detaljplaner och andra beslut i ett större sammanhang och ger överblick över bebyggelseutvecklingen och mark- och vattenanvändningen. För detaljplaner, som är av begränsad betydelse och saknar intresse för allmänheten, kan ett enkelt planförfarande tillämpas. Enkelt planförfarande innebär att handläggnings- och beslutsprocessen är förenklad och kan genomföras på kortare tid.

Områdesbestämmelser är ett planinstrument som är juridiskt bindande på liknande sätt som detaljplan, men som inte ger någon bygg rätt. Planinstrumentet kan användas för en begränsad och översiktlig reglering eller för att ange spelreglerna i ett område inför framtida, mer detaljerade planeringsinsatser. Områdesbestämmelser antas för att till exempel säkerställa syftet med översiktsplanen eller ett riksintresse. Det kan gälla att skydda värdefulla bebyggelsemiljöer, att reglera grunddragen i bebyggelsestrukturen eller att förhindra att fritidshus omvandlas till permanentbostäder.

### Andra kommunala planers koppling till översiktsplanen.

Översiktsplanens sektorsövergripande karaktär gör att den måste baseras på mål och strategier formulerade i sektorsplaner som berör näringsliv, trafik, turism, övergripande miljöfrågor, sociala och ekonomiska aspekter m.m. Kommunens fysiska planering är till exempel en mycket betydelsefull del av kommunens samlade miljöpolitik. Översiktsplanen är kommunens mest övergripande och långsiktiga planeringsinstrument men i sektorsplaner kan tidsperspektivet variera. Ibland kan ställningstaganden i sektorsplaner behöva följas upp med markreservationer i översiktsplanen medan i andra sammanhang kan ställningstagande i översiktsplanen påverka inriktningen inom annan planering.

Översiktsplanens roll är bland annat att fungera som ett sammanhållande strategiskt dokument för den fysiska planeringen och hur kommunens mål ska förverkligas på lång sikt. Prioriteringen av de fördjupade studier som redovisas i översiktsplanen föreslås ske i ett särskilt utvecklings- och utbyggnadsprogram. Detta tas fram efter antagandet av planen för att mer detaljerat visa hur planen ska genomföras.

Vid utformandet av översiktsplanen har särskilt nedanstående befintliga kommunala planer, program och underlag beaktats:

- Vision för Höörs kommun 2025
- Lokala miljömål
- Naturvårdsprogram
- Grönstrukturprogram
- Fritidsplan
- Kulturmiljövården i översiktsplaneringen
- Bevaringsplan
- Befolkningsprognos
- Trafikstrategin

Den breda ansatsen i översiktsplanen syftar inte till att den ska bli styrande eller ersätta andra planer och program. Översiktsplanens roll är främst att göra avvägningar mellan olika intressen. Konkurrerande intressen kan ofta kombineras utan problem, men ibland måste de vägas mot varandra och någon form av prioritering göras. I samband med detaljplaner, bygglov, markköp och liknande juridiskt bindande beslut görs det slutliga ställningstagandet.

Översiktsplaneringen syftar bl.a. till att öppet och samlat redovisa konkurrerande kort- och långsiktiga intressen och ange kommunens strategi och motiv

för agerande vid eventuella intressekonflikter. Målsättningen bör vara att översiktsplanen och andra långsiktiga planer och program fungerar i växelverkan och ständigt analyserar och vidareutvecklar kommunens långsiktiga strategier.

### Ny översiktsplan behövs

Resandet i regionen och över sundet har ökat. Den fysiska bron mellan Danmark och Sverige spelar en mycket stor roll i sammanhanget, men det handlar också om ökat samarbete och mentala broar över sundet. En etablering av ESS i Lund kommer att bidra till ökad tillväxt i regionen. Hur stor den blir och vilken inriktning den får är mycket beroende av hur väl vi lyckas ta emot ESS och ta tillvara de långsiktiga effekter anläggningen kan ge.

Bostadsbyggandet har under de senaste åren varit omfattande i hela sydvästra Skåne till följd av en stor efterfrågan. Detta beror inte minst på stor inflyttning till Malmö- Lundområdet från såväl övriga Sverige, som Danmark och andra länder. Investeringarna i stora infrastrukturprojekt i Skåne har inte varit tillräckligt omfattande för att svara upp mot det övriga byggandet. Angelägna utbyggnader av vägar och järnvägar har drabbats av förseningar inte minst till följd av ökade investeringskostnader. Såväl lastbils- som personbilstrafiken har ökat betydligt på det skånska vägnätet och transittrafiken genom Skåne är omfattande.



Trafik- och transportfrågor har stor betydelse för Höörs utveckling. Vilka utbyggander och åtgärder behöver komma till stånd för att vi ska kunna bygga en attraktiv och hållbar kommun? Hur kan vi åstadkomma en kommun med minskat transportarbete? Kollektivtrafikfrågorna, järnvägstrafiken, stationsområdena, busstrafiken men även gång- och cykeltrafiken, bör särskilt uppmärksammas. För järnvägstrafikens del handlar det bland annat om att minska bullerstörningar och minimera risker vid transporter av farligt gods.

Hållbarhetsbegreppet, ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet, har fått en allt större betydelse för den fysiska planeringen. Hushållningen med resurser är en viktig princip i all planering och ett viktigt perspektiv i översiktsplaneringen. Klimatfrågorna har hamnat i fokus under senare tid, bland annat genom Klimat- och sårbarhetsutredningens arbete. Plan- och bygglagen har ändrats beträffande den översiktliga planeringen, bland annat ska hänsyn inte enbart tas till människors hälsa utan även till deras säkerhet vid lokalisering av bebyggelse till viss mark.

Staten har ambitionen att bygga ut vindkraften i Sverige. Det kommunala planeringsarbetet och översiktsplanen är viktiga instrument i sammanhanget för att lokalisera vindkraftverk och hantera konflikter mellan olika intressen. ”Tillägg till översiktsplan 2002, vindkraft” har antagits av kommunfullmäktige 2010.

Ny plan- och bygglagen har trätt i kraft maj 2011. Bland annat har följande lyfts fram om översiktsplaneringen:

- den ska vara enklare och mer strategisk
- tillägg och fördjupningar, geografiska och tematiska, ska kunna göras
- att den liksom tidigare bör vara en politisk långsiktig vision för mark- och vattenanvändningen samt bebyggelseutvecklingen
- den regionala dialogen är viktig

### Planprocessen för ÖP 2012

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2009 om översyn av översiktsplanen. Kommunstyrelsens arbetsutskott fungerar som styrgrupp för arbetet med aktualisering och komplettering av översiktsplanen. Arbetsgruppen har utgjorts av stadsarkitekt Bo Johansson, näringslivschef Peter Wollin, kommunekolog Anna-Karin Olsson, planarkitekt Anneli Andersson och planarkitekt Yvonne Hagström. Planingenjör Inger Wickström har arbetat med utformning av kartor, layout och text vid framtagandet av samrådshandlingen.

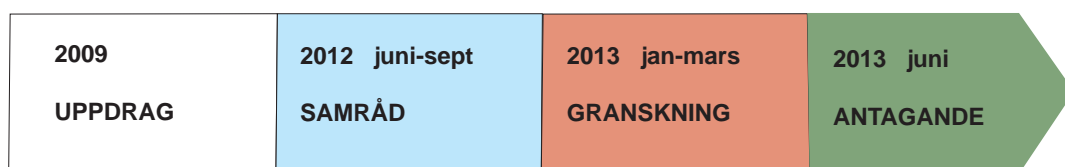
I arbetets inledningsskede hölls en workshop på Backagården 11 maj 2010 med ett brett deltagande från kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Planprocessen indelas i två skeden: samrådsskedet och gransknings-/utställningsskedet.

Kommunstyrelsen godkände 2012-05-24 planförslaget för samråd.

Samråd kommer att hållas under tiden juni-september 2012. Samrådsmöten kommer att anordnas under augusti 2012 i Höör, Tjörnarps, Norra Rörums och Gudmundtorps kommuner.

Gransknings-/utställningsskedet planeras till november-december 2012.





# ÖVERGRIPANDE PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

## Hållbar utveckling

Det övergripande målet är att Höör ska vara en attraktiv och hållbar kommun socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Vision för Höörs kommun 2025 anger att Höörs kommun är kommun ”där idén om en hållbar utveckling drivits långt”. Miljömålen innebär bland annat minskade utsläpp av växthusgaser, hållbart nyttjande av naturtillgångar. Dessa frågor behandlas bl.a. i Lokala miljömål och Trafikstrategi, strategi för hållbart resande.

Höörs lokala miljömål utgör ett styrdokument för kommunens verksamhet och är vägledande för kommunala beslut och åtgärder i riktning mot ett hållbart samhälle. Trafikstrategin anger inriktning och vägledning kring vilka trafikfrågor som ska prioriteras. Strategin besvarar frågor om utmaningar för trafiksystemet och hur dessa ska kunna styras i rätt riktning mot kommunens övriga övergripande planeringsmål. Målet är att skapa en robust struktur för en växande befolkning och samtidigt fortsätta utvecklas som en attraktiv och hållbar kommun.

De tre hållbarhetsaspekterna, social, ekologisk och ekonomisk måste samverka och är beroende av varandra för att målsättningen med det hållbara samhället ska uppnås.

Ett mål kan inte uppnås utan hjälp av de andra. Fungerar inte ekosystemet finns inga förutsättningar att nå ekonomisk och social hållbarhet. Att utveckla ekologiskt hållbara system och strukturer kräver goda ekonomiska villkor. Tillväxt i ekonomin är en av förutsättningarna för att skapa arbetstillfällen vilket ökar den sociala hållbarheten.

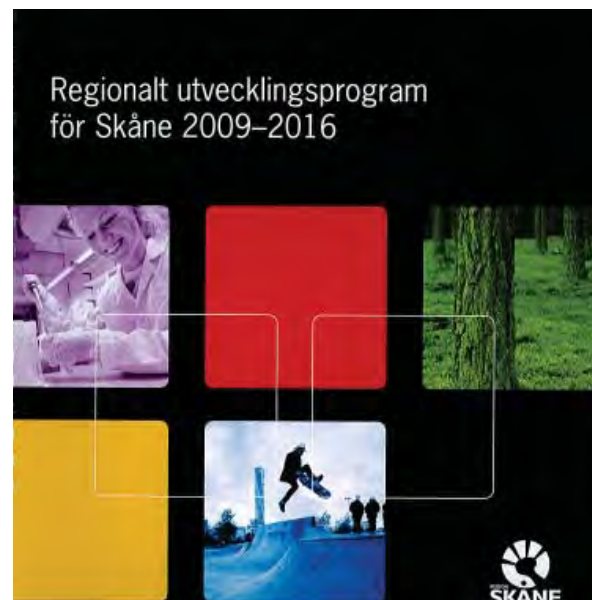
Målet med det hållbara samhället är att ge förutsättningar för dagens och framtidens medborgare att skapa sig ett gott liv när det gäller arbete, försörjning, bostad, utbildning, trygghet och tillgång till bra vård. Det gäller även att ha möjlighet att känna samhörighet, att delta i demokratiska processer, att delta i kulturella aktiviteter och uttrycka sig kreativt.

## Regional utveckling

### Skånes utvecklingsprogram

Region Skåne har tillsammans med de 33 skånska kommunerna tagit fram ett utvecklingsprogram för Skåne som antogs i juni 2009 och blickar fram mot 2016. Syftet är att ge vägledning och en gemensam bild för planerings- och utvecklingsinsatser. Programmet är uppbyggt med vision, övergripande målsättningar, utmaningar och ett begränsat antal operativa mål.

För att nå visionen om Ett livskraftigt Skåne och de övergripande målsättningarna om tillväxt, attraktionskraft, bärkraft och balans står Skåne inför många utmaningar. En viktig funktion för det regionala utvecklingsprogrammet är att ge uttryck för alla aktörers samlade viljeinriktning. De övergripande målsättningarna förverkligar tillsammans med visionen om ett livskraftigt Skåne – ett långsiktigt hållbart samhälle. Målsättningarna för Skåne fångar de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna i begreppet hållbar utveckling. Dessa mål ligger väl i linje med denna översiktsplan.



### Regionalt transportinfrastrukturprogram

Nya långsiktiga planer för infrastruktur omfattar perioden 2010-2021. En ny nationell plan har upprättats av Trafikverket och fastställdes av regeringen 2010-03-29. Den omfattar investeringar i järnvägar och nationella stamvägar, drift och underhåll av vägar och järnvägar mm. För Höörs del ingår kommunen i de nationella investeringarna för projektet Pågatåg Nordost med ny station i Tjörnarps 2014. En ny regional plan – Länsplan för regional transportinfrastruktur – har upprättats och fastställts av Region Skåne. Den omfattar investeringar i regionala vägar, trafiksäkerhetsåtgärder, cykelvägar, busstrafikens infrastruktur, statlig medfinansiering till åtgärder på kommunalt vägnät mm.

### Strukturbild för Skåne

Strukturbild för Skåne är ett pågående flerårsprojekt som med utgångspunkt i det skånska utvecklingsprogrammet framför allt ska belysa samspelet mellan bebyggelsestruktur, infrastruktur och grönstruktur. I det regionala utvecklingsprogrammet för Skåne finns flera mål och åtgärder med direkt koppling till arbete för en samsyn kring regional utveckling, fysisk planering och kommunernas översiktsplaner.

Inom strukturbild för Skåne pågår ett arbete med vad som benämns Strukturbild 2.0. Målet med Strukturbild 2.0 är att de skånska aktörerna tillsammans ska utarbeta gemensamma strategier för Skåne med koppling till den fysiska planeringen, det vill säga en strukturbild för Skåne. Utgångspunkten är hur de olika aktörerna tillsammans kan skapa långsiktigt hållbara strukturer. Arbetet är ett sätt att arbeta vidare med och konkretisera det regionala utvecklingsprogrammet för Skåne och vara en hjälp i arbetet med att överbygga glappet mellan kommunernas översiktsplaner och det regionala utvecklingsprogrammet.



## Varumärkesstrategi för Höör

### Syfte

Varumärkesarbetet har som syfte att medverka till att driva utvecklingen samt att skapa en stark och samlad bild av de unika möjligheter och erbjudanden som finns i Höör. Varumärkesarbetet ska genomföras både internt i den kommunala organisationen och externt tillsammans med målgrupper i och utanför kommunen.

Höörs kommun ska använda varumärket som ett strategiskt verktyg för tre syften:

- att skapa samhörighet, delaktighet, stolthet och helhetssyn
- att långsiktigt profilera Höörs unika värden och visa på det samlade utbudet av tjänster och upplevelser
- att beskriva och tydliggöra den kommunala verksamhetens möjligheter att tillgodose människors behov och önskningar.

### Kärnvärden

Höör ska även i framtiden kännetecknas av:

- Livskvalitet
- Närhet
- Upplevelser

De tre kärnvärdena har mejslats fram ur de kännetecken som förknippas med Höör. Kärnvärdena utgör grunden för varumärket. De är varumärkets innersta värderingar, som skapar plattformen för hur varumärket ser ut och upplevs. Kärnvärdena är också viktiga att identifiera för att kunna vara konsekvent och tydlig i kommunikationen.

Kärnvärdena lyser inte i neonskyltar vid kommungränsen. Kärnvärdena ska träda fram mellan raderna. De ska vara en checklista som ser till att alla arbetar mot gemensamma mål och att alla förmedlar samma bild av Höör.

### Strategiska visionsvärden

Strategiska visionsvärden är nya värden som utvecklas ur dagens kärnvärden. Strategiska visionsvärden tas fram för att förstärka det befintliga varumärket, skapa en unik position i människors medvetande och bygga vidare på de positiva associationerna kring begreppet Höör.

Visionsvärdena är:

- rekreation, friluftsliv och hälsa
- pedagogik och lärande

Båda visionsvärdena utgår från naturen - Höörs starkaste kännetecken.

## Varumärkesstrategi för Höör

antagen av kommunstyrelsen 11 augusti 2009





## 2 Vision 2025

### Höörs kommun 2025

*Höör är en mötesplats som tar vara på och utvecklar individens kreativitet, där idén om en hållbar utveckling drivits långt och där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande.*

Kommunfullmäktiges beslut 2012-01-25

#### Tolkning av visionen

Med **mötesplatser** menar vi att vi, utifrån vårt geografiska läge och vår natur, verkar för att vara en betydande och känd mötesplats i regionen. Det handlar om att vi, på olika sätt och i olika situationer, utvecklar och stimulerar möjligheterna till möten mellan människor, som ett sätt att skapa både trygghet och kreativitet.

**Kreativitet** handlar om att utveckla och stimulera miljöer där vi kan se nya möjligheter och där nya idéer föds. För vår verksamhet innebär det att vi både arbetar på ett planerat och långsiktigt sätt samtidigt som vi anpassar oss till och reagerar på förändringar.

**Hållbar utveckling** innebär att vi tänker på miljö, ekonomi och det sociala ansvaret och agerar långsiktigt.

För vår verksamhet handlar det om att vi tar ansvar för hur våra beslut och aktiviteter påverkar samhället och miljön, har en dialog med alla berörda och agerar etiskt med öppenhet och med utgångspunkt i lagar och internationella normer.

För vårt samhälle handlar det om att vi vill skapa förutsättningar för livskvalitet och framtidstro utan att äventyra kommande generationers möjligheter.

Med begreppet **tillvarata naturens möjligheter** menar vi att naturen är en resurs för vår samhällsutveckling som vi på ett hållbart sätt vill använda för att finna lösningar på de gemensamma utmaningar vi står inför.

Vision 2025



# 3 Utvecklingstrategier

# Utvecklingstrategier

Höör ska utvecklas till en livskraftig, långsiktigt hållbar kommun med balans mellan sociala, ekonomiska och ekologiska/miljömässiga faktorer. Utgångspunkten för översiktsplanen är att stärka Höörs unika tillgångar, såväl de byggda miljöerna, som de unika miljökviteterna, en levande landsbygd och ett friluftsliv av högsta klass. Höör ska vara en kommun som har en trygg och omväxlande miljö att växa upp och åldras i. Höör är en storstadsnära kommun som ska attrahera och ge människor och företag spännande utvecklingsmöjligheter.

## Utvecklingsstrategier

En översiktsplan ska visa på hur en kommun ska byggas ut och hur den kan ge förutsättningar för en bra framtid för sina medborgare. Planen ska skapa handlingsfrihet, belysa hur man kan hantera olika framtidsalternativ men inte säga med bestämdhet hur framtiden blir. Översiktsplanen ska genom att peka ut markreservat skapa möjligheter och visa på vilka ramar som kan behövas för att möta olika framtider. En översiktsplan handlar huvudsakligen om användning av mark och vattenområden. Kommunen behöver därutöver använda en rad andra instrument för att nå sina mål. Budget, policys, avtal, miljöprogram, social verksamhet, kultursektorn är några områden som alla ska samverka för att Höör ska bli en bra kommun att leva i.

Utifrån översiktsplanens vision om en långsiktigt hållbar utveckling och de övergripande målen ovan, ska följande utvecklingsstrategier vara en vägledning vid fortsatt planläggning och övrigt utvecklingsarbete i kommunen.

## Utveckla den regionala rollen

**Höör ska utveckla sin roll i regionen genom att utnyttja sitt centrala läge mitt i Skåne. För invånare i regionen ska Höör vara en naturlig plats för boende och för verksamheter samt som besöksmål på fritiden. Höör ska erbjuda goda boendemiljöer och ett rikt utbud av rekreations- och fritidsmöjligheter.**

Öresundsförbindelsen har inneburit en positiv utveckling för regionen som gynnat både ekonomi, sysselsättning och integration. Arbetsmarknaden i vårt närområde har haft en mycket stark utveckling under många år. Lund kommer ytterligare att befästa sin ställning som en stad med inriktning mot forskning och utveckling genom anläggandet av MAX IV och ESS. Malmö är en stad med stor tillväxt både vad gäller näringsliv och boende.

Genom att utveckla och skapa intressanta bostads- och centrummiljöer, fritids- och turismmål, kulturinstitutioner, handel och service ökar Höörs attraktionskraft i regionen. Ett viktigt inslag i denna strategi är att erbjuda mark på attraktiva platser, i det regionala perspektivet, för byggande och för etablering av företag inom besöksnäringen.

Sydvästra Skåne utgör kommunens viktigaste närregion beträffande bostads- och arbetsmarknad. Många bostadssökande i Malmö och Lund söker bostad i Höör. Även om arbetspendlingen sker över allt längre sträckor så är det städerna Malmö och Lund som är allra viktigast som arbetsplats.

Men nästan hela Skåne och delar av Själland ligger idag, tack vare förbättrade kommunikationer, inom rimligt avstånd för dagliga resor mellan bostad och arbetsplats. Här finns, på nära håll, tillgång till en stor och varierad arbetsmarknad, men också ett omfattande utbud av kommersiell och offentlig service, samt en stor bredd inom utbildning och kultur.

Höör ska förknippas med lugn och trygghet i en naturnära miljö med goda kommunikationer. Det är viktigt att kontinuerligt analysera och utveckla Höörs regionala roll, som boende- och besökskommun, för att fortlöpande arbeta för att förbättra tillgänglighet till och från regionen för arbetspendlare och besökande.

### Förbättra tillgängligheten

Höörs väg- och järnvägsförbindelser med övriga delar i regionen är mycket positivt för kommunens utveckling. God tillgänglighet till både väg och järnväg ska därför bibehållas och utvecklas.

De beslutade investeringarna i infrastrukturen och utvecklingen av kollektivtrafiken i regionen innebär att resmöjligheterna och tillgängligheten till regionens stora arbetsplatsområden kommer att förbättras ytterligare.

Resandeutvecklingen inom den regionala tågtrafiken har varit mycket kraftig samtidigt som regiontrafiken prioriterat trafiken mellan de större städerna. Detta har lett till försämring av tågförbindelserna till och från Höör.

## Möjligheter

### Strukturbild 2.0

Projektet Strukturbild för Skåne startades 2005, med uppgiften att ta fram en kunskapsbas om utvecklingen i Skåne. Arbetet syftar bland annat till att stärka det regionala perspektivet i den kommunala översiktsplaneringen.

Det är ett kontinuerligt arbete med att fördjupa och vidareutveckla en dialog med kommunerna i frågor om fysisk planering och dess utvecklingsmöjligheter: Ny infrastruktur och nya bostäder och arbetsplatser ska planeras samtidigt som Skånes goda åkermark och grönytor måste bevaras. Den fysiska planeringen ska bidra till att utveckla attraktiva

livsmiljöer och platser där människor vill bo och verka.

Frågan är om kommunerna i tillräckligt hög grad använder de möjligheter och instrument som står till förfogande:

Genom att ha en tydlig vision för kommunens utveckling; stärka översiktsplaneringen; arbeta med ett aktivt markägande; låta det kommunala bostadsbolaget vara bland de ledande i kommunens bostadsutveckling och ha en planberedskap kan kommunen ta initiativet!





Citytunneln, utbyggnad av fyra spår mellan Malmö och Lund, ny station i Tjörnarps, förnyelse av stationen i Höör samt pågatåg Nordost innebär å andra sidan förbättrade pendlingsmöjligheter med högre kvalitet till och från Höörs kommun. Utvecklingen av infrastrukturen och kollektivtrafiken i regionen är några av de viktigaste frågorna att behandla i kommunens översiktsplanering.

I utredningar och projekt har visats att kapaciteten på Öresundsförbindelsen kan vara otillräcklig om några decennier. När Fehmarn Bält-förbindelsen tas i bruk år 2018 kan godstrafiken komma att öka och kraftigt belasta Öresundsbron. Det kan innebära att det blir mindre kapacitet för personresandet inom Öresundsregionen vilket kan påverka antalet tågstopp på stationerna i kommunen. För att säkra regionens långsiktiga utvecklingsmöjligheter är det viktigt att undersöka möjligheterna att med olika typer av regleringar öka kapaciteten. I ovan nämnda utredningar och projekt har också konstaterats att det på lång sikt behövs ytterligare fasta förbindelser över Öresund. Nya järnvägar eller spår som i huvudsak vänder sig till godstrafik kan också behövas i regionen.

### Fortsatt samverkan i regionen

I processen med Region Skånes arbete med Strukturbild för Skåne har tre huvudfrågor identifierats; Attraktivitet, Plats för alla och Tillgänglighet. Frågorna är viktiga för Skånes utveckling och för utvecklingen i Höör.

Höör ska samverka med andra skånska kommuner

för att ta tillvara utvecklingsmöjligheterna i regionen och i mellanskåne. För detta fordras engagemang och arbete både vad gäller visioner, mål och strategier samt ett samordnat agerande. Samverkan kan ske med andra kommuner, näringsliv, institutioner och intresseorganisationer för att få ett brett perspektiv och förankring. Genom samarbete inom regionen är det möjligt att framföra gemensamma ståndpunkter till regering och nationella myndigheter i samband med förslag till infrastrukturplaner och projekt.

Ett sådant samarbete finns i sydvästra Skåne genom att elva kommuner arbetar tillsammans i nätverket Malmö-Lund regionen, tidigare SSSV. Olika frågor har lyfts fram och diskuterats för att sedan bearbetas av några kommuner i en mer formell samverkan. Under 2011 har diskuterats hur samarbetet kan utvecklas för att bli mer aktivt och få större genomslag i samhällsplaneringen.

Höörs strategi är att planera och styra en stor del av utbyggnaden till områden nära stationerna i Höör och Tjörnarps samt till övriga kollektivstråk. Detta ger en regional tillväxt med tillskott av bostäder och arbetsplatser, i lägen där de blir lätta att nå med tåg eller buss från stora delar av Skåne och Själland, vilket är positivt ur klimat- och miljösynpunkt

### Utveckla friluftsliv, rekreation och boende

Ringsjöarna och Frostavallen med den höglänta mellanbygden i norr förknippas med Höör. Det varierade landskapet med olika naturmiljöer och ett omväxlande odlingslandskap erbjuder höga upplevelsevärden som kan förstärkas och utvecklas.

## Möjligheter

### Kopplat nätverk-regionalt och lokalt

En rumsligt nätverk i en region kopplar ihop centrala funktioner med ocentrala på ett bra sätt så att man som gående och cyklist lätt kan förflytta sig med den regionala infrastrukturen och nå mötesplatser både centralt och ocentralt.

Den goda kopplingen till naturen och den regionala kollektivtrafiken kan förbättras ytterligare för att göra Höör till en ännu populärare bostads- och besöksort. Höör erbjuder en god service, en lugn boendemiljö och tillgång till hela regionens utbud. Ett lokalt rumsligt nätverk i Höör med en centralt belägen knutpunkt vid stationen

och Nya torg kopplar samhället till det regionala nätverket och alla dess destinationer vilket skapar ett stort mervärde för Höörs invånare.

Höör har 20 min med tåg till Lund, 60 min till Kastrup och 80 min till Köpenhamn. Utvecklingen av denna typen av samhälle är hållbar och erbjuder hög livskvalitet för invånarna.

"Strukturbild för Skåne. Öresundsregionen i ögonhöjd"



Upplevelsevärdena bör göras mer kända och tillgängliga för att öka kommunens attraktionskraft. Ringsjön med dess omgivande landskap har ett mycket stort värde för såväl jordbruksnäringen och fiske som för boende och turism. Naturvärdena är höga med närhet till stora skogar, ett unikt eklandskap och värdefulla strandängar. I området finns även en rik skatt av kulturlämningar och många utnyttjar området för rekreation. Frostavallen och Skånes Djurpark med dess anläggningar och det omgivande landskapet har stor kapacitet och möjligheter till utveckling. Sammantaget finns det kvaliteter och särdrag ur rekreations-, friluftsliv- och turistsynpunkt som till viss del är kända men som kan utvecklas i program för utvecklingen av området kring Ringsjön och Frostavallen.

### Förstärk och utveckla orternas centrum

Genom att bevara och utveckla Höör centrums småstadskaraktär med en blandning av boende, butiker, kontor samt verksamheter grupperade kring tydligt avgränsade och innehållsrika gaturum förbättras centrum både som lokal och regional mötesplats.

För att understryka centrum bör tätortens mest centrala lägen ha högre exploatering än mer perifert belägna villakvarter. För att minska transportbehovet och förbättra underlag för handel och service bör centrum förtätas med fler bostäder. Förtätningen ska ske med hänsyn till småstadskaraktären, kulturmiljön och gröna värden. Centrum ska innehålla en blandad bostadsbebyggelse med olika lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer.

Ungdomars och äldres boendesituation ska särskilt uppmärksammas. Områdets status som kommunens kommersiella centrum och centrum för service ska förstärkas. Dagens handels- och butiksstruktur ska vidareutvecklas samt förutsättningar skapas för nyetableringar.

I Tjörnarps ska främst området runt nya pågatågsstationen ges möjlighet att utvecklas med nya bostäder och lokaler.

## Möjligheter

### Projekt Ringsjön

Ringsjön har stor betydelse för friluftsliv och rekreation i kommunen. Betydelsen kan öka om det blir mer attraktivt att bada genom att vattnet får bättre kvalitet, inslaget av alger minskar, siktdjupet ökar och föroreningar minskar.

Projekt Ringsjön syftar till att reducera Ringsjöns bestånd av vitfisk för att minska sannolikheten för algblomningar samt att genom stimuleringsåtgärder öka möjligheterna för undervattensväxter att breda ut sig. Ytterligare syfte är att föra ut information om Ringsjöns värden för naturvård och rekreation och om projektet i stort.

Projektet är ett samarbetsprojekt mellan kommunerna Höör, Hörby och Eslöv, Sydsvatten AB och Ringsjöfisk AB. Projekt Ringsjön lyder under Ringsjöns vattenråd. Vattenrådet är ett samarbetsorgan där kommunerna samt ett antal organisationer och företag med intresse och verksamhet i sjön deltar.

Projektets övergripande mål är:

- Växtplanktonblomning i Ringsjön får inte negativt påverka sjöns användning för bad och dricksvattentäkt.
- Ringsjöns vatten och ekologiska funktion ska vara av sådan kvalitet att ett långsiktigt hållbart yrkes- och sportfiske kan bedrivas.
- Den biologiska mångfalden i och i anslutning till Ringsjön ska genom olika åtgärder bli mer ursprunglig.



## Vägledning

- Utveckla och skapa intressanta och unika bostads- och centrummiljöer samt fritids- och turismmål, för att öka Höörs attraktionskraft i regionen.
- Utveckla Höörs regionala roll som boende- och besökskommun genom att förbättra tillgänglighet till och från regionen för arbetspendlare och besökande.
- Samverka med andra skånska kommuner för att ta tillvara utvecklingsmöjligheterna i regionen och i Mittskåne.
- Utveckla Ringsjön och Frostavallen som område och mötesplatser för rekreation, friluftsliv och turism.
- Bevara och utveckla Höör centrums småstadskaraktär för att skapa en lokal och regional mötesplats.

## Möjligheter

### Pågatåg Nordost

Pågatåg Nordost är ursprungligen en samverkan mellan 11 kommuner i tre regioner och näringslivet.

Målet är en förbättrad tågtrafik som ska ge en bättre utveckling för arbetsmarknaden, ökade studiemöjligheter och ett attraktivare boende. Möjligheterna ökar både i arbete och fritid för alla boende och verksamma i de tre regionerna och förbättrar den regionala utvecklingen.

Näringslivet har på ett mycket aktivt sätt stött Pågatåg Nordost, både enskilda större företag och lokala näringslivsgrupper i området.

Genomförandeavtalet som undertecknades mellan kommunerna, regionerna och dåvarande Banverket där kostnader fördelas med 50% på

vardera banverket och kommunerna/regionerna. Samordnat med projektet görs en särskild insats för att förstärka kapaciteten på södra stambanan.

Näringslivet har genomfört en utredning om samhällsnyttan av Pågatåg Nordost 2009. Rapporten pekar på goda möjligheter att bryta negativa trender och skapa nytta för näringsliv, samhälle och miljö genom att införa Pågatåg.

Utbyggnaden ger möjligheter att pendla från och till Höör och Tjörnarup till fler arbetstillfällen i en större region.



## Skapa attraktiva boendemiljöer

Höör ska bli än mer efterfrågad som boendekommun genom att skapa attraktiva boendemiljöer, anpassade till och nära naturen samt med god tillgänglighet och bra läge mitt i Skåne. Detta ska ske genom en medveten planering och gestaltning av stadsmiljön och grönstrukturen. Bostadsmiljön ska kännetecknas av hållbarhet, god arkitektonisk utformning, omväxling och trygghet.

Boendestrukturen utvecklas genom att områden lokaliseras i bra kollektivtrafiklägen, genom utveckling och permanentning av befintliga fritidshusområden. Vägarna till och från kommunen behöver generellt sett förbättras. Genom utveckling av kollektivtrafiken samt tågstopp i Tjörnarps förbättras möjligheten att bosätta sig i orten och åka kollektivt. Målsättningen är att öka kollektivtrafikens andel av persontransporterna.

### Antal bostäder

Det ska finnas utrymme att bygga 1000 lägenheter under en 20 årsperiod. Det innebär i snitt 50 lägenheter per år. Med utgångspunkt från befolkningsökningen och nybyggnaden under den senaste tioårsperioden, 400 lgh, kan denna nybyggnad av lägenheter plus permanentning av fritidshus ge ett tillskott på 2000-3000 Höörbor under en tjuugoårsperiod. Utbyggnaden ska främst ske i stations- och kollektivtrafiknära lägen, Höör Väster, Centrum, Ringsjöbandet och Tjörnarps.

### Utbyggnadsinriktning

Genom ett brett utbud av bostäder ökar möjligheten att välja läge och boendeform. Fritidsbebyggelse i tätorternas närområde är attraktiva för permanentboende och dessa ska ges möjlighet att omvandlas till åretruntboende av god kvalitet.

Befolkningstillväxten innebär att även servicebehovet ökar. Befolkningens sammansättning beträffande ålder och familjestrukturer påverkar i hög grad behoven av olika slags servicefunktioner. Plats för samhällsservice kan innebära problem om det inte planerats på ett tidigt stadium. Fram för allt när det gäller skolor, förskolor och plats för fritidsaktiviteter av olika slag krävs att kommunen har strategiskt placerade och lämpliga fastigheter.

En mindre sannolik utveckling, önskad, men ändå tänkbar, är en minskande befolkning. Översiktsplanen ska kunna hantera flera andra tänkbara scenarier eftersom långsiktiga prognoser om den framtida befolkningsutvecklingen ofta visar sig slå fel, exempelvis på grund av svärförutsedda trender.

Under den senaste tioårsperioden har Höör, i enlighet med ÖP 2002, växt i huvudsak på Höörs Väster, i Centrum och i Karlslund. En del av utbyggnadsmöjligheterna i fritidshusområdena har också tagits i anspråk. Trots befolkningstillväxten de senaste tio åren finns en stor outnyttjad kapacitet kvar i nuvarande översiktsplan.

## Möjligheter

### Förtätning av bebyggelse

Det stationsnära området i Höör ska utvecklas till ett attraktivt, hållbart och levande bostadsområde med stort inslag av grönska.

Kommunen arbetar med idéförslag med syftet att förnya och utveckla området så att det blir tilltalande och en länk mellan centrum och Höör Väster. Målsättningen är att få fram olika bebyggelsealternativ som underlag till en strukturplan för området samt idéer till stadsgestaltning, grönstruktur, arkitektonisk utformning, parkering, goda bostäder och boendemiljöer.





Utbyggnadskapaciteteten i gällande plan finns främst på Höör Väster, Centrum, Ringsjöbandet, Tjörnarp och på sikt Höör Öster.

Översiktsplanen behandlar markanvändningen för bostäder under kommande 20-30-årsperiod. Utbyggnadstakten är svår att bedöma och delvis svår att påverka för kommunen. Översiktsplanen har inte till syfte att ange någon exakt utbyggnadstakt utan mer ange vilka områden som är tänkta att tas i anspråk för bostäder respektive verksamheter och en ungefärlig prioriteringsordning mellan olika områden.

Det finns svårigheter, dels att utnyttja kollektivtrafiklägena så väl som möjligt så att de inte blir lågt exploaterade småhusområden, dels att ge plats för ytkrävande verksamheter som är störande.

De områden som anges för bostadsbyggandet kommer att ha en betydande överkapacitet i förhållande till en trolig befolkningsökning. Det är emellertid viktigt att ha marginaler för att kunna anpassa utbyggnaden till eventuella ändringar av



förutsättningarna i samhällsutvecklingen. Faktorer som markinnehav, ändringar i kollektivtrafiken, transportekonomiska förhållanden m.m. kan förändra prioriteringen. Det kan medföra att ett område faller ur ramen för ett annat, som bättre tillgodoser det då möjliga och önskvärda. I valet av turordning för planering och genomförande måste ett varierat och tillräckligt utbud eftersträvas. Variationen ska avse typ av bostad, det geografiska läget och kostnaderna för boendet.

Transporter är energikrävande, särskilt enskilt resande med bil, vilket gör att det finns stora energivinster att göra på en struktur som gör det möjligt att gå, cykla och åka kollektivt. Med minskad energiåtgång minskar också utsläppen av klimatpåverkande gaser.

Genom att koncentrera ny bebyggelse nära stationerna i Höör och Tjörnarp och till hållplatslägen i prioriterade kollektivtrafikstråk kan en hållbar trafik- och bebyggelsestruktur skapas. Inriktningen är att var man än bor och arbetar ska man enkelt kunna ta sig fram med kollektivtrafik och cykel.

## Möjligheter

### Sjönära boende

Närheten till skola, förskola, fritidshem, idrottsanläggningar samt strand- och vattenområden gör det attraktivt att bosätta sig nära Sätoftasjön. Området kan planeras för en tätare bebyggelse med möjlighet till en mer sammanhållen bostadsbebyggelse.

Bebyggelsen kan ligga på en fastighet eller delas upp på flera fastigheter med gemensamma anläggningar. Med tanke på närheten till stora natur- och grönområden samt Sätoftasjön kan det vara lämpligt med en tomtstorlek på mellan 500-700 kvm. Möjlighet finns att bygga både enplans och/eller tvåplanhus. För att hålla samman utseendet föreslås att fasadmaterialet ska vara vit puts eller

vita betongelement.



För att hushålla med den värdefulla naturen är det viktigt att utnyttja marken väl, t.ex. genom förtätning och omvandling.

Förtätning av bebyggelsen är en central strategi för att spara på naturområden istället för att ny mark tas i anspråk. Förtätning kan ske med olika syften och på skilda sätt: förtätning i syfte att skapa bättre underlag för handel, service och kollektivtrafik, förtätning genom omvandling av fritidshus- och verksamhetsområden, samt förtätning i områden där det finns behov av att bygga igen avrivna tomter eller ytor.

Kommunen ska framförallt förtätas i strategiska lägen vid starka kollektivtrafiklägen och -stråk. Gemensamt för all förtätning är att den ska anpassas till områdets karaktär och ta hänsyn till kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

Områdenas gröna stråk, natur- och friluftsområden är viktiga att behålla för att bibehålla den gröna karaktären.

Bebyggelseutvecklingen i Höör och Tjörnarps ska utnyttja den kuperade terrängen, natur- och jordbrukslandskapet för att skapa attraktiva boendemiljöer. Orternas varierande bebyggelse med låga eller måttliga hushöjder är en kvalitet att ta fasta på när nya byggnader skapas. Tätorternas mer sammanhållna bebyggelse kan kompletteras och den omgivande låga villabebyggelse, inbäddad i vegetation och grönområden, kan förtätas.

Höör har ett levande centrum och ett stationsområde med stora möjligheter för ny bebyggelse och en förstärkning av centrum med boende, butiker och verksamheter. Vid utbyggnad och förtätning ska grönska och träd sparas och kompletteras, såväl i centrum som i ytterområdena.

Samhällets karaktärsdrag och landskapets förutsättningar är utgångspunkten för den fortsatta utbyggnaden av orterna. Värdefull natur och grönstruktur ska så långt möjligt undantas från exploatering. Tätorternas skala och uttryck ska återspeglas i den kommande bebyggelseutveckling.



## Möjligheter

### *Vad händer när tåget åter stannar i Tjörnarps?*

När tåget stannar väntas orten bli attraktivare för människor och företag att bo och vara verksamma i. Tjörnarps tros växa. Hur ska en fysisk utbyggnad ske? Tjörnarps är en långsmal ort mellan stambanan och 23:an. Genom bullerdämpande åtgärder skulle man kunna bygga närmare barriärerna och göra orten bredare. Och hur skall detta göras i avvägning mot naturmark? Tjörnarps har fina skogs- och rekreationsområden som bör tas tillvara och utvecklas. Medan andra får bli plats åt ny bebyggelse.

Samtidigt som det är attraktivt att bygga och förtäta nära den nya tågstationen finns också mervärdet i att bo lite avsides med närhet till natur. En tågstation är ett rejält lyft för Tjörnarps och detta ska tas tillvara. Så många personer som möjligt bör ha kort sträcka till tåget (utan att det blir för tät bebyggelse) för att inte behöva ta bilen till tåget.



### Vägledning

- Skapa attraktiva boendemiljöer med närhet till naturen, god tillgänglighet, blandat innehåll och olika upplåtelseformer
- Utveckla och förtäta bostadsområden i bra kollektivtrafiklägen
- Ge möjlighet att omvandla, förnya och komplettera fritidshusområden i tätorternas närhet så att de blir attraktiva för året-runtboende
- Planera för samhällsservice och mötesplatser på ett tidigt stadium, framför allt när det gäller skolor, förskolor och fritidsaktiviteter, så att de blir strategiskt placerade
- Planera nya bostadsområden så att de tillvaratar och hushåller med den värdefulla naturen

## Möjligheter

### Utbyggnad i bra kollektivtrafiklägen

Utbyggnad i kollektivtrafiknära lägen ger invånarna större möjligheter att, på ett miljövänligt sätt och med kortare restider, pendla inom ett större arbetsmarknadsområde. En större arbetsmarknad leder till att fler kan hitta arbete som motsvarar deras kompetens.

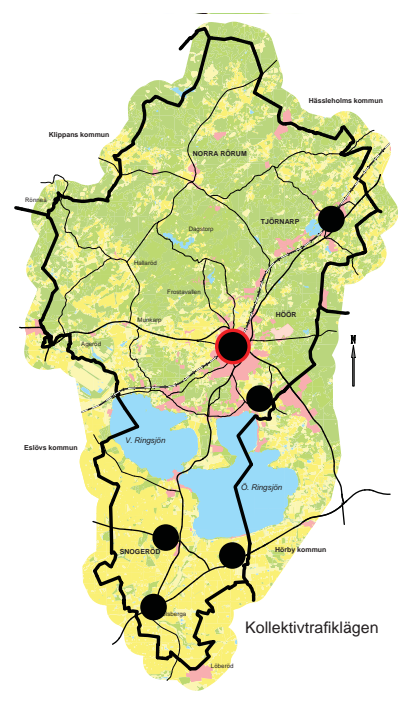
De åtgärder som minskar restiden mellan bostad och arbete i intervallet 20-40 minuter (från dörr till dörr) ger störst effekt på resandet. Samordningen mellan transportplanering och övrig samhällsplanering är mycket viktig.

Det finns en utmaning i att skapa hållbar regionförstoring med hänsyn tagen till ekologisk och social hållbarhet. Ökat bostadsbyggande i stationnära läge kan vara en del i att lösa denna utmaning.

Boende i närheten av stationerna och hållplatserna har tillgång till mångfaldigt fler arbetstillfällen inom rimliga restidsavstånd med gång, cykel och kollektivtrafik än boende längre ifrån en kollektivtrafikknutpunkt. Arbetsplatser som är lokaliserade nära en station har därmed också större potential att locka ett större urval av arbetskraft.

Små orter har svårt att konkurrera med större i fråga om kulturutbud och det omvända gäller för naturutbudet. Ett stationsnära boende skapar förutsättningar för ett utvidgat kultur- och naturutbud.

Från Höör har man inom 30 minuters restid från stationen tillgång till tio gånger fler arbetstillfällen än de som finns inom Höörs tätort. Inom en timme når man nästan hälften av Skånes alla arbetstillfällen, 50 gånger fler än inom Höör, med gång, cykel och kollektivtrafik.



## Tillvarata naturens möjligheter

Naturen är en viktig del av Höörs identitet och en tillgång för kommunen som ska värnas och göras tillgänglig. Naturen och våra gröna miljöer ska ges stor betydelse i boendemiljön, för välbefinnande och folkhälsa, för friluftsliv och som bas för besöksnäringen.

Naturen i Höör har också ett egenvärde. I Höör finns många naturområden med mycket höga biologiska värden. Oftast sammanfaller höga naturvärden med höga rekreativa värden.

### Höörs natur i regionen

I ett regionalt perspektiv har Höör en stark och mycket utvecklingsbar position i att ligga nära både Lund, Malmö och Köpenhamn samtidigt som vi kan erbjuda ”riktig natur”, med skog och sjöar. Tågförbindelserna gör att Höör inte är långt borta, inte ens för köpenhamnsborna. Naturen kan ses som en av Höörs viktigaste tillgångar.

I Höör finns även unika naturvärden, av regionalt, men även nationellt och internationellt intresse. De stora sammanhängande bokskogarna kring Frostavallen - Dagstorp är viktiga att slå vakt om och i synnerhet då värdekärnor av äldre, orörd skog. Andra naturmiljöer av särskild betydelse, som kan betraktas som så kallade ansvarsbiotoper för Höörs kommun, är jätteekar och ekhagar, alla typer av äldre ädellövskog, alkärr samt de få artrika naturbetesmarker som finns kvar i kommunen.

### Naturen kring tätorterna

Höör är en relativt liten tätort där det nästan alltid är nära till naturen, vilket gör att vi tenderar att ta den för given. De flesta lite större grönområden ligger i samhällets utkant och utgör en del av det omgivande landskapet. När samhället växer och befolkningen ökar, ökar också trycket på den tätortsnära naturen, både för bebyggelse och som närreklamationsområden. Stora delar av Höörs närmaste natur har dessutom betydande biologiska värden, vilket gör att utbyggnad och exploatering behöver ske med varsamhet och eftertanke.

Den närnatur som idag utnyttjas av boende i Höör består i huvudsak av privatägd skogsmark. Många dagliga turer och hundpromenader sker därför praktiken med stöd av allemansrätten. Nära bostadsområden kan mängden besökare vara ganska betydande och man närmar sig därmed en av allemansrättens gråzoner.

I längden kan vi inte förvänta oss att privata markägare ska tillhandahålla tätortsnära natur. Vi behöver därför planera mer offensivt även för den gröna strukturen, och se den som det samhällsbyggnadselementet det är, vid sidan av bebyggelsestruktur och infrastruktur.

Den tätortsnära naturen behöver också skötas på ett anpassat sätt för att fungera som närreklamationsområde. Människor har i undersökningar till exempel visat sig uppskatta skog som är rik på gamla träd och har inslag av luckor och gläntor, medan hyggen och ungskogar inte är särskilt populära. Dessa kvalitetskrav, är i princip oförenliga med vanligt skogsbruk.

## Möjligheter

### Höör-riktig natur ett stenkast bort!

För natursugna lundabor, malmöbor och köpenhamnare ska Höör vara ett självklart besöksmål. Friluftsliv ska bli nästan synonymt med Höör. Det ska vara enkelt att resa hit och lätt att ta sig vidare - rakt ut i naturen!

Bra infrastruktur, tydliga målpunkter, ett intressant innehåll och bra information sätter Höör på kartan som en kommun där naturen är lätt att nå och erbjuder många möjligheter, vilket inte bara påverkar besöksnäringen utan även inflyttning på lite längre sikt. Syns man inte så finns man inte.



Flaggskeppet är Frostavallen-Dagstorpområdet, med skog och sjöar, badplatser och strövslingsor. I samverkan med Skånes djurpark och andra aktörer i området kan attraktionskraften öka ytterligare. Fler arrangemang, god mat och möjligheter till övernattnig gör att

Frostavallsområdet tilltalar en bred målgrupp. Även för boende i Höör ska Frostavallen-Dagstorp vara en tillgång och något man som höörsbo kan vara stolt över.



På kort sikt och i rent ekonomiska termer kan det innebära högre kostnader, men på längre sikt och i vidare ekonomisk bemärkelse finns vinster att göra i form av attraktivitet, välbefinnande och folkhälsa; värden som är svåra att räkna på.

### Parker och grönytor

Även mitt inne i samhället är Höör relativt grönt. Tjurasjö och Enebacken har tydlig parkkaraktär, medan många andra grönområden inne i samhället snarast är bitar av natur som blivit kvar.

När tätorten växer och förtätas behöver vi utveckla idéer kring både befintliga och nya parker och grönområden. Vi kommer att utreda vilka områden som är viktiga att bevara, vilka områden som kan utvecklas och vilka grönytor och grönområden som kan ges annan användning. Det gröna behöver kanske också förstärkas på vissa platser och längs vissa stråk. Vi kommer som tidigare sagts även att behöva säkerställa nya grönområden, för att förse nya bostadsområden och dess invånare med god tillgång på park och natur.

Ett sätt att tydliggöra parkernas värde, som även är till hjälp vid planering och prioritering av skötsel, är att definiera deras respektive funktion ur ett socialt perspektiv. Bland annat har Stockholm länge arbetat med begreppet sociotoper som ett sätt att tydliggöra att parker och grönområden fyller olika funktion och identifiera eventuella brister.

Parker och grönområden ska också på ett tydligare sätt bidra till att stärka kommunens varumärke som en grön och naturnära kommun genom att naturen,



men även den mer välansade grönskan, tydligare och mer medvetet lyfts in i tätorten och gaturummet.

Höör är i stor utsträckning ett villasamhälle. Även om trädgårdarnas privata rum inte är direkt tillgängligt för alla så bidrar villaträdgårdarna ändå till tätortens gröna struktur och har betydelse både för tätortens biologiska mångfald, ekologiska funktioner och människornas upplevelse av sin närmiljö.

### Tysta områden

I de norra delarna av kommunen finns enligt regionala bullerutredningar två så kallade tysta områden, dels kring Dagstorpssjön, dels i området kring Svale mosse. Kommunen inriktningen är att slå vakt om värdet tystnad och verka för att de här områdena förblir fria från bullerstörningar.

## Möjligheter

### Balanseringsprincipen

Balanseringsprincipen, eller kompensationsmetoden, handlar om att i samband med planering, byggande och exploatering balansera ingrepp i park- och naturmiljöer. Det kan ske genom att antingen undvika ingreppet eller kompensera det förlorade värdet.

Balanseringsprincipen innehåller fyra steg:

1. Undvika - undvika negativ påverkan
2. Minimera - minimera negativ påverkan
3. Utjämna - kompensera ingreppet inom exploateringsområdet

4. Ersätta - kompensera ingreppet på annan plats eller ersätta det förlorade värdet med andra funktioner

De gröna värden som ska balanseras är naturmiljöernas ekologiska funktioner, som utjämning av dagvattenflöden och klimatreglering, men även värden för biologisk mångfald, hälsa och boendemiljö. Metoden bidrar till att tydliggöra värdet av natur, gröna miljöer och olika ekologiska funktioner och är en hjälp att hantera gröna värden på ett relevant och systematiskt sätt.

I Tyskland är balansering sedan länge en del av byggnadslagstiftningen, men i Sverige finns inget lagkrav. I Skåne arbetar bland annat Lund, Helsingborg och Lomma med metoden.

Eftersom naturen och det gröna är viktigt för Höör, bör balanseringsprincipen utvecklas och tillämpas även här, som ett sätt att säkerställa att de gröna värdena beaktas i samband med planering och exploatering.

## Tillgänglighet

För att en park eller ett naturområde ska fungera för människor måste det upplevas som tillgängligt. I begreppet tillgänglighet ligger flera faktorer, dels den rent fysiska framkomligheten, men även sådant som trygghet.

I en park kan det innebära att området känns välskött, att insynen är god och att gångstigarna är upplysta. I större naturområden innebär tillgänglighet och trygghet snarare visshet om att stigen är framkomlig och att man hittar tillbaka. Här är markerade stigsystem av avgörande betydelse för nyttjandegraden. Kännedom om området ligger också i begreppet tillgänglighet. Ett område som inte är känt är inte tillgängligt. Bra kartor och information har därför stor betydelse.

En majoritet av svenskarna har i undersökningar uppgett att man vill ha promenadvstånd till naturen, dvs mindre än en kilometer. För det dagliga nyttjandet av gröna områden gäller ännu kortare avstånd. Till närmaste grönområde, park eller liknande ska det helst inte vara längre än en promenad på 5-8 minuter, vilket motsvarar 300-500 meter.

## Fritidsaktiviteter och friluftsliv

Vandringsleder, strövområden och tydliga angöringspunkter till naturen är viktiga basingredienser för friluftslivet. Här finns en stor utvecklingspotential i Höör. Dessutom finns en lång rad andra fritidsaktiviteter där naturen utgör bas. Höörsnaturen fungerar redan idag som arena för så vitt skilda

aktiviteter som multisportarrangemang och segling med isjakt.

Möjligheten till fritidsaktiviteter med naturen som bas är viktig för Höörs profil både som besökskommun och en bra boendekommun. Badplatser, cykelleder, rid- och mountainbike-slingor är exempel på anläggningar som efterfrågas och som kräver viss planering och organisation. Höörs identitet som vintersportort får heller inte glömmas. Skidor, pulka- och skridskoåkning är uppskattat av många och ett starkt skäl att besöka Höör de år vi har ordentliga vintrar. Planerna på en åretrunt-anläggning för skidåkning vid Frostavallen är intressanta och kommer, om de genomförs, verkligen att kunna stärka Höörs identitet och varumärke som frilufts- och vintersportort.

Friluftslivet förändras också över tid och nya fritidsaktiviteter dyker upp. Vem hade för bara några år sedan trott att vuxna människor skulle leka skattjakt med hjälp av internet och GPS-teknik, så kallad geocaching? Utöver att planera för dagens behov behöver vi även vara öppna för nya idéer och möjligheter. Snart har varje människa en GPS i sin mobiltelefon - vad innebär det för framtidens friluftsliv och möjligheter att göra naturen tillgänglig?

## Kulturvärden

Ofta finns även kulturhistoriska värden i tätortens gröna miljöer. Det kan dels vara kulturhistoriska värden knutna till exempelvis trädgårdsanläggningar, parker och kyrkogårdar. Men det kan också röra sig om spår av en tidigare markanvändning

## Möjligheter

### Den gröna och lekfulla tätorten

Höör ska vara en tätort i grönt. Med en känsla av att naturen sträcker sig ända in i centrum. En minst lika viktig del av det gröna är de välansade parkerna, de generösa och vackra planteringarna och annan välkomnande grönska.

Genom att arbeta med samband mellan parker och grönområden, som i gröna länkar sträcker sig från centrum, ut i den omgivande naturen och tillbaka, kan stråken göras tydliga och tillgängliga. Vattendragen genom tätorten kan lyftas fram som en del av det gröna nätverket.

Vissa stråk kan behöva förstärkas. I gatumiljö finns möjlighet att arbeta med träd och gatuplanteringar.

Gröna väggar och tak är andra möjligheter. Ljud- och ljussättning kan också användas för att förstärka upplevelsen av gröna miljöer.

I Höör är vi dessutom lite lekfulla och har låtit konsten bli en del av det gröna. Våra parker och grönområden kan mycket väl bjuda på överraskningar, när kultur möter naturen och det gröna, kanske som ett Wanås i miniatyr?

Det ska finnas gott om plats för såväl vila som lek, spel och äventyr eftersom de olika parkerna och grönområdena har getts olika funktioner och ett medvetet innehåll.



– den agrara markanvändning som föregick tätortens framväxt. I Höör finns också fina exempel på för- och tidigindustriella kvarnmiljöer och dessutom spår efter kvarnstensbrytning. De kulturvärden som finns i tätortens parker och grönområden bör bevaras och lyftas fram för att förklara Höörs historia och tätortens framväxt. Utanför tätorterna finns betydande kulturvärden i både jordbruks- och skogslandskapet. Särskilt i jordbrukslandskapet är det viktigt att se till helheten, så att inte kulturlämningar och byggnader betraktas enbart för sig själva, utan också tillsammans med och som en del av det omgivande landskapet.

### Vatten och vattenvård

Vattenvård utanför tätorterna är en fråga som i huvudsak drivs av kommunen via vattenråden. En stor del av kommunens yta avvattnas till Ringsjön och Rönneås avrinningsområde, varför Ringsjöns vattenråd är det mest betydande för Höörs del. Restaurering av Ringsjön pågår, liksom planering och anläggning av våtmarker i det omgivande landskapet. Till planerade projekt som berör Höörs kommun hör bland annat restaurering av Höörsån över Sätofta hed, som då även skulle kunna utvecklas för friluftsliv. Även i Hålsxabäcken finns behov av restaureringsåtgärder, bland annat vid Slabälta ängar.

Sjöar och vattendrag har också stor betydelse för friluftsliv och rekreation. Ringsjön har stor potential för fiske, bad och andra fritidsaktiviteter, ändå är den relativt outnyttjad, vilket till viss del beror på att den uppfattas som svårtillgänglig. Tillgängligheten till Ringsjön behöver öka, bland annat genom fysiska åtgärder. Även Tjörnarpsjön behöver lyftas fram tydligare.



### Vägledning

- Utveckla och förbättra tillgängligheten till naturen, i syfte att skapa förutsättningar för ett rikt friluftsliv, en god folkhälsa och en blomstrande besöksnäring
- Slå vakt om de Tysta områdena kring Dagstorpssjön respektive Svale mosse
- Utveckla Frostavallen-Dagstorpssområdet till regionens mest välkända natur- och strövområde, i samverkan med andra aktörer
- Öka Ringsjöns och Tjörnarpsjöns attraktionskraft genom förbättrad tillgänglighet
- Utveckla nätverket av vandringsleder i kommunen, med utgångspunkt i kollektivtrafiklägen och se även utanför kommungränserna
- Utveckla möjligheter och underlätta för naturbaserade fritidsaktiviteter, som bad, fiske, cykling, ridning med mera och var lyhörd för nya trender och behov
- Planera för god tillgång på närreklamationsområden och gröna boendemiljöer
- Verka för ett långsiktigt skydd och en ändamålsenligt skötsel av strategiskt viktiga, tätortsnära naturområden
- Beakta och lyft fram kulturhistoriska värden i tätortens gröna områden
- Planera för multifunktion, där gröna ytor kan vara attraktiva för människor samtidigt som de används för dagvattenhantering och andra ekologiska funktioner
- Utveckla och använd balanseringsprincipen i den fysiska planeringen.

## Främja ett mångsidigt näringsliv

**Kommunen ska verka för ett fortsatt bra företagsklimat och en ökning av antalet sysselsättningsstillfällen. Kommunen har som målsättning att kunna möta efterfrågan från näringslivet utifrån kommunens förutsättningar och i överensstämmelse med kommunens vision och varumärke.**

Näringslivet ska ha en viktig funktion i samhället, inte minst i arbetet med att skapa ett hållbart samhälle. Ett livskraftigt företagande ger en positiv prägel på hela kommunen och minskar risken att Höör blir en sovstad. Istället skapas olika platser i samhället där människor möts. Möjligheter till sysselsättning på hemorten minskar invånarnas pendlings tid, reskostnader och miljöbelastning. Ett omfattande och diversifierat näringsliv på orten ger ett större utbud till allmänheten men också till företagen, sk företagsservice. Handeln har en viktig funktion för en ort och målsättningen är att handeln utvecklas så att allt fler handlar på hemorten. Kommunen har en vilja att utveckla näringslivet i både nya och gamla branscher. Nyföretagandet har under en lång tid varit högt och ska fortsätta att stimuleras.

Näringslivet i Höörs kommun präglas av småskalighet och en mångfald av olika branscher. Vård- och omsorg är den dominerande branschen med ett stort antal privata värd företag. Dagligvaruhandeln sysselsätter också många medan tillverkningsindustrin är relativt liten. Besöksnäringen växer och an-

talet mindre konsultföretag ökar. Antalet sysselsättningsstillfällen i kommunen är cirka 5000 och antalet förvärvsarbetande som bor i kommunen är cirka 7000.

I ett historiskt perspektiv har näringslivsstrukturen i kommunen visat sig vara gynnsam eftersom utbudet av arbetstillfällen har varit stabilt över tiden. Höör har därför inte drabbats av några större företagsnedläggningar eller utlokalisering av verksamhet utomlands med anledning av den strukturomvandling som genomförts i näringslivet de senaste 20 åren.

I takt med att antalet invånare ökat har också antalet utpendlare ökat. Över 4000 pendlar från kommunen och cirka 1600 pendlar till kommunen. För att få bättre balans finns det därför ett behov av att öka antalet sysselsättningsstillfällen inom kommunen men också att ytterligare förbättra pendlingsmöjligheterna till omkringliggande kommuner. Den största pendlingen går mot Eslöv, Lund och Malmö. Bra kommunikationsmöjligheter är en viktig faktor för att Höör ska kunna bevara sin attraktion. Många flyttar till Höör och har kvar sina arbeten i Malmö/Lundområdet.

Höörs kommun ingår i en större arbetsmarknadsregion som omfattar hela sydvästra Skåne. Utvecklingen i Malmö/Lund området har stor betydelse för både arbets- och bostadsmarknaden i Höör. Arbetsmarknadsläget är bra och arbetslöshetsciffrorna

## Möjligheter

### Mark för verksamheter

Verksamhetsområde Nord har ett strategiskt läge vid befintlig väg 23 och det planerade läget för ny sträckning av väg 13/23 öster om samhället.

Verksamhetsområdet lämpar sig för företag med stort transportbehov och för handel med skrymmande varor som inte ryms inom centrumområdet.

Den externa handeln koncentreras hit för att ge ett sammanhängande och innehållsrikt utbud för att bättre kunna konkurrera med andra kommuners kommersiella utbud. Här är det lättast att utveckla volymhandeln och skapa en handelsplats. Ett utbyggt volymhandelsområde här kan också markera den norra infarten till Höörs

tätort. Här finns utrymme för att expandera med större byggnader då det finns tillgång till stora markområden.

City Gross är en bra magnet för att locka ny handel till Höör och detta område. När den nya vägdragningen realiserar finns risk att Höör tappar mycket av trafiken som idag går genom samhället och som genererar underlag för handel. För Höör är det viktigt att tydligt markera den norra infarten till tätorten om kommunen vill ha del av den verksamhet som trafiken ger underlag för. Denna del kommer att bli det viktigaste ansiktet utåt.

Troligtvis vill City Gross justera sin etablering så den även i fortsättningen blir väl synlig mot korsningen.

Detta gör att stora delar av området kommer att förändras. Här finns också möjligheter till betydligt mer handel. Även om en ny vägsträckning kan dröja måste planeringen hållas aktuell så att etableringsstillfällen inte glider förbi beroende på osäkra förutsättningar.



ligger över tiden relativt lågt. Höörs kommun har tagit del av den positiva utveckling som varit sedan Öresundsbron invigdes. Det finns stora förhoppningar om att denna utveckling fortsätter och att den planerade förbindelsen mellan Danmark och Tyskland över Fehmarn Bält kommer att bidra med ytterligare utvecklingspotential. På nära håll byggs två stora internationella forskningsanläggningar som också kommer att få positiva effekter i Öresundsregionen. Max IV och ESS i Lund kommer att vara färdigbyggda inom en 10-årsperiod.

Kommunen ska kunna erbjuda de flesta typer av företag möjlighet att etablera sig i kommunen, främst med inriktning mot mindre företag. Särskilt miljöstörande företag bör inte lokaliseras i kommunen. Företagens nytta för kommunen i form av nya selsättningsstillfällen, förbättrat underlag för service m.m. ska prioriteras vid lokaliseringssprövning och markförsäljning.

Kommunen ska ha en god plan- och markberedskap för etablering av nya företag och föra en aktiv markpolitik för att skapa förutsättningar för nya företags-etableringar. Kommunen ska planera för utvidgning och utveckling av verksamhetsområde Nord med inriktning mot små- och medelstora företag samt service och handel med sällanköpsvaror.

I framtiden kommer vi troligen att se en ökning av företag med konsultverksamhet och företagstjänster. Dessa kan välja att arbeta hemifrån eller söka sig till något av kontorshotellen. En sådan utveckling kan också ge upphov till att man vill hyra tillfälliga kon-

torsrum, till exempel i närheten av järnvägsstationen. Kommunens läge mitt i Skåne bör kunna locka fler regionkontor att etablera sig här. Det finns redan exempel men fler kan få plats. Besöksnäringen ser vi också som en växande bransch. Utvecklingen av handel med sällanköpsvaror är däremot svår att bedöma liksom tillverkningsindustrin.

### Besöksnäringen

Kommunen ska aktivt verka för att utveckla besöksnäringen för att stärka Höör som en attraktiv destinations- och besökskommun. En utmaning är att få besöksnäringen att utvecklas i riktning mot en större andel året-runt turism samt på ett sätt som stärker kommunens varumärke.

Besöksnäringen, har blivit en allt viktigare branch i kommunen. Antalet anläggningar har ökat samtidigt som inriktningen och efterfrågan på olika produkter ständigt förändras. Det centrala läget i Skåne, de goda kommunikationerna med övriga Sverige, Danmark och kontinenten är värdefulla förutsättningar för en fortsatt tillväxt.

Besökarna lockas i många fall av den fina naturen. Höör kan erbjuda mycket av det som bland annat storstadsbor och utländska besökare tilltalar av. Här finns möjligheter till fina natur- och kulturupplevelser samtidigt som Höör ligger nära mer tätbefolkade områden. Skånes Djurpark är den anläggning som lockar flest besökare och medverkar till att sätta Höör på kartan. Frostavallen har gamla anor som friluftsområde. Vandringslingorna har renoverats och kommunen planerar för att områdets inriktning

## Möjligheter

### Handel

Handel och andra centrumfunktioner har möjlighet att utvecklas mer i centrum. Nya Torg har byggts om och fått ett nytt spännande utseende. Fastighetsägare bör stimuleras att se över, förnya, utvidga och fräscha upp sina fastigheter och lokaler. På så sätt kan området bli en attraktiv del av centrala Höör.

Nya torg och kopplingen till stationsområdet, med stationsbyggnad, bussstation och perronger, bör tydligt integreras och bilda ett stråk i centrum. Idag är centrumområdet stort och området får bättre konkurrenskraft genom att koncentreras till vissa delar som har naturliga samhörigheter.

Den största koncentrationen bör finnas från Mejerigatan och Storgatan, norra delen av Nya Torg och vidare mot stationsområdet utgör hjärtat i centrum med flest utbudspunkter.

Fastighetsägare och näringsidkare i centrum kommer att engageras för att tillsammans med kommunen arbeta för att profilera centrum.



mot friluft- och rekreationsområde förädlas.

Antalet konferensanläggningar är stort och gör att många besöker Höör både över dagen och för längre perioder. Vidare är Bosjöklöster slott välbesökt, där både slottet och olika evenemang lockar. Golf, vandring och fiske är andra aktiviteter som lockar många besökare till kommunen. Den kulturella näringen kan också dra nytta av och bli en del av den växande besöksnäringen. I Höör finns goda möjligheter att etablera så kallade kulturturism, eventuellt i samarbete med redan etablerade besöksmål, både i tätort och på landsbygden.

Besöksnäringen handlar mycket om möten och mötesplatser. I Höör finns redan ett stort antal etablerade mötesplatser där några exempel har nämnts ovan. Besöksnäringen kan ta en ledande roll i arbetet att utveckla och skapa fler mötesplatser.

Turistföreningen och turistbyrån är viktiga aktörer i arbetet att, tillsammans med näringen och kommunen, utveckla besöksnäringen. Tourism in Skåne AB arbetar intensivt med att utveckla Skåne som destination. Samarbetet med Tourism in Skåne AB är viktigt för att Höör och MittSkåne ska finnas med i den gemensamma marknadsföringen.

### Handel och service

Inköpsmönstren har förändrats starkt under de senaste 20-30 åren. Den dagliga handeln i butiker nära hemmet har ersatts av bilburna veckoinköp, ofta i anslutning till den ort där man arbetar.

## Möjligheter

### Besöksnäringen

Besöksnäringen i Höörs kommun har goda möjligheter att utvecklas och ta en större andel av den tillväxt som sker i både Sverige och i andra länder. Eslöv, Höör och Hörby kommuner driver tillsammans ett Leaderprojekt som handlar om destinationsutveckling av MittSkåne - "Sätt MittSkåne på kartan". Bland annat genomförs ett projekt med affärsutveckling i cirka 30 företag med syfte att stärka både de enskilda företagen men också samarbetet mellan företagen i MittSkåne.

Många av företagen använder naturen som en del av sin affärsidé. En utmaning är att förlänga besökarens vistelse i området samt förlänga säsongen över hela året. En annan utmaning är att utveckla paketlösningar

och förtydliga utbudet. Vidare finns potential att utveckla en landsbygds- och kulturturism med bed & breakfast och gårdsbutiker.

För att kunna utveckla besöksnäringen krävs en planering från kommunens sida avseende cykelvägar, vandringsleder, ridleder, båt/kanot-

och fiskemöjligheter. Det behövs också en samordnad marknadsföring, bättre hänvisningsskyltar, nya informationsplatser och angoringspunkter, parkeringsplatser och möjligheter att åka kollektivtrafik till besöksmålen.



Externhandeln har generellt sett tagit allt större del av handeln. Detta har lett till att centrumhandeln i många tätorter minskat.

Under 2010 genomfördes en handelsutredning av NIRAS (f.d. Nordplan) som hade till syfte att redovisa nuvarande förhållanden avseende detaljhandeln i Höörs kommun och i regionen samt allmänna tendenser och trolig utveckling av handeln år 2013 och år 2018. Kommunen kommer att arbeta efter de rekommendationer som handelsutredningen föreslår. Kommunen arbetar för att handels- och servicenäringarna kan utvecklas i de centrala delarna av Höör och området vid City Gross.

År 2008 var inflödet av handel till Höörs kommun för dagligvaror 8 % motsvarande ca 30 Mkr som boende utanför Höörs kommun handlade i Höör). För sällanköpsvaror hade Höör däremot ett utflöde på 58 %, motsvarande ca 260 mkr. Höörs kommuns läge nära kommuner med stora arbetsplatser ger stor pendling. Om dessa kommuner dessutom har stort detaljhandelsutbud kan det förklara en del av storleken på utflödet av sällanköpsvaror. För sällanköpsvaror är utbudet begränsat både vad gäller shopping, i första hand centrumhandel, och för volymhandel. Men den starka strukturen på dagligvaruhandeln med både stora, mellanstora och mindre butiker i kommunen har också gett en bra dagligvaruhandel med inflöde från andra kommuner.

## Leaderprojekt och Landskapsstrategi

På uppdrag av länsstyrelsen genomfördes ett pilotprojekt för framtagandet av regionala landskapsstrategier under 2007. Bakgrunden var att Naturvårdverket efterlyste en bättre helhetssyn på landskapet och värnandet om den biologiska mångfalden.

Landskapsstrategi Ringsjöbygden är ett inspirationsdokument som inte är styrande. Det kan användas av kommunerna i planering och projektarbete. Strategin har även använts som underlag vid framtagandet av en ansökan om att bilda Leader MittSkåne, där tematisk bredd har eftersträvat. Leader är ett EU- initiativ och en del av Sveriges Landsbygdsprogram. Målet är att stödja en hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling på landsbygden. Leader är en metod där människor och aktörer från olika delar i samhället samarbetar för att utveckla sin hembygd. Lokalt engagemang och innovativa idéer får möjlighet att utvecklas för att skapa en levande och attraktiv landsbygd. Leaderprojekt kan ses som ett strategiskt verktyg för att komma framåt med landskapsstrategin. Mycket av det som kommit fram i strategiarbetet kan användas och fortleva i olika Leaderprojekt.

Leader MittSkåne består av kommunerna Eslöv, Höör och Hörby och det var med Ringsjöarna i centrum som Leader MittSkåne bildades. I Leader MittSkånes utvecklingsstrategi prioriteras Lokal tillväxt, Natur-kultur/turism-upplevelser och Ungdomsfrågor.

MittSkåne har stor potential som besöksmål med vacker natur, god mat och många spännande platser.

### Areella näringar

De areella näringarna är viktiga för kommunen, både för sysselsättningen men också för landskapsbilden. Söder om Ringsjöarna dominerar jordbrukslandskapet och norr om Höörs tätort dominerar skogsbruket. Antalet sysselsatta inom de areella näringarna har minskat över tiden och sysselsätter numera knappt 200 personer. Det är framför allt jordbruket som har genomgått en strukturomvandling på så sätt att det krävs allt större markarealer för att kunna driva ett jordbruksföretag med ekonomisk lönsamhet.

Yrkesfisket är begränsat men är ändå mycket viktigt och karaktärsskapande för Ringsjön och Gamla Bo och är därför angeläget att slå vakt om.

## Vägledning

- Höör ska verka för ett fortsatt bra företagsklimat och en ökning av antalet sysselsättningstillfällen
- Planeringen ska präglas av god plan- och markberedskap för etablering av nya företag. Kommunen avser att föra en aktiv markpolitik för att skapa förutsättningar för nya företagsetableringar.
- Höör ska kunna erbjuda de flesta typer av företag möjlighet att lokalisera sig i kommunen, främst med inriktning mot mindre företag. Särskilt miljöstörande företag bör inte lokaliseras i kommunen.
- Aktivt verka för att utveckla besöksnäringen för att stärka Höör som en attraktiv destinations- och besökskommun.
- Kommunen har som målsättning att kunna möta efterfrågan från näringslivet utifrån kommunens förutsättningar och i överensstämmelse med kommunens vision och varumärke.
- Kommunen vill i samarbete med intressenter skapa förutsättningar för ökad köptrohet i kommunen
- Kommunen ska verka för att jord- och skogsbruket samt yrkesfisket kan fortsätta att utvecklas.

Inom kommunen finns verksamheter kopplade till det traditionella lantbruket och skogsbruket, t ex odlare och djuruppfödare som driver direktförsäljning via gårdsbutiker samt bed & breakfast. Det finnas ytterligare potential att utveckla en landsbygds- och kulturturism som kommunen är positiv till. Det kan handla om mer direktförsäljning via gårdsbutiker, aktiviteter kopplat till hästnäringen, samarbete med konstnärer etc. Detta är en utveckling som väl sammanfaller med besöksnäringens inriktning och kommunens varumärke. Länsstyrelsens Landsbygdsprogram och eventuellt Leader kan vara verktyg i ett sådant utvecklingsarbete.

## Arbeta för hållbara och goda kommunikationer

**Utvecklingen av Höörs framtida trafiksystem utgår från de övergripande målen om ett hållbart trafiksystem och en boendestruktur lokaliserad till bra kollektivlägen.**

Kommunen har tagit fram en trafikstrategi som detta avsnitt grundar sig på. För att kunna minska miljöpåverkan från transporter ska kommunen arbeta för ett förändrat resbeteende och synsätt på trafiken. Detta arbete måste ske på bred front och är ett långsiktigt omvandlingsarbete. Kommunen måste därmed tydligt kommunicera i vilken riktning det framtida trafiksystemet ska gå mot. Detta kräver samverkan mellan parter och att kommunen tar ansvar och visar vägen. Exempelvis genom resepolitices, upphandling av transporter m.m.

För att kunna arbeta för ett mer hållbart resande ska kommunen arbeta för att attraktiviteten för alternativa transportslag till biltrafiken ökar. Detta behöver inte nödvändigtvis innebära att förutsättningarna för biltrafiken ska försämrats. Genom att arbeta aktivt med åtgärder för att underlätta för gående och cyklande att röra sig i trafiksystemet, underlätta för människor att resa kollektivt osv, kommer alternativa färdmedels konkurrenskraft gentemot biltrafiken att stärkas.

Kommunen har ett antal verktyg att arbeta med för att påverka resandet inom kommunen. Inriktningen är att arbeta med en rationell bebyggelseplanering för att på så sätt redan i nyplanering minska behovet av transporter. Andra påverkansåtgärder är reglering av parkering, drift och underhåll av vägar samt att främja hållbara transporter och förändra resenärers

attityder och beteenden (mobility management). Alla dessa frågor råder kommunen själv över. Åtgärder som ligger utanför kommunens beslutsområde är nationell lagstiftning, ändrad förmånsbeskattning osv. För att uppnå ett hållbart transportsystem behöver dessa verktyg samverka och satsningar på olika trafikslag och arbetsområden samordnas. Tydliga mål, nödvändiga resurser och att kommunen i samverkan leder förändringen är viktiga komponenter för förändringsarbetet.

### Utmaningar för trafiksystemet

Kommunens utmaningar när det gäller trafiksystemet berör i första hand den framtida tågtrafikering på Södra Stambanan, bibehållande/utveckling av Ringbussystemet samt eventuell omledning av väg 23 och då i första hand den tunga trafiken

Prioritering mellan olika trafikslag är en viktig fråga för jämlikhet och jämställdhet. De som saknar tillgång till bil, exempelvis många äldre, ungdomar och kvinnor, drabbas vid dålig tillgänglighet till kollektivtrafik. Det är därför extra viktigt att hänsyn tas till dessa grupper, som har sämst förutsättningar att röra sig i trafiken.

### Identitet

Det finns brister i trafiksystemets utformning och behov av att tydliggöra den enskilda gatans funktion. Det kan handla om alltifrån att åtgärda stora och fula parkeringsytor till att förbättra trafikanternas förståelse för den enskilda gatans funktion i trafiksystemet.

Trafiksystemets utformning ska stärka bilden av

## Möjligheter

### Stationsområdena

Trafiksystemets utformning ska stärka bilden av Höör som en attraktiv boendeort. Genom att gestalta trafikmiljöerna omsorgsfullt och medvetet skapar detta en positiv attityd till resandet.

Stationsområdena i Höör och Tjörnarps ses över med utgångspunkt att stärka funktioner för resande och service. Infartsvägar och parkeringsytor ska också få en översyn med fokus på gestaltning. Kopplingen till lokala och regionala målpunkter som Skånes djurpark m fl ska stärkas.

I Höör får bland annat området runt gång- och cykeltunneln en ny utformning. Kommunens identitet i form av natur kommer igen i den föreslagna vegetation. Mindre träd av planteras som solitärer på parkeringsytor närmast spåren.

Grönskan förstärks med undervegetation och i terrasseringarna finns klätterare och marktäckare.

Ytterligare ett sätt att förstärka kommunens identitet med koppling till natur och besöksnäringen är att smycka

bangårdsområdet genom att placera djurskulpturer i brons på olika ställen. Dessa är naturtroga, varierar i storlek och anspelar på Höörs närhet till naturen och Skånes djurpark.





Höör som en attraktiv boendeort. Genom att ta fram ett gestaltungsprogram för trafikmiljöerna kan detta ge vägledning vid utformningen och inspirera till omsorgsfull och medveten behandling av gaturum och trafikytor.

Stationsområdena bör ses över med utgångspunkt att stärka funktioner för resande och service. Infartsvägar och parkeringsytor ska också få en översyn med fokus på gestaltning. Kopplingen till lokala och regionala målpunkter som Skånes djurpark m fl ska stärkas.

### Fler gående och cyklande

En ökning av antalet gående och cyklande i kommunen är en viktig komponent i arbetet med ett hållbarare trafiksystem. Kommunen har som mål att ytterligare bygga ut cykelvägnätet. Höörs centrum och stationsområdet ska fungera som en knutpunkt för cykelvägnätet i Höörs tätort. Nya gång- och cykelvägar föreslås för att binda samman viktiga målområden inom tätorten i Höör men även inom övriga delar i kommunen. Gång- och cykelstråk ska bland annat byggas mot friluftsområdet Frostavallen och Skånes Djurpark.

### Kollektivtrafik

Kollektivtrafikens utveckling är utan tvekan intimt sammankopplad med kommunens utveckling som helhet. Kommunen har ett väl utvecklad kollektivtrafiksystem, vilket är viktigt att ta vara på. Eventuella förbättringsåtgärder bör prioriteras och åtgärder för att underlätta resor med kollektivtrafiken bör premieras vid avvägning gentemot biltrafiken.

Genom att i första hand bebyggelseplanera i stationsnära lägen och utifrån kollektivtrafiknätets sträckning, skapas förutsättningar för ett stärkt underlag för kollektivtrafiken. De båda frågorna ger därmed växelverkan.

Kommunen ska värna om och utveckla dagens kollektivtrafikutbud samt utveckla möjligheterna att gå och cykla till stationen/hållplatsen. Genom att öka kvaliteten vid och i anslutning hållplatser och säkerställa att hållplatslägen alltid är placerade så bra som möjligt, kan ett intresse skapas kring kollektivtrafiken.

### Minskad miljöpåverkan

Transportsektorn, väg-, tåg- och flygtrafik, står för en stor del av utsläppen av växthusgaser inte bara globalt utan även i Sverige. Den genererar även stora bullerstörningar och bidrar till försämrade luftkvalitet. Dagens höga bilanvändning innebär också att vi rör oss mindre och skapar långsiktiga beteenden hos våra barn som leder till sämre hälsa. Att arbeta för att minska biltrafiken är därmed en central fråga som berör oss alla oavsett var vi bor, oavsett om det är en liten eller stor kommun.

Höörs kommun har trots sin storlek goda förutsättningar för att minska miljöpåverkan från transporter. Det finns ett väl utbyggt kollektivtrafiknät, en bebyggelsestruktur med huvuddelen av kommunens invånare inom kort avstånd från stationsområden, m.m.

## Möjligheter

### Gång- och cykelväg till Skånes Djurpark

Syftet med projektet är att skapa en trygg och trafiksäker förbindelse för gång- och cykeltrafikanter mellan Höör och Skånes djurpark respektive Frostavallen och en säkrare anslutning mellan väg 13 och väg 1323 med infart till bostadsområdet Kvarnbäck

Motivet för utbyggnaderna är dels behovet av en trafiksäker korsning mellan vägarna 1323, 13 och anslutningen till Kvarnbäcksområdet, dels ett behov av att utveckla gång- och cykelvägar till de för rekreation och friluftsliv mycket populära målplatserna Frostavallen och Skånes djurpark. Gång- och cykelvägarna främ

jar också boende utmed vägarna 1323 och 1321 som av andra skäl än rekreation vill cykla till centralorten Höör samt skolklasser som vill göra utflykter i trakten.

Området kring Frostavallen och Skånes djurpark är av riksintresse för friluftslivet. En förbättring av möjligheten att färdas i området med cykel eller till fots blir till fördel för friluftslivet. Väg 1323 till Skånes djurpark har en sträckning som sedan lång tid tillbaka har smält in i det omgivande natur- och kulturlandskapet. Längs vägen finns träd och stenmurar som är värdefulla dels som inslag i kulturmiljön och landskapsbilden,



### **Tryggt, säkert och tillgängligt trafiksystem**

Ett tryggt, säkert och tillgängligt trafiksystem är en förutsättning för att människor ska kunna röra sig i den offentliga miljön. I den trygga kommunen finns det plats för alla trafikantgrupper utan att enskilda trafikslag trängs undan. Detta ger goda förutsättningar för ett jämställt trafiksystem. I en trygg och tillgänglig kommun skapas även förutsättningar för attraktivitet och stärkt tillväxt.

Frågor kring trygghet, tillgänglighet och säkerhet handlar i första hand kring problem med befintliga barriärer i Höörs tätort, dvs stambanan, väg 23 och väg 13. Frågor kring tillgänglighet har även berörts via möjligheten att nå tätortens centrum norrifrån från väg 23.

### **Öka samverkan**

Höörs kommun är varken väghållare på det statliga järnvägs- eller vägnätet. Kommunen är heller inte trafikhuvudman för kollektivtrafiken. Det innebär att det finns begränsade möjligheter till att påverka beslut som är direkt knutna till kommunens trafikutveckling. Kommunen ska arbeta med dialog och samverkan kring trafikfrågorna så att det skapas en plattform för såväl förändringsarbete som beva-

rande av nuvarande kvaliteter. Genom att kommunen samverkar med andra parter skapas en grund för kommunikation som ger möjlighet att föra fram synpunkter och bevaka händelseutvecklingen i regionen.

### **Parkering**

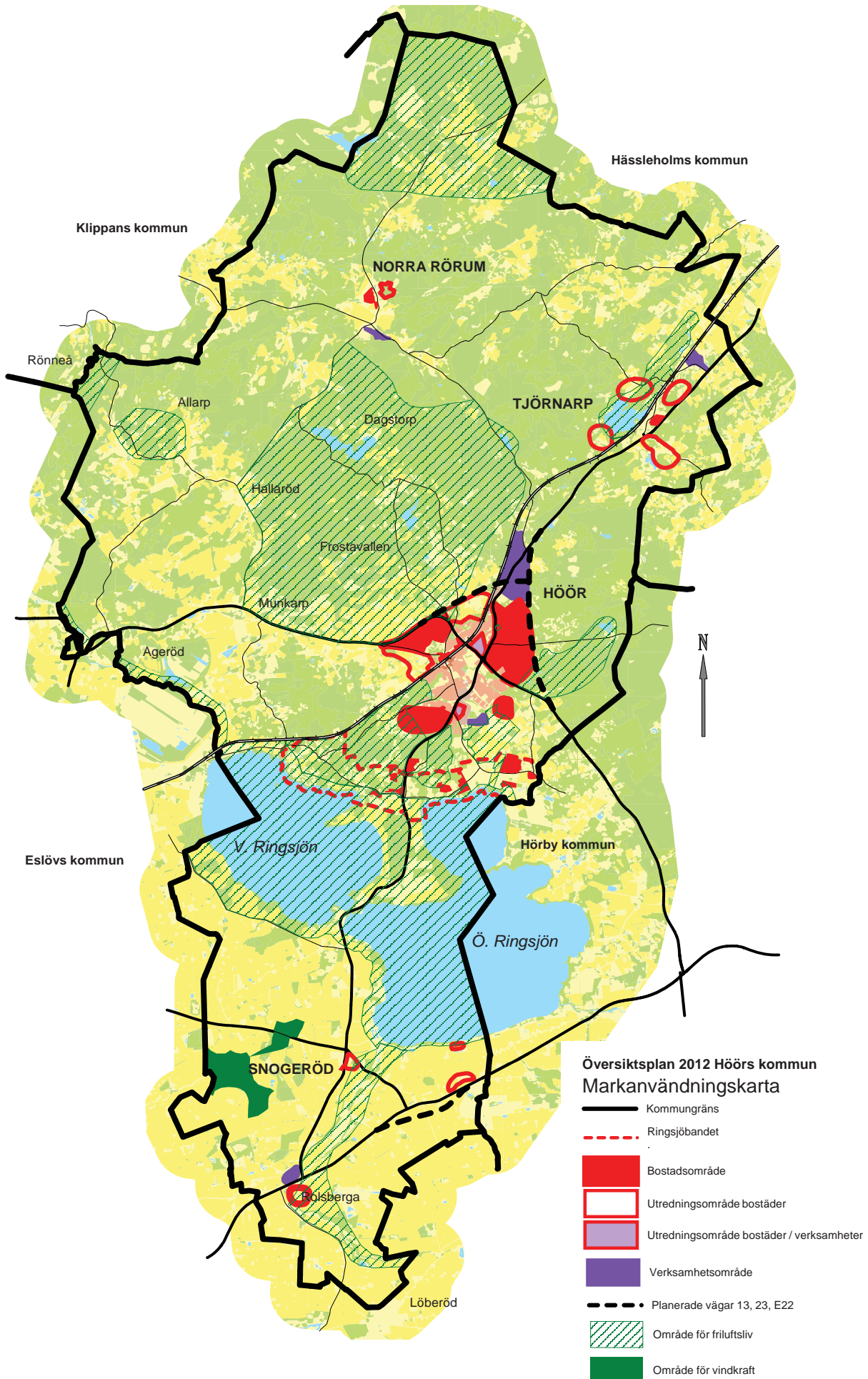
Kommunen ska aktivt arbeta med parkeringsfrågorna för att ge goda förutsättningar för att uppnå önskade effekter i trafiksystemet. Via åtgärder som möjlighet till angöring, tidsbegränsad uppställning osv, kan kommunen själv i hög grad påverka trafikarbetet i tätorterna. Parkeringsfrågan är central, eftersom biluppställning tar mark i anspråk, ofta värdefull mark som kan förädlas till alternativ markanvändning, exempelvis ny bebyggelse eller nya mötesplatser.



### Vägledning

- Hörs framtida trafiksystem utgår från de övergripande målen om ett hållbart trafiksystem och en boendestruktur lokaliserad till bra kollektivlägen.
- Höör ska arbeta för ett förändrat resbeteende och synsätt på trafiken för att kunna minska miljöpåverkan från transporter.
- Utformning av trafiksystemets ska stärka bilden av Höör som en attraktiv boendeort, till exempel genom att ta fram ett gestaltungsprogram för trafikmiljöerna.
- Planeringen ska inriktas på öka andelen gående och cyklande i kommunen eftersom det minskar miljöpåverkan och är positivt för hälsa och välbefinnande.





# 4 Planförslag

# Planförslag

## Utgångspunkter

Bebyggelsestrukturen ska utvecklas genom att bostäder, arbetsplatser och service lokaliseras i bra kollektivtrafiklägen samt genom utveckling och permanentning av befintliga fritidshusområden. Vägarna till och från kommunen behöver generellt sett förbättras. Genom utveckling av kollektivtrafiken samt tågstopp i Tjörnarps förbättras möjligheten att boställa sig i orten och åka kollektivt. Målsättningen är att öka kollektivtrafikens andel av persontransporterna.

Planförslaget innehåller beskrivning och förslag inom följande områden:

- Höör
  - Tjörnarps
  - Norra Rörum
  - Snogeröd, Rolsberga, Fogdarp
  - Natur och friluftsområden
  - Infrastruktur, stråk och områden
- Inom orterna redovisas områden för bostäder, verksamheter och närrecreation/natur.

Syftet med de områdesvisa inriktningarna är att visa huvuddragen i översiktsplanen och koppla dem till geografiska områden. Indelningen har gjorts med utgångspunkt från de olika förutsättningar som finns i kommunen.

För orterna redovisas möjligheter till nya bostads- och verksamhetsområden samt tillgången till närrecreation. Tillgång till kollektivtrafik, och service är några aspekter som legat till grund för förslagen till bebyggelseområden.

Natur- och friluftsområden har stor betydelse för kommunens utveckling. De områden som bedöms ha störst betydelse beskrivs och utvecklingsmöjligheter redovisas för för varje område.

Markanvändningen för stora infrastrukturprojekt, vägar och vindkraft redovisas i den sista delen.

## Bostäder

Översiktsplanen har en beredskap att bygga ca 1000 bostäder i redovisade exploateringsområden samt för ytterligare ca 800 bostäder i utredningsområden. Detta ger möjlighet att bygga minst 50 bostäder per år. Av det totala antalet bostäder beräknas ca 400 bostäder byggas som förtätningar i Höörs centrum, Ringsjöbandet och Tjörnarp.

Förutsättningen för att det skall byggas fler bostäder och lokaler i Höör är att det erbjuds tillräcklig kvantitet utbyggnadsområden och lägen där någon är intresserad av att bygga. För att ständigt kunna erbjuda ett brett utbud av bostadsalternativ planläggs bostadsområden parallellt i olika typer av områden.

Kommunens utbyggnadsstrategi är utveckling i Höör och Tjörnarp för att utnyttja de stationsnära lägena. Samtidigt ska områden som är attraktiva på grund av närhet till vatten och natur byggas ut. De södra delarna av kommunen ska byggas ut i lägen som är attraktiva och ligger intill kommunikationsstråk mot Lund-Malmö, för att nå tex ESS och Max IV.

I centrala lägen bör det byggas tätt för att hushålla med marken samt för att ge förutsättningar och underlag för handel och service. En utbyggnad och förtätning i Ringsjöbandet och då särskilt i Sätofta kan på sikt ge underlag för butik och ytterligare service.

Målsättningen när det gäller att förtäta bör generellt vara relativt hög bland annat med hänsyn till kravet att hushålla med den värdefulla naturen. Runt Höör och Tjörnarp finns mycket värdefull natur som bör bevaras och inordnas i bostadsområdena samtidigt som det skapas möjlighet för barnfamiljer att bosätta

sig där. Ett ökat boende ger underlag för service och bidrar till en hållbar social utveckling. I de norra och södra delarna av kommunen, i byarna Norra Rörum, Snogeröd, Fogdarp och Rolsberga, ges en planberedskap för att kunna möta en efterfråga

De markområden som är redovisade som utredningsområden i ÖP 2012 innebär inte ett ställningstagande att de kommer att utnyttjas för samhällsutbyggnad. Utbyggnad i dessa områden kommer att prövas särskilt i tex fördjupad översiktsplan eller annat programmaterial. För att ständigt kunna erbjuda ett brett utbud av bostadsalternativ planläggs bostadsområden parallellt i följande typer av områden:

### Stationsnära boende

- Höör Väster (1): blandad bebyggelse, naturnära
- Stationsområdet (2): blandad stadsbebyggelse
- Centrum(3): stadsbebyggelse i centrum.

### Sjönära boende

- Ringsjöbandet (5): bebyggelse i natur
- Tjörnarp (9): nära natur/station, mindre samhälle

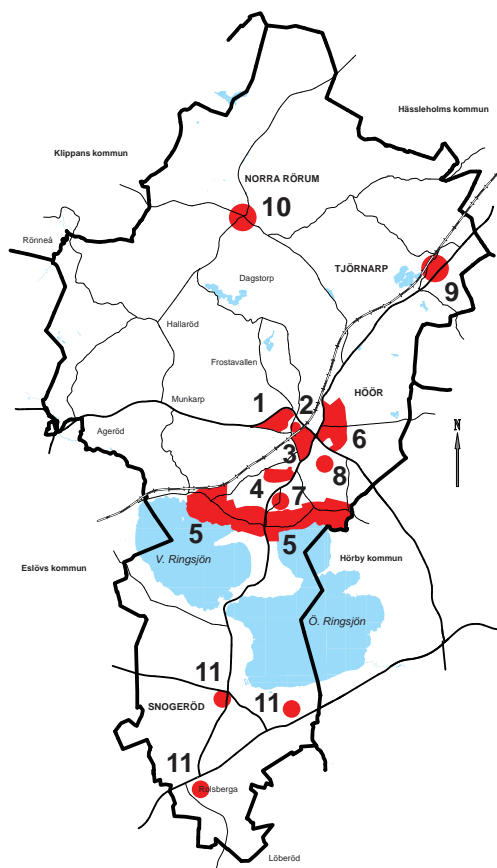
### Park och skogsnära boende

- Orup (7): blandad bebyggelse i park.
- Gyldenpris (8)
- Höör Öster (6)
- Stenskogen (4)

### Boende i mindre samhällen

- Norra Rörum (10)
- Snogeröd, Fogdarp, Rolsberga (11)

Exempel på möjlig utbyggnad 2012-2032 (50 lägenheter/år)				
OMRÅDE	Etapp 1	Etapp 2	Reserv	Antal lgh
1. Höör Väster	150	100	50	300
2. Stationsområdet	100	100	200	400
3. Centrum	40	40	80	160
4. Stenskogen	30	30	80	140
5. Ringsjöbandet	100	100	200	400
6. Höör Öster	0	50	350	400
7. Orup	0	0	80	80
8. Gyldenpris	10	10	10	30
9. Tjörnarp	50	50	40	140
10. Norra Rörum	10	10	10	30
11. Snogeröd Fogdarp Rolsberga	10	10	0	20
TOTALT cirka	500	500	900	1900



Utbyggnaden föreslås ske i etapper enligt vidstående tabell. Vardera etapp innehåller cirka 500 lägenheter. Vid en utbyggnad med i snitt 50 lägenheter per år motsvarar etapperna en tioårsperiod. Den angivna ordningen och utbyggnadstakten är endast ett exempel på möjlig utbyggnad. Efterfrågan på bostäder i olika områden av olika typer, ett optimalt utnyttjande av befintliga kommunala investeringar som skolor samt behov av kommunala investeringar vid utbyggnad, utgör viktiga vid beslut av utbyggnader.

### Verksamheter

Bebyggelseutvecklingen är nära kopplad till utbyggnaden av arbetsplatser och kommunikationer. Det är därför angeläget att det i tätorterna Höör och Tjörnarps ges bra förutsättningar för företag att etablera sig.

Planförslaget innefattar verksamhetsområden som ger de flesta typer av företag möjlighet att etablera sig i kommunen. Områdena är främst utformade med inriktning mot mindre, inte miljöstörande företag. Särskilt miljöstörande företag bör inte lokaliseras i kommunen.

Utbyggnaden av verksamheter kommer dels att ske genom att slutföra utbyggnaden på verksamhetsområde Syd, dels genom fortsatt utbyggnad av verksamhetsområde Nord. Verksamhetsområde Nord har ett strategiskt läge intill väg 23 och nära ny väg 13/23. Verksamhetsområdet lämpar sig handelsverksamhet och för företag med stort transportbehov.

Delar av verksamhetsområde Syd, området vid Bruksvägen-Sättoftavägen och verksamhetsområdet vid Industrigatan, redovisas som utredningsområde. Viktiga frågor att utreda är dels om det är möjligt att komplettera befintlig verksamhet med bostäder dels hur områdena kan utvecklas genom att nya, mer personalintensiva etableras på området. I det sammanhanget måste också beaktas det långsiktiga behovet av mark för verksamheter.

På verksamhetsområde Syd finns det cirka 6-8 hektar planlagd mark som är möjlig att bebygga. På verksamhetsområde Nord finns det cirka 20 hektar planlagd mark som kan exploateras. Området omfattar ytterligare 22 hektar mark för planläggning.

Inriktningen när det gäller områden för verksamheter är, enligt effektmålen i budgeten, att det ska finnas en planberedskap som täcker in 5 års efterfrågan, cirka 10 hektar. Ovan redovisade planlagda områden och markreservationer omfattar totalt cirka 50 hektar, vilket väl täcker in det behovet.

### Trafik

Kommunens viktigaste vägprojekt är ny sträckning av väg 23 öster om samhället. I gällande Regionala Trafik- och Infrastrukturplan (RTI) finns sträckan medtagen med genomförande år 2021. Genom utbyggnaden förs den genomgående och ofta tunga trafiken bort från känsliga områden vid Ringsjön och genom Höörs tätort. Det är mycket angeläget att sträckan byggs ut så snart som möjligt eftersom väg 23 genom Höörs tätort är mycket trafikbelastad och med många olyckor och incidenter. Översiktsplanen innehåller markreservasjon för vägsträckan mellan Sövröd i söder och Norra Rörumsvägen i norr. Läget är osäkert och måste preciseras så snart som möjligt eftersom det försvårar den fortsatta planeringen i området.

Utbyggnaden av E22 till motorväg pågår och kommer enligt planerna att vara slutförd inom planperioden. Markreservasjon finns redovisad för utbyggnaden.

Stationen i Höör och den kommande stationen i Tjörnarps ska ge ett resandeunderlag som understöder tätta och snabba förbindelser till Mamö/Lund och Hässleholm/Kristianstad samt Växjö/Kalmar.

Utbyggnaden av stambanan till 3-4 spår bedöms ligga mer än 20 år fram i tiden, utanför planperioden för översiktsplanen, och har inte tagits med som markreservasjon.

## Tätortsnära natur

Den tätortsnära naturen har många värden, bland annat för boendemiljön, välbefinnande och biologisk mångfald. För att i framtiden kunna garantera god tillgång på närnatur behöver vi planera även för det gröna.

Kommunernas ansvar för den tätortsnära naturen förtydligas bland annat i den nya plan- och bygglagen samt i propositionen om Framtidens friluftsliv (2009/10:238). I propositionen framhålls att kommunerna bör verka för att tillgodose behovet av tätortsnära natur och behandla bevarande av och tillgång till tätortsnära natur i översiktsplaneringen. Det finns enligt propositionen ett behov av en strategisk planering, ett säkerställande av tätortsnära natur samt en behandling av frågor hur skötsel och tillgänglighet ska hanteras.

Många områden i utkanten av Höör är fina närrekreationsområden, eller har potential att bli det, dessutom med höga biologiska värden. Tillgången till lätt tillgänglig närnatur är större i söder än i de norra delarna av tätorten. De bostadsområden, där tillgängligheten uppfattas som lägst har markerats som bristområden på kartan. Kring dessa områden behöver extra uppmärksamhet riktas redan idag, men framförallt när tätorten växer i områdena Höör Väster och Höör Öster.

Det kan finnas skäl att redan idag börja planera för morgondagens behov av gröna områden, eftersom markanvändning och andra förhållanden ändras över tid och eftersom ett områdes skötsel har stark inverkan både på värden för närrekreation och biologisk mångfald.

De naturområden som lyfts fram här är lite större områden med stort värde för närrekreation och biologisk mångfald. Utöver dessa finns även andra, mindre områden med höga värden som bör beaktas vid planläggning och exploatering. Dessa områden redovisas i Grönstrukturprogrammet

## Natur-och friluftsområden

Det naturnära är en del av Höörs profil, vilket krä-

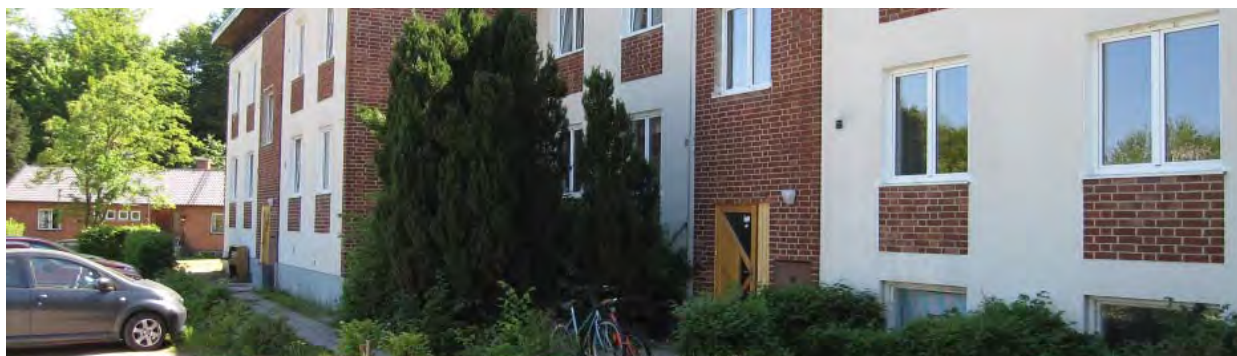
ver att kommunen även framöver värnar om naturvärdena. Vandringsleder, strövområden och tydliga anknäppspunkter till naturen är viktiga basingredienser för friluftslivet. Här finns en stor utvecklingspotential i Höör.

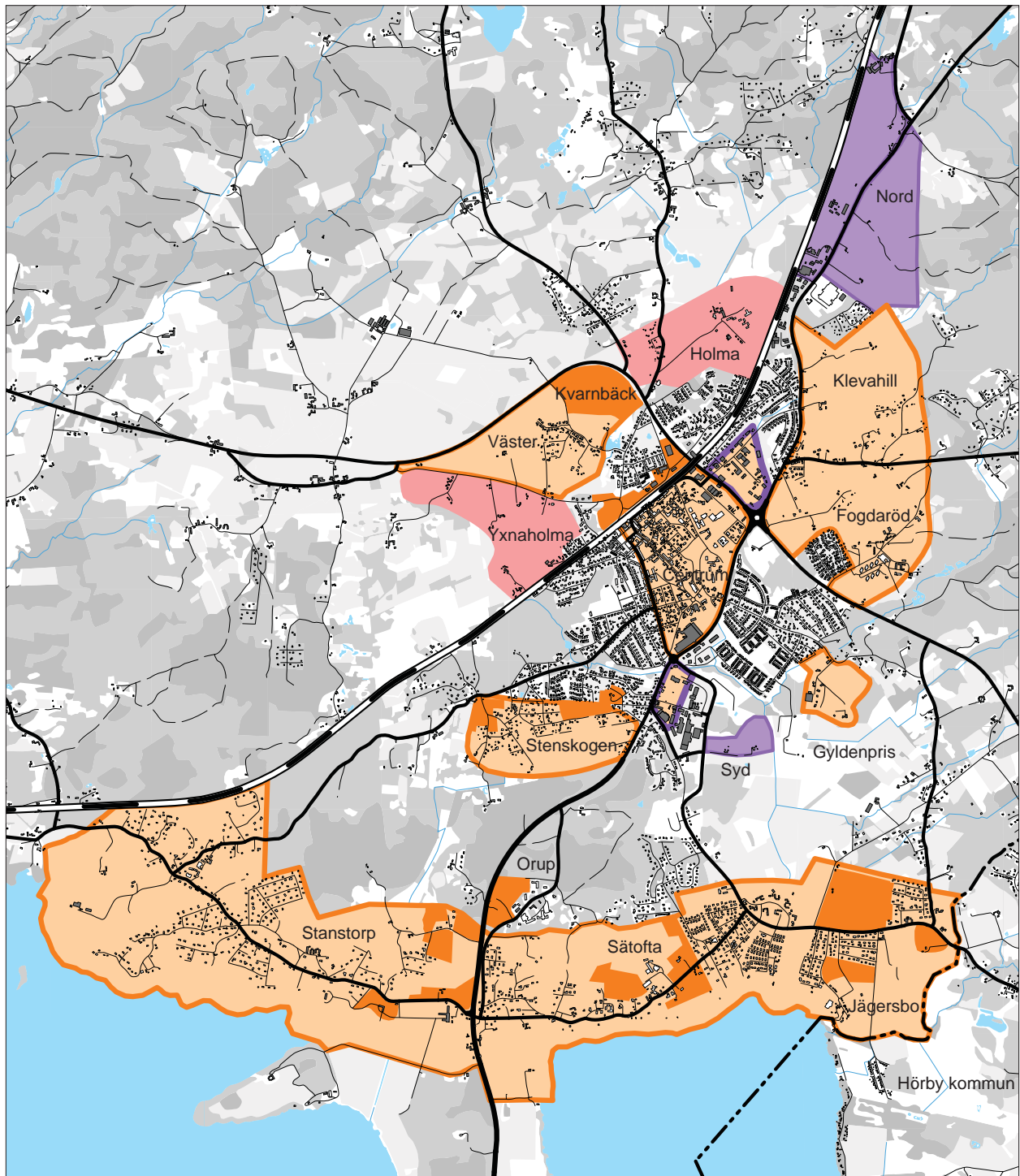
## Infrastruktur och vindkraft

Planeringen och byggande av stora vägar som E22 och väg 13/23 samt förbättringar av av stambanan har stor betydelse för Höörs utveckling.

Vindkraftverk i grupp påverkar omgivningen och markanvändningen inom ett stort område.







Översiktskarta

### Bostäder och verksamheter

Hör med omnejd

- Bostadsområde
- Utredningsområde bostäder
- Utredningsområde bostäder/verksamheter
- Exploateringsområde bostäder
- Verksamhetsområde
- Kommungräns

# Höör

## Bostäder

### Höör Väster

Den fördjupade översiktsplanen för Höör Väster ger totalt utrymme för mellan 400-500 lägenheter. Cirka 150 bostäder har byggts fram till och med 2011. I planlagt område finns tomt för mindre förskola/bostäder. Tomten bedöms som för liten med dagens inriktning för nya förskolor.

Bostadsbebyggelsen trafikförsörjs genom att nya och befintliga bostadsgator ansluts till Maglasätevägen, Åkersbergsgatan och väg 13. Inom respektive delområde utformas vägsystemet som lokalgator med hastighetsdämpande utformning. Gång- och cykelvägnät byggs, dels för intern trafik, dels för kontakt med centrum, stationsområdet samt omgivande naturområden.

Den fortsatta utbyggnaden av Höör Väster ska planeras utifrån förutsättningarna på platsen, redan befintlig planläggning samt behovet av en större förskola inom området. I landskapet förekommande vegetation, diken, markvägar ska vara utgångspunkt för gestaltningen.

Höör Väster kommer att ha tre större grönområden vid Backa och Ankdammen, längs Höörs ån samt nordväst Maglehill. Inom dessa områden bibehålls nuvarande naturkaraktär och kompletteringar görs för att få områdena mer lättillgängliga och användbara.

För att stärka Höörs identitet som det naturnära samhället är det viktigt att dessa landskapspartier ges en tydlig naturprägel. För att öka tillgängligheten till naturen bör gångstigar och cykelvägar anläggas utmed vattendragen.



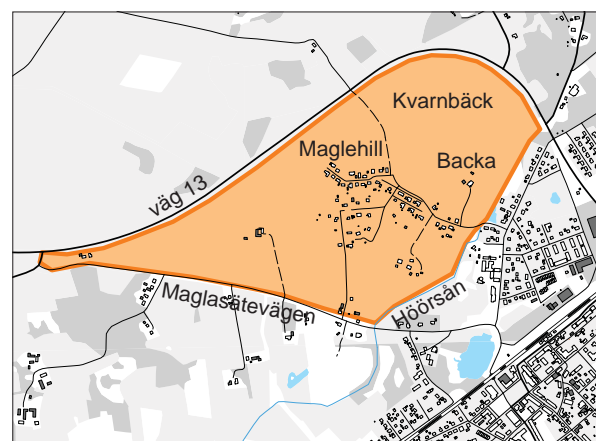
Även om tillgången till natur är god behövs inom bostadsgrupperna också mindre platser som kan utgöra entrégrönska, parkmark, samlingsplatser och utrymme för traditionella lekplatser. Dessa platser utgör en viktig del i grönstrukturen och har ett stort socialt värde som mötesplats för de boende.

I bebyggelsen bör finnas såväl enskilda bostäder med äganderätt som grupper av lägenheter med bostads- resp. hyresrätt.

En större förskola bör placeras så att den är lätt att nå med cykel och bil. Förskolan ska placeras så att den inte alstrar onödig genomfartstrafik, är lätt att angöra med buss samt kan enkelt kopplas till befintligt och planerat gång- och cykelvägnät. Det är en fördel om tomten är belägen i kanten mot mark avsedd för natur eftersom närheten till grönområden är en stor pedagogisk tillgång.

### Utvecklingsmöjligheter

- De naturliga förutsättningarna, landskap, terräng, vatten ska tas tillvara.
- Tätheten i området kan variera från 7-15 lägenheter per hektar. För att tillgodose olika intressen innehåller området både kvarter med villor och kvarter med lite tätare bebyggelse.
- Mark ska reserveras för en större förskola i ett läge så att den är lätt att nå med cykel och bil, utan att alstra onödig genomfartstrafik, samt kan lätt angöras med buss.



## Höör Öster

Området består av två områden: Klevahill och Fogdaröd. Klevahillsområdet är starkt kuperat med storskog i östra delen och öppna betesmarker närmast väg 23. Fogdarödsområdet är relativt öppet med åker- och betesmarker. Mitt i området dominerar bokskog.

Områdets tyngdpunkt ligger knappt 2 km från Höörs centrum. Den samlade arealen är cirka 70 ha. I området finns två områden med detaljplan och några områden med samlad bebyggelse. Höör Öster avgränsas i väster av väg 13 och 23. Centralt i området går väg 1335 i öst-västlig riktning. Ny väg 23 kommer att gå öster om området.

Cirka 15 ha av marken är redan tagen i anspråk för bebyggelse. Av resterande 55 ha bedöms något mindre än hälften vara användbara för exploatering. Med en genomsnittlig täthet av 10 bostadslägenheter per hektar skulle Höör Öster kunna rymma cirka 300-400 bostäder.

Området ligger relativt nära skolorna, men gångtunnlar/broar saknas under väg 23. Gångtunnel kommer 2012-2013 att byggas under väg 13 väster om cirkulationsplatsen vid väg 23. Planskild korsning med väg 23 och utbyggnad av gång- och cykelvägar är en förutsättning för att bland annat elever ska kunna ta sig trafiksäkert till skolorna. Det finns busslinjer både längs med väg 13 mot stationen och Hörby samt längs med väg 23 från stationen och mot Norra Rörum, Tjörnarps och City Gross. Närheten till vägarna 13 och 23 och ny väg 13/23 ger snabb tillgänglighet för arbetspendlande med bil.

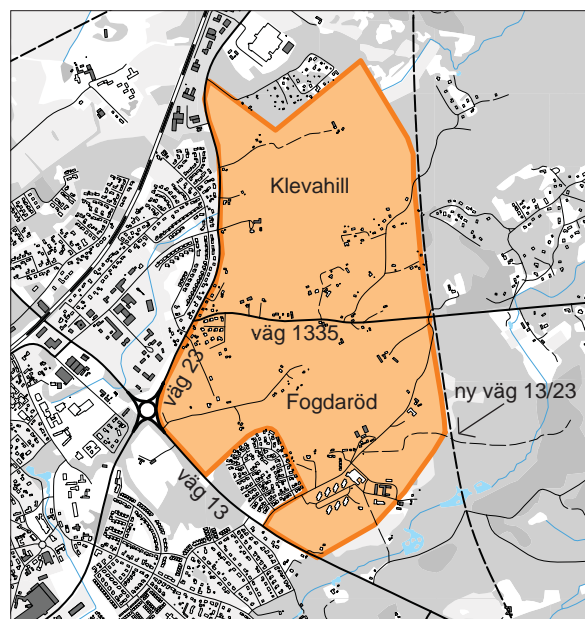
Tätare bebyggelse placeras i den sydvästra delen, närmast skol- och centrumområdet.

Grönstrukturprogrammet anger flera områden med mycket höga eller höga naturvärden (klass 1 och 2) inom Höör Öster. Här finns bl.a. området *Lindbacken-Fogdaröd* som beskrivs som mycket varierat med ekhagar, äppellundar, igenväxta betesmarker, pelarsalar med bok- och avenbokskog, naturbetesmarker, fina alkärr och rester av ängsmark. I området finns också många intressanta kulturspår som rester av den hägnad som skilde inågor från utmark. Området *Klevahills sumpskogar* består huvudsakligen av fina alkärr och alsumpskogar. Här finns al på sockel, grova träd, död ved och hålträd. I kanterna av området finns fina brynzoner med ek och blommande buskar.

Vid bebyggelseplaneringen ska naturvärden i dessa områden beaktas så att de blir naturliga delar i bostadsområdena. Grundförhållandena är genomgående goda med undantag för sankla lågpartier inom Klevahill och Fogdaröd. Topografin ger omväxling, men kan i vissa delar vara hindrande för bebyggelse, särskilt inom Klevahillsområdet.

### Utvecklingsmöjligheter

- Planskilda korsningar med väg 23 byggs för att säkra trygga gång- och cykelvägar till skol- och idrottsområdet.
- Fogdarödsområdet har särskilda naturkvaliteter som ska bevaras och tas till vara, bl. a. den fina ädellövslogen i dungar samt vattenflödena.
- Den bitvis starkt kuperade terrängen begränsar möjligheten till exploatering och förutsätter också stor hänsyn vid bebyggelseplaneringen.
- Höör Öster bebyggs huvudsakligen med friliggande enbostadshus med tillskott av tätare bebyggelse, t.ex. radhus eller mindre flerbostadshus.



## Ringsjöbandet

En fördjupning av översiktsplanen för Ringsjöbandet håller på att arbetas fram. Planeringen har i inledningskedet hanterats som ett översiktligt planprogram där samråd har hållits. Översiktsplanen ger möjlighet till ökat byggande, dels genom nyexploatering med cirka 300 - 500 nya bostäder inom området, dels genom omvandling av fritidsbebyggelse. För den befintliga bebyggelsen gäller att detaljplaner ska upprättas för de områden som saknar detaljplan och för planlagda områden ska detaljplanerna ändras, till exempel när det gäller tillåten bygggrätt, utformning och placering.

Området är i huvudsak bebyggt med gles bostadsbebyggelse. Bebyggelsestrukturen varierar liksom åldern och storleken på byggnaderna. Den övervägande delen av de nya bostäderna inom Ringsjöbandet kommer att byggas i kontakt med de befintliga bebyggelseområdena. I området planeras nya bostäder främst i den östra delen av Ringsjöbandet, men några bebyggelseområden ligger i den västra delen. Karaktären på bebyggelsegrupperna bör variera och anpassas till den omgivande bebyggelsen, landskapet, terrängen m.m. Det innebär att tomtstorlekar, bygggrätt, hushöjder, avstånd mellan byggnader och väg samt byggnader kan variera och ska anpassas till de olika områdenas karaktärer.

I Ringsjöbandet finns många typer av naturmiljöer, flera med hög kvalitet. Det finns flera nyckelbiotoper, sumpskogar och områden med naturvärde enligt Skogsstyrelsens klassning. Inom planen finns ett område med biotopskydd samt områden med generellt biotopskydd till exempel stengärdesgårdar och alléer.

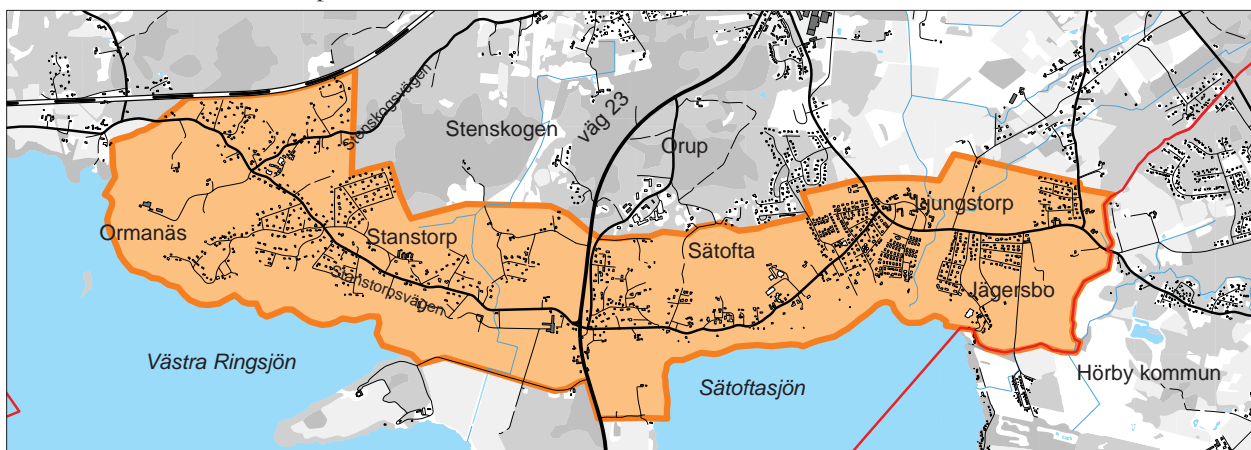
Det finns behov av grönområden och lekplatser inom bebyggelsegrupperna men också närreklamationsområden, bad- och båtplatser för boende i hela

Ringsjöbandet och Höors tätort. Den huvudsakliga inriktningen är att tillgodose behovet av grönområden men också att bevara naturens ekologiska värden.

Vägnätet behöver förstärkas och byggas ut särskilt i de områden där större exploateringar planeras. Områdenas och vägarnas speciella karaktär ska bevaras så långt möjligt. Genomfartsgatorna ska ha separata gång- och cykelvägar samt god framkomlighet för bussar mm. Längs Stanstorpsvägen och Stenskogsvägen föreslås en utbyggnad med gång- och cykelväg. Planskild korsning med väg 23 behövs på sikt. Inom området finns kollektivtrafik med region- och ringbussar. Dessa linjer ger möjlighet till arbetspendling men fungerar även för fritiden.

### Utvecklingsmöjligheter

- Karaktären på bebyggelsegrupperna bör variera och anpassas till den omgivande bebyggelsen, landskapet, terrängen m.m.
- Tomtstorlekar, bygggrätt, hushöjder, avstånd mellan byggnader och väg samt byggnader kan variera och ska anpassas till de olika områdenas karaktär.
- För att säkerställa att exploatering kan genomföras och verkställas när kommunen önskar det bör det finnas planlagd mark i kommunens ägo.
- Planerna ska inriktas på att bibehålla den ursprungliga bebyggelsekaraktären men det ska vara möjligt att bygga tätare i området nära Sätoftaskolan och kollektivtrafikstråk.
- Grönområden/parker och grönstråk ska skapas i attraktiva lägen i kontakt med skog och vatten.



## Stenskogen

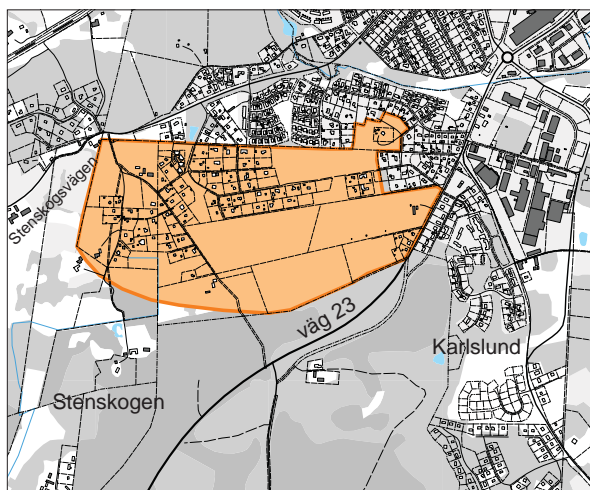
Översiktsplanen ger möjlighet att bygga ut Stenskogen med 50-60 villor i den norra delen, enligt godkänt planprogram. Denna bebyggelse blir en komplettering av den befintliga bebyggelsen som i många fall varit fritidshus som omvandlats till permanentus.

Vägledande vid utformningen av de nya bostadsområdena är att anpassa den nya bebyggelsen till områdets bebyggelsekaraktär med relativt stora tomter samt eftersträva gröna stråk. Området håller på att förändras i och med att nya, större hus byggs och nya områden exploateras. Förändringen stimuleras också av att området fått kommunalt vatten- och avlopp. Närheten till centrum och järnvägsstationen gör området intressant för ytterligare bebyggelse.

Avtal mellan kommunen och skytteföreningen möjliggör att nya bostäder kan byggas när den störande verksamheten försvinner. Det innebär att i framtiden kan det vara aktuellt att bebygga södra delen av området, mellan programområdet och väg 23. En eventuell flyttning av den kvarvarande skytteverksamhet skulle möjliggöra exploatering av skjutbanelområdet. All ny bebyggelse måste ta hänsyn till bullerpåverkan från vägar, exempelvis väg 23.

### Utvecklingsmöjligheter

- Exploatering av den södra delen av Stenskogen förutsätter att skjutbanan flyttas och att området kan få en ny biltillfart från väg 23.
- Den södra delen av området ger utrymme för cirka 80-90 bostäder.
- Södra delen av området rymmer intressant natur och bör därför sparas som ett naturområde i kommande detaljplanering.



## Gyldenpris

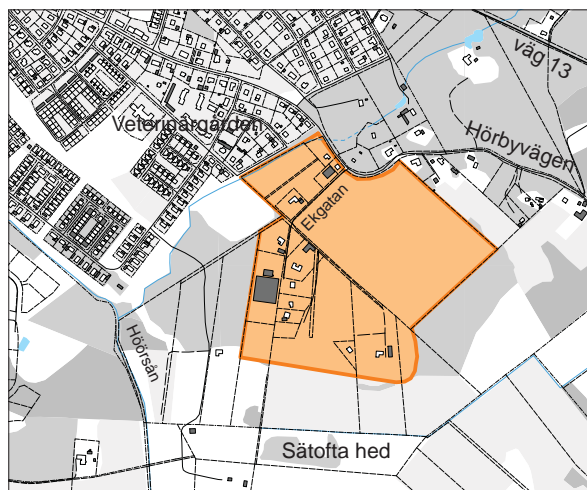
Planen medger en utbyggnad med 30- 40 hus. Planeringsområdet Gyldenpris utgör en direkt fortsättning av planområdet Veterinärgården. Området består huvudsakligen av obebyggd mark men här finns också viss bebyggelse placerade på höjderna. Grönstrukturprogrammet redovisar den östra delen som en igenväxande ekhagmark med relativt unga, vidkroniga ekar och rikligt med hassel. Här finns också inslag av grövre träd och flera döda ekar. Kulturspår finns i form av låga odlingsrösen och stengården.

För området finns ingen detaljplan. Avståndet till Höörs kommersiella centrum är mindre än 2 km, och till det samlade skolområdet cirka 1,5 km. Den sammanlagda arealen är drygt 11 ha. Marken är till största delen i kommunens ägo.

Omgivande bebyggelse är i en eller två våningar, huvudsakligen som enbostadshus. Närhet till och utsikt mot Sätöfta hed är kvaliteter som bör tas tillvara.

### Utvecklingsmöjligheter

- Tillkommande bostadsbebyggelse bör utgöra en fortsättning på den befintliga bebyggelse.
- En viss del av området kan avsättas för mindre verksamheter.
- Trafikmatningen sker via Hörbyvägen och Ekgatan.
- Hänsyn ska tas till natur- och kulturvärdena i området. Områden med höga naturvärden bör undantas från exploatering.



## Orup

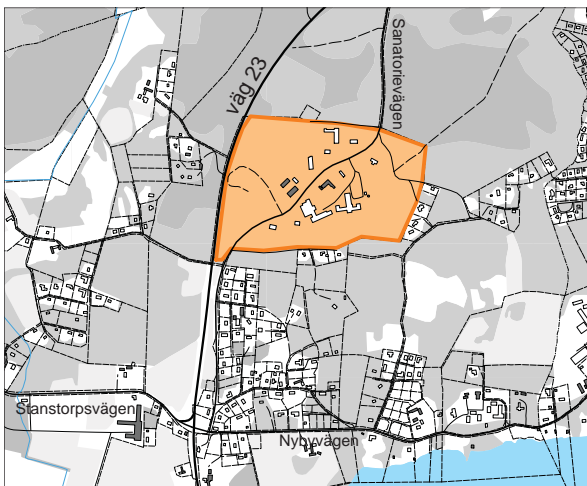
Detaljplan har upprättats för området, men har inte antagits av kommunfullmäktige eftersom exploateringsavtalet ännu inte har godkänts av Region Skåne.

Detaljplanen omfattar Orups sjukhus med närbelägna markområden. Orups sanatorium uppfördes 1912-15 och omfattar flera kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Bebyggelsen ligger i en parkmiljö på Orupshöjden i en smått kuperad terräng. Väster om den genomgående vägen finns ett antal nyare bostadshus, med ett gemensamt funktisuttryck, väl värda att bevara.

Detaljplanen omfattar cirka 70-80 nya bostäder. Planens inriktning är att behålla och utvecklat områdets parkkaraktär och lyfta fram de naturvärden området erbjuder. Den befintliga bebyggelsen med tillhörande omgivning utgör tyngdpunkten i förslaget och har varit styrande vid val av bebyggelsezoner och utformningsregler.

### Utvecklingsmöjligheter

- Ny bebyggelse i västra delen av området bör ges en egen karaktär som skiljer sig från den övriga bebyggelsen.
- Områdets parkkaraktär ska behållas och utvecklas och naturvärden ska lyftas fram.
- Byggnadshöjden begränsas till två våningar med möjlighet till souterrängvåning.
- Naturområdena runt bebyggelseområdet skall skötas så att rekreativvärdena bibehålls och förstärks.



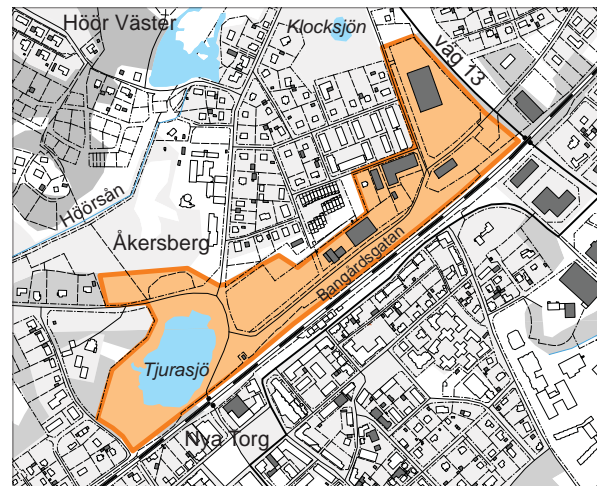
## Stationsområdet

Området väster om stationsområdet har ett strategiskt och attraktivt läge i Höör och i regionen. Genom närheten till stationen och med endast ca 20 minuters tågresor till Lund och ca 30 minuter till Malmö har området en potential för ett attraktivt boende med inslag av kontor och verksamheter.

Stationsområdet ska utvecklas till ett attraktivt, hållbart och levande stationsnära bostadsområde med god kontakt till natur och stort inslag av grönska. Kopplingen till Höörs vision, med inriktning att vara mötesplats i regionen och ta tillvara naturens möjligheter är viktig vid utformningen av området. Avsikten är att tillsammans med intilliggande fastigheter och markområden förnya och utveckla området så att det blir tilltalande och en länk mellan centrum och Höör Väster.

### Utvecklingsmöjligheter

- Ny bebyggelse ska ha en stadsmässig skala motsvarande den som finns på den södra sidan av järnvägsområdet, runt Nya Torg och i kvarteret Mejeriet. Det innebär en bebyggelse på 3-4 våningar. Beroende på olika förutsättningar i området kan det bli aktuellt både med högre respektive lägre hus.
- Ekologiskt hållbart byggande och god ljudmiljö eftersträvas för bostadsområdet.
- Utblickar och kopplingar mot omgivande natur och vatten är viktiga för att skapa en intressant och attraktiv bostadsbebyggelse i området.
- De gröna värdena ska tas tillvara. Området ska ha god koppling till natur och ett stort inslag av grönska, som gör området attraktivt. Kopplingen till Tjurasjö, Höörsån, Höör Väster och Klocksjön är viktig.







## Centrum

Centrumområdet har stor betydelse för hela tätortens och kommunens utveckling, och har ett strategiskt läge även i regionen. I området finns en blandad bebyggelse med bostäder, service, handel, och verksamheter. Närheten till service, skola och station gör centrum attraktivt för bostadsbebyggelse. Bostadsbebyggelsen består av hyreshus, radhus och villor. Parker, dammar och vattenstråk gör att centrum på många ställen ger ett grönt intryck.

Närheten till snabba tågförbindelser söderut mot Lund, Malmö och norrut mot Växjö, Karlskrona gör området intressant för tjänsteföretag med personal som vill kombinera närhet till arbetsplatsen och bra kollektiva förbindelser med naturnära boende

Centrumplan ska arbetas fram för att ge underlag till utveckling av centrum vad gäller bostäder, handel, verksamheter och service. Planeringen ska också behandla trafikfrågor, gatu- och torgmiljöer samt grönstruktur.

En etablering av biblioteket antingen stationsområdet eller Nya torg kan ytterligare förtydliga centrum. Vid förtätning i de mest centrala lägena ska möjlighet till handel och icke störande verksamheter uppmuntras i bottenvåningarna. Planen ger möjlighet till ett relativt stort tillskott av bostäder.

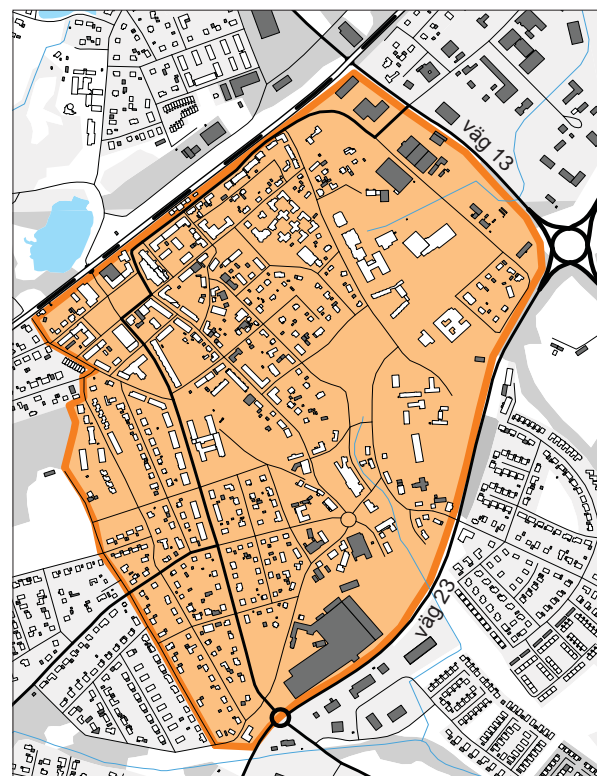
Skolbyggnaderna, angränsande utemiljö och omgivningar är tillsammans med skolans verksamhet viktiga faktorer för den fortsatta utvecklingen av Höörs centrum. Kulturverksamheterna i kvarteret Anders med omgivningar spelar en viktig roll i utvecklingen av centrum och därför ska mark reserveras för det s.k. Kulturkvarteret. Tillgången till grönytor är speciellt viktigt för unga och äldre invånare som är mer beroende av sin närmiljö. Genom att skapa sammanhängande gröna stråk av parker, grönytor och natur kopplas omgivande natur till centrum vilket



understryker den naturnära bostadsorten och underlättar för den enskilde att ta sig ut i naturen.

## Utvecklingsmöjligheter

- Bevara och utveckla centrumets småstadskaraktär med en blandning av boende, butiker, kontor samt verksamheter grupperade kring tydligt definierade och innehållsrika offentliga rum.
- Parker, torg och gaturum ska vara attraktiva mötesplatser och inbjuda till vistelse. Träd och grönska i kvarter och gaturum ska vara framträdande.
- Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer från såväl äldre som nutida epoker ska bevaras för att skapa kontinuitet och möjlighet att avläsa tätortens historia och utveckling.
- Tillkommande bebyggelse ska utformas med respekt för sin omgivning men med möjlighet till eget uttryck samt med hänsyn till estetiska och kulturella värden.
- För att understryka centrum bör tätortens mest centrala lägen, området runt Nya torg, ha högre exploatering och ge möjlighet för icke störande verksamhet och handel i bottenvåningen.
- Centrum kompletteras med ny bebyggelse för bostäder, kontor, butiker genom omvandling av verksamhetsområden, till exempel, kv Badhuset m.m. och förtätning av befintlig bostadsbebyggelse.



## Utredningsområde

Utredningsområden är exploaterade eller oexploaterade områden där ytterligare utredningar behövs för att klarlägga vilken markanvändning som är lämplig eller möjlig. Det kan gälla frågor om lämplig bebyggelse, risker, buller, trafik, natur- och kulturmiljö, landskapsbild mm.

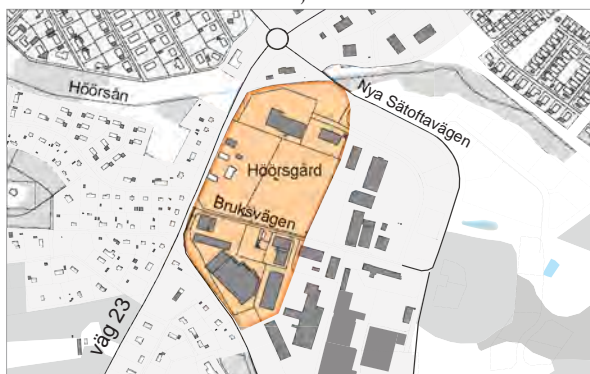
### Utredningsområde verksamheter/bostäder Bruksvägen-Sättoftavägen

Området är en del av verksamhetsområde Syd och innehåller idag blandade verksamheter med handel, nöjen, hälsoföretag, lager, livsmedelbutik, bensinstation och bostad. Stängningen av Sättoftavägen och Bruksvägen mot väg 23 gör att tillfarten till området nu helt sker från nya Sättoftavägen

Viktiga frågor att utreda är om det är möjligt att komplettera befintlig verksamhet med bostäder. Här måste också beaktas det långsiktiga behovet av mark för verksamheter. Förutsättningen för en komplettering är att verksamheterna kan samlokaliseras med bostäder och att de inte är störande. Det måste också utredas hur tillfarten till området ska ske dels för verksamheterna och nöjesanläggningarna, dels för eventuella bostäder.

#### Utredningsbehov och utvecklingsmöjligheter

- Utreda om det är möjligt att komplettera befintlig verksamhet med bostäder.
- Det är nödvändigt att området får grönområden kopplade till bostäderna.
- Utred möjligheten att skapa ny tillfart till väg 23 i ett trafiksäkert läge för att få koppling till befintlig bebyggelse och attraktivare tillfart.
- Det är också viktigt att nöjesverksamheten kan få en tillfart som ger möjlighet till utveckling och minimerar störningar.
- Den nya bebyggelsen längs väg 23 ska anpassas till den ursprungliga gården Höösgård som är en värdefull kulturmiljö.



### Industrigatan

Industriområdet har potential att omvandlas till ett område med boende, kombinerat boende och icke störande verksamheter eller enbart icke störande, personalintensiva verksamheter. Närheten till centrum och stationen gör området intressant för mer personalintensiva företag vilket också ger ett bättre utnyttjande av detta centrala område.

Viktiga frågor att utreda är vilka företag som är möjliga att samlokalisera med bostäder. Förutsättningen för samlokalisering är att verksamheten inte är störande. Närheten till fjärrvärmeverket söder om väg 13 måste beaktas vid lokaliseringen av bostäder. Det måste också utredas hur närheten till väg 13 och trafiken med farligt gods kan påverka eventuella bostäder.

#### Utredningsbehov och utvecklingsmöjligheter

- Utreda hur närheten till väg 13 och trafiken med farligt gods kan påverka eventuella bostäder.
- Utreda möjligheten att komplettera befintlig verksamhet med bostäder.
- Utreda möjligheten att förändra och komplettera befintlig verksamhet med nya, mer personalintensiva kontors- och tjänsteföretag samt bostäder.
- Tung trafik och genomfartstrafik på Industrigatan genom bostadsområdet bör minskas eller helt tas bort.
- Cirkulationsplats bör byggas i korsningen väg 13-Industrigatan för att få bättre trafikflöde.



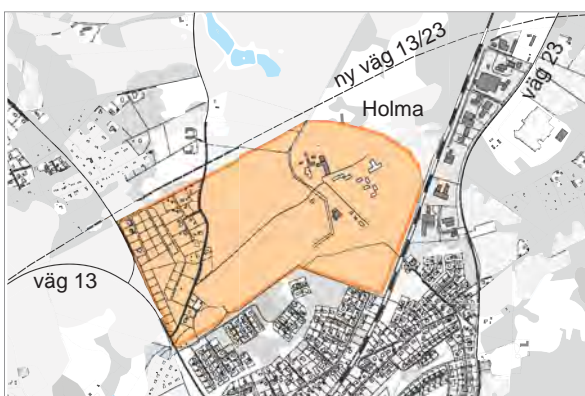
## Utredningsområde bostäder

### Holma

Planen anger området som utredningsområde på grund av närheten till centrum och stationen. Området har också närhet till Skånes djurpark och Frostavallen. Inom området finns idag jordbruks- och odlingsverksamhet kopplad till en stiftelse. Det finns också förskolor och bostäder inrymda i den före detta vårdanläggningen.

#### Utredningsbehov och utvecklingsmöjligheter

- Utredning ska visa om det är lämpligt med tillkommande bostäder och verksamheter och om det är möjligt att kombinera dessa med stiftelsens inriktning..
- Området kan vara intressant som utbyggnadsområde på lång sikt, på grund av närheten till centrum och stationen.
- Norr om området finns värdefull natur enligt grönstrukturprogrammet.

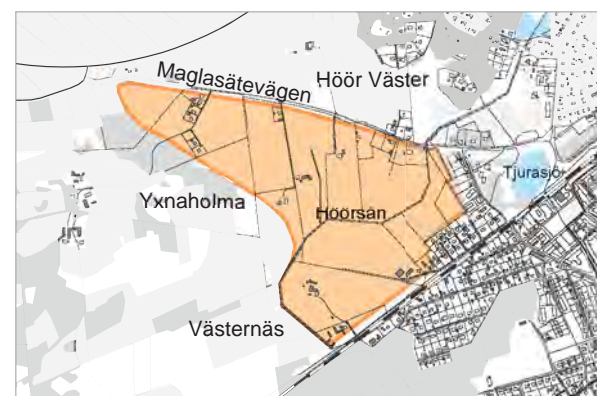


### Yxnaholma-Västernäs

Planen anger området som utredningsområde på grund av närheten till centrum och stationen. Inom området finns idag bostäder och jordbruksverksamhet. Området är delvis låglänt särskilt i den östra delen där Höörsån rinner. Närheten till Höör Väster norr om Maglasätevägen ger möjlighet att samordna service.

#### Utredningsbehov och utvecklingsmöjligheter

- Området ska utredas om det är lämpligt med tillkommande bostäder. Anpassning till naturmiljön, landskapsbilden, Höörsån och de låglänta områdena är viktiga frågor att utreda vidare.
- Området kan vara intressant som utbyggnadsområde på lång sikt på grund av närheten till centrum och stationen.
- I väster gränsar området till värdefulla naturområden enligt grönstrukturprogrammet.



## Verksamheter

### Verksamhetsområde syd

Området omfattar både obebyggd och exploaterad mark för verksamheter öster om väg 23 och söder om Hörsån. Befintliga verksamheter utgörs till största delen av olika typer av handels- eller serviceföretag. Sättoftavägens nya sträckning har förbättrat tillgängligheten till verksamhetsområdet både från centrum och Sättofta.

Området närmast väg 23 med nöjes- och friskvårdsanläggningarna vid Bruksvägen ingår i utredningsområde Bruksgatan-Sättoftavägen.

De östra delarna, närmast Hörsån är inte exploaterade. Den oexploaterade marken som är möjlig och lämplig att bebygga bedöms uppgå till mellan 6-8 hektar. Värdefulla naturområden med ekar och området längs Hörsån är undantagna från exploatering.

### Utvecklingsmöjligheter

- Planen har som inriktning att inte exploatera ända ner till ån utan avsikten är att skapa ett grönstråk utmed vattendraget så som skett längre norrut.
- Den östra delen är kuperad och är därmed svårare och dyrare att exploatera.



### Verksamhetsområde nord

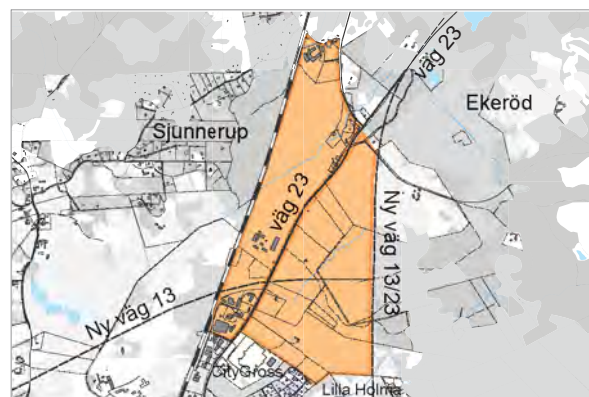
Planen redovisar hela området från City Gross i söder upp till Sjunnerups gård och Stjärnelund i norr som område för verksamheter. Verksamhetsområdet ska byggas ut för att ge möjlighet att etablera nya företag. Verksamhetsområde nord har ett strategiskt läge nära ny väg 23 och anslutning av väg 13 till väg 23. Gestaltningen av bebyggelsen och särskilt byggnader och anläggningar längs dessa vägar ska ägnas särskild omsorg.

Marken närmast CityGross utgörs av värdefull naturmark enligt grönstrukturprogrammet, Lilla Holma. Den västra delen av naturområdet berörs av redovisat verksamhetsområde. Landskapets förutsättningar ska så långt det går tas tillvara genom att undanta vissa områden från exploatering. De värdefulla naturområden ligger emellertid i det mest strategiska läget för utbyggnad av handelsområdet och vid infarten/trafikplatsen till norra delen av Höörs tätort. Detta kan göra det svårt att bevara naturvärdena.

Trafikmatningen sker nu från befintlig väg 23. Ny väg 23/13 öster om tätorten ger nya förutsättningar för området.

### Utvecklingsmöjligheter

- Verksamhetsområdet lämpar sig för handelsverksamhet, handel med skrymmande varor och för företag med stort transportbehov.
- Handelsverksamhet kan också ses som en komplettering av den handel som nu förekommer på City Gross och i andra delar av området.
- Trafikverket måste precisera läget på väg 13/23 och redovisa hus tillfarten till verksamhetsområdet från tätorten och ny väg 23 ska ske.



# Tätortsnära natur och närrekreation

## Naturområden

De naturområden som kan säkerställas och göras tillgängliga har markerats som utredningsområden på kartan nedan.

### 1. Ormanäs

Variert kulturlandskap kring Ormanäs reningsverk, med ekhagar, strandskog, naturbetesmark och åkrar. Stängselövergångar och gångstigar finns men är bitvis något bedagade. Fin grillplats vid sjön. Markägare: Höörs kommun

#### Utvecklingsmöjligheter

- Området behöver rustas upp och utvecklas för närrekreation. Skötseln inriktas på att bevara och utveckla värden för närrekreation och biologisk mångfald. I egenskap av markägare har kommunen full rådighet över området.

### 2. Stenskogen

Stenskogen består i huvudsak av bok- och granskog i ett kuperat landskap. Här finns även kärr och mossar. Mest spännande är kanske de rika lämningarna efter stembrytning. Ett flertal stigar går genom området som är relativt välutnyttjat. I området finns se-

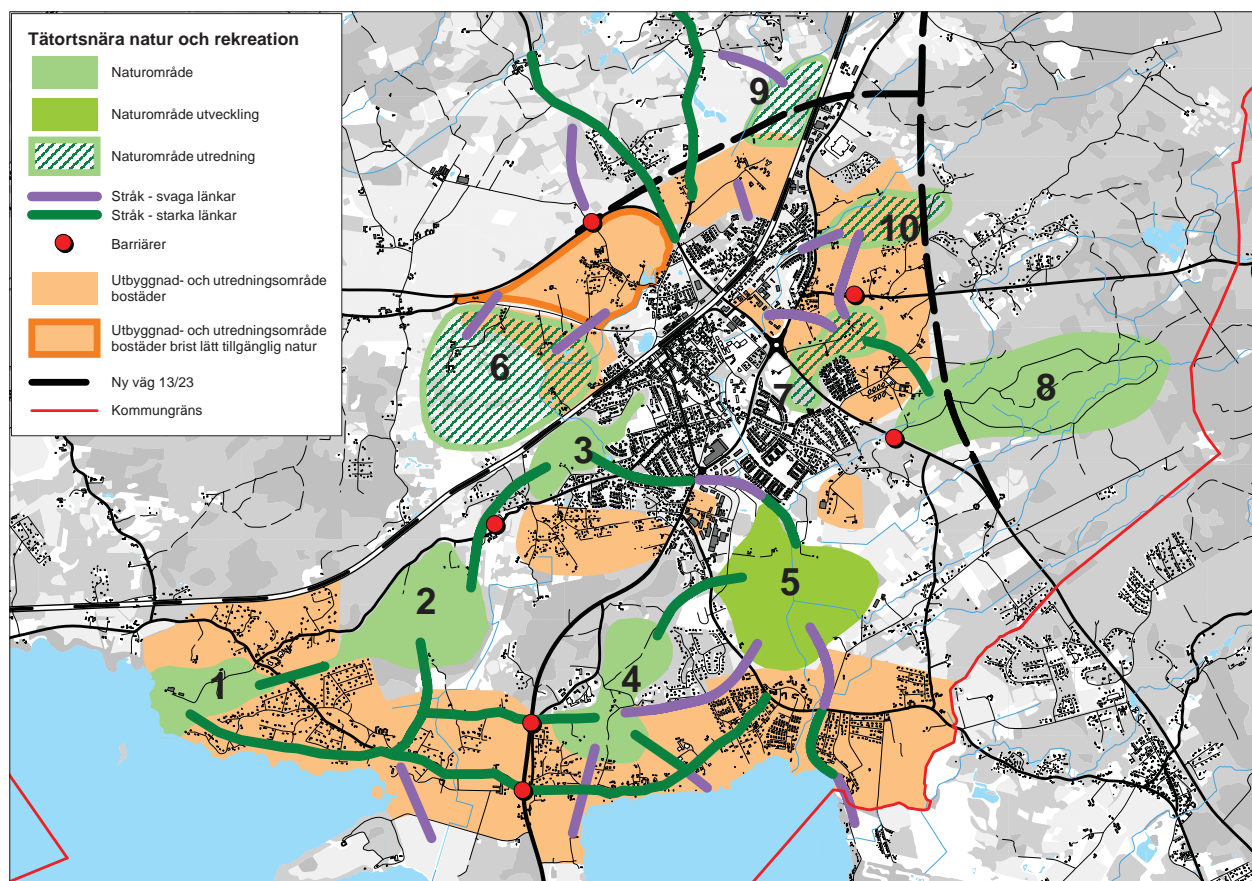
dan gammalt markerade slingor som dock inte längre fungerar. Kommunen har tidigare arbetat med att bilda reservat i delar av området men numer lämnat den tanken av ekonomiska skäl. Markägare: privata

#### Utvecklingsmöjligheter

- Området bör göras tillgängligt genom upprustning, anläggning och skötsel av gångstigar och angoringspunkter. Överenskommelse med markägare krävs.

### 3. Höörs mölla-Klockarebacken-Postgraven

Hela området, som är skogsklätt, genomkorsas av en mängd välanvända stigar och har mycket stort värde som närrekreatiomsområde. I området finns spår efter kvarnstensbrytning. Via kyrkogården bildar området en grön kil som förbinder tätortens centrala delar med omgivande natur. Givna angoringspunkter finns vid kyrkogården och Höörs mölla. Vandringleden "Brottets bana" förbinder området med Stenskogen och Stanstorpsgraven. Kombinationen av storlek, natur- och kulturvärden samt den omedelbara närheten till tätorten gör området mycket



intressant och värdefullt. Markägare: Höörs kommun, Svenska kyrkan samt privata.

#### Utvecklingsmöjligheter

- På grund av det mycket tätortsnära läget och förbindelsen in mot centrum, bör kommunen säkerställa området för närrekreation. Skogsbruk och övrig skötsel bör utgå från och anpassas till områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden. Kring Höörs mölla bör skötseln intensifieras. Stigsystemet och broarna över ån bör ses över och få en bättre, löpande skötsel. Höörs mölla kan fungera som en tydligare utgångspunkt, där man också har möjlighet att informera och lyfta fram områdets kvaliteter.

#### 4. Orup

Stort sammanhängande område som utgörs av Orupsberget och dess sluttningarna öster och söder om Orups sjukhus. Området genomkorsas av en mängd spår och stigar. Systemet av slingor har nyligen rustats upp av kommunen, i samarbete med Stiftelsen Skånska landskap. Området har mycket stor betydelse för närboende, men är också en resurs för hela tätorten. Markägare: Stiftelsen Skånska landskap samt privat. Mindre delar ägs av Höörs kommun.

#### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunen har ansvar för utveckling, tillsyn och skötsel av strövområdet. Delar av den natur som inte ägs av stiftelsen bör säkerställas långsiktigt för närrekreation.

#### 5. Sätöfta hed med Ekekull

Sätöfta hed utgörs av ett stort öppet, böljande landskap med fuktiga betesmarker ner mot Höörsån. I väster finns ekhagar och ädellövskogar. Området är idag svårtillgängligt. Ringsjöns vattenråd planerar att genomföra våtmarksanläggning och restaurering av vattendraget. Kopplat till de åtgärderna finns en ut-



redning utförd av Ramböll med förslag på åtgärder för friluftsliv i området. Markägare: Höörs kommun samt privata

#### Utvecklingsmöjligheter

- Ekekull är kommunägt och fungerar redan idag som ett bostadsnära rekreationsområde, lämpat för reservatsbildning. När det gäller Sätöfta hed bör kommunen inta en aktiv roll för att säkerställa och utveckla området, som kommer att få större betydelse för närrekreation när bebyggelsen i Ringsjöbandet ökar.

#### 6. Yxnaholmaområdet - utredningsområde

Småskaligt och varierat odlingslandskap med många kvaliteter. Närheten till Höör Väster i kombination med den relativa bristen på lätt tillgänglig närnatur i det bostadsområdet gör området intressant som framtida närrekreationsområde. Markägare: privata

#### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunen bör utreda behov och möjligheter, samt eventuellt verkställande av tillgänglighetsåtgärder, säkerställande mm.

#### 7. Jeppavallen-Järabacken-Fogdaröd

Mer eller mindre sammanhängande område av ekhagar, odlingslandskap och skog, med höga biologiska värden och stor betydelse för närrekreation. markägare:Höörs kommun och privata.

#### Utvecklingsmöjligheter

- Områdets värdekärnor bör säkerställas och skötseln utgå från och anpassas till områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden.

#### 8. Fogdarödsskogen

Skogsområde där kommunen sedan länge ansvarar för skötsel och underhåll av en promenad- och motionsslinga, Fogdarödsslingan. Vintertid prepareras skidspår i området. Områdets naturvärden är begränsade. Ny dragning av väg 13 får inte innebära



att tillgängligheten och områdets användbarhet för närrekreation försämrats. Markägare: privata

#### Utvecklingsmöjligheter

- Fortsätta ansvara för skötsel av motionsslingan. Säkerställande eller förändring av skötsel, som idag är produktionsskogsbruk, bedöms inte som nödvändigt eller aktuellt. Bevaka konsekvenserna av en eventuell omdragning av väg 13.

### 9. Holma - utredningsområde

Vackert och artrikt odlingslandskap norr om stiftelsen Holma. Stor potential som närrekreatiomsområde. Förbindelser och slingor ut och runt i det omgivande landskapet kan också behöva utvecklas. Markägare: stiftelse

#### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunen bör utreda och eventuellt göra området mer tillgängligt. Områdets framtid och möjligheter störs något av den planerade vägkorridoren för väg 13, men vägbygget ligger enligt nuvarande planer så pass långt fram i tiden att åtgärder i området ändå kan vara motiverade för att avhjälpa bristen på närrekreatiomsområden i de norra delarna av Höör.

### 10. Klevahill - utredningsområde

Omväxlande öppna och trädklädda marker som utgör värdefulla rester av ett äldre odlingslandskap. Höga naturvärden och stor potential för närrekreatiom. Markägare: Höörs kommun och privata

#### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunen bör utreda behov och möjligheter. Området kan vara motiverat att utveckla redan nu, som närrekreatiomsområde för boende i Höörs norra delar, men framförallt då Höör Öster byggs. Värdena kan behöva säkras för framtiden redan nu.



### Stråk

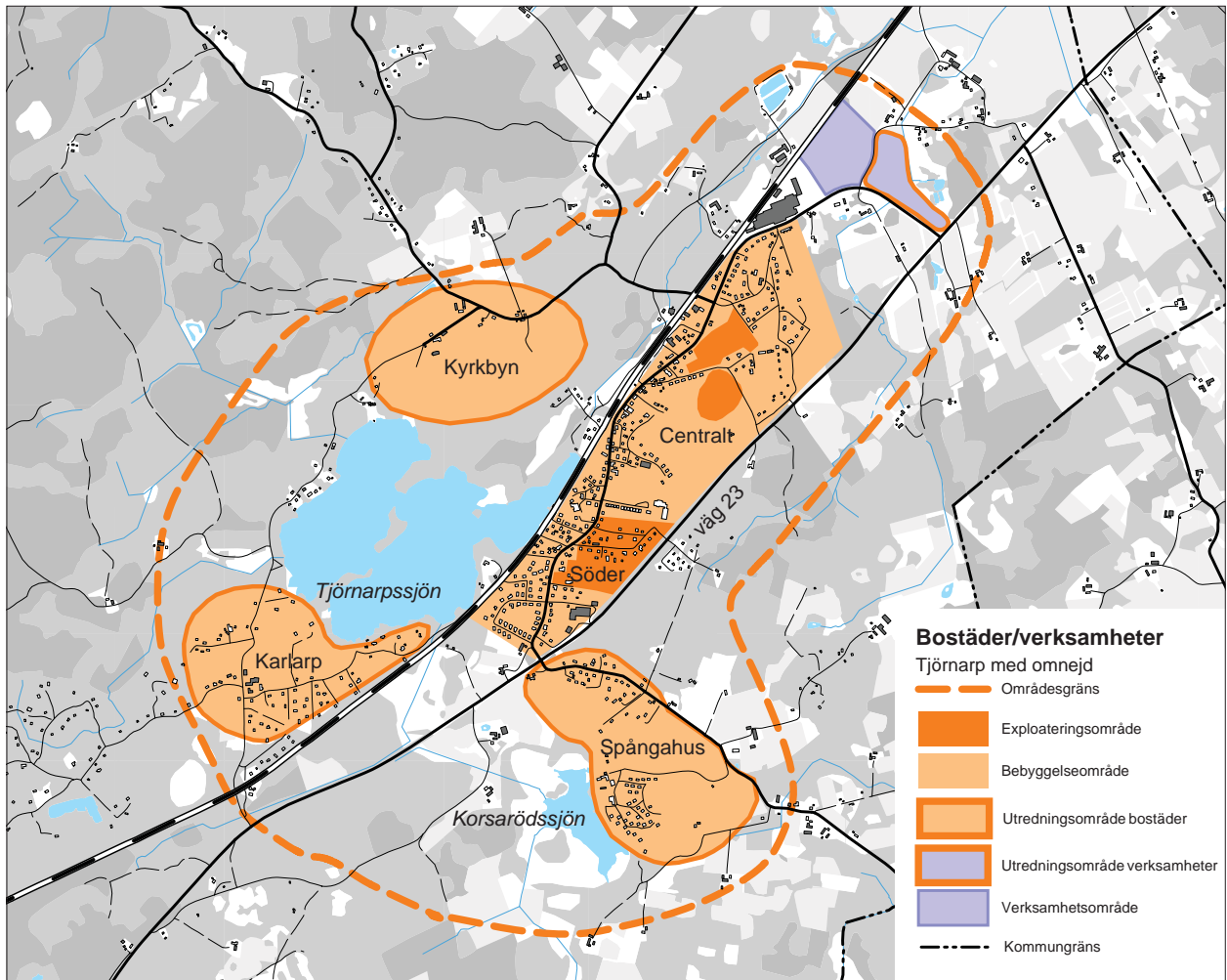
Möjligheten att ta sig till närnaturen från olika bostadsområden och mellan olika naturområden behöver beaktas. Stråken har på kartan indelats i starka och svaga länkar. De starka länkarna fungerar idag, medan de svaga länkarna behöver åtgärdas och förstärkas för att fungera som promenadstråk för människor. Fler stråk än de som visas i kartan både finns och kan behövas.

Gångstråken bör planeras med målpunkter, men även i perspektivet av slingor, så det är möjligt att gå en runda. Slingorna kan finnas inom områden eller länka samman flera olika områden.

### Barriärer

Några av de mest påtagliga barriärerna i form av vägar har lyfts fram på kartan, främst är det väg 23 som ger barriäreffekter. De mest kritiska ställen bör utredas och åtgärdas för säkrare passager. En framtida utbyggnad av väg 13/23 kommer att ge upphov till nya barriärer som behöver motverkas genom gångbroar, tunnlar etc.







# Tjörnarp

## Bostäder

Pågatågsstationens öppnande 2014 innebär att det är möjligt för en större utbyggnad i Tjörnarp. Arbetet med en översiktlig planering för tätorten pågår med inriktningen att ge utrymme för en utbyggnad med 50-100 lägenheter per 10-års period. Detta förutsätter att mark reserveras för nya bebyggelseområden, befintliga detaljplaneområden utnyttjas samt att fritidshus i tätorten permanentas.

Skola, förskola och bibliotek ligger centralt i tätorten. Närheten till Tjörnarpssjön och skogsområdena i väster ger särskilda boendekvaliteter. Badplats finns alldeles intill tätorten mellan Tjörnarpssjön och stambanan, vilket medför buller och risker från tågen. Järnvägen kan passeras planskilt på tre ställen, två för gående/cyklande och en för biltrafik.

En ortsstudie har genomförts 2009 för att inventera Tjörnarp och dess omgivning samt studera ortens historia som ett underlag för den fortsatta planeringen.

### Tjörnarp söder

I den södra delen ligger husen tätare och är av nyare karaktär än övriga Tjörnarp. Tomter är mindre och det är mindre grönska/stora träd inne bland bebyggelsen. Här är känslan mer av villaförort med fin omkringliggande natur. Centralt i området finns ett större skogsparti, planlagt för bostäder. Verksamheterna ligger så att de inte stör de boende i någon större utsträckning.

### Utvecklingsmöjligheter

- Inom gällande detaljplan finns områden som rymmer 30-50 hus genom förtätning eller helt nya områden.
- Vid planeringen av nya bostäder ska hänsyn tas till närheten av väg 23 och befintliga verksamheter.



### Tjörnarp centralt

I det mellersta delen lever det gamla stationssamhället kvar. Ny pågatågsstation kommer att stå färdig 2014 i ungefär samma läge som den tidigare stationen. Fina klassiska tegel- och betongbyggnader i lite högre hushöjd, runt två våningar, ligger intill Landsvägen och järnvägsspåren. Bebyggelsen är lite tätare i detta område vilket gör att detta fortfarande känns som Tjörnarps centrum.

Inom det område som historiskt varit järnvägstorg kommer att anläggas ett nytt stationstorg med funktionella ytor som ramper till perrongerna, trappor, cykelparkeringar, planteringar och bänkar. Platsen kommer att fungera som en attraktiv mötesplats i centrala Tjörnarp.

Nära stationen, på östra sidan spåren, finns ett stort skogsområde. Marken här är värdefull eftersom den ligger så centralt nära stationsläget. Öster om Landsvägen, cirka 300 m norr om ny station, finns mark planlagd för verksamheter. Läget är intressant för bostadsbebyggelse.

### Utvecklingsmöjligheter

- Tillkommande bostadsbebyggelse lokaliseras nära den nya stationen.
- Utnyttja möjligheten att bebygga området i eller intill det stora skogspartiet.
- Ändra detaljplanen för verksamheter så att det är möjligt att bygga bostäder på området.



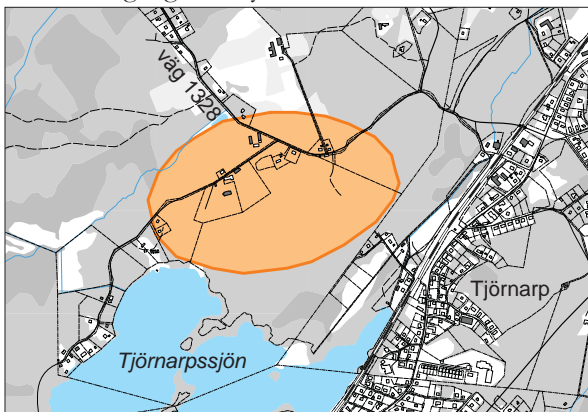
## Utredningsområden

### Tjörnarps kyrkby

Kyrkbyn ligger drygt en kilometer från Tjörnarps stationssamhälle och utgör den historiska bebyggelsen av byn. Tjörnarps gamla kyrka byggdes redan på 1150-talet men revs på 1860-talet på grund att den var så förfallen. Den nya kyrkan byggdes 1864 är idag ett landmärke med dess karaktäristiska utseende. Rester av murar finns kvar på den gamla ödekyrkogården. I kyrkbyn finns flera fina äldre hus i tegel och trä kvar. Här bor få personer men på senare tid har enstaka hus byggts intill landsväg 1328 mot Toftaröd. I kyrkbyn finns flera fina äldre hus i tegel och trä kvar. Kyrkbyn ligger helt omgärdad av åker/ängsmark. Dessa sträcker sig ända ner till Tjörnarpsjön, som även kan ses uppifrån kyrkan. En promenadstig leder ner till sjön.

### Utvecklingsmöjligheter

- Utred om det är möjligt och lämpligt att komplettera kyrkbyn med ny bebyggelse med hänsyn till kulturmiljön.
- Förbättra tillgängligheten till Tjörnarpsjön och stranden. Ny bebyggelse bör prövas nära sjön men inte så att den hindrar tillgängligheten till stranden.
- Utred gång- och cykelförbindelse med stationen.

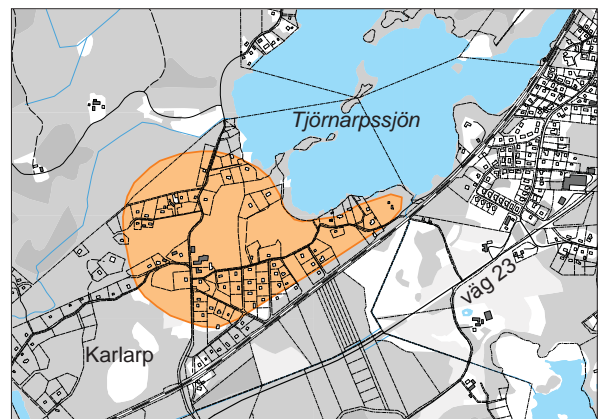


### Karlarp

Karlarp är en mindre by som ligger strax sydväst om Tjörnarp på andra sidan stambanan. Från Tjörnarp når man Karlarp antingen genom en gångtunneln vid Sjöboholmsvägen eller genom att köra över järnvägen på bro och ut på väg 23. Bebyggelsen i Karlarp utgörs huvudsakligen av fritidsbostäder och är främst uppförda med träpanel. Husen ligger inbäddade i grönska med flera stora träd på tomterna. Saldeltak är den dominerande taktypen. Den omkringliggande naturen samt närheten till Tjörnarpsjön är en tillgång. Vägarna är grusade och hastigheterna låga. På småvägar går det att åka till Höörs tätort. Området närmast stambanan är bullerstört.

### Utvecklingsmöjligheter

- Utred om det är möjligt och att komplettera med ny bebyggelse.
- Förbättra tillgängligheten till Tjörnarpsjön och stranden. Ny bebyggelse bör prövas nära sjön men inte så att den hindrar tillgängligheten till stranden.

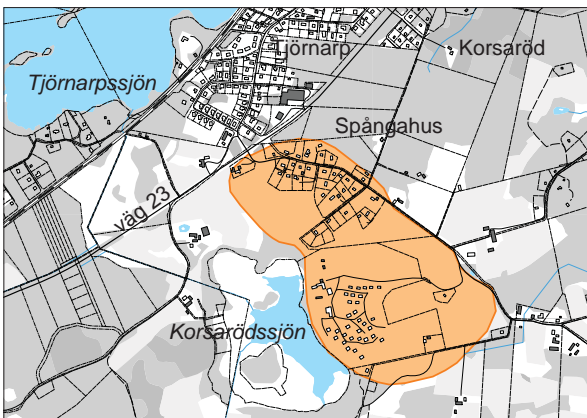


## Spångahus

Infarten till Spångahus ligger i samma korsning som den södra infarten till Tjörnarps. Trafikverket planerar att i samband med ombyggnad till 2+1-väg bygga en gångtunnel under väg 23. Bebyggelsen här består till stor del av fritidshus. Landskapet runt omkring består av stora ängsmarker vilket ger en lantlig och idyllisk känsla. Söder om Spångahus ligger Korsaröd och Korsarödssjön med badplats. Det avskilda läget nära sjön gör den intressant för expansion av fritidsbebyggelse.

### Utvecklingsmöjligheter

- Utred om det är möjligt och lämpligt att komplettera befintlig bebyggelse med ny bosstäder.
- Ny bebyggelse bör prövas nära Korsarödssjön men inte så att den hindrar tillgängligheten till stranden.
- Utred gång- och cykelförbindelse med övriga Tjörnarps och stationen.
- Det förutsätts att en gång- och cykeltunnel byggs under väg 23 för att få trafiksäker förbindelse för befintlig och eventuell ny bebyggelse.



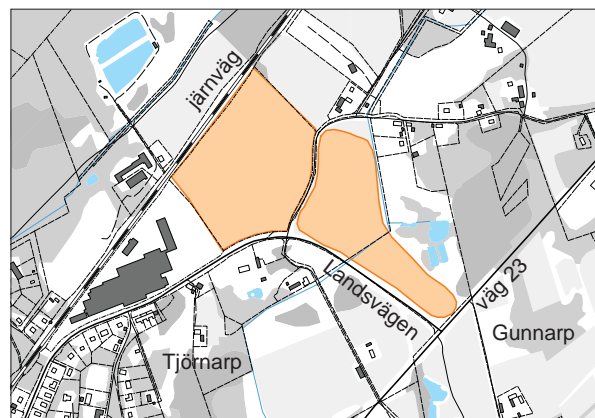
## Verksamheter

Även om Tjörnarps till stor del är en utpendlingsort finns här ett stort antal verksamheter och företag i relation till ortens storlek. Verksamheterna ligger utspritt i Tjörnarps by och väl integrerat med övrig bebyggelse. Det saknas servicefunktioner som dagligvaruhandel, café mm.

I Tjörnarps finns verksamheter både inom detaljplanlagt område och utanför. Kommunen äger detaljplanerad mark för verksamheter i norra delen av Tjörnarps. Marken ligger inom yttre skyddsområdet för vattentäkt. Endast verksamheter som inte påverkar vattentäkten tillåts inom dessa områden.

### Utvecklingsmöjligheter

- Mark för verksamheter bör sökas i Tjörnarps norra del, öster om järnvägen och relativt nära väg 23.
- Förutom servicesektorn skulle Tjörnarps kunna utnyttja sitt strategiska läge bredvid väg 23 och södra stambanan till expeditions-/åkeriverksamhet.



## Tätortsnära natur och närrekreation

Tjörnarps kan i och med det planerade tågstoppet förväntas växa under de kommande åren och med det ökar behovet av tillgänglig närnatur. Närnaturen i Tjörnarps har också sådana kvaliteter att den bör vara intressant för dagsbesök, vilket tågstoppet möjliggör på ett helt annat sätt än idag.

### Naturområden

#### 1. Tjörnarpsjön och Prästbonnaskogen

Tjörnarpsjön och den intilliggande skog som kallas Prästbonnaskogen är kanske den mest självklara närnaturen i Tjörnarps. Redan idag finns möjlighet att gå runt sjön. Även i skogen finns ett system av stigar. Stigsystemet skulle dock behöva märkas upp och skyltas från bland annat järnvägsstationen. Detta ligger i linje med idéer som presenterats av Tjörnarps sockengille och fiskevårdsföreningen.

#### Utvecklingsmöjligheter

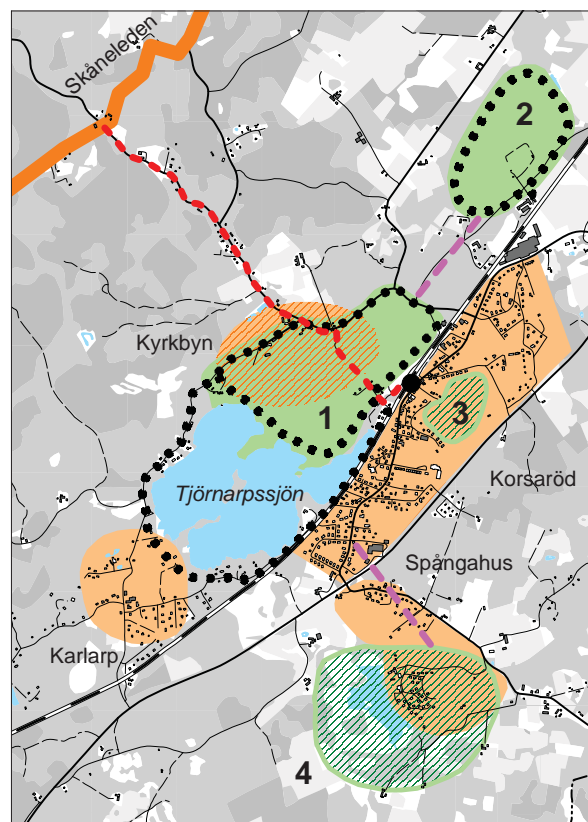
- Kommunen bör säkerställa området som närrekreationsområde i samråd med markägarna, och ta det yttersta ansvaret för anordningar för friluftsliv.
- Läge för ny badplats bör prövas inom detta område.

#### 2. Ringugnen och naturreservatet Lergravarna

Spännande plats med utvecklingspotential, där både naturreservatet och ringugnen har sin historia i den tegelindustri som förr fanns i Tjörnarps. Reservatet utgörs av den gamla lertakten, där naturen fått sköta sig själv sedan verksamheten i tegelbruket upphörde.

#### Utvecklingsmöjligheter

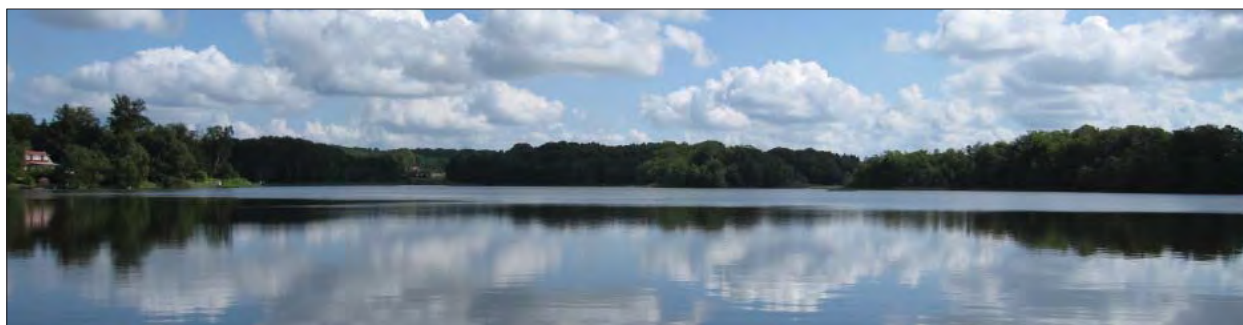
- Marken ägs av kommunen. Både reservatet och ringugnen är tillgängligt för allmänheten. Viss utvecklingspotential finns vad gäller tillgänglighet och information.



#### Tjörnarps

##### Natur och rekreation

- Vattenområde
- Naturområde
- Utredning naturområde
- Utbyggnad- och utredningsområde bostäder
- Tjörnarps station
- Förslag stigar/gröna stråk
- Svaga länkar
- Förslag länk till Skåneleden



### 3. Skogsklädd kulle

Trädklädd höjd mitt i samhället, som kan vara värdefull att spara som verkligt nära natur. Delar av den trädklädda kullen har vissa naturvärden. Samtidigt ligger området mycket stationsnära, vilket talar för att området bör bebyggas, vilket också föreslagits i en ortstudie för Tjörnarps från 2009.

#### Utvecklingsmöjligheter

- Utredning och planläggning för bebyggelse/natur.

### 4. Korsarödssjön med omgivningar

Korsarödssjön och det omgivande landskapet är vackert, men relativt otillgängligt. Området skulle kunna utvecklas som närrekreationsområde för Tjörnarps på sikt om behovet ökar med ett växande stationssamhälle. Korsarödssjön har betydande naturkvaliteter.

#### Utvecklingsmöjligheter

- Bättre underlag och utredning behövs.

### Stråk

En förbindelselänk mellan samhället och Lergrarna/Ringugnen behöver utvecklas. Lokala planer finns på ett gångstråk längs den gamla järnvägen från tegelbruket till Tjörnarps station. Alternativt kan stråket följa vägen. Förbindelsen mellan Tjörnarps samhälle och söderut i odlingslandskapet kring Korsarödssjön hindras däremot av väg 23 som utgör en betydande barriär. Trafikverket planerar att i samband med ombyggnad väg 23 till 2+1-väg att bygga gångtunnel under vägen. Utvecklingen av detta stråk kan ske i samband denna ombyggnad. Som ett led i att utveckla friluftslivet på regional nivå, bör en länk mellan stationen och Skåneleden skapas.

### Barriärer

Väg 23 utgör en betydande barriär mellan Tjörnarps samhälle och Korsarödssjön och det omgivande odlingslandskapet som har fina rekreativvärden. Förbindelsen till Korsarödssjön kan förbättras enligt ovan. Däremot är järnvägen möjlig att passera i tunnel på tre ställen, vilket gör barriäreffekten av järnvägen relativt liten.



# Norra Rörum

## Norra Rörum

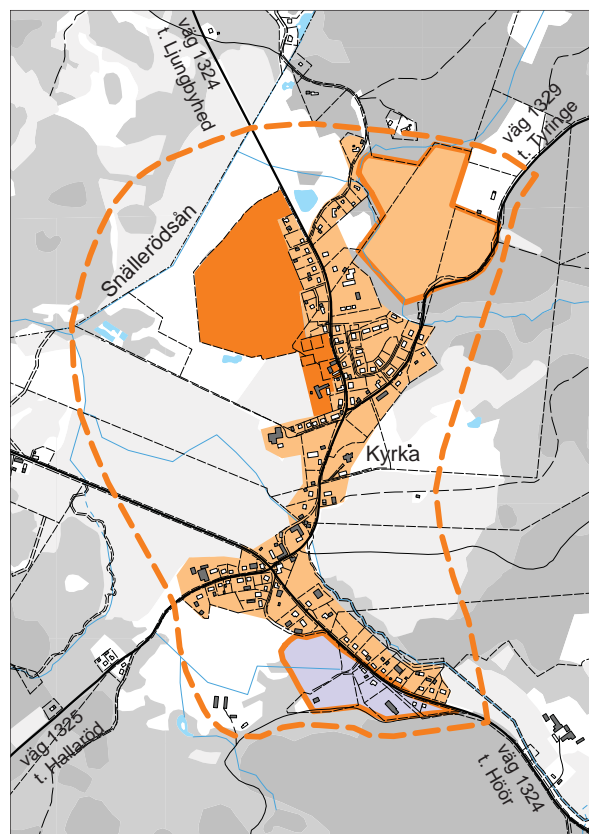
Samhället har, genom att skolan stängdes, förlorat en viktig del av den allmänna servicen. För att bibehålla och utöka folkmängden krävs att det skapas förutsättningar för etablering av nya bostäder och verksamheter. I Norra Rörum finns i gällande detaljplaner en kapacitet på cirka 35 tomter för fritids- och permanentbostäder. Verksamheter finns i den södra delen av orten. Begränsad kapacitet i reningsverket minskar möjligheten till utbyggnad av tätorten. Strandskydd och områden med naturvärden finns i tätortens norra delar.

Kyrka, församlingshem och bibliotek ligger centralt. Affären har sin placering i korsningen i södra delen av orten. Områden för fritidsbebyggelse Broslätt, Lindhaga och Toftaröd, ger ett visst underlag för service.

Tätorten omges till största delen av öppen åker- och ängsmark men stora skogsområden finns strax intill. Snällerödsån och några vattendrag finns med avvattning till Rönne å. Markerade branter och platåer förekommer inom flera områden. Genom att utnyttja dessa kvaliteter är det möjligt skapa attraktiva tomter.

## Utvecklingsmöjligheter

- Ange attraktiva platser för bostadsbebyggelse i och utanför orten med en särskild profil, till exempel vacker natur, tystnad eller hästgård.
- Ange område för verksamheter.
- Utbyggnad av kapaciteten i reningsverket är en förutsättning för en större utbyggnad av tätorten.



## Bostäder/verksamheter

Norra Rörum med omnejd

- Områdesgräns
- Exploateringsområde
- Bebyggelseområde
- Utredningsområde bostäder.
- Utredningsområde verksamheter



# Snogeröd Rolsberga Fogdarp

## Snogeröd-Rolsberga

Utvecklingen i Lund med utbyggnaden av ESS och Max IV tillsammans med expansionen av universitet, högskolor samt näringsliv ger möjlighet till en utbyggnad av Snogeröd- Rolsberga. Läget intill E22 och nära Ringsjön är attraktivt för de som önskar ett boende i kontakt med natur och vatten.

I Snogeröd ligger bebyggelsen högt och delvis med utsikt över Ringsjön. Det öppna landskapet exponerar byn för blåsten, men kan kompenseras genom planteringar runt byn.

I Rolsberga har förutsättningarna för bostäder och verksamheter påtagligt förändrats i och med E22 utbyggnad till motorväg. Verksamheterna norr om vägen har ingen direktinfart men får en trafiksäkrare tillfart. Uppdelningen av orten blir än mer påtaglig med endast en planskild korsning i samhället.

## Utvecklingsmöjligheter

- I Snogeröd placeras ny bebyggelse så att utsikten ger kontakt med Ringsjön.
- Rolsbergas närhet till busstrafik, Rövarekulan och naturen är positiva faktorer för nya bostäder.
- Trafikplatsen och befintliga verksamheter i Rolsberga ger möjlighet att etablera och utvidga verksamhetsområdet och handeln.

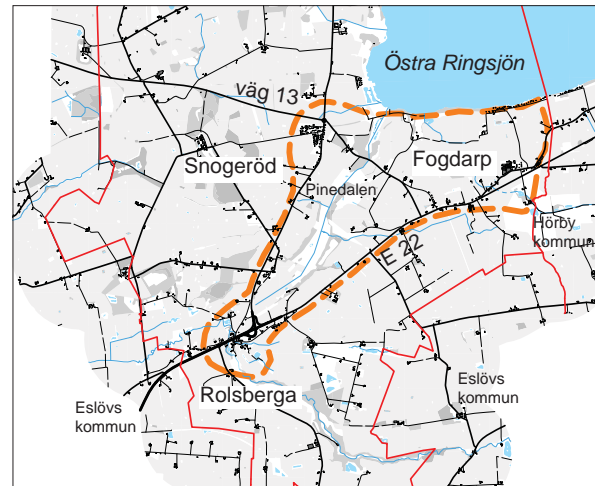
## Fogdarp-Fogdarps station

I Fogdarp ger planen möjlighet att komplettera befintliga bostäder med 30-40 nya hus i kontakt med befintlig bebyggelse och busshållplats vid E22. På så sätt erbjuds både bra kollektivtrafik och närhet till Ringssjön och Elisefarms golfbana.

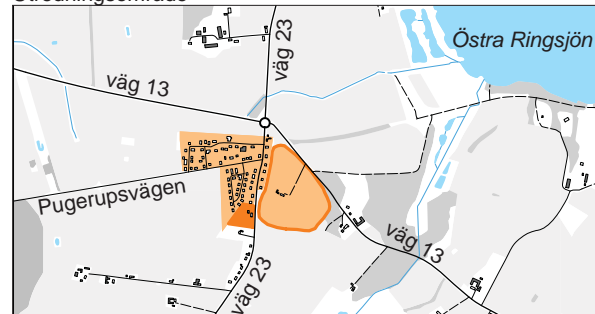
Vid Fogdarps gamla station ger planen möjlighet till utbyggnad med 20-30 bostäder. Närheten till Ringsjön erbjuder särskilda och attraktiva kvaliteter.

## Utvecklingsmöjligheter

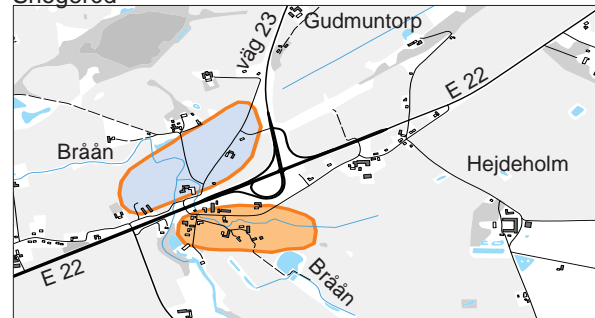
- Fogdarps närhet till E22 kräver särskild uppmärksamhet på grund av bullermiljön.
- Befintlig bebyggelse vid Fogdarps gamla station kan kompletteras med ett mindre antal bostäderna anpassade till natur- och kulturmiljön samt landskapsbilden.



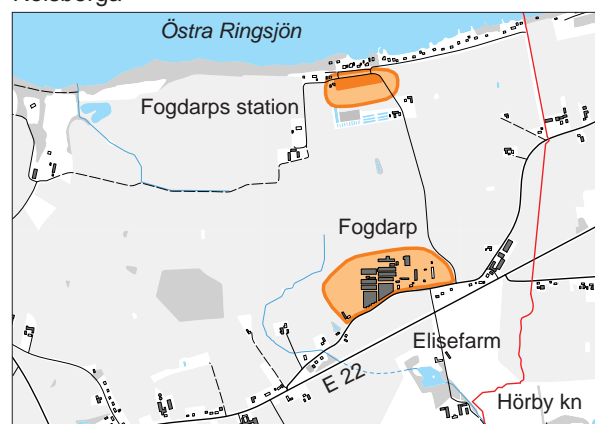
Utredningsområde



Snogeröd



Rolsberga



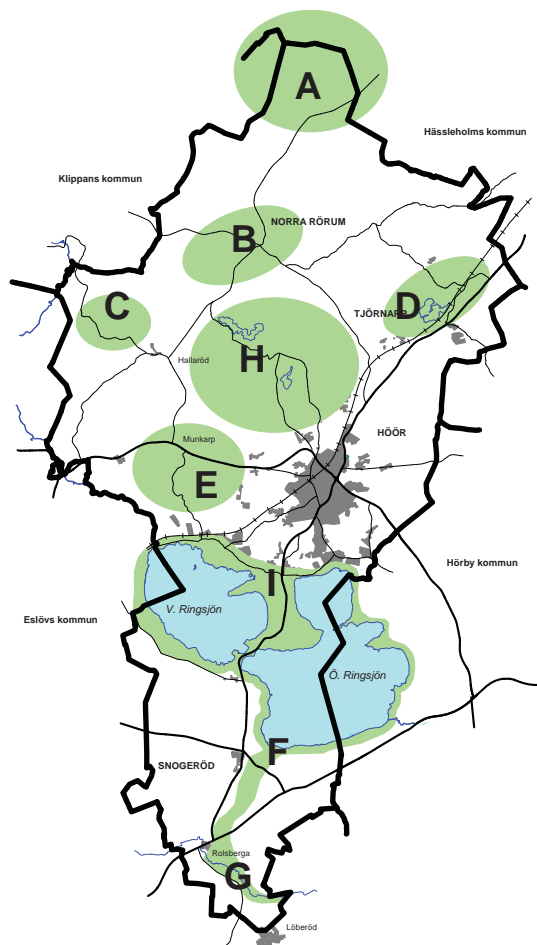
Fogdarp och Fogdarps station

**Bostäder/verksamheter**  
Snogeröd, Fogdarp, Rolsberga

— Områdesgräns  
— Kommungräns

Utredningsområde bostäder  
Exploateringsområde  
Utredningsområde verksamheter  
Bebyggelseområde

# Natur och friluftsområden



## Områden

### A. Syrkhult-Svale mosse

Ett av två ”tysta områden” i kommunen. Området har viss vildmarksprägel, med mossar, skog och tjärnar, men består till mindre del även av ett småskaligt odlingslandskap. Svale mosse är utpekad i Myrskyddsplanen och har status som riksintresse för naturvård. I övrigt finns inga speciella förordnanden i området.

#### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunens roll är att bevaka områdets tysta kvaliteter genom en restriktiv hållning gentemot bullrande och störande verksamheter. Området, eller delar av det, kan lyftas fram som ett tyst område med vildmarksprägel och eventuellt göras tillgängligt.-

### B. Norra Rorum

Område med kvaliteter för naturvård och biologisk mångfald. I området finns flera vulkanrester, som i sig skapar förutsättningar för en rik biologisk mångfald med inslag av sällsynta arter. Området visar naturvärden förknippade med äldre ädellövskog, äldre träd, lätta jordar med blomrika vägrenar och åkerkanter samt värdefulla beteslandskap.

#### Utvecklingsmöjligheter

- I planering och tillståndsgivning ska kommunen ta hänsyn till områdets naturvärden Därutöver har kommunen ett ansvar att göra områdets värden kända. Skötsel och säkerställandeåtgärder får däremot betraktas som en statlig angelägenhet i första hand.

### C. Allarps bjer

I huvudsak ädellövskog och blandlövsskogar, men även inslag av hagmarker och annan öppen mark. Själva bjären är ett vulkanrestberg, en så kallad basaltkupp, med en mycket artrik värdflora och flera hotade lavararter. Området har stor betydelse för både naturvård och friluftsliv. Området är skyddat som naturreservat och har även status som Natura 2000-område och riksintresse för naturvärden. Skåneleden passerar och det finns även en vandrings slinga inom området.

#### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunens roll är att beakta områdets värden och status som riksintresse vid planering och tillståndsgivning, men även att bidra till kännedom om området genom information och marknadsföring. Kommunen bör också ta aktiv del i förvaltningen för friluftsliv och fungera som samrådspart gentemot Länsstyrelsen, som ansvarar för området.

### D. Tjörnarpssjön och Prästbonnaskogen

Tjörnarpssjön och den intilliggande skogen är viktig inte minst ur ett lokalt perspektiv. Ett Leaderprojekt för att göra området mer tillgängligt pågår. Prästbonnaskogen har utöver rekreativa värden även naturvärden knutna till äldre bokskog. Området utgör också en länk i en regional grönstruktur och har förbindelse med Skåneleden. En länk som kan utvecklas sträcker sig direkt mot nordost, via Ella.



### Utvecklingsmöjligheter

- I samband med Tjörnarps förväntade utveckling på grund av tågstopp utgör området det viktigaste närreklamationsområdet i Tjörnarps. Kommunen bör ta aktiv del i såväl anläggningar för friluftsliv som skötsel och säkerställandeåtgärder.

### E. Odlingslandskapet norr om Ringsjön

I detta varierade och småskaliga odlingslandskap ligger de flesta av kommunens kvarvarande artrika naturbetesmarker. Här ligger också Slabälta ängar, ett stort område med flacka fuktiga marker invid Hålsaxabäcken. Landskapet kan i dagsläget inte sägas vara särskilt tillgängligt. Den enda attraktiva målpunkten i dagsläget är naturreservatet Munkarps fålad. Fler målpunkter kan utvecklas.

### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunen bör i sin planering och tillståndsgivning ta hänsyn till i första hand områdets värdekärnor (naturvärden), men även se till helheten i det småskaliga landskapet. Kommunen bör ta en aktiv roll i frågan om restaurering av Hålsaxabäcken och Slabälta ängar, som skulle kunna utvecklas till en fin fågellokal och ett attraktivt besöksmål. Vidare bör kommunen bevaka och om nödvändigt även säkerställa att betesdriften och skötseln av områdets kvarvarande artrika naturbetesmarker fortsätter.

### F. Pinedalen

Dalgång omgiven av öppna odlingsmarker, kantad av ädellövskog och med en bred, öppen dalbotten. Skogen domineras av bok på näringsrika jordar, vilket ger en örtrik och intressant flora. I övrigt är områdets naturvärden måttliga, jämfört med många andra naturområden i Höör. Dalgången är utpekad som riksintresse för naturvård och omfattas av landskapsbildsskydd. Pinedalen är även av betydelse för friluftsliv genom att utgöra en länk mellan Ringsjöområdet och Brååns dalgång. Skåneleden passerar genom området.

### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunens roll är främst att vara restriktiv och ta hänsyn till områdets värden i planering och tillståndsgivning.

### G. Brååns dalgång med Rövarekulan

Bitvis skarp dalgång, där Bråån skurit sig ner genom lösa jordlager och skifferberggrund. Dalgången är delvis klädd av bokskog, men även öppna hagmarker och alkärr. En längre sträcka är skyddad som naturreservat och har mycket höga naturvärden. Reservatet är välbesökt och erbjuder grilplatser och vandringslingor. Skåneleden passerar genom området.

### Utvecklingsmöjligheter

- Kommunens roll är att beakta områdets värden och status vid planering och tillståndsgivning, men även att bidra till kännedom om området genom information och marknadsföring. Kommunen bör också ta aktiv del i förvaltningen för friluftsliv och fungera som samrådspart gentemot Länsstyrelsen, som ansvarar för området.



## H. Frostavallen - Dagstorp

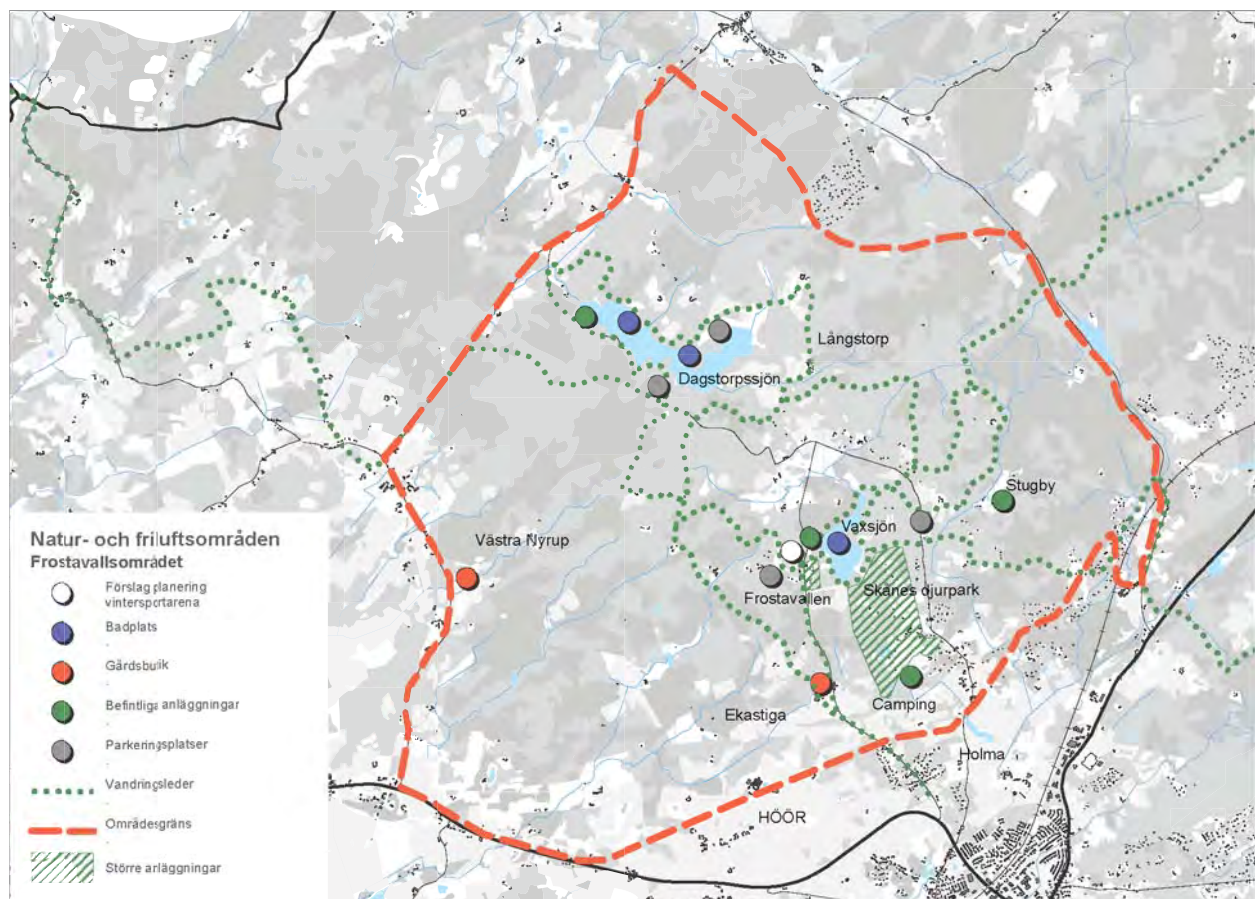
Området är kommunens strategiskt mest viktiga område för rekreation, friluftsliv och besöksnäring kopplad till natur och friluftsliv. Begreppet Frostavallen är väl känt och förknippas med friluftsliv och vintersport. Området är utpekad som riksintresse för friluftsliv och har även höga biologiska värden. I området finns flera nyckelbiotoper, naturreservat och Natura 2000-områden, men många delområden med höga naturvärden saknar skydd. Landskapet är starkt kuperat och variationsrikt, med skog, odlingslandskap och sjöar.

Frostavallens strövområde med vandringslingor har nyligen rustats upp av kommunen. Dagstorpssjön och Vaxsjön erbjuder fina bad- och fiskemöjligheter. Området genomkorsas också av Skåneleden.

I området finns flera övernattningsmöjligheter, gårdsbutiker, mat och inte minst Frostavallens konferensanläggning och Skånes djurpark. Frostavallen går att nå med kollektivtrafik och en cykelbana från Höörs tätort till Frostavallen har nyligen färdigställts.

## Utvecklingsmöjligheter.

- Området har en stor utvecklingspotential som besöksmål och friluftsområde med hög klass för hela regionen. Tillgängligheten från Höörs tätort kan utvecklas, med högre turtäthet på busstrafiken, bättre information och vägvisning från Höörs centrum samt möjlighet att där hyra cyklar.
- Samverkan mellan de olika aktörerna i området är viktig för att utveckla området som besöksmål. Området representerar natur, upplevelser och aktivitet och utgör den ”första vildmarken” sett från Malmö och Köpenhamn. Om planerna på en inomhusarena för vintersport går i lås, kommer områdets karaktär som plats för fritidsaktiviteter och vintersport att förstärkas betydligt.
- Kommunens egna markinnehav, som omfattar badplatsen och de gamla skidbackarna, ligger strategiskt placerat och kan utvecklas ytterligare, bland annat som baspunkt för strövområdet. En fördjupad översiktsplan bör tas fram för hela området. Kommunen bör även ta ett visst ansvar när det gäller skötsel och säkerställande av naturen i området, då områdets samlade naturvärden är mycket höga.

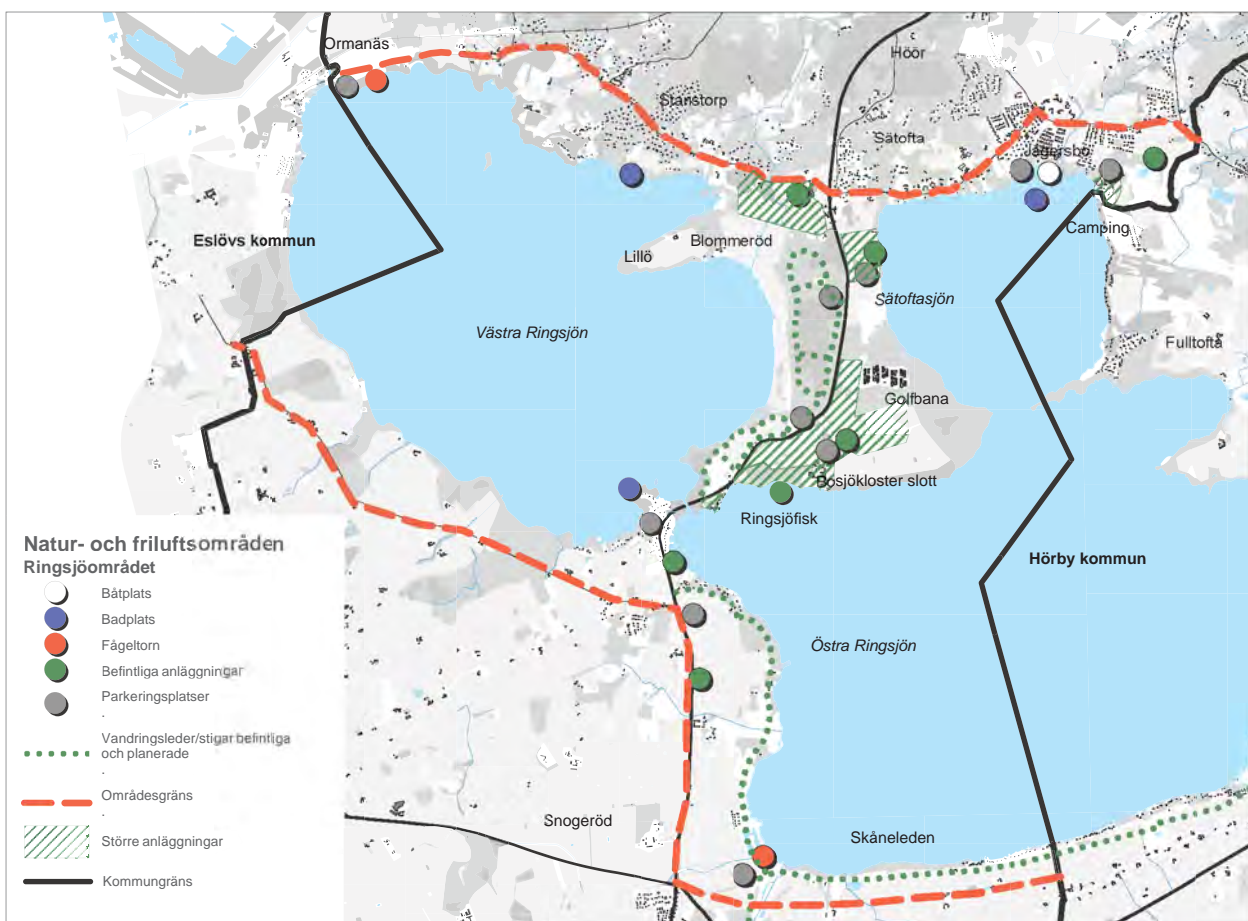


## I. Ringsjön och Ringsjöns stränder

Ringsjöområdet har höga naturvärden knutna till bland annat ek. I området finns flera ekhagar och spridda jätteekar. Här finns även öppna strandmarker, strandskogar och andra typer av strandzoner med höga värden. Ringsjön har även stor betydelse för friluftsliv och rekreation men upplevs bitvis som svårtillgänglig och nyttjas inte till sin fulla potential. Vissa givna målpunkter finns, som badplatserna och fågeltornen i Snogeröd, Sjöholmen och Fulltofta. Fulltofta naturreservat är en given målpunkt i Hörby kommun. Under det senaste åren har ytterligare två naturreservat bildats i området; Östra och Västra Bosjöklosterhalvön. Områdets tydligaste besöksmål är annars Bosjökloster slott. I området finns även golfbana, trädgårdsbutik, camping, bed and breakfast, värdshus, kafé mm. Skåneleden passerar i söder. Ringsjön är också en fin sportfiskesjö och vintertid utnyttjas den för långfärdsskridsko och issegling.

## Utvecklingsmöjligheter.

- Ringsjöområdet är en resurs för hela Skåne med betydande utvecklingsmöjligheter samtidigt som områdets karaktär bör bevaras för framtiden.
- Tillgängligheten i området behöver förbättras, med tydliga angoringspunkter och markerade vandringsleder/stigar.
- Bad, fiske och andra aktiviteter kan utvecklas och marknadsföras tydligare.
- Bebyggelse bör begränsas till redan bebyggda områden för att spara stora sammanhängande naturområden.
- Efterlevnaden av strandskyddet bör bevakas via offensiv tillsyn och dispenser ges med stor restriktivitet.
- Samverkan mellan de olika aktörerna i området är viktig för att utveckla området som besöksmål.



## Vandringsleder

Skåneleden utgör en bra grundstomme för vandringsleder i Höör. Däremot behöver kontakten och anslutningen till tätorter och kollektivtrafiklägen förstärkas, vilket till exempel skapar bättre förutsättningar för dagsvandringar mellan kollektivtrafiklägen.

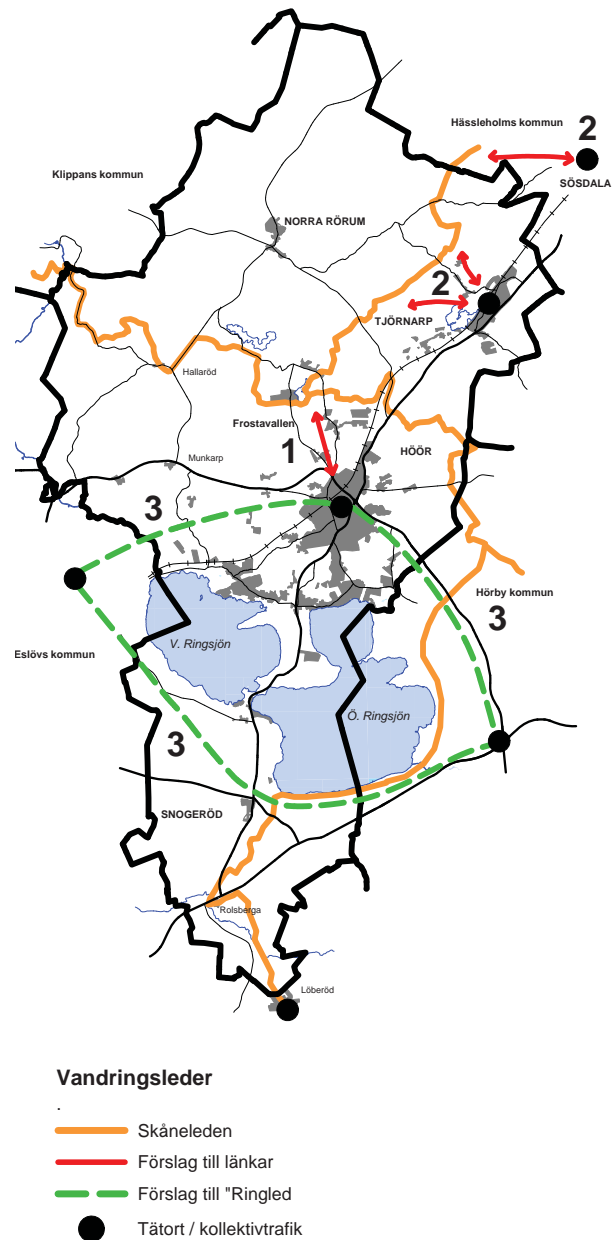
Förslag till utveckling av vandringsleder i Höör, se vidstående karta.

1. Markerad gång- och cykelled från Höørs järnvägsstation till Frostavallen. Följer befintliga gator och GC-väg, till Frostavallen. Markerar och skyltas från järnvägsstationen, där besökaren också ska mötas av tydlig information om Frostavallens strövområde och Skåneleden.

Gångstig genom skogen kan utvecklas som alternativ väg.

2. Anslutande vandringsleder från Tjörnarps, respektive Sösdala järnvägsstationer, som binder samman stationslägena Höör, Tjörnap och Sösdala, så att man kan vandra sträckan mellan stationerna. Mellan Sösdala och Tjörnap är det drygt en mil, mellan Tjörnap och Höör via Skåneleden är det cirka 13 km.

3. En ”ringled” runt Ringsjön som leder vandra- ren mellan olika naturområden och binder samman järnvägsstationerna i Stehag och Höör, med buss- stationen i Hörby planeras inom Leader.

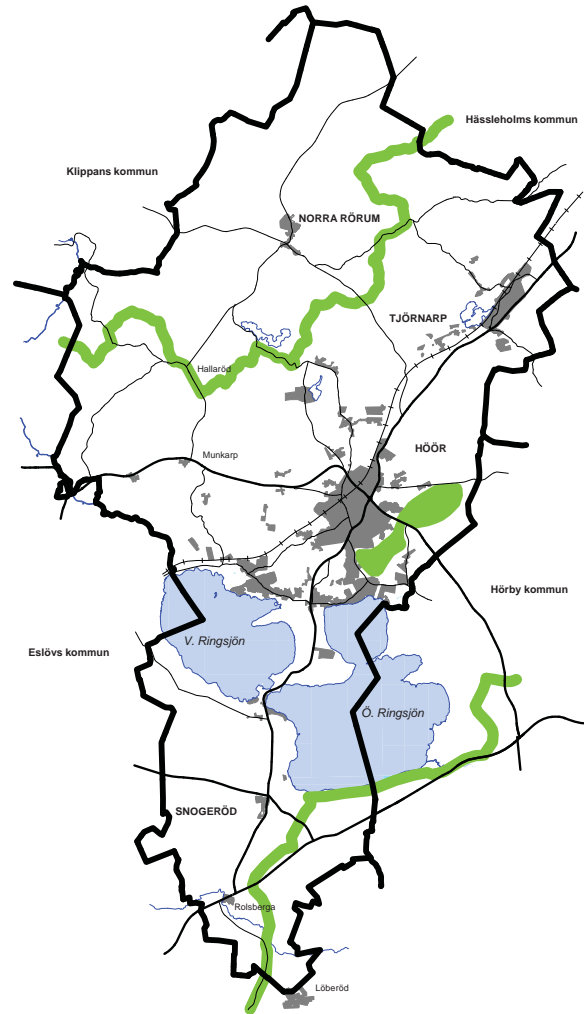


## Ridvägar



Ridled Nordost är ett sambetsprojekt mellan de nordostskånska kommunerna. Höör ingår i samarbetet och planerna på ridleder har kommit så långt att en preliminär sträckning finns på karta. Ridlederna ska i första hand gå på befintliga vägar och vara framkomliga även med häst och vagn. Två grenar av ridled Skåne nordost berör Höörs kommun. Ridlederna kan betraktas som en stomme, som det sedan är upp till kommunerna att koppla på med länkar.

## Ridslingor

Behovet av och möjligheterna att anlägga lokala ridslingor behandlas i en förstudie om ridslingor och ridleder utförd av Höörs kommun 2007. Vissa förändringar har skett sedan studien utfördes. Med ledning av förstudien och nuvarande förhållanden framstår området Sätöfta-Sövröd - Fogdarödsskogen som det område där behovet av fungerande, trygga och säkra ridvägar är i särklass störst. Området är ett av kommunens hästtätaste, dessutom finns två ridskolor varav den ena är Ringsjöortens ryttaförenings anläggning i Säbytorp. Detaljer kring sträckning, utförande och hinder finns i förstudien och redovisas inte närmare här. Ridslingor i detta område bör dessutom kunna anslutas relativt enkelt till den södra länken av ridled Nordost.



## Ridvägar

-  Förslag till ridleder
-  Förslag till område med ridslingor



# Infrastruktur och vindkraft

## Väg

Behovet av en ny sträckning av väg 23/13 har blivit mer markant den senaste 10 års perioden eftersom trafiken på nuvarande väg 23 ökat påtagligt, särskilt den tunga trafiken. Avsaknaden av beslut om ny sträckning för väg 23 hämmar kommunens planering för nya bostadsområden och verksamheter. Situationen har medfört att kommunens planeringsarbete försvårats.

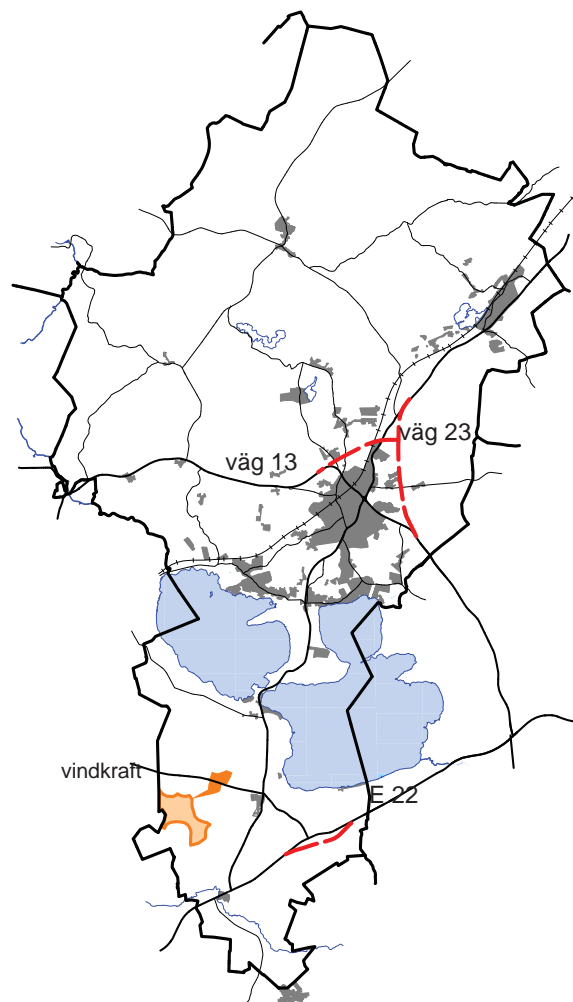
Vägstandarden behöver också höjas på väg 13/109 Ystad - Höör - Helsingborg. Den nuvarande standarden är oacceptabel och ett hinder för en positiv utveckling av hela Skåne. Pendlingsmöjligheterna till Helsingborgsområdet är mycket dåliga. Hamnen i Ystad genererar ett stort trafikflöde som väljer väg 13 norrut. Trafiken från Baltikum har ökat och därmed belastningen på bl.a. väg 13 och 23.

## Vindkraftverk i grupp




Planen redovisar två områden för vindkraft enligt Höörs kommun, vindkraft tillägg till översiktsplan Höörs kommun 2002. Antagen av Kommunfullmäktige 2010-09-01

Ett område gränsar till Eslövs kommun och är utpekad som riksintresseområde för vindkraft.

Ett område nordost om detta kan vara lämpligt för vindkraftsetablering. Området betecknas som område med ej obetydliga konflikter, vilket innebär att området har mindre konflikter. Redovisningen innebär ingen garanti att området är lämpligt, detta avgörs vid en mer detaljerad prövning i samband med detaljplan, tillstånd eller vid kommunens tillstyrkande.



### Infrastruktur och vindkraft

-  Vindkraft område med mindre konflikter
-  Vindkraft riksintresse enligt Höörs kommun
-  Förslag nya vägsträckning väg 13 / 23 och E22







## 5 Allmänna intressen

# Allmänna intressen

# Befolkning, boende och samhällsservice

## Folkmängd

Höørs kommun ligger med sina cirka 15 500 invånare strax under medianstorleken bland Skånes 33 kommuner. Folkmängden har ökat kraftigt ända sedan kommunen bildades 1969. Höørs kommun är en av de kommuner i Skåne som har ökat sin folkmängd, procentuellt sett mest under de senaste 25 åren. Vid årsskiftet 2011/12 var antalet invånare 15 492. Kommunens senaste befolkningsprognos visar på en ökning till cirka 16 500 invånare år 2020.

Det krävs en viss minsta mängd av nya bostäder för att ge en långsiktigt hållbar demografisk utveckling. Tillskottet ger förutsättningar för att antalet personer i åldrarna 25-64 förblir minst lika stort som antalet yngre och äldre tillsammans. Det är i åldrarna mellan 25 och 64 år som de flesta yrkesverksamma finns liksom de flesta barnaföderskorna. För att behålla antalet 25-64-åringarna oförändrat till 2030, behövs ytterligare cirka 1000 bostäder i kommunen.

Ett minskat bostadsbyggande får snabbt genomslag i befolkningsstatistiken enligt den alternativa befolkningsprognos som beställdes i samband med framtagandet av den nya översiktsplanen. Som ett exempel på hur stort och snabbt genomslaget av ett ökat eller minskat bostadsbyggande blir kan vi jämföra 0 respektive 100 nya bostäder år 2012. Byggs det inga bostäder under året kommer Höørs kommun tappa 75 personer fram till 2012-12-31 men om det istället skulle byggas 100 nya bostäder skulle befolkningen öka med 169 personer, enligt prognosen. Den ordinarie prognosen tror att befolkningen kommer öka med 65 personer under samma period.

Det inrikes flyttningsnettot har betytt mest för befolkningsökningen i kommunen i samband med att bostadsbyggandet varit stort. Under år 2010 var t.ex. befolkningsökningen 199 personer varav flyttningsnettot utgjorde 150 personer och födelseöverskottet utgjorde resten av ökningen. Av flyttningsvinsten kom 66 personer från platser inom landet och 84 personer från utlandet varav från Danmark 10 personer. Flyttningsvinsten inom landet kom i första hand från Skåne och hämtades främst från Malmö, Hörby, Kävlinge och Sjöbo. Kommunen hade ut-

flyttning till Hässleholm, Helsingborg, Ystad och Eslöv. Ungdomarna flyttade i första hand till Malmö och Lund men flyttade in från Hörby. Barnfamiljer flyttade in till kommunen från främst Malmö, Lund, Landskrona och utlandet. Exemplet för 2010 överensstämmer väl med hur flyttningsströmmarna har sett ut de senaste åren.

Under senare år har åldersfördelningen förändrats så att kommunen fått en större andel yngre invånare (0-20 år) än snittet i både länet och riket. Det är den stora inflyttningen av barnfamiljer som förändrat åldersfördelningen. Inflyttarna väljer framförallt att flytta in i Höørs tätort eller i dess närområden. Varje år är det ett antal fritidshus som övergår till permanent boende.

Höör är med sina drygt 8 000 invånare den dominerande tätorten i kommunen. Sätofa-Nyby ligger i det som benämns Ringsjöbandet, endast några kilometer från Höör. Detta område har expanderat kraftigt sedan 1980-talet. Läget nära Ringsjön och tätorten har attraherat många att bosätta sig där. Övriga tätorter är Tjörnarps med ca 750 invånare. Tågstoppet och ny station klar 2014 bör medföra att intresset av att flytta dit ökar. I Norra Rörum och Snogeröd med vardera ca 200 invånare förväntas ingen större förändring ske vad gäller befolkningsutvecklingen.

Översiktsplanen ska ge förutsättningar till en befolkningstillväxt och reservera utrymme att bygga 1000 lägenheter under en 20 årsperiod. En del av denna tillväxt kan komma som en följd av lokalisering av ESS och MAX IV i Lund samt övrig expansion av näringsliv och forskning inom Malmö-Lund regionen.

Kommunen har i samband med ÖP-arbetet beställt en alternativ befolkningsprognos med ett antal olika scenarier avseende hur många bostäder som årligen byggs i Höørs kommun och hur detta påverkar befolkningsutvecklingen. De olika scenerierna är 0, 25, 50, 75 respektive 100 nya bostäder per år. Prognosen bygger på att antalet nya bostäder ligger konstant på samma nivå under hela prognosperioden

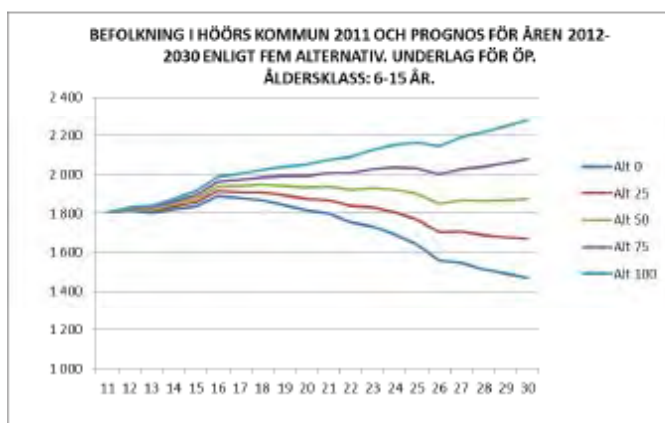
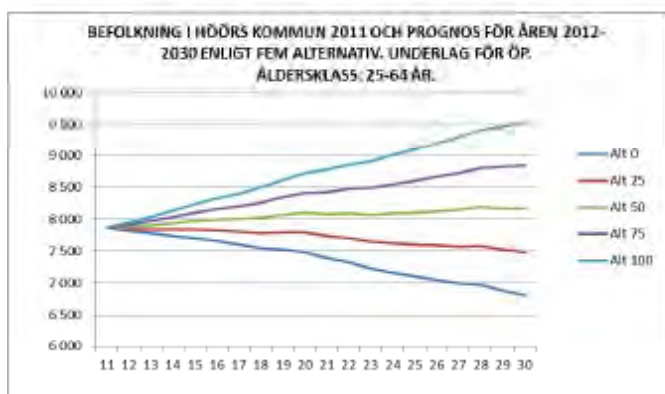
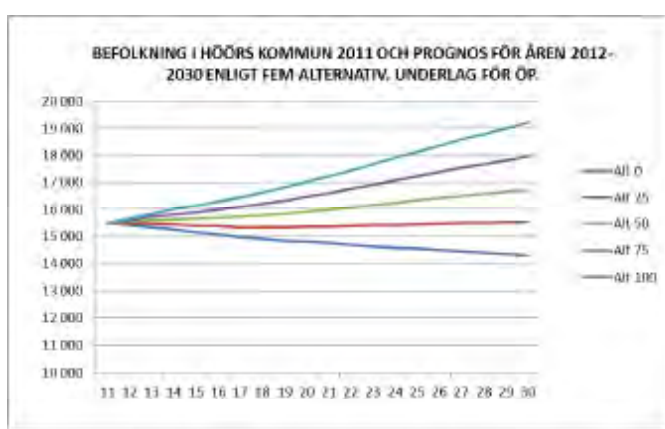
enligt de olika alternativen. Att bostadsbyggandet har stor inverkan på antalet invånare är ingen nyhet men hur ser det ut över tid och hur påverkar det olika ålderklasser?

Den totala befolkningen skiljer sig stort mellan de olika alternativen men vad som skiljer sig ännu mer är skillnaden mellan olika ålderskategoriers utveckling. Personer som är 65 år eller äldre kommer att bli fler i samtliga alternativ medan de under 65 år blir färre i både 0-alternativet och 25-alternativet.

0-5-åringarna visar på stora skillnader mellan de

olika alternativen, gruppen kommer att öka mycket svagt under några år för att sedan fortsätta minska i 0- och 25-alternativet. Enligt 50-alternativet kommer en svag ökning ske efter de första åren fram till år 2030 men då fortfarande inte kommit upp till dagens nivåer. 75- och 100-alternativet ser ungefär likadant ut som 50-alternativet med skillnaden att ökningen blir större och de, inom prognosperioden kommer över dagens nivåer, 100-alternativet kommer aldrig nämnvärt under dagens nivåer.

Nedan redovisas framtagen befolkningsprognos fram till 2030 för några åldersgrupper.



## Folkhälsa, trygghet m.m.

### Folkhälsa

Det övergripande nationella målet för folkhälsa är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Utemiljön och människors möjligheter att tillgodogöra sig denna är viktig i folkhälsoarbetet. Riksdagen fastställde år 2003 mål för folkhälsan som därefter har följts upp av en proposition 2007/08.

Kommunen har i ett Folkhälsopolitiskt program för perioden 2009-2011 redovisat tre fokusområden där området ”Fysisk aktivitet och matvanor” är mest kopplat till området turism och friluftsliv. I programmet framhålls vikten av vardagsmotion för individen samt att en hälsofrämjande samhällsplanering är betydelsefull för folkhälsan.

Den fysiska planeringen ska ta hänsyn till olika gruppers behov, underlätta vardagslivet, främja social samvaro samt skapa en säker och trygg miljö. Genom att i planeringen skapa förutsättningar för bra bostäder och miljöer finns möjlighet att åstadkomma integration, trygghet, säkerhet och tillgänglighet.

### Livslängd, ohälsotal och olyckor

I Höörs kommun är den förväntade återstående medellivslängden för kvinnor cirka 83 år och för män cirka 78 år. För kvinnorna är den lika lång som snittet i Skåne nämligen 83,3 år men för männen är den kortare eftersom snittet i Skåne är 79,3 år. Begreppet ”den förväntade återstående medellivslängden” är en grov och sammanfattande indikator på hur hälsan utvecklas.

På tjugofem år har medellivslängden i Skåne ökat med tre år för kvinnorna och närmare sex år för männen. I Skåne har både kvinnor och män en aningen högre medellivslängd än genomsnittligt i riket. Medellivslängden i mindre kommuner ska tolkas med viss försiktighet, även om beräkningarna är baserade på dödligheten under en femårsperiod.

### Sociala nätverk

Det sociala nätverket har stor betydelse för vår psykiska och fysiska hälsa. Det sociala nätverket hjälper oss även att skaffa jobb, bostad och så vidare. I undersökningar visas att drygt hälften av skåningarna brukar träffa och umgås med anhöriga, vänner, grannar och arbetskamrater varje vecka men andelen har minskat över tiden. För Höörs kommun

finns inga uppgifter. Skillnaden mellan kvinnor och mäns umgänge är liten, men däremot finns det stora skillnader mellan olika åldrar. Yngre personers umgänge är betydligt mindre än för personer som är äldre än 45 år. Utlandsfödda har påtagligt mindre kontakter än genomsnittsbefolkningen.

### Trygghet

Det är ganska få som faktiskt råkar ut för våld eller på annat sätt ofredas, men relativt många upplever ändå en så stark oro för att bli ofredade att de avstår från olika typer av aktiviteter.

Trygghetsmätningar i Höörs kommun som genomförts tillsammans med polisen visar, att medborgarna i Höör överlag känner sig trygga. Den senaste mätningen för 2011 visar att den totala tryggheten i Höör har ökat från en redan hög nivå, bl.a. har den allmänna oron över att utsättas för brott minskat. Den generella problembilden påverkas sannolikt positivt av att Höör är en inflyttningskommun med ökad attraktionskraft. Även renovering av äldre fastigheter samt nybyggnation kan ha en positiv påverkan på hur utemiljön upplevs och därmed också tryggheten.

I SCB:s undersökning av levnadsförhållanden i Skåne, som avspeglar förhållandena 2003-2008, visar att var femte skåning uppger att de någon gång under senaste året avstått från att ge sig ut på kvällen av oro för att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad. Andelen som känner sådan oro har legat kvar på ungefär samma nivå de senaste tio åren. Skåne ligger klart över genomsnittet för Sverige, men också över de andra storstads länen. Utanför storstadsområdena är otryggheten lägre, men det finns en tydligt ökande tendens till otrygghet och skillnaderna mellan regiontyperna minskar.

Det finns stora skillnader mellan män och kvinnor. Var tredje kvinna i Skåne är så orolig för att bli överfallen eller ofredad att hon avstått från att gå ut på kvällen. Motsvarande för männen är färre än en på tio. Det är också mycket tydligt att äldre personer är mer oroliga än yngre. Det är inte möjligt att jämföra Skånes regiondelar eftersom SCB:s undersökning om levnadsförhållanden är urvalsundersökningar och antalet svar från nordöstra Skåne är för få. Undersökningen visar att personer födda i utlandet upplever större otrygghet än genomsnittsbefolkningen.

### Medborgarinflytande

Planprocesser enligt plan- och bygglagen ger möjlighet till inflytande, insyn och engagemang. Det kan gälla översiktliga planer för hela kommunen eller för olika orter eller teman, tex vindkraft. Vid detaljplanering är påverkan mer kopplat till den egna fastigheten eller bostaden.

Ett högt valdeltagande i de allmänna valen till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige är viktigt för legitimiteten i den demokratiska processen. Valdeltagandet varierar kraftigt mellan olika socioekonomiska grupper och ger en grov men ändå tydlig bild av hur människor känner sig engagerade och kan påverka samhällsutvecklingen i stort. Valdeltagandet har sjunkit generellt i hela Sverige under en längre tid. Det gäller såväl valen till riksdagen som till kommunerna och landstingen. I valet 2006 bröts den neråtgående trenden och valdeltagandet ökade. Valdeltagandet i Skåne och riket ökade med drygt 2,5 procent. Ökningen var densamma till riksdag, kommun och landstinget. Valdeltagandet i Höörs kommun var 81% 2010.

### Tillgänglighet

Det finns krav på att byggnader ska vara tillgängliga och användbara för personer med rörelse- eller orienteringsnedsättningar. Även tomter, gator, torg och exempelvis badplatser ska kunna användas av dessa personer. Syftet är att så många som möjligt ska kunna delta i samhället på lika villkor, men det ökar också tillgängligheten för alla.

Vid nyanläggning ska allmänna platser, exempelvis gator, torg och parker göras tillgängliga och användbara och för befintliga byggander för allmänheten ska mindre hinder åtgärdas så att byggnaden blir tillgänglig.

### Mötesplatser

I samband med kommunfullmäktiges visionsarbete har inriktningen varit att Höör ska vara en mötesplats. I stadsbyggnadssammanhang ger detta en inriktning att skapa ökade möjligheter för vardagliga möten mellan människor i Höör. Det kan ske genom att placera funktioner som attraherar olika människor på strategiska platser i tätorterna centrum eller utkanter. Höörs centrum kan stärkas som kommunens samlingspunkt, tillgänglig och attraktivt för alla höörsbor. Kommunala och offentliga institutioner, tex skola och bibliotek, kan användas för att skapa miljöer för gränsöverskridande möten. Kommunen kan samarbeta med andra parter för att gemensamt skapa fungerande och integrerande mötesplatser.

### Bostäder

I Höörs kommun finns idag, 2010, cirka 6600 lägenheter enligt Statistiska centralbyrån statistik som bygger på fastighetstaxeringsregistret. Uppdatering görs med det senaste årets färdigställda nybyggda bostäder, färdigställda ombyggda flerbostadshus och påbörjade rivningar. Av dessa 6600 lägenheter finns cirka 1400 i flerbostadshus och 5200 i småhus. Det innebär att 21% av lägenheterna finns i flerbostadshus och 79% i småhus.

Vid årsskiftet 2004–2005 fanns, av det totala antalet bostäder i Skåne, cirka 47 procent i småhus och 53 procent i flerbostadshus. Kommunerna Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg och Burlöv har mer än 50 procent lägenheter i flerbostadshus. Övriga kommuner har en övervägande andel bostäder i småhus. Generellt kan man säga att i de mindre tätorterna bor en större andel av befolkningen i småhus än i de större tätorterna. Småhusen innehåller generellt större bostäder medan flerfamiljshusen innehåller en stor andel små och medelstora bostäder.

### Förskola och skola

Det finns 15 kommunala och 8 enskilda förskolor samt 7 kommunala fritidshem. Den kommunala grundskolan är fördelade på 7 enheter i Höörs tätort, Sätöfta, Tjörnarp och Gudmundtorp, I kommunen finns fyra fristående grundskolor och ett naturbruksgymnasieskola för ungdomar med DAMP-ADHD. I kommunen finns cirka 10 dagbarnvårdare.

Efterfrågan på platser inom förskolan och grundskolan innebär behov av markytor. Under början av 2000-talet har ökade behov i första hand tillgodosetts genom anpassning av befintliga lokaler och utökad enskild verksamhet. Inriktningen när det gäller förskolan är att ersätta de mindre enheterna med större förskolor innehållande sex avdelningar.

Inflyttningen av inte minst unga barnfamiljer innebär att ytterligare lokaler och mark behövs för förskolans och skolans behov i framtiden.

Befolkningsprognos för perioden 2012-2030 med olika utbyggnadsalternativ, 0, 25, 50, 75 eller 100 lägenheter /år visar att ålderskategorin 6-15 kommer att öka något i samtliga utbyggnadsalternativ under ca 5 år för att sedan stanna av något och minska en aning i 50-alternativet. 0- och 25-alternativet innebär att gruppen efter den initiala ökningen sedan minskar stadigt. Enligt 75- och 100-alternativet kommer gruppen att fortsätta öka men då i långsammare takt än de första åren. Detta visar att det tar ett antal år innan man ser resultatet av ett ökat eller minskat bostadsbyggande i denna ålderskategori.

I aktuellt lokalförsörjningsprogram beträffande förskolor är inriktningen att bygga förskolor med sex avdelningar på Höör Väster och i Sätöfta. Dessa nya förskolor ska ersätta mindre, äldre anläggningar som kommer att avvecklas.

Elever i gymnasieåldern har huvudsakligen sin skolgång i Eslöv, Lund och Malmö.

### Mark för kommunal service

Den förväntade befolkningsutvecklingen innebär utökad behov av mark för kommunal service.

### Vård och omsorg

Utifrån Socialtjänstlagen och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har kommunen ansvar för verksamheter samt särskilt boende för äldre personer och personer med funktionshin-

der. Det kan handla om fysiska, psykiska, intellektuella och sociala funktionshinder.

Det finns lägenheter i särskilt boende samt lägenheter i gruppboende inom LSS-området. Socialförvaltningen har också tillgång till lägenheter med stöd inom individ- och familjeomsorgen.

Befolkningsprognosen 2011-2025 visar att stora befolkningsökningar väntas i de äldre befolkningsgrupperna. I gruppen 75-84 år förväntas en ökning med 556 personer motsvarande cirka 63 % fram till år 2025.

På lång sikt är det främst inom den äldsta gruppen, 85 år och äldre, som ökningarna väntas. I den äldsta gruppen, 85 år och äldre, väntas en ökning med 54 personer, 15 %, fram till år 2025. Antalet kommuninnevånare i gruppen 75 år och äldre kommer enligt prognos 2011-2025 år 2025 att vara 1889 personer vilket motsvarar cirka 11 % av hela befolkningen på 16766 personer. År 2011 är antalet äldre än 75 år 1274 personer motsvarande 8 %.

I dagsläget finns det särskilt boende både i kommunal och privat regi. Med en ökande äldre befolkning i kommunen ökar behovet av särskilt boende, vård och omsorg och annan socialservice.

Fler äldre kommuninnevånare ställer krav på god tillgänglighet i bostäder och samhällsservice i övrig samt en väl utbyggd kollektivtrafik. En större folkmängd kommer också att ställa ökade krav på handikappomsorg samt utveckling av boende och daglig verksamhet. För att tillgodose framtida behov av särskilt boende och verksamhetslokaler måste markbehovet för verksamhetsutveckling säkerställas

### Fritid och kultur

Inom kommunen finns en mängd olika anläggningar för fritid och kultur. Inom kulturområdet finns, förutom biblioteket i Höör finns bibliotek i Tjörnarp, Norra Rörum och Snogeröd. Många skollokaler används för kulturella ändamål.

### Ställningstagande

- Det övergripande målet att göra Höör än mer attraktiv som boendekommun, förutsätter att det erbjuds bra bostäder i attraktiva, trivsamma och välordnade områden.

- Bostadsområdena ska utformas så att de främjar och ger förutsättningar för god folkhälsa, tillgänglighet, sociala nätverk, trygghet och inflytande.

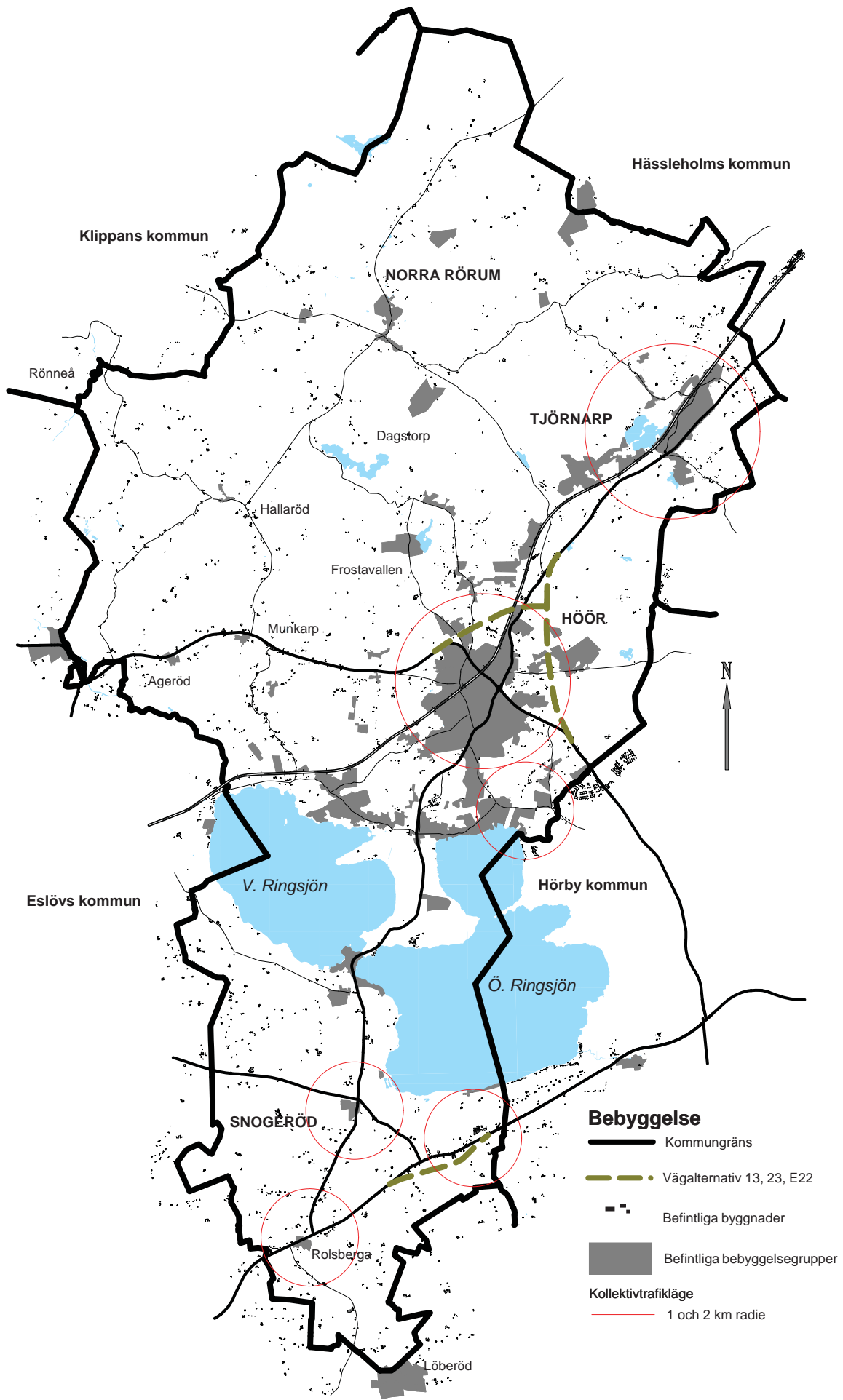
- Mark- och planberedskapen ska möjliggöra en jämn och planerad expansion för kommunen. Det ska finnas möjlighet till samtidig utbyggnad i några olika typer av områden så att variation vad gäller bostäder och miljöer kan erbjudas.

- Vid planering av bostadsområden ska stort avseendefästas vid möjlighet till naturnära boende, god arkitektonisk utformning, sociala aspekter, service, rekreation.

- Ny bostadsbebyggelse ska vara differentierat och kunna tillgodose olika önskemål om upplåtelseformer, hustyper, lägenhetsstorlek och ekonomisk insats.

- Fler offentliga platser skapas för möten mellan olika grupper av människor.

- Lokaler och anläggningar för kultur, föreningsliv och idrott ska placeras så att de lätt kan nås med kollektivtrafik.





# Bebyggelse

Översiktsplanens syfte är att vägleda i beslut om användningen av mark- och vattenområden och hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Därför är frågor hur bebyggelsen ska utformas och lokaliseras i tätorterna och på landsbygden lika viktiga att behandla som att peka ut reservat för nya utbyggnadsområden.

## Bakgrund

Bebyggelseutvecklingen under den senare delen av 1900-talet har till största delen skett i tätorten Höör och genom att nya bostadsområden lagts till den befintliga bebyggelsen i utkanten av tätorten. Huvuddelen av bostadsbebyggelsen är villabebyggelse men en relativt stor del av tillskottet under senaste tioårsperioden har skett som flerbostadshus och som en förtätning av de centrala delarna av tätorten.

Bostadsbyggandet har varierat under åren, men har under perioden 1975-2009 i genomsnitt legat på 60 lägenheter per år. Sedan den förra översiktsplanen antogs har det byggts cirka 400 bostäder vilket innebär cirka 40 lägenheter per år. Av de byggda bostäderna har cirka 100 lägenheter tillkommit genom förtätning, i kvarteren Mejeriet och Ekeliden. En av förklaringarna till det stora intresset för bostadsprojekt i centrala lägen är en efterfrågan på hyresbostäder och det attraktiva läget.

Byggandet för verksamheter, handel och arbetsplatser har i huvudsak skett på verksamhetsområde syd och i viss mån på verksamhetsområde nord och centrum. Inriktningen har varit byggnader för lager, grossiströrelse och handel med skrymmande varor.

## Tendenser

Bebyggelsen i Höörs tätort är uppdelad i tydligt avgränsade områden för bostäder och verksamheter. Denna princip, i förening med en ambition att hålla isär ortens olika funktioner (bostäder, centrum, verksamheter, rekreation och trafik), har fått en del negativa konsekvenser. Bostadsområden upplevs som livlösa dagtid, medan verksamhetsområden är ödsliga på kvällen. De som rör sig genom området kanaliseras till olika stråk beroende på om de går, cyklar eller åker bil. Genom en separering av olika funktioner och tilltagna trafik- och parkeringsanläggningar glesas orten ut, och behovet av bilen

ökar. De större vägarna, väg 23 och väg 13, fungerar samtidigt som barriärer och motverkar snarare än främjar rörelser på tvären.

Under den senaste tiden har medvetenheten ökat om det negativa med denna planering till förmån för en planering med mer blandade funktioner, t.ex. boende, butiker, hantverk, kontor, småindustri. En viktig uppgift för denna översiktsplan är därför att ge förutsättningar för framväxten av tätorter som utgår ifrån effektiv markanvändning, utbyggnad längs kollektivtrafikstråk, utveckling av tätortscentrum, integrering av funktioner, tillvaratagande av grönstruktur samt skapande av mötesplatser och offentliga rum dit alla har tillträde.

Den täta, småskaliga tätorten uppnås genom väl utformat gatunät, blandade funktioner och en finmaskig fastighetsindelning. I centrala och stationsnära lägen, som tex Bygglandsområdet, kommer man oundvikligen i konflikt med buller från väg- och tågtrafik. Det blir en utmaning för den efterföljande planläggningen att visa hur det, trots den bullerutsatta miljön, går att skapa goda boendemiljöer. Det är viktigt att hålla fast vid att det i första hand är i centrala lägen och i lägen med god kollektivtrafik som kommunen och orterna ska växa.



Idéupdrag stationsområdet White

## Bebyggelse i tätorterna

Osäkerheten om framtiden gör det angeläget att ha en hög planberedskap så att kommunen snabbt kan möta förändringar på bostadsmarknaden. En möjlighet är då att utforma översiktsplanen med förhållandevis väl tilltagna utbyggnadsreserver i tätorterna. Detta bör kombineras med en tydlig strategi för hur och i vilken ordning dessa ska tas i anspråk och vilka omständigheter som den valda strategin baserats på. Utbyggnadsstrategin bör omfatta både kort och lång sikt samt såväl högre som lägre utbyggnadstakt.

En tätort med blandade funktioner har en bebyggelse med flera användningar inom samma område och med en social och arkitektonisk blandning. I den blandade tätorten minskar behovet av transporter, bebyggelseområden har ett folkliv under stora delar av dygnet och möjligheterna för samutnyttjade av parkeringar, parkytor och andra allmänna ytor ökar. En blandort är en blandad, urban miljö där just blandning är nyckelordet. Ortens funktioner (bostäder, handel, kontor, verksamheter, fritid och kultur) är inte åtskilda utan kan finnas sida vid sida i samma byggnad eller kvarter. För att möjliggöra en blandning av funktioner krävs att hänsyn tas till olika behov redan på planeringsstadiet.

För att uppnå en god funktionsblandning är en förutsättning att verksamheterna kan samlokaliseras med bostäder, att de inte är störande samt att det görs en god trafikplanering.

När bebyggelse planeras och byggs i tätorterna är det en väsentlig kvalitet att få en variation i hustyper och upplåtelseformer. På så sätt blir orten tillgänglig för alla och olika bostadsönskemål kan tillgodoses. Det innebär också en större chans att kunna bo kvar i området, även när livssituationen förändras.



## Verksamheter

Höör är en kommun med en stor andel verksamheter inom vård/omsorg, personliga/kulturella tjänster samt jordbruk/skogsbruk, men liten andel inom tillverkning, handel/kommunikation, finansiell verksamhet/företagstjänster samt offentlig förvaltning jämfört med andra kommuner i Skåne och riket.

Verksamheter kan vara av skiftande karaktär. Icke störande verksamhet som mindre lager, småindustri, handel, kontor, vård och institution kan och bör integreras i den blandade tätorten. Det är främst verksamheter som kräver skyddsavstånd på grund av risk för olyckor eller störningar, eller som genererar stora mängder transporter av gods, som bör ligga i renodlade verksamhetsområden. Verksamhetsbebyggelse är traditionellt sett låg och gles vilket medför stor markåtgången och därmed stora ytor där skyddsavstånd behöver tillämpas.

Tätorterna utanför Höör innehåller ofta småskaliga verksamheter och tillverkningsindustri som ligger utspridda och blandade med bostadsbebyggelsen. De är inte alltid anpassade till varandra och skulle i vissa fall behövas separeras och avgränsas mot omgivningen och den offentliga miljön.



### Förtätning och omvandling

Förtätning av bebyggelsen är en central strategi för att spara på naturområden och att ny mark tas i anspråk. Förtätning kan göras med olika syften och på olika sätt: förtätning i syfte att skapa bättre underlag för handel, service och kollektivtrafik, förtätning genom omvandling av fritidshus- och verksamhetsområden, samt förtätning i områden där det finns behov av att bygga igen avrivna tomter eller ytor.

Kommunen ska framförallt förtätas i strategiska lägen, i stationslägen och vid starka kollektivtrafikstråk. Stor potential till förtätning av boendet och permanentning finns vid omvandling av fritidshusområden och extensivt nyttjade verksamhetsområden. Gemensamt för all förtätning är att den ska anpassas till områdets karaktär och ta hänsyn till kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

En stor del av kommunens framtida bostadsbyggnande bör kunna ske i form av förtätning och omvandling för att uppnå korta avstånd, utnyttja befintlig infrastruktur och spara på den värdefulla naturen.

Möjligheten att förtäta måste bedömas i samband med fördjupningar av översiktsplanen för respektive område eller andra fördjupade studier. Förtätningar av bebyggelse kräver mycket arbete, långsiktig och uthållig planering samt noggranna överväganden. En väsentlig uppgift är att balansera förlorade värden mot de nya som skapas.

Äldre verksamhetsområden ligger ofta så centralt placerade i Höörs tätort att de är intressanta för omvandling och förädling till blandade områden. Områdena präglas av många fastighetsägare, verk-

samheter med olika risk- och störningsprofil och oklarhet om tidigare verksamheters eventuella påverkan på platsen.

### Lokalisering av bebyggelse i tätorterna

Genom att i första hand koncentrera ny bebyggelse nära stationerna i Höör och Tjörnarps och till hållplatslägen i prioriterade kollektivtrafikstråk kan en hållbar trafik- och bebyggelsestruktur skapas. Inriktningen är att var man än bor och arbetar ska man enkelt kunna ta sig fram med kollektivtrafik och cykel. Först på längre sikt kan områden med sämre anslutning till kollektivtrafik och gång- och cykelnät tas i anspråk.



## Bebyggelse på landsbygden

Ny bostadsbebyggelse på landsbygden bör placeras i eller intill befintliga bebyggelsegrupper. Höga krav bör i alla ny- och ombyggnadsfall ställas på förankring i det lokala byggnadssättet och en anpassning till landskapsbilden.

En levande landsbygd förutsätter att människor bor och verkar där. Under ett flertal år har man kunnat se ett stort intresse för småskalig hästhållning, vilket har lett till en ökad utflyttning till och nybyggnad på landsbygden av yngre familjer. Etablering av hästgårdar på landsbygden, utanför tätortszonen, är som regel positiv, eftersom det bidrar till att marker hålls öppna som är värdefulla för naturen och kulturlandskapet.

Vid prövning av ett bygglov eller förhandsbesked utanför planlagt område görs en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 9 kap plan- och bygglagen (PBL). Som underlag för prövningen ligger bland annat ställningstaganden i översiktsplanen och fördjupningar av denna. Vidare prövas åtgärden mot riksintressen och olika planeringsunderlag, till exempel grönstruktur- och naturvårdsprogram och kulturmiljöinventeringar.

Vanligtvis saknas detaljplan eller områdesbestämmelser utanför tätorterna. Bedömning sker av trafiksäkerhet och eventuella miljö- och hälsorisker, samt möjlighet att på ett godtagbart sätt lösa VA-frågor. I prövningen är det viktigt att väga in konsekvenser ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, till exempel tillgång till allmänt vägnät och kollektivtrafik, skolskjuts och sophämtning, samt även möjligheten att genom generationsskifte säkra jordbrukets fortsatta drift.

All bebyggelse på landsbygden, även lantbrukets ekonomibyggnader, ska anpassas till den omgivande

miljön genom val av placering, skala, gestaltning och material. Enstaka nya hus kan oftast prövas direkt i förhandsbesked eller bygglov i enlighet med bestämmelser i 9 kap PBL. I vissa fall, exempelvis inom områden med högt bebyggelsestryck (bland annat tätorternas randzoner) eller där tillkomsten av byggnaden eller dess användning kan antas få stor omgivningspåverkan, ska lämplighetsprövningen ske genom detaljplan.

### Vägledning vid byggnation på landsbygden

- Hänsyn bör tas till befintlig bebyggelsestruktur och ny bebyggelse bör lokaliseras till tomtplatser som tidigare har nyttjats eller i anslutning till befintliga byggnader.
- Nya byggnader bör placeras så att det nya huset får stöd i landskapet och inte medför negativ påverkan på omgivningens silhuett.
- Hänsyn ska tas till historiska strukturer såsom gränser i landskapet, vägar, vattendrag med mera.
- Tomtplats och byggnader bör anpassas efter terrängförhållanden så att onödiga markingrepp, tex schaktning och utfyllnad undviks.
- Vid ny lokalisering bör beaktas möjligheterna att ansluta till kommunalt VA-nät eller att lösa VA-frågorna på annat långsiktigt hållbart sätt.
- Vid etablering av hästgårdar är det viktigt att hänsyn tas till närliggande bostäder, eftersom hästar kan ge upphov till allergier.
- I opåverkade landskap och jordbruksmarker bör ingen ny bebyggelse, nya vägar eller anläggningar lokaliseras.



### Tätortsnära zon

Spridd bebyggelse i tätorternas närhet, utanför befintliga bebyggelsegrupper, kan innebära svårigheter i den fortsatta planeringen och ett bra utnyttjande av marken.

Därför bör stor restriktivitet gälla för nya enstaka byggnader i den tätortsnära zonen, definierat som cirka två km från Höörs tätort och cirka en km från Tjörnarps, Norra Rörums och Snogeröds. Avstånden gäller från tätortsgränsen inklusive planerade reservat för bebyggelse. I den tätortsnära zonen kan detaljplan komma att krävas för ny enstaka byggnad eller anläggning. Detta är samma avstånd och synsätt som använts när det gäller vindkraftsplaneringen i tillägg till Översiktsplanen.

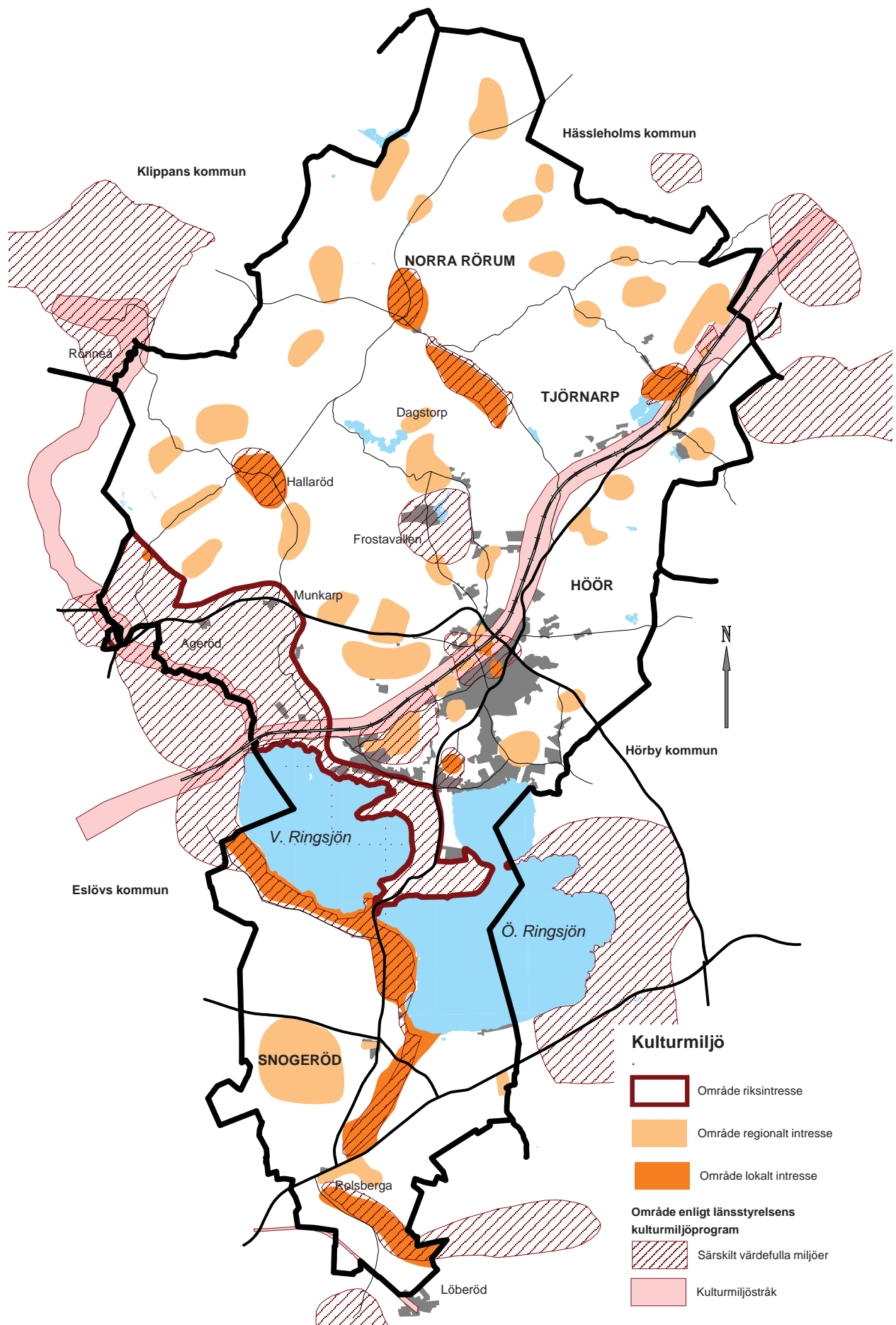


### Ställningstagande

- Nya bostadsområden bör lokaliseras nära, eller på cykelavstånd till pågatågsstation, busslinje och centrum.
- Områden för fritidshus i tätorternas närområde bör, t.ex. genom ändrade planbestämmelser, göras mer attraktiva för åretruntboende
- Utbyggnad av tätorten Höör bör i så stor utsträckning som möjligt ske genom förtätning och ett effektivt markutnyttjande, för att minska konflikten mellan behovet av bostäder och behovet av att bevara värdefull natur för biologisk mångfald och rekreation.
- Vid förtätning och utbyggnad ska betydelsefull grönstruktur undantas från exploatering såvida inte särskilda skäl kan anges. Om sådan mark tas i an-

språk, ska motsvarande värden skapas inom eller i anslutning till området(balanseringsprincipen)

- Landskapets förutsättningar ska tas tillvara i planeringen av ny bebyggelse.
- Prövning av förhandsbesked och bygglov på landsbygden sker enligt plan- och bygglagens 9 kap och översiktsplanens ”Vägledning vid byggnation på landsbygden”
- Inom områden av riksintresse för naturvård, kulturmiljövård och rörligt friluftsliv ska kommunen ha en restriktiv hållning till ny bebyggelse.
- Ny bebyggelse på landsbygden bör placeras i anslutning till befintlig bebyggelse, såvida inte särskilda skäl föreligger.



# Kulturmiljö

Samlad kunskap om kulturmiljön finns i ”Kulturmiljöprogram för Skåne” länsstyrelsen i Skåne län. Mycket av nedanstående information kommer från det materialet.

Höörs kommun kan delas in tre områden. Norr om Ringsjöarna dominerar ett starkt kuperat och stenbundet skogslandskap. Detta är en del av Linderödsåsen. Kring Ringsjöarna präglas landskapet av låglänt åkermark, sjöar, mossar och Rönne å. Söder om sjöarna är ett svagt kuperat och i hög grad uppodlat landskap.

I området norr om Ringsjöarna har den uppodlade marken ofta tillkommit genom utdikning av våtmarker. Under senare delen av 1900-talet har det öppna landskapet minskat till fördel för skogsplanteringar, främst av gran. Bebyggelsen består vanligen av små byar och ensamliggande gårdar med omgivande betes- och odlingsmark. I många fall består vägstrukturen av smala starkt slingrande äldre vägar. Många små jordbruk har lagts ned och fått ändrad funktion, t ex som fritidshus.

## Värdefulla kategorier och områden

### Kulturlandskapet

Spåren av det gamla kulturlandskapet har i flera avseenden förändrats i tiden efter 1800, så har t.ex. byar skiftats och glesats ut, betesfåladar och åkerytor har planterats med skog och ängsmark förvandlats till betesmark. Många av de äldsta ensamgårdarna torde ligga kvar på ursprunglig plats, och några

byar har trots utskiftningen bevarat en viss prägel av förtätad bondby (till exempel Hallaröd, Munkarp och Norra Rörum). Som kvarlevor från det medeltida kulturlandskapet finns rester av kloster och antal kyrkobyggnader.

På 1530-talet övertog kronan bl.a. Bosjöklöster, nunnekloster stiftat vid 1100-talets mitt. Dess godsbestånd var ursprungligen begränsat till ett trettiotal gårdar kring Ringsjön. Under perioden från början av 1500-talet till senare hälften av 1600-talet genomgick Bosjöklösters en expansion och ombyggnader samt tillbyggnader hade på 1650-talet skapat en ståndsmässig miljö. Under loppet av 1600-talets förra hälft tillkommer några nya herrgårdar: Holma, Pugerup, Fogdarp och Ågerup och på 1680-talet upprättades Hörs säteri, senare benämnt Åkersberg.

Under perioden från 1812 till 1860 genomfördes skiftet i praktiskt taget alla av områdets byar. Några av de större eller medelstora byarna förlorade genom denna utglesning sin karaktär av samlad bybebyggelse. De stora jordbruken har i perioder strävat efter högre effektivitet och avkastning. Ett exempel på detta är de s.k. plattgårdar som skapades under 1800-talet. Dessa stora gårdar ersatte hela eller delar av byar och drevs direkt under huvudgården. Som exempel kan nämnas Pugerup med plattgården Heideholm.

Befolkningsökningen i perioden 1805 till 1880 innebar en dryg fördubbling och som en följd av det ökade befolkningstrycket anlades torpställen i skogsbygden.



Parallellt med denna utveckling hade under 1800-talets lopp en betydande omvandling av odlingslandskapet ägt rum. Genom utdikning, röjning i skogarna, stenbrytning och upplöjning av gammal fäladsmark genomfördes en omfattande jordmobilisering, vars främsta syfte var att utvinna ny åkermark. Ännu vittnar många stengärdesgårdar om 1800-talets stora odlingsinsatser.

Tillverkningen av kvarnstenar var en gammal specialitet just i trakten kring Ringsjön, och den bedrevs kring sekelskiftet i industriella former. Vid den tiden hade även andra industriella verksamheter påbörjats här och var inom området.

Vid sekelskiftet bodde i Höör cirka 1000 invånare. Här fanns banker, skolor, hotell, ett tjugotal handlande och ett femtiotal hantverkare. Bland industrierna märktes andelsmejeri, mekanisk verkstad, stenhuggeri, väveri, vagnfabrik och läskedrycksfabrik. I mindre skala utvecklades stationsområdet Tjörnarps där de ledande industrierna var Gunnarps tegelbruk och Tjörnarps stärkelsefabrik. Industrianläggningar för jordbrukets behov, mejeri och valskvarn, lokaliserades även till Rolsberga som inte hade beröring med någon järnväg, men där viktiga landsvägar möttes.

Både ringsjöbygden och skogstrakterna i norr har sedan sekelskiftet varit eftersökta för fritidsbosättning, som numera här och var förekommer i tätare ansamlingar och ger omgivningarna sin speciella prägel.

### Bebyggelse

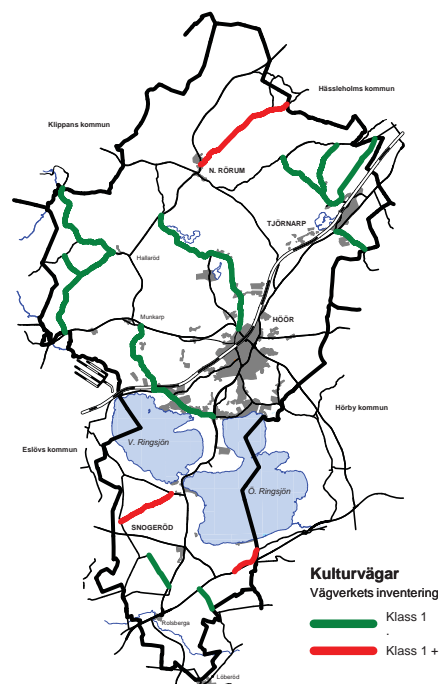
Bebyggelsen norr om Ringsjöarna består vanligen av små byar och ensamliggande gårdar med omgivande betes- och odlingsmark. En omfattande fritidshusbebyggelse har vuxit upp kring Karlarp, Sjunnerup och Tjörmarp. I norra delen av kom-



munen finns större bebyggelsesamlingar, förutom i Höör, i kyrkbyarna N Rörum, Hallaröd och framför allt i Tjörmarps stationssamhälle. I Ringsjöområdet ligger godset Bosjöklöster och Orups sanatorium. Fritidsbebyggelse har sedan sekelskiftet och framåt vuxit upp kring Ringsjöns stränder. I söder finns mer koncentrerad bebyggelse i kyrkbyn Gudmuntorp samt i byar vid viktiga kommunikationsstråk, som Snogeröd, Rolsberga och Fogdarp.

### Vägar och järnvägar

I takt med att landskapet koloniserades uppstod ett mönster av vägar, som delvis ligger till grund för dagens vägnät. De skånska vägarna utgör en viktig och integrerad del av kulturlandskapet. Vägverket gjorde 1995-1996 en inventering av det statliga vägnätet och det kulturarv som detta utgör. Vägarnas betydelse, ålder eller funktion, och kulturlandskapet de anlades i har givit vitt skilda vägar och mycket av detta finns kvar som värdefulla kulturhistoriska



Kulturvägar i Höör: Röda klass 1+ gröna klass 1





vägmiljöer. Klassiska objekt till vägarna är milstenar, stenvalvsbroar och vägvisarstenar. Vägarna har inget egentligt skydd i lagtexterna men genom att redovisa de värdefulla sträckorna och värdena ökar förståelsen att skydda och bevara deras värden.

Betydelsefullt för utvecklingen av stenindustrin och övriga industriella verksamheter inom Höörs kommunområde blev utbygganden av järnvägsnätet under 1800-talets senare del, Höör 1858 och Tjörnarps 1875. Linjen Eslöv-Hörby invigdes vid samma tid med stationer bland annat i Snogeröd och Fogdarp. Egentliga stationssamhällen växte endast fram i Höör och Tjörnarps. Järnvägarna förde med sig en ny tid, dels konkret i form av tidtabell och rikstid, dels mer vagt i människors medvetande.

### Fritiden

Under 1900-talet började en nöjes- och fritidsindustri började växa fram. Den ökande privatbilismen ledde till större frihet för semesterfirarna. Det var då som husvagnssemestern på allvar tog fart och campingplatser började anläggas.

Nya sommarstugeområden anlades vanligtvis efter en enkel områdesplan med små hus och tomter. Prefabricerade fritidshus i olika modeller lanserades från 1920-talet. Idag har många fritidshusområden fått en annan karaktär eftersom allt fler bosätter sig i sina fritidshus vilket ofta medför om- och tillbyggnader av husen samt ett ökat behov av kommunal service.

Pensionaten blev också ett alternativ till semesterboende. Campingplatser började främst anläggas under 1950-talet, då fler privatpersoner fått tillgång till bil.



### Vård

Höör har sedan början av 1900-talet haft ett stort antal vårdhem. Ursprunget till flera av de vårdhem som finns idag härstammar från Lunds stifts prästers nyktershetsförbund. Förutom Fogdarödshemmet har förbundet även startat Sättoftahemmet (nedlagt) Karlsvik och Holma (nedlagt) och Lydiagården.

Under 1900-talets första årtionden var behovet av tuberkulosjukhus mycket stort. För att organisera vården bättre beslutade landstinget att uppföra Orupssanatoriet. Ett visst samarbete inleddes med Malmö. Blindhemmet i Sättofta (nuvarande Ringsjöhemmet), hade till ändamål att bereda åldriga eller ensamstående obemedlade blinda ett hem med god omvårdnad.

### Skogen

De öppna marker i kommunen består av en blandning mellan odlad och betad mark på medelstora fält, avgränsade av stengårdsgårdar. Dessa finner man även i delar av skogsmarkerna i anslutning till de öppna fälten, vilket kan tyda på att stora delar av skogen tidigare var öppen och betad, alternativt utgjort lyckor eller svedjeodlingar. Bortom de bebodda områdena kring Höör finns endast enstaka byar samt mestadels äldre lantbruksbyggnader och traditionellt jordbruk. Bebyggelsens läge och storlek förstärker karaktären av relativt otillgänglig jordbruksbygd.



### Riksintressen

Riksintressen utpekas av Riksantikvarieämbetet i samråd med länsstyrelsen. Värdena inom området ska redovisas i översiktsplanen och säkerställas genom planläggning.

#### *Ageröd-Bosjökloster-Stebag-Stockamöllan*

Landskapskaraktären är skiftande med odlade och betade marker, lövträdsdungar och låglänta strandängar. Utmed Ringsjöns stränder, Rönne å och Ageröds mosse har påträffats ett stort komplex med boplatser från äldre stenålder.

Stora delar av Ringsjötrakten ingick tidigare i Bosjöklosters gods, vilket har sitt ursprung i det nunnekloster som anlades under 1100-talet. Bosjökloster består idag av ett slutet komplex, vars norra del utgörs av socknens kyrka.

Kyrkorna i Munkarp och Gudmundtorp är av olika ålder och gestaltning. Vittseröds by bestod före laga skiftet 1854-1855 av fem kringbyggda gårdar. Klinta gård har planmönster och äldre byggnadsbestånd, som bevarat särdragen för 1800-talets mindre herrgårdsanläggningar.

Vid Hasslebro finns en stenvalvsbro och Riksvägens gamla sträckning öster om Rönne å ligger kvar parallellt med nuvarande.

Motiv för bevarande. Landskapet visar en tydlig kontinuitet från förhistorisk till modern tid. Området är av speciellt intresse genom fyndplatser från äldre stenålder vid Ageröds mosse och vid Ringsjöns stränder. Bosjökloster är ett viktigt exempel på de medeltida kloster, som efter reformationen utvecklats till profana slott. Området representerar mycket av 1800-talet med mellanbygdens skiftesreformers inverkan på landskapet och bebyggelsen, spåren av tidig industri och kyrkornas utformning.



### Regionala intressen

De regionala intressena har tagits fram av länsstyrelsen och redovisas i Kulturmiljöprogram för Skåne”.

#### *Boarp*

Gamla landsvägen mellan Norra Rörum och Höör har bibehållit sin ursprungliga sträckning. Det omgivande landskapet har en ålderdomlig prägel med småskaligt ägomönster och stengärdesgårdar i markgränserna. Byggnadsbeståndet i de glest liggande gårdarna ansluter till äldre byggandstradition med långor i sten eller brädfodring.

*Motiv för bevarande.* Området är representativt för en äldre landskapstyp i Skånes skogs- och mellanbygd. Den gamla vägen, stengärdesgårdarna och rester av äldre tiders tillverkning av bast, lin och sandstensblock, är värdefulla inslag i miljön.

#### *Brååns dalgång*

Landskapskaraktären är skiftande med odlade och betade marker och lövträdsdungar. Brååns dalgång utgör en äldre landskapstyp bokskogsklädda sluttningar, betesmarker i dalbottarna och stengärdesgårdar. Det småskaliga ägomönstret betonas av stengärdesgårdar och trädrader, vilka ger bilden av ett landskap präglat av 1800-talets jordreformer. Över Bråån leder äldre stenvalvsbroar.

*Motiv för bevarande.* Brååns dalgång är en del av det äldre kulturlandskapet i Skånes mellanbygd. Betesmarker, trädrader, den spridda gårdsbebyggelsen och äldre hägnader såsom stengärdesgårdar är viktiga inslag i miljön. Stenvalvsbron utgör en viktig rest av tidigare kommunikationsleder.

### *Frostavallen-Skånes djurpark*

Frostavallen är en friluftss- och konferensanläggning med flertalet byggnader för bland annat hotell och restaurang. Storstugan är en av anläggningens äldsta byggnader. På området finns en amfiteater och vandringsleder. Skånes djurpark öppnades för allmänheten 1952 som ett komplement till Frostavallen. År 1985 invigdes campingen i området och servicehus och vandrarhemmet Grottbyn. Djurparken expanderade under hela 1990-talet och en ny entrébyggnad med konferens och kontor invigdes 2002.

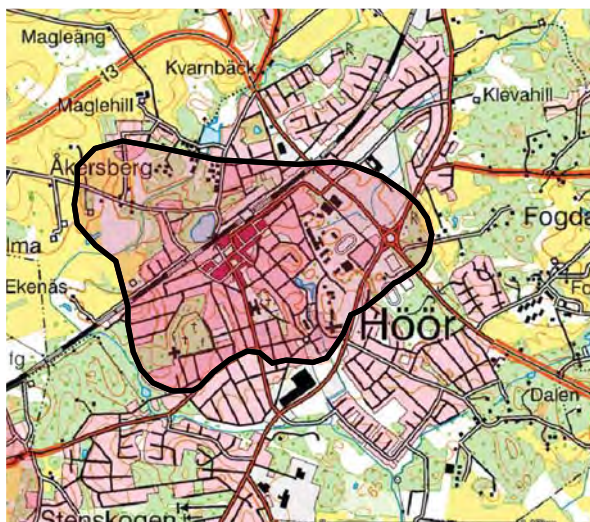
*Motiv för bevarande.* Frostavallen och Skånesdjurpark är viktiga fritidsmiljöer med flera äldre anläggningar. Båda har socialhistoriskt värde och visar det ökade behovet av fritidsanläggningar och semesterhem under 1900-talet.

### *Gunnarps tegelbruk*

Gunnarps Tegelbruk kompletterades i slutet av 1800-talet med en ringugn med tegelklädda valvgångar. Efter en förödande eldsvåda år 1958 lades bruket ned. Sjalva brännugnen blev kvar men taköverbyggnaden försvann med elden. 1993-94 restaurerades ringugnen och försågs med en taköverbyggnad.

### *Höör*

Miljön i Höör visar tydligt utvecklingen från bondby och kyrkby till stationssamhälle. Strukturer och samband mellan de olika tidsåldrarna är väl bevarade och de administrativa byggnaderna visar betydelsen som centralort i samtliga skeden. Omkring Gamla torg och kyrkan ligger den äldsta delen av Höör, en gång kyrkby med marknadsplats. Delar av den gamla bebyggelsen finns kvar. Stationsområdet omfattar stationsbyggnad från 1858 och bebyggelsen längs Järnvägsgatan.



Norr om stationen ligger Åkersberg, ursprungligen ett säteri, senare lanthushållningsskola och nu stiftsgård. Den gulputsade huvudbygganden med brutet tak härrör från 1760-talet liksom magasinbyggnaderna i öster. Herrgården har renoverats och kompletterats under 1900-talet. Gården omges av Åkersbergsparken.

I sydvästra delen av Klockarebackens begravningsplats finns kapell från 1972. Fasaden är i rödbrunt Hälsingborgstegel med fönster främst i gränsen mellan vägg och tak. Teglet återkommer även i interiören, tillsammans med rostfärgat stål, glas och betong.

*Motiv för bevarande.* Miljön i Höör visar tydligt utvecklingen från bondby och kyrkby till stationssamhälle. Strukturer och samband mellan de olika tidsåldrarna är väl bevarade och de administrativa byggnaderna visar betydelsen som centralort i samtliga skeden. Åkersberg är en intressant miljö som påverkat bygden i stor utsträckning. Klockarebackens kapell är av hög arkitektonisk kvalitet.

### *Hallaröd*

Hallaröds kyrka ligger på en svagt markerad höjd. Bebyggelsen är koncentrerad till landsvägen norr om kyrkan och härrör från tiden efter skiftet 1841. Gårdarna med spridd placering i landskapet har ett till ålder och utformning varierat byggnadsskick.

*Motiv för bevarande.* Området illustrerar ett ålderdomligt kulturlandskap, karaktäristiskt för de inre, höglänta delarna av Skåne. Den äldre kristna tidens



heliga källor i anslutning till kyrkan finns endast bevarade på ett fåtal platser.

#### *Norra Rörum*

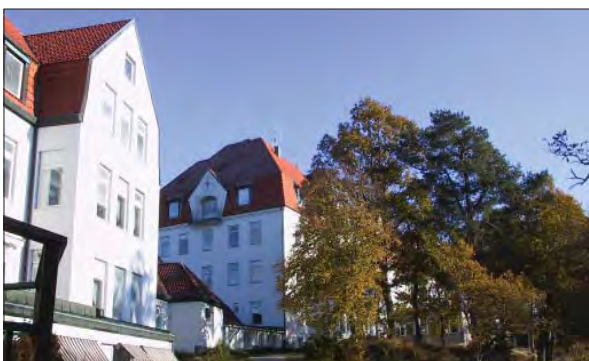
Norra Rörums kyrkby ligger i ett småskaligt odlingslandskap med åkrar och beteshagar. Stengärdesgårdarna betonar den ålderdomliga karaktären. Kyrkan är belägen på en kulle centralt i byn. Prästgården i rött tegel, med stor trädgård, stenmagasin samt en röd, brädfodrad länga. Skolans röda, brädfodrade byggnad troligen uppförd under 1800-talets senare hälft är ett gott exempel på landsbygdens skolhus.

*Motiv för bevarande.* Området är representativt för kulturlandskapet och kyrkomiljöerna och har ett speciellt kulturhistoriskt intresse då det fungerat som socknens administrativa centrum

#### *Stenskogen*

Stenbrytning var i äldre tid betydelsefull och sydväst om Höör vid Stenskogen erinrar brytningsplatserna om den forna verksamheten. Lunds domkyrka består till delar av sandsten från Höör. Förutom som byggnadsmaterial användes stenen tidigt för kvarnstenstillverkning. År 1905 anlades en flyttbar smalspårig järnväg mellan Stanstorpsbrottet och Höörs station.

Industrilämningar som stenbrott, skrotstenshögar och de kvarliggande delar av slipstenar vid Stenskogen är värdefulla dokument över tidig industriell verksamhet.



#### *Tjörnarp*

Landskapet kring Tjörnarps kyrkby och Tjörnarsjön är kuperat och upptas av omväxlande betade och odlade marker.

Tjörnarps medeltida kyrka, av vilken idag bara återstår ruiner, har en för de tidiga kyrkorna karaktäristisk placering på en markerad höjd. Sydväst om den gamla kyrkogården uppfördes då en ny kyrka av tidstypisk gestaltning med kraftig resning, höga fönster och spetsigt torn. Det samtida skolhuset ligger på sedvanligt sätt nära kyrkan.

Området visar en utveckling av kulturlandskapet sedan förhistorisk tid. Genom kyrkan och ruinen belyses de under 1800-talet ofta förekommande förändringarna i kyrkomiljön.

#### *Orups sjukhus*

Orupssjukhuset stod färdigt 1915 för lungsjuka patienter. Luften i det, för skånska förhållanden, högt belägna Orup ansågs speciellt hälsosam och ingick tillsammans med den omgivande barrskogen i vårdformen sanatorium.

Den vitputsade överläkarebostaden byggdes samtidigt som huvudbyggnaden och paviljongen. Även kapell- och obduktionsbyggnaden tillhör den ursprungliga anläggningen. Vattentornet, intentent- och underläkarebostaden, avviker från de äldre byggnaderna.

Orup ger en bra bild av strukturen för ett sanatorium vid den stora byggnadsperioden tiden efter sekelskiftet 1900.



*Ystad-Eslövs järnväg*

I den sydligaste delen av kommunen kan man ana denna nedlagda järnväg Ystad-Eslöv som gav Ystad förbindelse med stambanan i Eslöv, där också privatbanorna från Landskrona och Helsingborg anslöt.

*Södra stambanan*

År 1856 öppnade Skånes första järnväg mellan Malmö och Lund. Detta var första etappen på Södra Stambanan, som successivt drogs norrut genom Skåne och 1862 nådde Smålandsgränsen.

Meningen med stambanorna var att de skulle dras fram i glest befolkade trakter utan hänsyn till be-fintliga städer och gamla färdleder. Således undvek Södra Stambanan efter Lund äldre orter som Hörby och Kristianstad. Från statens sida var detta en medveten strategi: ett slags nykolonisation som handlade om att ”bryta bygd”. Olika privata banor anslöt senare till stambanan i Malmö, Lund, Örtofta, Eslöv, Höör, Hässleholm och Hästveda.

Södra stambanan var av stor betydelse för förbindelserna inom Sverige och är ett viktigt och levande dokument över järnvägsbyggande som fortfarande har stor betydelse i den svenska infrastrukturen.

*Rönne å*

Rönne å har sin början i Västra Ringsjön vid Sjöholmen och rinner ut i Skälderviken norr om Ängelholm. Ån har sänkts och reglerats flera gånger sedan slutet av 1800-talet. Detta innebär att vattendjupet generellt sänkts och att ån har rätats, särskilt i dess nedre och övre lopp.

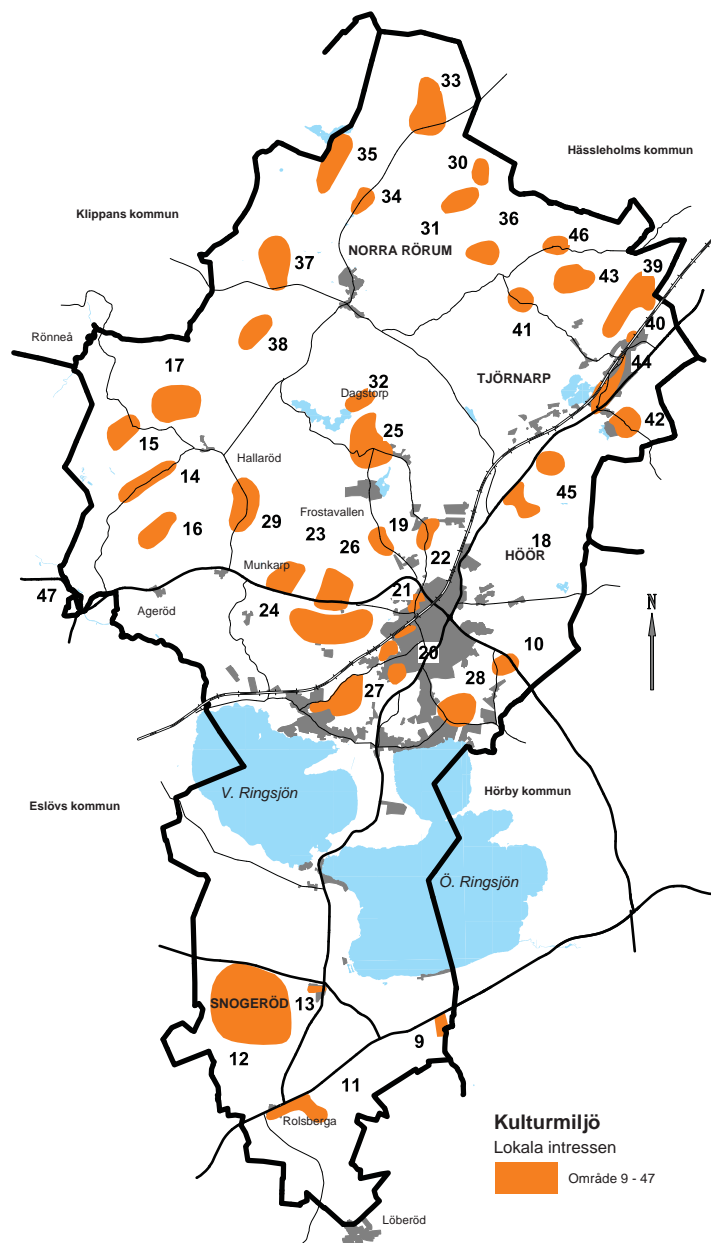
Järnvägsbroarna är tillkomna mellan 1859, Södra Stambanan vid Sjöholmen, dock moderniserad på 1970-talet.



*Lokala intressen*

Kulturnämnden gjorde inför Översiktsplan 2002 en inventering och utredning av lokala kulturmiljöer benämnd "Kulturmiljöer i översiktsplaneringen, Höörs kommun 1998". Inventeringen är utförd av Landsantikvarien i Malmöhus län. Syftet med arbetet var sammanställa befintligt material samt göra en beskrivning över kulturmiljöerna på en överiktlig nivå.

9. Elisefarm
10. Sövröd
11. Hejdeholm - Rolsberga. §38- område.
12. Pugerup - Knästorp
13. Snogeröd
14. Rugerup - Tockarp
15. Södra Hultarp
16. Vättseröd
17. Äsperöd
18. Bökestorp
19. Ekastiga
20. Norra Torggatan - Flygarevägen. §38- område
21. Åkersberg. §38- område
22. Jularp
23. Kärrarp - Osarp
24. Lillasäte - Rävakärr - Yxnaholma
25. Långstorp - Stenkilstorp
26. Maglasäte. §38- område
27. Stenskogen
28. Sätöfta
29. Järahus, Ö:a och V:a Nyrup
30. Hagstad
31. Hjällaröd
32. Röan
33. Skuddarp
34. Svenstorp
35. Syrkhult
36. Toftaröd
37. Trulstorp
38. Ågerup
39. Ella
40. Gunnarps tegelbruk
41. Hädensjö
42. Korsaröd
43. Slättaröd
44. Tjörnarp, stationssamhället
45. Torup
46. Åkarp
47. Brännestads ramsåg



## Kulturmiljöprogram

För att bevara och utveckla Höörs specifika miljöer, med bebyggelse från olika tidsepoker och med olika karaktärer håller ett nytt Kulturmiljöprogram på att upprättas.

Kulturmiljöprogrammet kommer att innehålla en inventering och klassificering av bebyggelse uppförd före 1970. Hela kommunen omfattas, såväl tätorter som byar. Delrapporterna inom kulturmiljöprogrammet kommer att finnas redovisas löpande.

Äldre bebyggelse bidrar till att skapa en variationsrik och spännande miljö. De historiska inslagen behövs för att ge såväl stad som landsbygd identitet och historisk förankring.

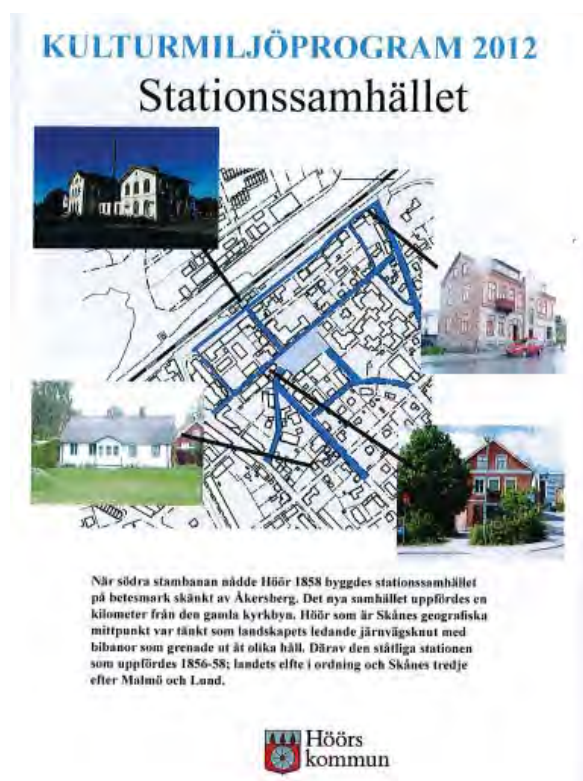
Ett kulturmiljöprogram är ett dokument som redovisar vilka miljöer i kommunen som på olika sätt har värde för kulturmiljövården. Ageröd-Bosjökloster-Mölleriket är ett riksintresse för kulturmiljövården. Miljöer kan också vara intressanta ur ett lokalt eller regionalt perspektiv.

Kulturmiljöer är djupt skiftande till sin natur och kan vara allt från flerhundraåriga slottsmiljöer till efterkrigstida industrianläggningar eller bostadsområden. Kulturmiljövård handlar om att lyfta fram och skydda dessa miljöer.

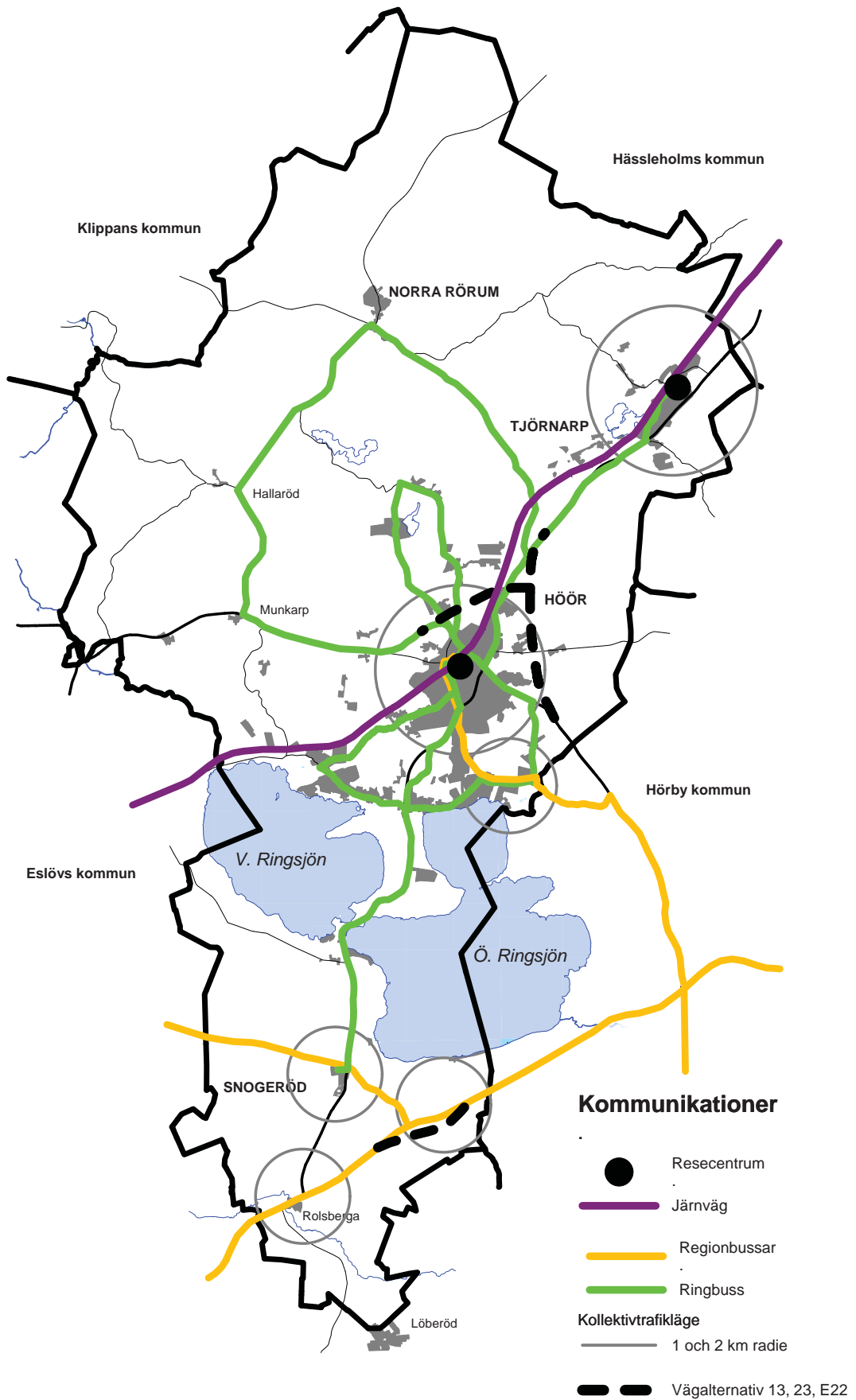
Programmet ska underlätta för fastighetsägaren vid planering av om- eller tillbyggnader. Det ska också utgöra ett beslutsunderlag för kommunens detalj- och översiktsplanering och för handläggning av bygglovsärenden.

### Ställningstagande

- Kulturmiljön ska bevaras, vårdas och utvecklas så att den bidrar till att öka tätorternas, byarnas och landsbygdens attraktivitet.
- Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer från såväl äldre som nutida epoker ska bevaras för att skapa kontinuitet och möjlighet att avläsa tätorter och byars historia och utveckling.
- Kulturlandskapet bör i största möjliga utsträckning bevaras och i vissa fall återskapas.
- Kulturmiljöprogram för hela kommunen ska upprättas. Programmet ska utgöra grund för att bevara, vårda och utveckla den kulturhistoriskt värdefulla miljön.



- Det småskaliga odlingslandskapet bör bevaras. Spridd bebyggelse och andra anläggningar ska prövas restriktivt och medges endast om de kan anpassas till landskapets karaktär.
- Information om kulturmiljön och god byggnadsvård ska öka intresset att bevara bebyggelsemiljöer och kulturlandskapet.
- Fornlämningar ska bevaras och lyftas fram för att informera om vår historia.
- Kulturturismen ska utvecklas. Kulturmiljöns betydelse för lokal identitet och rekreation ska framhävas.





# Kommunikationer

Översiktsplanen ska ge förutsättningar att skapa ett mer miljöanpassat och trafiksäkert transportsystem i kommunen och regionen, samt att öka tillgängligheten till tåg och bussförbindelser för kommunens befolkning.

Infrastrukturen i form av större vägar och järnväg utgörs i dag av väg E22, 13, 17 och 23 samt Södra stambanan. Södra stambanan och E22 är två viktiga länkar genom kommunen, likaväl som de är två tydliga barriärer. Södra stambanan sträcker sig mellan Malmö och Järna (söder om Stockholm) och väg E22 är vägen mellan Trelleborg och Norrköping. Trafikverkets och Region Skånes intention är att E22 ska vara motorväg mellan Malmö och Kristianstad.

Höör ligger mitt i Skåne, vilket syns tydligt utifrån järnvägsperspektivet. Kommunens vilja är att i första hand satsa på kollektivtrafiken, men samtidigt förbättra förutsättningarna för de invånare som är bilburna. Boende i tätorterna Höör och Tjörnarps, som ligger utmed Södra stambanan, har mycket goda förutsättningar utifrån det kollektiva, medan boende på landsbygden behöver förlita sig på goda förutsättningar när det gäller bilen.

## Arbetspendling

Kommunen har en mycket omfattande arbetspendling till omkringliggande kommuner. Huvudströmmen går söderut mot Eslöv, Lund och Malmö. Under de senaste 20 åren har antalet utpendlare ökat kraftigt. Flest inpendlare kommer från Hörby, Es-

löv och Hässleholm. Utpendlingen till Danmark har ökat från 9 personer 1997 till 140 år 2008. Den totala utpendlingen (år 2009) är ca 4000 och antalet inpendlare (år 2009) är ca 1600. Höörs kommun har genom de bättre kommunikationsmöjligheterna, bland annat genom Pågatågen och Öresundstågen alltmer blivit en del av Malmö- och Landområdets arbets- och bostadsmarknad. Det är därför viktigt att förutsättningarna för arbetspendling utvecklas så att man på ett snabbt, säkert och så miljövänligt sätt som möjligt kan pendla mellan bostaden och arbetet.

Inom 30 minuters restid från stationen i tätorten har pendlare tillgång till 10 gånger fler arbetstillfällen än vad det finns inom Höörs tätort. Inom en timme nås nästan hälften av alla arbetstillfällen i Skåne.

Höör	Utpendling från Höör till	Inpendling till Höör från
Eslöv	636	281
Lund	912	139
Malmö	872	132
Hörby	335	402
Hässleholm	300	257
Kristianstad	143	62
Övriga	768	306
Totalt	3966	1579

Pendling till och från Höör 2009

## Järnväg



Södra stambanan har under alla tider varit mycket viktig för kommunens utveckling. Väl fungerande tågtrafik gör att Höörs kommun är väl integrerat med Malmö-Lundregionens arbetsmarknad. Det är fullt möjligt att bo i Höör och arbetspendla till Malmö-Lund men även norrut till Hässleholm. Det är också angeläget att satsa på järnvägen som är ett miljövänligt trafiksystem.

I den nationella infrastrukturplanen finns projektet Pågatåg Nordost med. Projektet innebär att kommunen får ytterligare en ort med ett attraktivt läge utmed Södra stambanan. Åtgärder för tågstoppet i Tjörnarps planeras vara klart december 2014. Vidare byggs nya förbigångsspår för norrgående och södergående tåg strax norr om Tjörnarps. Detta innebär en viss kapacitetshöjning för Södra stambanan.

I Skånetrafikens Tågstrategi visar prognosen att spårbehovet år 2037 är så stort att det behövs 4-spår mellan Malmö och Hässleholm. Mot bakgrund av strategin har Stambanan.com tagit fram en rapport om fyra spår mellan Malmö och Hässleholm. Stambanan.com är ett nätverk i vilket 26 kommuner samt Region Skåne och Regionförbunden i Jönköping, Kalmar och Södra Småland ingår. I rapporten berörs Höörs kommun när det gäller Höörs tätort och Tjörnarps tätort. Rapporten redovisar svårighetsgrader för tätortspassager där stationen i Höör är ”mycket svår” på grund av att det är en trång stadspassage med ett flertal hus som kräver inlösen. Vid en fyrspårsutbyggnad i Höör föreslås det i rapporten att nya spår byggs på den västra sidan om befintliga spår (mot ”Bygglandområdet”). Tjörnarps station är ”medelsvår” eftersom det är en trång passage mellan hus och Tjörnarpsjön. I Tjörnarps anses det lämpligast att anlägga nya spår på varsin sida om det befintliga dubbelspåret. Fyra spår i Tjörnarps kräver utfyllnad.

## Vägar

### E22

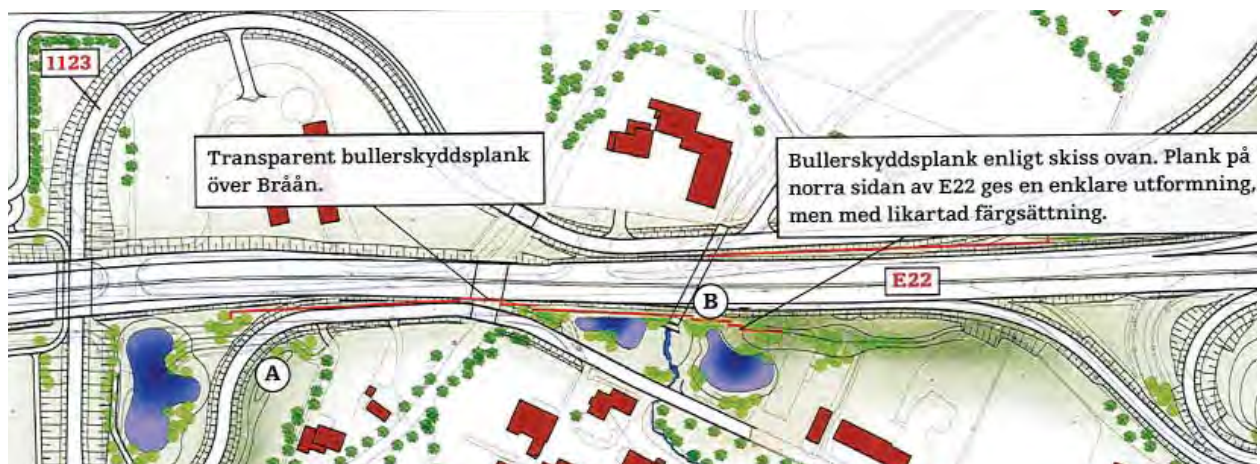
E22 är en viktig förbindelse mellan Blekinge via Kristianstad och Malmö/Lund. En utbyggnad till motorväg ger en bättre koppling mellan de nordöstar delarna av Skåne och Malmö/Lund. Sträckan mellan Rolsberga och Kristianstad är olycksbelastad, har dålig geometri och passerar genom ett flertal mindre tätorter.

I den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2010-2021 (RTI) pekas sträckan Hurva – Fogdarp på E22 ut. Utbyggnad av sträckan mellan Hurva och Fogdarp till motorväg pågår och beräknas vara färdig i december 2012. Därefter byggs vägen ut mellan Hörby N till Vä och mellan Fogdarp till Hörby N.

### Väg 23/13

I den regionala infrastrukturplanen (RTI) för perioden 2010-2021 finns en vägsträckning inom Höörs kommun utpekad. Det är den nya sträckningen av väg 23 som benämns 23/13 Ö Höör/Höör-Hörby. En ny sträckning av väg 23 har diskuterats i mer än fyra decennier. Den nuvarande sträckningen genom Snogeröd, Gamla Bo och Höörs tätort medför stor olycksrisk, bullerproblem och risk för utsläpp i Ringsjön. Trafikvolymen ökar stadigt. Vid mätning under 2006 var årsmedeldygnstrafiken genom Höörs tätort mellan 9500-12000 fordon per dygn. Ca 10 % av dessa utgörs av tunga fordon.

Väg 23 utgör en viktig länk mellan sydvästra och nordöstra Skåne vidare upp mot Småland och den är även en viktig väg för näringslivet. Genom att förbättra väg 13 blir vägen säkrare och restiden kortare. Enligt Trafikverket pekas väg 23 genom Höörs kommun ut som en av de hundra farligaste vägsträckorna i landet.



Avsaknaden på beslut om ny sträckning för väg 23 har hämmat kommunens planering av nya områden för bostäder och verksamheter. Situationen har medfört att kommunens planeringsarbete blivit försenat i åtskilliga år.

En annan faktor som genererar ett stort trafikflöde genom kommunen är Ystads hamn. Trafiken som anländer till Ystad via färja väljer som oftast väg 13 för att transportera sig norrut. Med stor sannolikhet kommer trafiken från Baltikum att öka vilket medför att väg 13 och 23 kommer få en ökad trafikbelastning. Vägstandarden på väg 13/109 (Ystad – Höör – Helsingborg) behöver förbättras i heka sträckningen.

### Tätortsåtgärder

Under planperioden för RTI-planen är Höör en av orterna i Skåne där det planeras för tätortsåtgärder. Målet med tätortsåtgärder är att åstadkomma förbättrad trafiksäkerhet, ökad trivsel och trygghet för de boende, ökad tillgänglighet för oskyddade trafikanter och en vackrare vägmiljö i dessa tätorter. Några av åtgärderna är att det bland annat byggs tätortsportar vid infarterna. På vissa sträckor smalnas vägen av och i stället byggs gång- och cykelbanor som skiljs från trafiken.

Behovet av tätortsåtgärderna har uppkommit bl a för att väg 23 genom Höörs tätort är mycket trafikbelastad och det inträffar många olyckor och incidenter. De oskyddade trafikanterna har en svår situation då målpunkterna finns på båda sidor om vägen. För att förbättra trafiksituationen har därför Trafikverket tillsammans med kommunen startat arbetet med tätortsåtgärder. Målet är att skapa en genomfart som antar formen av en tätortsgata genom Höörs tätort. Hastigheterna dämpas vilket ger en säkrare trafiksituation. Trafikmiljön ska utformas

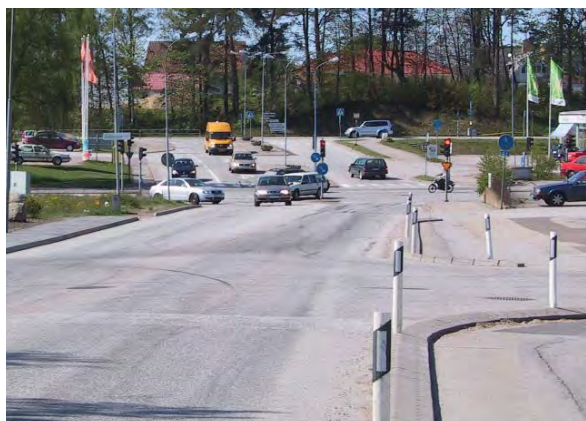


med hänsyn till alla trafikantgrupper, men framför allt barn, äldre och funktionshindrade. Ombyggnaden ska även ge en miljö som är estetiskt tilltalande. Åtgärderna är planerade att påbörjas år 2015.

### Busstrafik

Skåneexpressen går mellan Kristianstad och Lund med stopp i Rolsberga. Linje 474 (Regionbuss) går mellan Hörby och Eslöv via väg 17 med stopp i Snogeröd. Höör-Tjörnarps trafikeras av Ringbusslinjen 6. I övrigt har Höörs kommun ytterligare 4 Ringbussar; Linje 2 – Höör-Snogeröd, Linje 3 – Höör-Norra Rörum, Linje 10 Höör-Sätöfta/Orup samt Linje 15 Höör-Djurparken/Frostavallen.

Ringbusstrafiken har funnits i Höörs kommun sedan 1991 och startade som ett försöksprojekt. Höörs tätort med stationsområdet kan sägas vara navet i systemet eftersom linjerna har förbindelse med tågen. Ringbussarna är en väsentlig del i arbetet med att öka andelen åkande med kollektivtrafik samt att öka möjligheten till transporter för boende utanför Höörs tätort.



### Trafik med farligt gods

En sammanställning över de allmänna vägarna upp-  
rättas årligen av Länsstyrelsen i Skåne. Denna sam-  
manställning redovisar bland annat vilka vägar som  
är rekommenderade för farligt godstransporter samt  
uppställningsplatser för rast och dygnsvila. Länssty-  
relsen redovisar även de lokala trafikföreskrifterna  
för vägar och områden där farligt godstransporter  
är förbjudna.

De lokala trafikföreskrifterna för Höörs kom-  
mun anger att det är förbjudet att transportera far-  
ligt gods i märkningspliktiga fordon (fordon med  
orange skylt) på väg 23 mellan korsningen med väg  
17 vid Snogeröd och korsningen med väg 13 i Höör.  
Från förbudet undantas transporter av farligt gods  
av klasserna 1 och 2 samt transporter på kortast  
möjliga lämpliga väg för lastning och lossning vid  
företag, terminal eller annan avsändare eller motta-  
gare inom förbudsområdet eller invid vägsträckan.

I de lokala trafikföreskrifterna framgår det att de re-  
kommenderade transportvägarna i Höörs kommun  
är väg E22, väg 13, väg 17 och väg 23 (sträckan norr  
om väg 13 till Hässleholms kommungräns). I Höörs  
kommun finns det inte någon rekommenderad par-  
keringsplats för farligt gods utpekad.

### Gång- och cykeltrafik

Cykeln är det miljövänligaste transportmedlet och  
ett ökat cyklande vinner både människan och miljön  
på. Det ska upplevas som om det är lätt att ta sig  
fram för cyklisterna och gående, det ska med andra



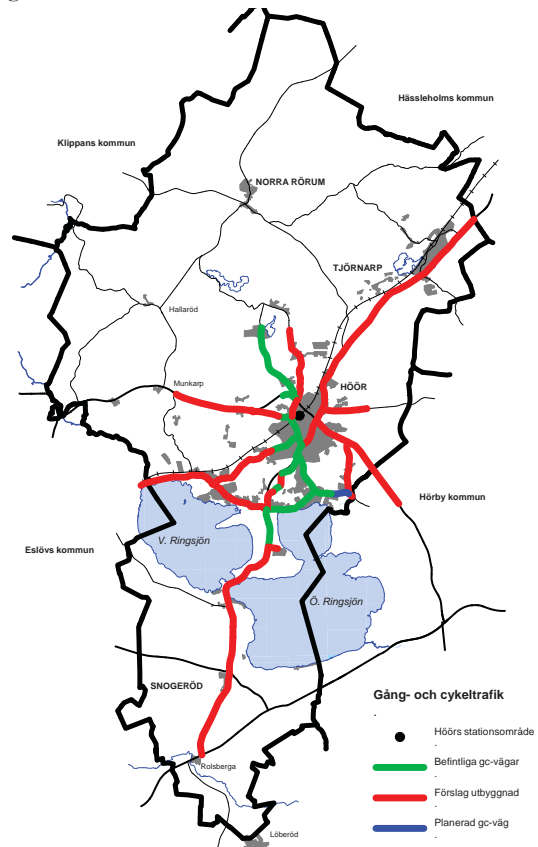
ord finns en god tillgänglighet till olika målpunkter  
i kommunen.

Ett flertal cykelvägar har byggts ut sedan översikts-  
plan 2002 antogs. De oskyddade trafikanternas tra-  
fikmiljö har förbättrats genom gång- och cykelväg:

- vid viadukten under järnvägen i Höörs centrum
- på del av Stenskogsvägen och Skolgatan/Öster-  
gatan (till Ringskolan)
- till Ängsbyn från Nybykorset
- vid Orup
- utmed Nybyvägen (från Nybykorset till Sätöfta-  
skolan)
- till Frostavallen

Sträckningar som är prioriterade att byggas ut ses på  
kartan på nästa uppslag.

Gång- och cykellederna är en betydelsefull del av  
det lokala trafiksystemet. Att öka andelen transpor-  
ter per cykel ger positiva effekter på miljön. Ett väl  
fungerande cykelvägnät är viktigt för att cykeln ska  
vara ett attraktivt färdmedel vid såväl arbetsresor  
som inköps- och fritidsresor. Kommunen har som  
målsättning att bygga ut cykelvägnätet. Höörs cen-  
trum och stationsområdet ska vara navet i detta nät.  
Nya cykelvägar är angelägna mellan Höör Väster  
och centrum, längs Stenskogsvägen och Stanstors-  
vägen. Vidare är ett stråk mellan Höör och Hörby



viktigt samt ett stråk mellan Höör och utmed väg 23 norrut. Det finns också ett behov av att bygga en gång- och cykelväg längs hela väg 23 söder om tätorten Höör samt utmed Stanstorpssvägen, Södra Rörumsvägen, Hörbyvägen och Sövrödsvägen.

### IT-infrastruktur

Regeringen presenterade 2008 en ny Bredbandsstrategi som innebär att 90 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband på minst 100 Mbit/s senast 2020. Den nationella bredbandsstrategin tydliggör att det i första hand är marknaden som ska investera i nya nät. Offentligt stöd ska i första hand ske i områden där det inte är troligt att marknaden investerar till år 2020.

Region Skånes Bredbandsstrategi siktar högre och anger som målsättning att 95% av Skånes hushåll respektive arbetsplatser ska ha möjlighet att ansluta sig till bredband på minst 100 Mbit/s till en rimlig kostnad för slutkunden till år 2020. Ett snabbt bredband är en viktig förutsättning för ett attraktivt boende och för företagets möjligheter att kunna utvecklas.

Höørs kommun ingår i BAS-projektet, Bredband

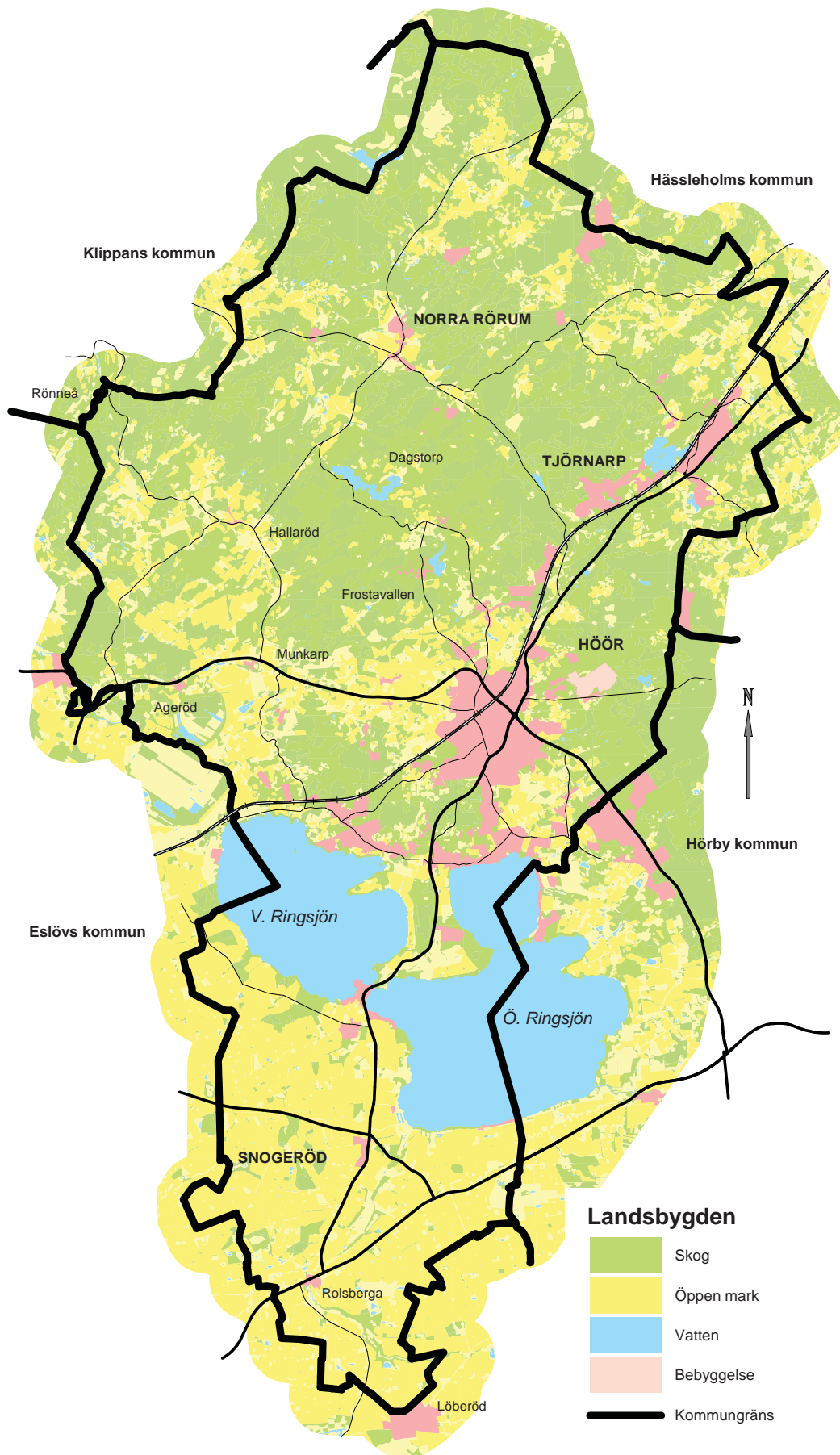
för alla i Skåne, som är ett samarbete mellan Region Skåne och kommunerna i Skåne. Målet med BAS är att alla orter i Skåne med mer än 200 invånare ska få en anslutningspunkt, varifrån olika operatörer kan erbjuda bredband till alla invånare.

I dag kan merparten av kommuninvånarna erbjudas bredband i form av ADSL-tjänster från olika leverantörer. Det märks emellertid en ökad efterfrågan på höghastighetslösningar och mobilt bredband även från privatpersoner. Dagens s.k. ADSL-tjänster innebär en begränsning och fler förfrågningar görs om att ansluta även villor med fiber.

För att säkra behovet av höghastighetslösningar för tele- och datakommunikation och TV i framtiden bör de områden som planeras bli exploaterade förberedas med kanalisation i samband med andra markarbeten, t.ex. vid utbyggnad av cykelvägar. Även vid planeringen av villabebyggelse och för verksamheter på en fastighet bör det redan i planeringsfasen göras förberedelser för att ge möjlighet till en öppen infrastruktur avseende tele- och datakommunikation och TV. Detta för att inte låsa in kunderna till en operatör som begränsar kundens framtida valmöjligheter till olika tjänster.

### Ställningstagande

- Kommunen ska arbeta för att nollvisionen uppnås och för att förbättra trafiksäkerheten för människor.
- Kommunen ställer sig bakom den nya vägsträckningen av väg 23 öster om tätorten som Trafikverket pekat ut. Förslaget ger bättre förutsättningar boende- och trafikmiljön utmed befintlig vägsträckningen genom tätorten.
- Kommunen bör arbeta för att Höørs station, blir en mötesplats oavsett tid på dygnet. Människor i rörelse ökar den sociala tryggheten vilket kan innebära att fler stannar upp och använder sig av platsen. Stationen kan förutom att vara en målpunkt ur pendlarsynpunkt även bli en målpunkt/mötesplats i vardagen där folk vistas och möts.
- Kommunen ska verka för att vägförbindelsen (väg 13/109) till Helsingborg förbättras. Med en god standard på vägen blir förbindelsen västerut bättre och kan locka fler till att bosätta sig ”mitt i Skåne”
- Väg 23 bör pekas ut som en turistväg, då det finns attraktiva miljöer utmed vägen. Exempel på miljöer är Bosjöklöster och Pinedalen.
- För att förbättra järnvägskoppling norrut och söderut ska kommunen arbeta för en möjlighet till 4-spår mellan Malmö-Hässleholm. 4-spår mellan Malmö-Hässleholm kan innebära fler tåguppehåll i Höör. Utbyggnad till 4-spår är en målsättning som Trafikverket har för framtiden.
- Tillgängligheten till järnvägstrafiken är mycket viktig och därför ska ”Ringbusstrafiken” med jämna mellanrum utvecklas för att kunna tillgodose det behov som finns i kommunen.
- Öresundsregionen arbetar för att regionen ska bli en cykelregion och detta koncept är något som kommunen bör anamma genom att bland annat införa ett ”lånesystem” av cyklar vid Höørs tågstation.



# Landsbygden

Största delen av kommunens yta utgörs av mark som inte är bebyggd och som ligger utanför tätorterna eller mer samlad bebyggelse.

Tyngdpunkten i den översiktliga kommunala planeringen har legat på tätorterna och bebyggelseutveckling, medan landsbygden behandlats mera summariskt. Den planeringen som utförts utanför tätorterna har oftast handlat om reservationer för infrastruktur eller bevarande av natur. Översiktsplaneringen övergår alltmer till en strategisk planering med ett bredare utvecklingsperspektiv för hela kommunen, således även dess landsbygd.

## Bakgrund

Landsbygdens roll för kommunernas utveckling och identitet har uppmärksammats alltmer i riktning mot långsiktigt hållbar utveckling med bland annat lokal produktion av livsmedel. Europarådets landskapskonvention pekar på landsbygden som en resurs för samhället i helhet, som kan bidra till att uppnå kulturella, ekonomiska och miljömässiga mål. Konventionen understryker behovet av att lägga ökad vikt vid landsbygden i den kommunala planeringen och att eftersträva en samlad landsbygdspolitik.

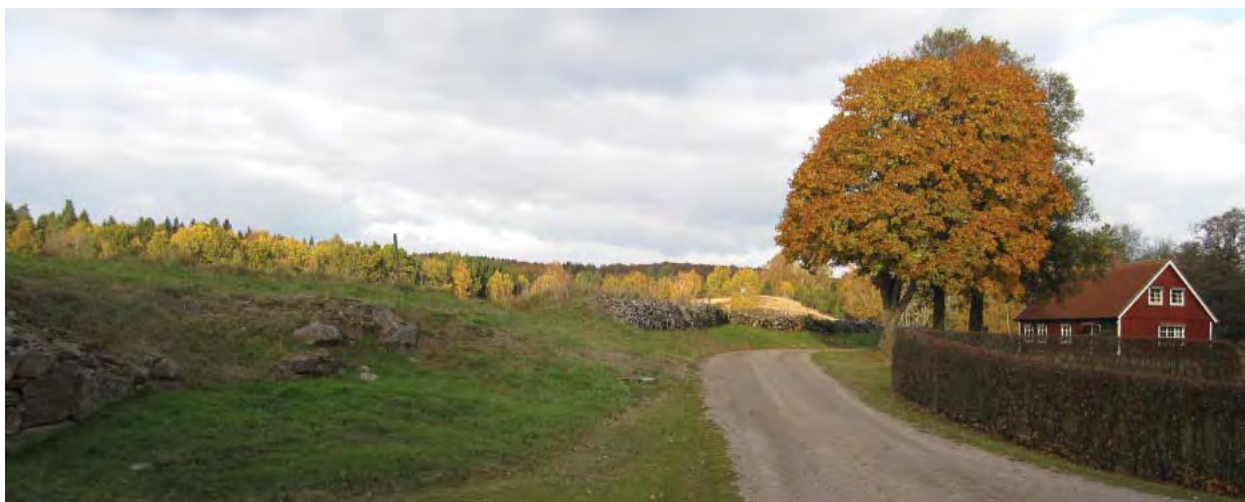
Genom att behandla landsbygdens utveckling mer ingående, med motsvarande ambitionsnivå som för tätorterna, kan landsbygdens resurser utnyttjas bättre. Riktlinjer i översiktsplanen kan skapa tydlighet och ge förutsättningar för en hållbar och positiv utveckling av kommunens landsbygd vad gäller de areella näringarna, företagande med eller utan an-

knytning till de areella näringarna, boende på landet eller i byarna och för att utveckla turism, upplevelser och rekreation.

Det finns intressekonflikter, särskilt i den urbaniserade landsbygden, som beror på att landskapet ses som en kollektiv nytta och en förutsättning för utveckling i en vidare bemärkelse, inte bara för tätortsexpansion eller areella näringar.

Landsbygden är en viktig resurs för kommunens utveckling. För att kunna ”planera” landsbygden och utnyttja landskapet som medel för kommunens utveckling, krävs mer förståelse för de egenskaper och drivkrafter som format och alltjämt formar landskapet. Ett hjälpmedel att förstå dess egenskaper är att definierar landskapet utifrån deras olika karaktärer, utan att värderas som ”vackert” och ”fult”, bevarandevärdt eller inte. Karaktärsområdena har tex olika biologiska egenskaper, ägostruktur, miljöbelastning, utvecklingsförlopp, driftsriktning. Detta ger utgångspunkter för en bedömning av förutsättningarna att påverka detta landskap. Riktlinjer kan ange åtgärder som kan vara nödvändiga, kanske tillräckliga, för att vidmakthålla landskapets karaktär. Riktlinjer för landskapet bör avvägas mot övriga allmänna intressen och utvecklingsstrategier inom ramen för kommunens översiktliga planering.

Behovet av områden för friluftsliv och rekreation har ökat i dagens samhälle, med ett allt högre tempo i arbetslivet, längre arbetsresor samt större och tätare städer. Många människor söker sig därför



utomhus och har då landskapet som bas för olika aktiviteter. Andra kan nyttja landskapet för enbart förflyttning från en plats till en annan t.ex. till och från arbetet. En gemensam nämnare för de som använder landskapet för aktiviteter är att man söker upplevelser, ibland i kombination med något annat.

### Översiktlig beskrivning av landskapet

Kommunens tydligaste särdrag är slättlandskapet i söder, Ringsjöarna och den höglänta mellanbygden i norr med ett varierat landskap med olika naturmiljöer och ett omväxlande odlingslandskap. Inom kommunen finns olika landskapstyper representerade.

#### *Centrala mellanbygden i norr*

Den dominerande karaktären i mellanbygden är det slutna skogslandskapet med inslag av öppen ängs- och hagmark. Skogen i området består till ungefär lika delar löv- och barrskog. Variationen i skogslandskapet skapar en viss omväxling i områdets karaktär. Storleken på skogsområdena ger landskapet en karaktär av stor skala, trots att det inom området finns en struktur av mindre gläntor med påtaglig rumslighet.

Nordväst om Norra Rörum finns höga värden vad gäller landskapsbild, naturvård och friluftsliv. Område är utvecklingsbart till viktigt rekreationsområde och besöksmål, ingår i ”Stora opåverkade områden” och är ett tyst område. Närhet till Norra Rörum. Området Nordost om Norra Rörum rymmer ett flertal natur- och kulturintressen viktiga som rekreationsområden och besöksmål, ingår i ”Stora opåverkade områden” och är ett tyst område. Här finns också fritidsbebyggelse, befintlig och detaljplanerad.

Väster om Tjörnarp finns höga värden vad gäller landskapsbild, naturvård och kulturmiljö. Skåneleden går genom området. Omfattas av Tjörnarp expansionsområde. Ingår i ”Stora opåverkade områden”.

Sydväst om Norra Rörum finns ett flertal natur- och kulturområden viktiga som rekreations- och besöksmål och med utvecklingsmöjligheter. Rönneå är riksintresse för naturvård. Området ingår i ”Stora opåverkade områden”.

Området Frostavallen - Dagstorpssjön är riksintresseområde för friluftsliv. Många besöks- och rekreationsmål inom området och ett mycket viktigt regionalt och lokalt frilufts- och rekreationsområde. Större delen av området ingår i ”Stora opåverkade områden”.

Väster om Hallaröd finns ett kulturlandskap med många områden med riksintressen, regionala- och lokala natur- och kulturintressen. Områdena är intressanta för turism, rekreation och friluftsliv och är viktiga besöksmål i kommunen. Ingår i ”Stora opåverkade områden”.

Området Ageröd har viktiga besöksmål och rekreationsområden i de natur- och kulturområden som ligger längs Rönneå och Agerödsosse. Högt värde för landskapsbild, natur- och kulturvård och friluftsliv. Ingår i ”Stora opåverkade områden”. Hela området bedöms som olämpligt för vindkraft.

#### *Tätorterna Höör och Tjörnarp*

Omfattas av Höörs och Tjörnarp tätorters expansionsområde. Strövområden nära Höörs och Tjörnarp tätorter värdefulla främst ur rekreationssynpunkt. Stora delar ingår i riksintresseområden för natur- och kulturmiljövård.

#### *Slättlandskapet*

Landskapet är präglad av stora brukningsenheter. Runt Ringsjöarna och det öppna landskapet runt sjöarna finns det inte något som begränsar de visuella utblickarna. Detta landskap har under århundradena genomgått en kontinuerlig utveckling mot ett intensivt utnyttjat jordbrukslandskap med många nyare inslag såsom vägar, bebyggelsegrupper, led-





## Jord- och skogsbruket

Jordbruk är en näring av nationell betydelse. Det är viktigt att endast i undantagsfall ta god jordbruksmark i anspråk för annan exploatering. En alternativ lokalisering ska göras om den är tekniskt och funktionellt lämplig och ekonomiskt rimlig. Det svenska jordbrukets strukturförändring ställer krav på kommunens planering och vår förmåga att möta förändringarna med positiva åtgärder.

Odlingslandskapet har under århundraden genomgått en successiv förändring. Den politiska målsättningen att producera billiga livsmedel har inom odlingen drivit fram en långtgående specialisering, en ökad mekanisering samt en ökad användning av handelsgödsel och bekämpningsmedel. Trots en mycket kraftig minskning av antalet sysselsatta inom jord- och skogsbruk är det en viktig näringsgren.

Omfattande strukturrationalisering inom jordbruket, har inneburit att många av de karakteristiska kultur- och naturmiljöerna, t ex ogödslade slättermarker och betesmarker, öppna diken, hägnadstyper som stengärden, jordvallar eller pilevallar, nästan helt försvunnit. Den påbörjade utvecklingen pågår fortfarande, om än i långsammare takt, samtidigt som landskapets naturmiljö likriktas och förenklas. Detta är särskilt allvarligt med tanke på den biologiska mångfalden.

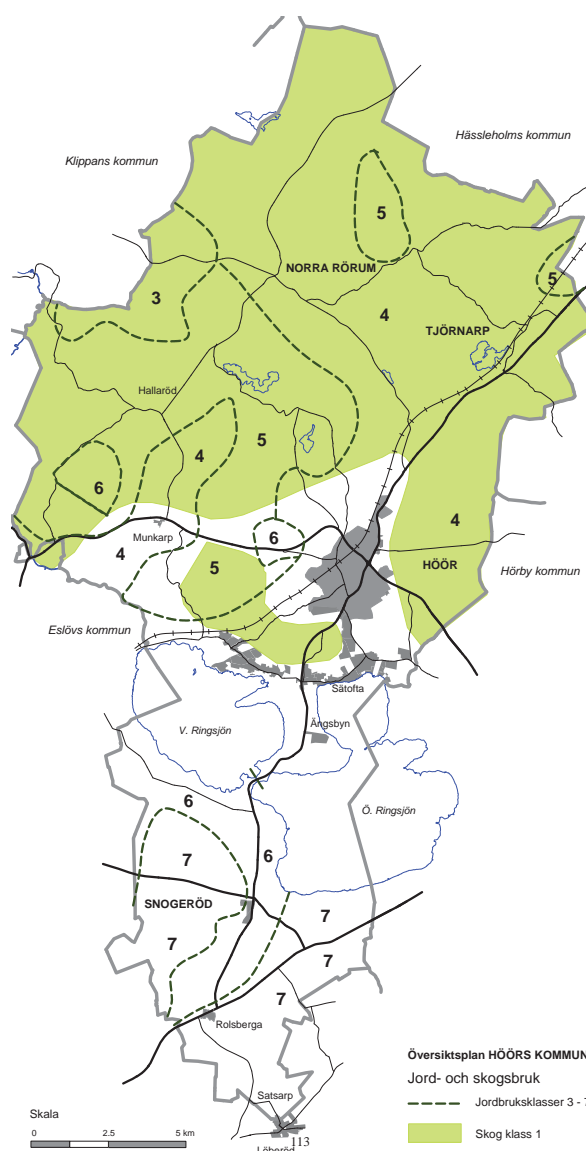
Skogsbruk är också en näring av nationell betydelse. Även små exploateringsföretag, t.ex. utbyggnad av fritidsbebyggelse, kan leda till komplikationer för ett rationellt skogsbruk exempelvis genom väg- och ledningsdragningar.

Skogsmarken i kommunen har den högsta bonitetsklassen. Skogsbeståndet består av ca 40 % barrträd och 60 % lövträd varav ca 34 % utgörs av ädellövskog. I hektar räknat finns det ca 11 000 hektar produktiv skogsmark vilket ger en årlig tillväxt på ca 75 000 km skog. Skogsnäringen i kommunen karaktäriseras av en stor andel privata skogsägare, ca 85 %. Andelen kombinerade jord och skogsbruk är stor.

Skogsbruket har länge varit en viktig näringsgren, men skog är inte bara träd. Olika skogs- och naturtyper kännetecknar våra skogar. Idag är naturen, genom möjligheterna till olika friluftaktiviteter, också viktig för satsningar på turism.

Även i skogen har införsel av rationella skötselåtgärder medfört kraftiga förändringar av olika arters

förutsättningar. Monokulturer, utdikningar och ett intensivt ”städande” har lett till en utarmning av den biologiska mångfalden. Genom ändringar i skogsvårdslagen jämställs miljömålen och produktionsmålen i skogsbruket. Skogsbruket ska bedrivas ståndortsanpassat, variationen i skogen ska öka, värdefulla biotoper för flora och fauna ska skyddas samtidigt som målmedvetna åtgärder ska vidtagas för att öka den biologiska mångfalden.



## Fritidsbebyggelsen

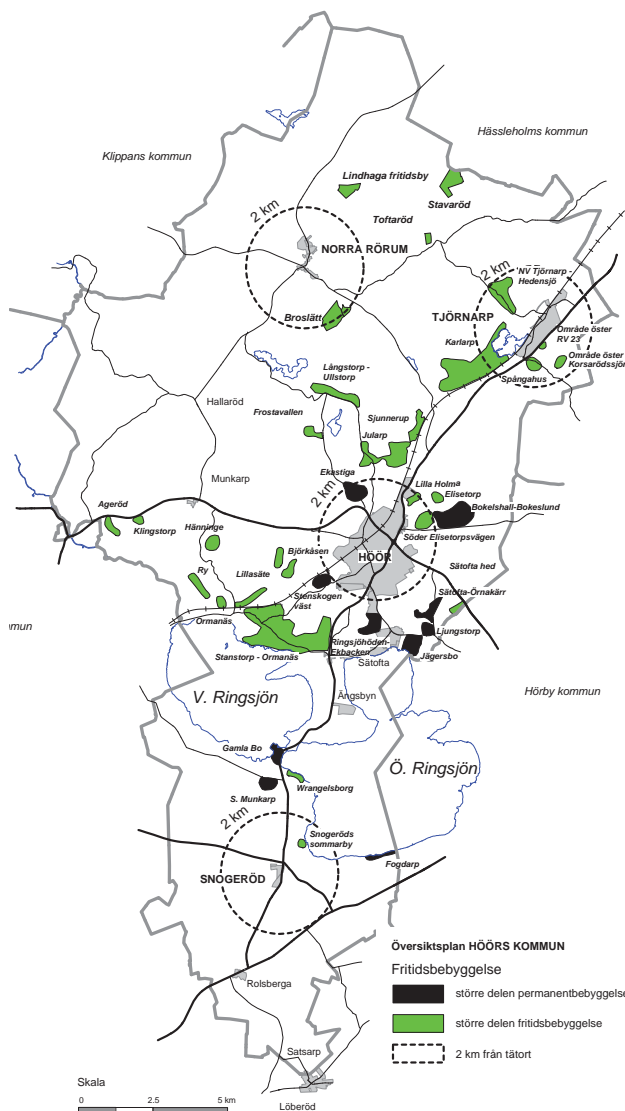
Fritidsboendet kan ge positiva effekter för landsbygdsnäringarna och ett stöd för att bibehålla service i de mindre orterna. Kommunen bör var positiv till ny fritidsbebyggelse under förutsättning att den föreslagna lokaliseringen sker med hänsyn till de föreslagna rekommendationerna, se kapitel Bebyggelse: *Vägledning vid byggantion på landsbygden*

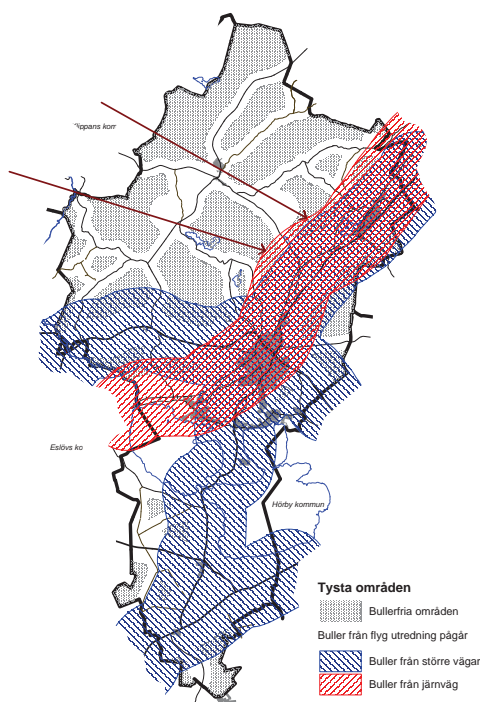
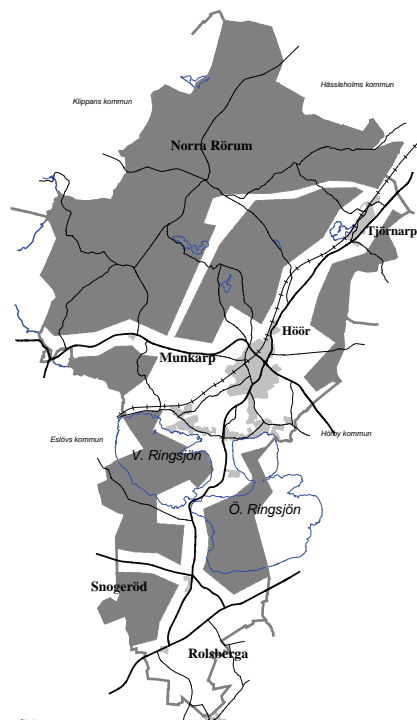
Inom vissa bebyggelseområden finns det betydande svårigheter att anordna enskilda avlopp. En förutsättning för att utökade byggrätter ska kunna accepteras inom dessa områdena är att gemensamma långsiktiga va-lösningar kommer till stånd.

Fritidsbebyggelsen etablerades först vid Ringsjön och har efterhand byggts ut i områdena kring tätorten, vid Tjörnarp, Jularp och i enstaka grupper över hela kommunen.

För att få en uppfattning om hur situationen är i de olika grupperna av fritidshus gjordes en inventering och utredning i samband med ÖP 2002 och Planprogram för Ringsjöbandet 2010. Vid de tillfällena har antal hus, permanentboende eller fritidsboende samt ej bebyggda tomter undersökts. Utredningen gjordes med hjälp av folkbokföringsregistret.

Utredningarna visade att i områden nära Höors tätort är huvuddelen bebodda permanent till mer än 50%. Men det finns också områden nära tätorten där endast en mindre del bebos året runt, t.ex. området söder Elisetorpsvägen. Området ligger nära tätorten, men ändå avsides, vilket kan göra det mindre intressant för permanentboende. I Höors närområde, 3 km från stationen och centrum, finns det ca 450 hus i områden för fritidsbebyggelse. Av dessa är unge fär 240 fritidshus och områdena har ca 40 obebyggda tomter enligt denna inventering. Det innebär en kapacitet på nästan 300 fastigheters som på sikt kan omandlas till permanentboende.





## Ställningstagande

- Kommunen är positiv till ny bebyggelse på landsbygden så att en levande landsbygd kan upprätthållas och kvarboende underlättas.
- Större opåverkade områden ska så långt möjligt skyddas från exploatering
- Tysta områden ska så långt möjligt skyddas från förekomst av samhällsbuller.

ningsstolpar m.m.

## Stora opåverkade områden

Det är områden som inte alls eller obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Dessa områden ska enligt miljöbalken så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt påverkar dess karaktär. Bestämmelsen syftar till att bevara större sammanhängande landsbygds- och vattenområden samt skydda dessa mot större strukturbildande exploateringsföretag, vilka kan påverka ett områdes karaktär i form av t.ex. buller, utsläpp eller störningar på landskapsbilden.

## ”Tysta områden”

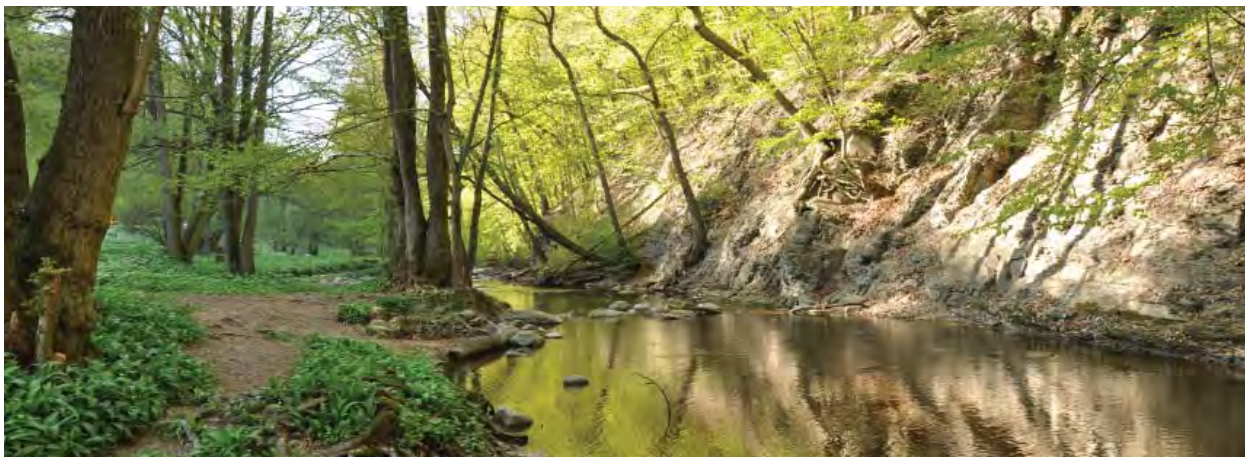
Ljudmiljön är en viktig kvalitet för upplevelsen av natur- och kulturmiljöområden. Samtidigt blir frihet från buller alltmer sällsynt. Behov av ”bullerfrihet” ökar för många människor. Bullret, de oönskade ljuden, breder ut sig mer och mer. Från bullriga vardagsmiljöer söker sig människor till stillhet på fritiden.

Naturvårdsverket har i ett projekt tagit fram förslag för att kunna uppnå god ljudkvalitet i natur- och kulturmiljöer. Här framhålls bland annat att vad som upplevs som godtagbar ljudmiljö i ett rekreationsområde påverkas i hög grad av områdestyp och förväntningar. Beger man sig längre bort från bostaden gör man det ofta just för att få en tystare miljö. Därför måste det finnas olika grader av tystnad. Den som gör sig besväret att färdas långt för att uppleva tystnad ska också kunna lita på att slippa oönskade ljud.

God ljudkvalitet i ett område innebär att påverkan av önskvärda ljud överväger påverkan av buller. I naturvårdsverkets projekt för bullerfrihet redovisas vilka krav som ska gälla för olika områden t.ex. för Områden med begränsad förekomst av samhällsbuller. Sådana områden kan vara större skogsområden med höga rekreationsvärden långt från större städer. Avståndet till större vägar och järnvägar bör därför

- Kommunen ska verka för att anläggningar för rekreation och turism samt annan framtidsnäring ges möjlighet att växa.

- Bredband och mobiltäckning är viktiga faktorer för en positiv utveckling av landsbygden.



# Natur och friluftsliv

## Natur

Höörs kommun sträcker sig från ett uppodlat slättlandskap runt Ringsjöarna i söder, till mer utpräglad skogsbygd i norr. Däremellan finns en övergångszon präglad av ett småskaligt, mosaikartat landskap med åkrar, betesmarker och skogspartier. Denna småskaliga mosaik återfinns även i dalgångar och vissa stråk i kommunens norra, skogsdominerade del.

### Skog och trädbärande marker

Ådellövskog förekommer i hela kommunen, även i de mer nordliga delarna men då främst som bokskog. Planterade barrskogar är vanliga i norra delen av Höörs kommun, men trakterna kring Frostavallen och vidare upp mot Norra Rörum finns ett stort område med sammanhängande bokskogar av värde bara på grund av sin storlek. Merparten av de här bokskogarna brukas men här och var finns mindre, orörda värdekärnor (nyckelbiotoper) med mycket höga biologiska värden.

I söder, kring tätorten Höör och landskapet kring Ringsjöarna, finns ett starkt inslag av olika ek- och blandädellövmiljöer. I de flesta fall har de här skogarna en tidigare historia som ängsmarker (slättermarker). Ekhagar som fortfarande hävdas, eller där hävden återupptagits, förekommer. Godslandskapet kring Bosjökloster är fortfarande relativt rikt på äldre, grov ek av stor betydelse för den biologiska mångfalden.

Även alkärr och alsumpskogar är ett karaktärsdrag för Höörs kommun. Alkärren är den sällsynta mindre hackspettens favoritmiljö och det är ingen slump att mindre hackspett utsetts till Höörs kommunfågel.

### Odlingslandskap

I det småskaliga odlingslandskapet finns utrymme för stor artrikedom. Variationen och mosaiken ger en mångfald av olika livsmiljöer, men det är också här som man framförallt hittar jordbrukslandskapets mest utrotningshotade miljö, de artrika ängs- och hagmarkerna. Från att förr ha täckt mycket stora arealer har den här typer av äldre fodermarkerna krympt ihop till en spillra, vilket gör att många av ängs- och hagmarkernas växt- och djurarter är hotade. Värdefulla ängs- och hagmarker finns i Höör

bland annat i trakten kring Munkarp och Hänninge.

I det mer storskaliga jordbrukslandskapet i söder är det främst olika småbiotoper som buskridåer, stengården och märkegravar som bidrar till variation och biologisk mångfald. Jordbrukslandskapet i södra kommundelen bryts dessutom av några fina dalgångar; Pinedalen och Brååns dalgång.

### Vatten och våtmarker

Ringsjön är kommunens största sjö. Den är av näringsrik typ, kantad av vass, men dessutom extra näringsämnesbelastad på grund av mänsklig verksamhet. Övriga sjöar i Höör är Dagstorpssjön, Vaxsjön, Korsarödssjön, Tjörnarpsjön, Prästtorpsjön och Syrkhultasjön.

Större delen av kommunens yta hör till Rönneås avrinningsområde, medan den sydligaste delen av kommunen avvattnas till Kävlingsån. Tjörnarpsjön med omgivning av avvattnas till Helgeå. Bråån är ett av kommunens mest värdefulla vattendrag, med förekomst av bland annat tjockskalig målarmussla.

I jordbrukslandskapet har en mycket stor del av de ursprungliga våtmarkerna dikats ut och vattendragen rätats, främst under sent 1800-tal. Som ett led i ansträngningarna att komma till rätta med övergödning av sjöar och hav pågår ett relativt intensivt arbete med återskapande av våtmarker, främst via vattenråden. Några fina våtmarker som tillkommit under senare tid är Snogerödsdammen och Klintadammen.

I skogslandskapet finns fler våtmarker bevarade. Den rika förekomsten av alkärr som ett särdrag för Höör har redan nämnts. I norra kommundelen finns även myrområden av mer norrländsk karaktär, däribland Svale mosse som är utpekad som ett av två objekt i Höör i den nationella myrskyddsplanen. Trenden är dock att de öppna mosseplanen växer igen med björk, troligen på grund av nedfall av gödande ämnen.

Några vatten och våtmarker av särskild betydelse för biologisk mångfald och i synnerhet fågelliv är Ringsjön med omgivning, Slabälta ängar och Ageröds mosse.

## Naturgeografi och geologi

Höör ligger på gränsen mellan två naturgeografiska regioner. Åt nordost utbreder sig nordostskånes barrskogslandskap, som trots namnet till stora delar är beklätt med lövskog. Regionen utgör den sydligaste delen av den fennoskandiska urbergsskölden, som utgör resten av Sverige. I sydväst vidtar Skånes sediment- och horstområde, ett starkt uppodlat landskap, där näringsrika moränleror överlagrar en yngre berggrund med stort inslag av kalkrika lerskiffrar. Denna berggrund sträcker sig vidare mot söder och kontinentaleuropa.

Gränsen mellan urberget i norr och den yngre, sedimentära berggrunden i söder brukar kallas för Tornqvistlinjen. Det är i denna gränsszon som bland annat Höörsandstenen går i dagen. Höörsandsten har inte bara varit av stor ekonomisk betydelse för orten utan är även av vetenskapligt intresse. Området kring stenbrottet Stanstorpsgraven är skyddat som riksintresse för naturvård på grund av de geologiska värdena och utgör internationell typlokal för jurassisk sandsten.

Ett annat geologiskt särdrag för Höör är förekomsten av så kallade basaltkupper, rester av gamla vulkaner. Basalten sticker upp ur den kalkfattiga urberggrunden och ger lokalt helt andra förutsättningar för växt- och djurliv. Många av basaltkupperna är dessutom bevuxna med äldre bokskog och har sammantaget mycket höga naturvärden. Den vulkaniska aktiviteten i området skedde under Jura, för omkring 180 miljoner år sedan och sammanfaller med att de två landmassorna, som vi idag uppfattar som den skandinaviska urbergsskölden respektive den sydliga, yngre berggrunden kolliderade.



## Vatten

EU:s vattendirektiv har inneburit att arbetet med vattenfrågor fått en tydlig och framskjuten position, men också en helt ny organisation, som utgår från vattnets naturliga gränser – avrinningsområdena.

I Sverige har man organiserat arbetet i fem olika vattenmyndigheter i lika många vattendistrikt. Höörs kommun tillhör två olika vattendistrikt, dels Västerhavets vattendistrikt genom Rönneå (med Ringsjön) som rinner ut i Skälderviken på västkusten, dels Södra Östersjöns vattendistrikt genom Helgeå och Kävlingeån som rinner ut i Hanöbukten respektive Öresund.

Vattenråd är regionala eller lokala samverkansorgan, där berörda aktörer inom ett avrinningsområde kan mötas och diskutera sig fram till gemensamma lösningar i vattenfrågor. Tanken är att vattenråden ska bli det naturliga forumet för samverkan inom ett avrinningsområde. Höörs kommun berörs av tre olika vattenråd: Ringsjöns, Rönneåns och Kävlingeåns vattenråd. För avrinningsområde Helgeå pågår bildande av vattenråd.

Höörs kommun har störst engagemang i Ringsjöns vattenråd, där det finns representanter från bland annat kommunerna, länsstyrelsen, LRF, naturskyddsföreningen, Sydsvatten och yrkesfisket. Rådets huvuduppgift är att övervaka sjöns tillstånd samt verka för att förbättra vattenkvaliteten och minska övergödningen.



### Särskilt utpekade värdefulla vatten

Inom arbetet med miljömålet Levande sjöar och vattendrag har ett antal av kommunens sjöar och vattendrag blivit utpekade av Naturvårdsverket som nationellt särskilt värdefullt vatten eller nationellt värdefullt vatten. På regional nivå (Länsstyrelsen) har regionalt värdefulla vatten pekats ut.

### Nationellt särskilt värdefulla vatten

#### *Östra och Västra Ringsjön*

Ringsjöarna är eutrofa slättsjöar som är reglerade i sitt utflöde. Fiskevårdsområde, Natura 2000-område, riksintresse och naturreservat finns i området. Värdefull för fritidfiske med arter som Gös, gädda, abborre och ål. Kulturellt särskilt värdefullt som åskådliggörs genom Möllerikets många kvarnanläggningar.

Rödlistade/hotade arter: Planktonsik, Flodpärlmussla, ål (hinder vid utvandring)

Skyddsvärda fiskstammar: Ursprunglig öringstam, Blåsik

Övrigt: Reservvattentäkt

#### *Bråån*

Riksintresse. Rövarekulan är naturreservat och Natura 2000-område. Bråån rinner i en flack slättådal. Den är bitvis kraftigt påverkad av rätningar men har i vissa delar ett meandrande och naturligt lopp. Omgivningarna består av översvämningssmarker och beteshagar. Vattendraget har en forssträcka i en fossilrik ravin. Högt landskapsbildsmässigt värde. Reproduktionsområde för havsöring.

Rödlistade/hotade arter: Grönling, sandkrypare, ål, tjockskalig målarmussla (troligtvis reproducerande), toppig hattsnäcka, ishavsrelikten *Anylus fluviatile*, dvärgbuksimmaren *Plea minutissima*, skalbaggar *Haloplus laminatus* och *Hydraena pulchella*.

#### *Rönne å*

Rönne å är Skånes näst största å, näringsrik och fint meandrande med en lång sammanhängande strömsträcka och naturliga forsar. Längs ån finns både utbredda översvämningssmarker och djupt nerskurna partier och raviner samt rikkärr, strandvegetation, ädellöv- och barrskog. Kulturellt särskilt värdefullt som åskådliggörs genom Möllerikets många kvarnanläggningar.

Rödlistade/hotade arter: forsärla, strömstare, kungsfiskare, änder och vadare mm. Lax, sandkrypare, bäckvattenbaggen *Riolus cupreus*, snäckorna *Myxas glutinosa* och *Valvata macrostoma*, skalbaggar *Hydraena pulchella* och *Normandia nitens* samt forsossa och näckmossa. Tjockskalig målarmussla, flodkräfta, flodpärlmussla, flod- och havsnejonöga

Friluftsliv: Viktig för det rörliga friluftslivet, sportfiske och kanotpaddling.

Skyddsvärda fiskstammar: Lax, havsvandrande öringstam > 3000 smolt/år

Kulturellt värdefull dalgångsbygd och slottslandskap kring Rönne å och Västra Ringsjön med förhistorisk bosättnings- och brukningskontinuitet som har präglats av medeltidens kloster (Bosjöklöster) och dess verksamhet.

#### *Brönnestadsån/Hovdalaån*

Skyddszon för flodkräfta. Ån rinner vackert genom ädellövsskog och kulturmarker. Strömmande vatten över sandig, stenig och blockig botten. Vattendraget har ett naturligt fall som är ca 25 m högt, ån har dämats här och merparten av vattnet går i en lång tub till kraftverket 1 km nedströms. Flodkräfta i övre delar av å. Rikligt bestånd av flodpärlmussla.

Rödlistade/hotade arter: Flodkräfta, flodpärlmussla.



### Nationellt värdefulla vatten

#### *Dagstorpsjön*

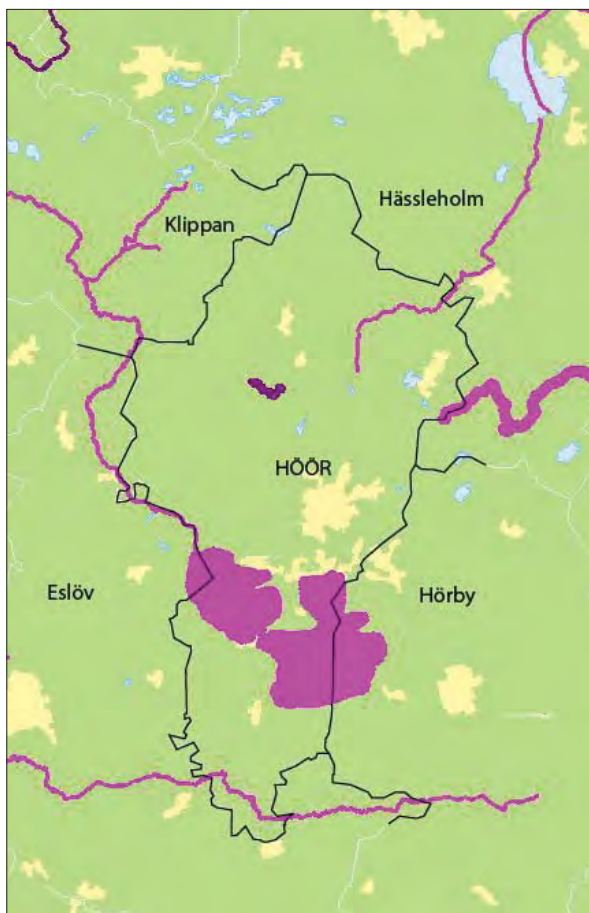
Rönneås avrinningsområde

Fiskevårdsområde, skyddsområde för flodkräfta, naturreservat och riksintresse i området. Nationell referenssjö. Relativt näringsfattig sjö i jordbrukslandskapet omgiven av skog. Inte särskilt påverkad av föroreningar. Forskningsobjekt för Limnologen på Lunds Universitet och därmed välundersökt.

Rödlistade/hotade arter: Groplöja, Flodkräfta (skyddsområde).

### Regionalt värdefulla vatten

På regional nivå är Möllebäcken (Tjörnarpsjöns utlopp) klassad som regionalt särskilt värdefullt vatten, medan Tjörnarpsjön klassas som regionalt värdefullt vatten.



Karta: Nationellt värdefulla vatten



## Friluftsliv och rekreation

### Vad är friluftsliv?

Kommunens kärnvärden; livskvalitet, närhet och upplevelser är begrepp som hör samman med rekreation och friluftsliv. Det är Höörs unika naturkvaliteter och den levande landsbygden som har skapat förutsättningarna för ett friluftsliv av högsta klass. Därför är det viktigt att områden för natur, turism och friluftsliv i största utsträckning skyddas från negativ påverkan.

Friluftsliv definieras som vistelse utomhus i natur- och kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling. Friluftsliv är naturvårdens sociala dimension, vilket gör det till en av naturvårdsarbetets grundpelare då ett av målen för naturvården handlar om att skapa kunskap, förståelse och engagemang för värdet av en god miljö.

Friluftsliv tillsammans med rekreation, turism, estetiska värden, andlig välfärd, kulturarv, möjligheter till utbildning och forskning, inspirationskälla för konst, litteratur, musik är exempel på värdet av naturen och dess ekosystemtjänster.

De många positiva effekterna av friluftsliv, såsom hälsa och välbefinnande, ökad kunskap om natur, kultur och miljö samt social gemenskap, ger en mångfald av möjligheter. Friluftsliv kan utövas på egen hand eller i organiserad form, grundläggande är att mångfalden ger utrymme för ett personligt val.

Allemansrätten, rätten att röra sig fritt i skog och mark och att plocka bär och svamp, är av avgörande betydelse för ett fritt friluftsliv och turism. Allemansrätt, strandskydd, natur- och kulturlandskapets värde och tillgänglighet är frågor som närmare belyses i avsnitten nedan.

Friluftslivet är brett och spänner både över områden som naturvård, regional tillväxt, jordbruk, landsbygdens utveckling samt utbildnings och forskning. Friluftslivets folkhälsoaspekter och den förebyggande hälsovården är liksom kulturlivet och samhällsplaneringen centrala frågor i sammanhanget.

Nästan alla människor uppfattar skogar, fjäll, sjöar och hav som "natur" men det är inte lika självklart att badstränder, trädgårdar och elljusspår betraktas som natur

### Friluftsliv - natur

Många typer av naturmiljöer är betydelsefulla för friluftsliv. Det är viktigt att det finns natur lätt tillgänglig i tätorterna, en angelägen fråga för den kommunala planeringen. En varierad natur med en rik biologisk mångfald och med bevarade kulturmiljöer bidrar till upplevelsevärden. Markanvändningen är i många fall avgörande för hur friluftslivet kan bedrivas och för de upplevelser och aktiviteter som är möjliga.

En av utgångspunkterna för områden av riksintresse för friluftsliv är att områdena är viktiga för många människors friluftsliv och att de kan nyttjas ofta och mycket. Det bör inte vara avgörande varifrån besökarna till ett visst riksintresseområde kommer utan det viktiga är områdets faktiska betydelse för ett stort antal människors friluftsliv

Strandskyddet är till för att värna allmänhetens tillgång till stränder för friluftsliv och rekreation samt att bevara goda livsvillkor för djur och växter i de strandnära områdena

Sveriges yta består till 70 procent av skog. Skogspromenader och bär- och svampplockning hör till sinnebilden av friluftslivet för många människor. Rådande skogspolitik grundar sig på de två jämställda målen produktion och miljö. Skogen tillgodoser många olika önskemål från samhället.

Skogens sociala värden värderas högt av en bred allmänhet och är ur folkhälso- och rekreativperspektiv viktiga för hela samhället. Enligt skogsvårdslagen är skogen en nationell tillgång och en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vid skötseln ska hänsyn tas även till andra allmänna intressen.



## Friluftsliv - anläggningar

### Strövområden, vandringsleder och motionsspår

Markerade slingor för löpning och promenader finns av olika längder och kvalitet i Fogdarödsskogen, Frostavallens strövområde, vid Orupsområdet, Rövarekulan och Klockarebacken. Stenskogen är ett kulturrikt promenadområde. Promenadområdena är i övrigt otaliga och en stor tillgång för kommunen. En elbelyst slinga finns vid Jeppavallen i Höör. Delar av Skåneleden, ca 6 mil ”Nord till syd” och ”Ås till ås” går genom kommunen.

Längre elbelyst slinga efterfrågas (Fogdarödsslingan och vid Vaxsjön främst).

### Cykling

Ett av de största evenemangen i kommunen är Ringsjön Runt, motionsrundor på bl.a. cykel runt sjöarna. Sverigeleden på cykel genomkorsar kommunen. Möjligheter till fler cykelleder finns. Behov av områden för cykling med mountainbike har uttryckts. Utbyggnaden av cykelvägarna till Frostavallen och Skånes Djurpark ger möjlighet att cykla till den tätortsnära naturen. Fler cykelvägar är önskvärda. De kommunala grundcykelnäten bör kunna utvecklas mer mot just intressanta målpunkter för friluftslivet. För att detta ska lyckas krävs ett tämligen sammanhängande cykelvägnät, där även målpunkter för friluftslivet beaktas. För den dagliga transporten i och kring våra tätorter saknas ofta uppställningsplatser av rimlig kvalitet och säkerhetsgrad. Effektiviteten och flexibiliteten skulle kunna öka väsentligt om cykeln under en del av resan kunde medföras på allmänna färdmedel.

Projekt pågår för att skapa ett system av hyrcykelutyrning vid stationerna i Skåne. Syftet är att ge möjlighet att på ett enkelt sätt hyra cykel i för att kunna cykla i tätorten eller ut i naturen.



## Ridning

Det finns i Höör ett stort intresse för hästnära boende utanför tätorterna. Detta visar sig genom en ökad efterfrågan på fastigheter och tomtmark som möjliggör en aktiv hästhobby. Intresset är särskilt stort i närområdet till tätorterna men finns också i de mer lantliga delarna av kommunen.

Hästhållning kan beröra andra allmänna intressen som t.ex. tillgången till rekreationsområden och säkerställande av goda och sunda livsmiljöer. Området Sätöfta hed med Säbytorps ridhus rymmer redan nu ett flertal hästgårdar. Genom planering skulle detta område kunna utvecklas som ett område med fler hästgårdar utan att påverka tätortsexpansionen.

## Vattensport

Kanoting och vattenskidåkning bedrivs i Ringsjön vid Orups idrottsplats. Sporterna kräver samma yttre förhållanden, vindstilla och lugnt vatten, vilket ibland leder till bekymmer då banorna tangerar varandra och sporterna är så olika. Länsstyrelsen har utfärdat beslut om förbud mot motorbåtstrafik på Vaxsjön och Dagstorpssjön. För Ringsjöarna gäller begränsningar avseende fart och trafik med motordrivna båtar. Trafik med vattenskoter är däremot förbjuden.

## Badplatser

Dagstorpssjön, Vaxsjön. Tjörnarpsjön och Ringsjön bjuder på goda badmöjligheter. Badvattenkvaliteten är mycket god i sjöarna. Problem kan periodvis finnas vid Gamla Bo badplats. En utökning av antalet badplatser kring Ringsjöarna är på sikt önskvärt under förutsättning att vattenkvaliteten är god. Tjörnarpsjöns badplats finns alldeles intill stambanan, vilket medför buller och risker från tågen. Möjlighet att flytta badplatsen bör studeras vidare i kommande planering. Hund- och hästbadplatser efterfrågas (skulle kunna vara vid Västra Bosjöklösterhalvön).

## Fiske

Sportfiske är en av Sveriges största fritidssysselsättningar och 1,5-2 miljoner svenskar fiskar varje år. I Höörs kommun finns fiskemöjligheter på följande ställen:

- Ringsjön, Skånes näst största sjö.
- Tjörnarpsjön I anslutning till Tjörnarps samhälle.
- Dagstorpssjön Belägen 6 km norr om Höörs tätort.
- Vaxsjön Liten sjö norr om Höörs tätort.
- Månstorp fiskedamm Privatägt sportfiskevatten norr om Hallaröd.
- Tollerupssjön Privatägt sportfiskevatten belägen strax norr om Höörs tätort.
- Södra Hultarp, nya dammar för sportfiske

## Tätortsnära natur - lokalt

Den tätortsnära naturen är särskilt viktig för friluftslivet för den stora andel av befolkningen som bor i tätorter. Kommunerna ska verka för att tillgodose behovet av tätortsnära natur i den kommunala planeringen. Det är viktigt att kommunerna behandlar bevarande av och tillgång till tätortsnära natur i den kommunala översiktsplaneringen, särskilt i tätorter där konkurrensen om mark är hög. Vid sidan av bevarande och tillgång till natur kan frågor om skötsel och tillgänglighet behandlas i dessa sammanhang.

I förslaget till ny plan- och bygglag förtydligas också kravet på behov av grönområden och tätortsnära natur. När detaljplaner tas fram och när andra beslut ska tas kring byggande ska det göras med hänsyn till att det i närheten av bebyggelse ska finnas parker och andra grönområden. Det ska även finnas lämpliga friytor och platser för lek och motion och annan utvistelse. Regionala underlag är viktiga som underlag för bl.a. den kommunala planeringen.

Den tätortsnära naturen har stor betydelse för möjligheten till friluftsliv i vardagen för många människor. Den tätortsnära naturen är inte bara värdefull för friluftslivet utan också för bevarandet av den biologiska mångfalden och kulturmiljövärden. Såväl landområden som sjöar och vattendrag är betydelsefulla för friluftslivet.

Naturen gör också tätortsmiljön sundare genom flera ekosystemtjänster. Parker och grönområden

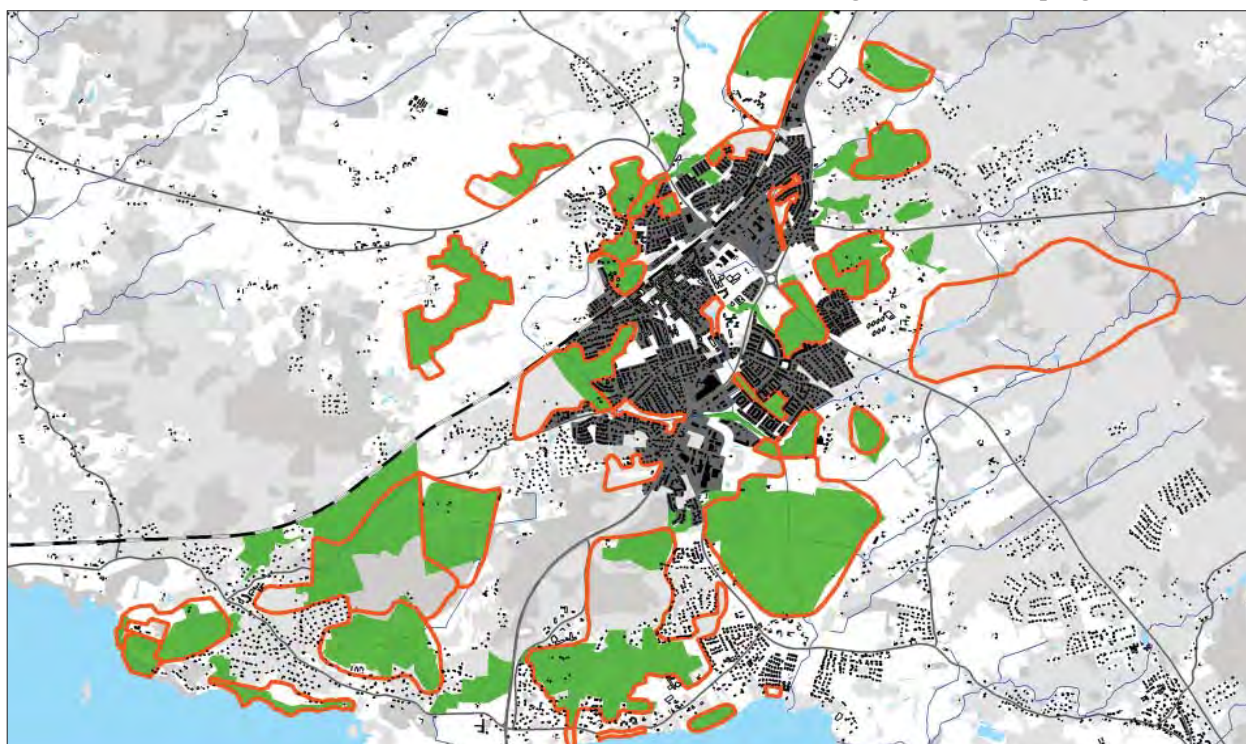
dämpar buller från trafik och industrier. Samtidigt fungerar deras växtlighet som filter för en del luftföroreningar. Dammar och våtmarker renar dagvatten från näringsämnen och en del föroreningar innan det släpps vidare ut i vattendrag och sjöar. Eftersom våtmarkerna lockar till sig ett rikt fågelliv, blir de också ofta populära friluftsområden.

Tätortsnära natur brukar definieras geografiskt som en zon med minst en kilometers radie runt tätorten. Exploateringsstrycket på den tätortsnära naturen är ofta stort. Grönskan konkurrerar bl.a. med ortens behov av bostäder och vägar. Därför finns behov av en strategisk planering och säkerställande av tätortsnära natur

Strategier för bevarande av och tillgång till tätortsnära natur behöver tas fram. Det gäller särskilt kring tätorter där konkurrensen om mark är hög. Vid sidan av bevarande av och tillgång till natur kan frågor om skötsel och tillgänglighet behandlas i sådana strategier. Det är viktigt att kommunen i översiktsplaneringen tar upp frågan hur den tätortsnära naturen kan säkerställas.

### Grönstrukturprogrammet

Grönstrukturprogrammet (2007) omfattar Höörs tätort med Stanstorp och Sätöfta och behandlar både naturvärden och närrekreation. Det är antaget av kommunfullmäktige i mars 2007 och består dels av en inventeringsdel, dels av en programdel.



Ur Grönstrukturprogrammet. Gröna fält: Större värdefulla naturområden. Röd kantlinje: Närrekreatiomsområde

Inventeringsdelen är en översiktlig naturvärdesbedömning grundad på bland annat förekomst av signalarter, grova träd, ihåliga träd och andra strukturer som indikerar höga naturvärden och potential för förekomst av rödlistade och sällsynta arter. De inventerade områdena har sedan klassificerats på en skala 1-4, där klass 1 innebär mycket höga naturvärden.

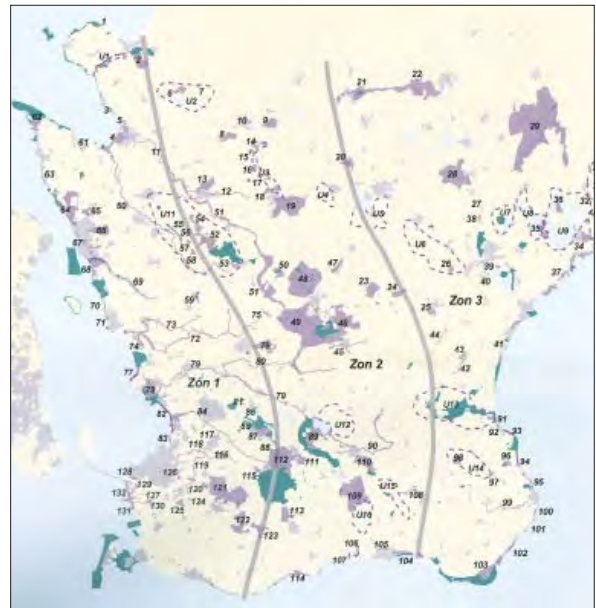
Programdelen, avseende naturvärden, består i att utifrån grundinventeringen identifiera och avgränsa ett antal så kallade ”större, värdefulla områden”. Syftet är att sätta fokus på vikten av att bevara stora sammanhängande områden med värdefull natur och motverka fragmentering.

I programdelen finns även områden av värde för närrekreation utpekade. De är grovt indelade i befintliga områden och sådana som kan utvecklas, men även de befintliga har utvecklingspotential.

### Tätortsnära natur - regionalt

I relation till storstadsregionen kring Malmö, Lund och Köpenhamn kan hela Höör betraktas som tätortsnära natur.

Regeringen beslutade år 2002 att uppdra åt Länsstyrelserna i storstads länen (Skåne, Stockholm och Västra Götaland) att ta fram ett program för hur de mest värdefulla tätortsnära områdena för friluftsliv och naturvård kan ges varaktigt skydd och förvaltning. Begreppet tätortsnära definierades inte närmare i uppdraget och Länsstyrelsen i Skåne valde att låta programmet omfatta hela länet, men göra en indelning i zoner med utgångspunkt från Malmö-Lund och Helsingborgsregionen. Den västra, zon 1, är den mest urbana, följt av zon 2, mellersta Skåne och zon 3, östra Skåne. Det skånska programmet har fått titeln ”Närmare till naturen i Skåne”. I Höör redovisas sex områden av betydelse för det regionala friluftslivet: Tjörnarpsjön med omgivningar, Frostavallen med omgivningar, Ringsjöområdet, Allarps berg med omgivningar, Rönneås dalgång samt Brååns dalgång. Regeringen har i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2010 gett bl a länsstyrelsen i Skåne län i uppdrag att fortsätta genomförandet av skyddet av tätortsnära natur i enlighet med programmen med inriktningen att de ska vara genomförda 2015.



Översiktlig karta i ”Närmare till naturen i Skåne”



Utpekade områden i ”Närmare till naturen i Skåne”

## Skyddad natur

### Riksintressen (3-4 kap Miljöbalken)

#### Riksintressen för naturvård

I Höörs kommun finns 14 områden av riksintresse för naturvården enligt Miljöbalkens tredje kapitel, som pekats ut av naturvårdsverket. Riksintresseområden enligt Miljöbalkens fjärde kapitel, dvs sådana som utpekats av riksdagen direkt i lagtexten, saknas i Höör. (Däremot har alla Natura 2000-områden status som riksintresseområden, enligt ett tillägg i miljöbalkens fjärde kapitel.)



Områden av riksintresse för naturvården:

- N 34 a-f. Odlingslandskapet på Linderödsåsen
- N 36. Stanstorpsgraven
- N 37. Rugerup-Kråkeboområdet
- N 38. Lillö
- N 39. Klinta
- N 40. Rönne ås dalgång och Ageröds mosse.
- N 41. Syrkhultamossen och Svalemossen
- N 56. Pinedalen
- N 55. Bråån

Natura 2000-områden

- A. Allarps Bjär
- B. Bjäret
- C. Klintaskogen
- D. Rövarekulan

#### Kvaliteter

Ett område som är av riksintresse för naturvård ska ha en eller flera kvaliteter, som att vara framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper, vara opåverkade naturområden, innehålla sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter, uppvisa en rik flora och fauna eller vara av mycket säregen och märklig beskaffenhet.

#### Vad innebär skyddet?

Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön, men riksintressemarkeringen utgör inte ett ovillkorligt skydd för de utpekade områdena. Pågående markanvändning påverkas till exempel inte. Bedömningen att ett område är av riksintresse för ett visst ändamål utgör en planeringsförutsättning och en markering av att området är mest lämpat för ett allmänt intresse som har särskild betydelse för samhällsutvecklingen. Därför ska detta intresse ges företräde framför andra allmänna och enskilda intressen när frågor om markanvändning avgörs. Man kan säga att områdena på det sättet reserveras för ett visst ändamål.

#### Natura 2000-områden

Natura 2000 är ett europeiskt nätverk av skyddsvärda naturområden som syftar till att bevara biologisk mångfald. Områdena utses antingen på grundval av skyddsvärda fågelarter, enligt EU:s fågeldirektiv, eller på grundval av förekomst av andra skyddsvärda arter och naturtyper listade i EU:s art- och habitatdirektiv. Områdena utses av EU-kommissionen efter förslag från miljödepartementet.

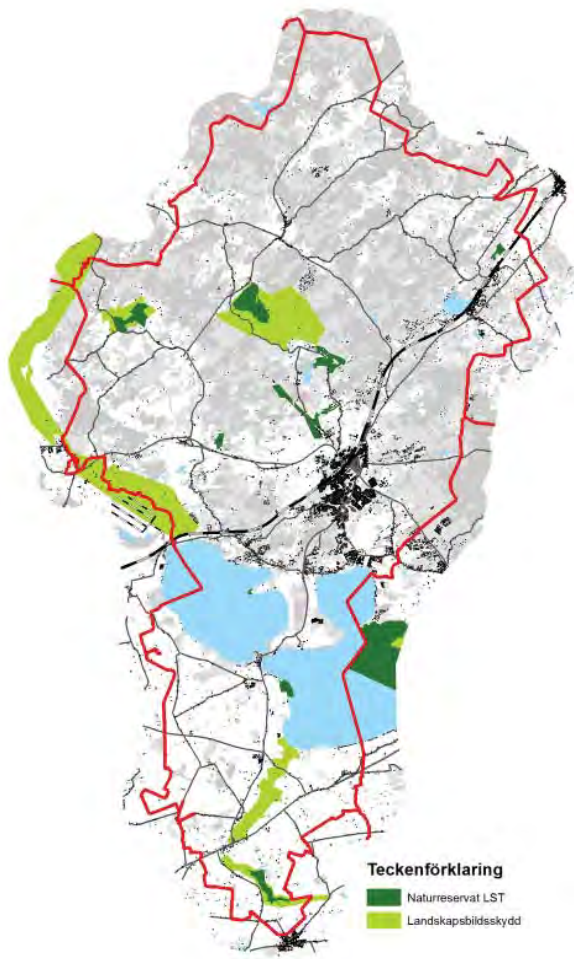
Medlemsländerna är skyldiga att utse områden och dessutom se till att de arter och naturtyper som finns inom området har så kallad ”gynnsam bevarandestatus” - ett centralt begrepp i Natura 2000-sammanhang. Till varje Natura 2000-område ska finnas en bevarandeplan.

Natura 2000-områden har status som riksintresse, enligt Miljöbalkens fjärde kapitel. Ingrepp och åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av Länsstyrelsen, oavsett om ingreppet eller åtgärden sker inom eller utanför området. I Höör finns fyra Natura 2000-områden. Alla är utpekade enligt art- och habitatdirektivet.

## Områdesskydd (7 kap Miljöbalken)

### Naturreservat

Naturreservat kan inrättas för att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodse behov av områden för friluftslivet. (En motsvarande möjlighet, som i princip följer samma lagstiftning finns numer även för kulturhistoriskt värdefulla miljöer; kulturreservat). Både Länsstyrelsen och kommunerna kan bilda naturreservat. Till varje reservat ska det finnas en skötselplan. Vad som är tillåtet inom ett naturreservat regleras av föreskrifter som är unika för varje reservat och meddelas i respektive reservatsbeslut. I Höörs kommun finns 15 beslutade naturreservat, varav ett kommunalt; naturreservatet Lergravarna.



Karta över Naturreservat och områden med landskapsbildsskydd

### Biotopskydd

Biotopskydd kan inrättas för mindre områden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda. I skogsmark är det Skogsstyrelsen som fattar beslut, i odlingslandskapet är det Länsstyrelsen, men även kommunerna kan inrätta biotopskydd. Dessutom omfattas vissa definierade livsmiljöer i odlingslandskapet av så kallat generellt biotopskydd, till exempel stengården, mägergravar och alléer. Det innebär att alla sådana livsmiljöer är skyddade med automatik, utan att vart och ett av dem pekats ut särskilt.

I Höörs kommun finns inga biotopskyddsområden i odlingslandskapet, utöver de miljöer som omfattas av generellt biotopskydd. I skogslandskapet finns däremot 34 biotopskyddsområden med en sammanlagd areal av cirka 70 hektar (år 2011). Varje biotopskyddsområde är som regel ganska litet. Den genomsnittliga storleken i Höör ligger på 2,1 hektar.

### Naturminne

Naturminne kan användas för att skydda ett särpräglat naturföremål. Såväl länsstyrelsen som kommunen kan förklara ett objekt som naturminne. Skyddsformen kan sägas vara något ålderdomlig, men lämpar sig bra för till exempel skydd av enskilda, grova träd. Naturminnesförklaringen får även omfatta det område på marken som krävs för att bevara naturföremålet och ge det behövligt utrymme. I Höör finns ett femtontal ekar förklarade som naturminne, varav de flesta kring Bosjökloster.

### Landskapsbildsskydd

Landskapsbildsskydd är ett skydd för landskapsbildningen med stöd av Naturvårdslagen §19 i dess lydelse före 1 januari 1975. Även om begreppet inte längre finns i den nu gällande Miljöbalken gäller bestämmelserna fortfarande, så länge Länsstyrelsen inte beslutat om något annat. Föreskrifterna kan vara olika, men skyddet reglerar framförallt bebyggelse. Ofta finns också en föreskrift om att det krävs tillstånd för schaktning och fyllning. Tillstånd för åtgärder som strider mot föreskrifterna söks hos Länsstyrelsen.

### Naturvårdsområde

Naturvårdsområde är även det en äldre skyddsform med ursprung i Naturvårdslagen, föregångaren till Miljöbalken. I Höör finns inga naturvårdsområden. Miljöbalken innehåller också skyddsformerna Nationalpark samt djur- och växtskyddsområde. Ingen av dem finns representerade i Höörs kommun.

## Strandskydd

Strandzonen i anslutning till vattendrag, sjöar och hav är mycket viktig för rekreation och friluftsliv. Vattenområden och stränder är värdefulla livsmiljöer för växt- och djurliv och fungerar som spridningskorridorer och tillflyktsorter för olika arter. Själva strandzonen är också mycket betydelsefull som naturligt reningsverk genom att kväve och fosfor tas upp i växtlighet och avsätts i sedimentet.

Strandskyddets syfte är att långsiktigt säkra allmänhetens tillgång till strandområden, men också att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet i strandzonen. Det generella strandskyddet omfattar 100 meter från strandlinjen, åt båda håll. Om det behövs för att tillgodose strandskyddets syften kan det utvidgas ända upp till 300 meter. I Höörs kommun finns utvidgat strandskydd bland annat vid Ringsjön, där strandskyddsområdet är utvidgat till 300 meter åt landsidan. Enligt nya strandskyddsregler ska nya beslut tas av länsstyrelsen före 31 dec 2014 för det utvidgade skyddet, högst 300 m, för att det ska gälla.

Strandskyddslagstiftningen är en förbudslagstiftning. Inom strandskyddsområde är det bland annat förbjudet att uppföra nya byggnader, gräva, ändra



Karta över Strandskydd

användning av befintliga byggnader eller vidta andra åtgärder om det hindrar eller avhåller allmänheten från att vistas i strandskyddsområdet. Man får heller inte vidta åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. Vissa verksamheter är dock undantagna från förbudet, som till exempel uppförande av byggnader för jordbrukets eller fiskets behov.

Det finns möjlighet att söka dispens från strandskyddsbestämmelserna. Lagstiftningen har ändrats från den 1 juli 2009 och den 1 februari 2010. Förändringarna innebär bland annat att både dispens och tillsyn numer hanteras av kommunerna.

### Ekologiskt särskilt känsliga områden (MB 3§3)

Enligt Miljöbalkens kapitel 3 ska områden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Enligt förarbetena till lagstiftningen kan ekologiskt särskilt känsliga områden vara av tre typer:

1. Områden med instabila produktionsförhållanden och ogynnsamma återväxtförhållanden.
2. Områden som inrymmer växt och djurarter som är utrotningshotade.
3. Områden som i övrigt är särskilt ömtåliga och som samtidigt inrymmer särskilda ekologiska värden.

Skyddet för ekologiskt särskilt känsliga områden ska i första hand tillgodoses vid tillståndsgivning och fysisk planering. Att ett område bedömts som ekologiskt särskilt känsligt innebär inte restriktioner för pågående markanvändning, utan har i det sammanhanget bara en rådgivande funktion.

Områden som bör betraktas som ekologiskt särskilt känsliga är nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt (enligt Skogsstyrelsens bedömning), områden i klass 1-2 i kommunens naturvårdsprogram samt alla sjöar, våtmarker och vattendrag.

## Planer och program

### Lokalt

#### Kommunens naturvårdsprogram

Kommunens naturvårdsprogram är antaget 1999 och består dels av en underlagsdel med områdesbeskrivningar, dels av en handlingsplan som inte längre gäller. Handlingsplanen har inte förnyats. Mål och åtgärder med anknytning till programmet tas istället upp i kommunens Lokala miljömålsdokument, se nedan. De områden som beskrivs i underlagsdelen har klassats i en tregradig skala, där klass 1 står för särskilt höga naturvärden, klass 2 för mycket höga naturvärden och klass 3 för höga naturvärden. Programmets underlagsdel bygger i stor utsträckning på ett kunskapsläge som representerar sent 1980-tal eller tidigt 1990-tal. Sedan dess har flera inventeringar genomförts och de trädbärande markernas värden uppmärksammas på ett annat sätt än tidigare. En revidering och komplettering av naturvårdsprogrammet kommer därför att genomföras under perioden 2011-2012.



#### Höörs ansvarsmiljöer

Höör är en del av Skåne och Sverige. Med ledning av bland annat det resomang om regionalt och internationellt ansvar för vissa naturmiljöer som förs i Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens gemensamma strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, samt övrig samlad kunskap om hotade arter och skyddsvärda naturtyper, kan följande naturtyper anses vara miljöer för vilka Höör bör känna ett särskilt ansvar:

- bokskog och andra typer av ädellövskogar, särskilt med inslag av gamla, grova träd och död ved
- ekhagar och andra ekmiljöer, särskilt med inslag av gamla, grova träd
- hassellundar
- alkärr och alsumpskog
- trädbärande hagmarker
- samtliga övriga artrika ängs- och hagmarker

Dessa naturtyper bör i så stor utsträckning som möjligt undantas från exploatering och skyddas från åtgärder som innebär risk att naturvärden skadas eller går förlorade.





## Regionalt och nationellt

På regional nivå finns en mängd planer och program, främst framtagna av Länsstyrelsen. Nedan följer ett urval av dokument av betydelse för naturvård och friluftsliv i den fysiska planeringen.

### Länsstyrelsens naturvårdsprogram

Länsstyrelsens naturvårdsprogram för f d Malmöhus län är antaget 1996 och bygger i stor utsträckning på underlagsmaterial från 1980- och tidigt 1990-tal. Programmet har starkt fokus på odlingslandskap, medan naturvärden i skog och trädbärande marker är underrepresenterade eftersom mycket av den kunskapsuppbyggnad som gäller skog och trädbärande marker har skett senare.



Länsstyrelsens naturvårdsprogram

### Region Skånes gröstrukturprogram

Region Skånes gröstrukturprogram har aktualiserats och reviderats under 2011, som en del av arbetet med Strukturbild Skåne. Syftet med dokumentet är att fungera som hjälp och stöd i kommunernas översiktliga planering, genom att se på värdefulla gröna områden och samband mellan dem i ett regionalt perspektiv. Uppdateringen har genomförts i samarbete med kommunerna. Dokumentet utgår från kommunernas översiktsplaner, men innehåller även ett gediget bakgrundsmaterial samt analys av områden och stråk av betydelse för såväl biologisk mångfald som rekreation och friluftsliv. Dokumentet innehåller en sammanfattande karta, som visar förslag till en grön struktur i Skåne tecknat med ganska grova penseldrag. Det är sedan upp till varje kommun att använda, förädla och utveckla materialet.



Region Skånes gröstrukturprogram

### Strategi för formellt skydd av skog

Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Skåne har tagit fram en gemensam strategi för formellt skydd av skog i Skåne, där man bland annat pekar ut 18 så kallade värdeetrakter i Skåne. I rapporten förs också ett resonemang om olika skogs- och naturtyper för vilka Sverige och Skåne kan anses ha ett särskilt ansvar. Ett förkortat urval ur rapporten återges nedan.

#### Ur strategi för formellt skydd av skog i Skåne län:

##### Internationellt ansvar

En del skogstyper har en betydande andel av den europeiska utbredningen och de återstående värdekärnorna lokaliserade till Sverige. För dessa skogstyper kan Sverige anses ha ett särskilt ansvar. Till de prioriterade skogstyperna hör:

- Ädellövskogar i nemoral och boreonemoral region
- Hassellundar
- Triviallövskogar med ädellövinslag

##### Skånska ansvarsbiotoper

Med ansvarsbiotop avses här skogstyper (naturtyper) med en utbredning som motiverar särskilda bevarandeåtgärder. Vid bedömningen av vilka skogstyper som kan betraktas som skånska ansvarsbiotoper har hänsyn dels tagits till typens samlade areal i och utanför Skåne dels till typens regionala innehåll av rödlistade arter jämfört med landet i övrigt. Med utgångspunkt från detta kan följande skogstyper betraktas som skånska ansvarsbiotoper där även ett internationellt ansvar föreligger för ädellövskogsmiljöerna

- Bokskog
- Ekskog
- Blandädellövskog

Trädbärande ängar och hagar

- Kliibalskog

Förutom rena skogar är ängs- och beteshävdade trädmiljöer i skogs- och odlingslandskapet viktiga biotoper för ädellövskogens arter. Hit hör trädbärande ängsmarker, hagmarker och betade skogar. Även dessa bör räknas som skånska ansvarsbiotoper/miljöer. Många av ädellövskogens arter förekommer idag även i starkt kulturpåverkade miljöer med gammal alm, ask, lind och lönn. Detta gäller särskilt allé- och parkmiljöer samt restbestånd av trädbärande ängsmark.

##### Värdeetrakter

De naturgivna förutsättningarna och olika historiska skäl har lett till att områden med höga naturvärden inte är jämnt fördelade över landskapet utan är koncentrerade till vissa landskapsavsnitt som här kallas värdeetrakter. Med värdeetrakt avses ett landskapsavsnitt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden. Värdeetrakter har en väsentligt högre täthet av värdekärnor för djur- och växtliv inklusive biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer än vad som finns i vardagslandskapet



Karta. Två av 18 utpekade värdeetrakter berör Höörs kommun.

5. Centrala Skånes basalitberg. En trakt med varierad skogsnatur och förekomst av många mindre skogspartier med rik lavflora och vedinsektsfauna. Värdekärnorna ligger i regel på basaltkullar eller andra branta partier och är delvis skyddade i ett antal naturreservat och biotopskydd. Värdekärnor: Allarps berg, Södra Hultarp, Jällabjär, Billinge mölla, Bjäret, Dagstorp-området.

6. Ringsjöbygden. Traktens största naturvärden är knutna till gamla ekbestånd vid bl.a. Bosjöklöster och Fulltofta men kring Ringsjön förekommer även artrika skottskogrester och gamla bokbestånd. Värdekärnor: Stenskogen, Bosjöklöster, Lillö, Fulltofta, Häggenäs, Klinta, Lyby-Askebacken, Södra Rörum-Hjällen, Orup.

### Ställningstagande

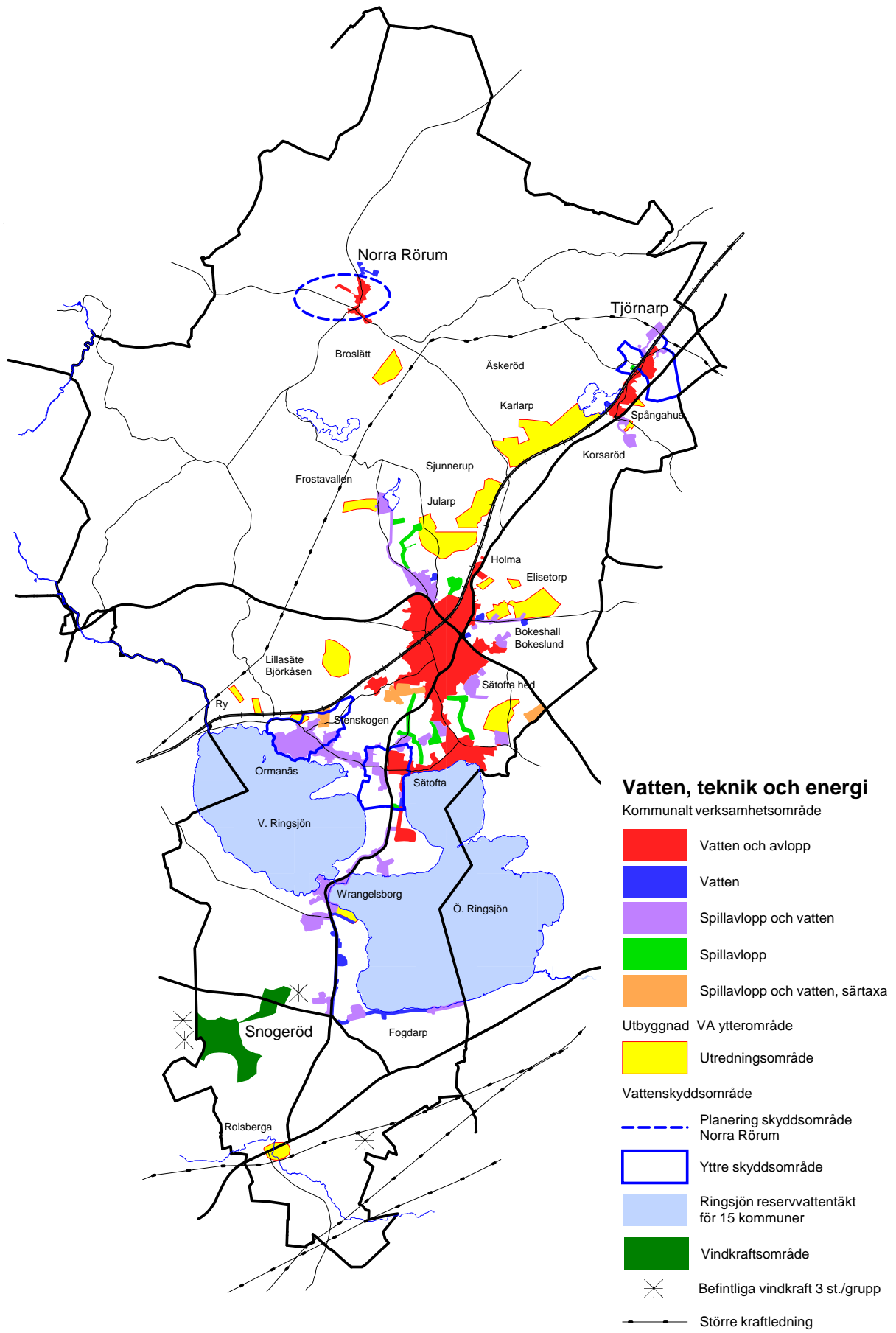
#### Natur

- Kommunen ska i sin planering ta ansvar för och visa hänsyn till den biologiska mångfald och områden med höga naturvärden.
- Naturen är en viktig strategisk resurs för Höör, som boendemiljö, för närrekreation, folkhälsa, friluftsliv och besöksnäring
- Kvaliteten på naturområden är viktig både för den biologiska mångfalden och för människans upplevelse av och nyttjande av naturen.
- Naturområden av betydelse för artrikedom och biologisk mångfald ska så långt möjligt bevaras och skyddas mot åtgärder som medför, eller riskerar att medföra, negativa effekter på områdets naturvärden.

- Kommunen ska arbeta aktivt med skydd och skötsel av natur av värde för såväl biologisk mångfald som rekreation och friluftsliv.
- Kommunen ska verka för att naturområden med höga naturvärden och/eller rekreativa värden sköts på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden och/eller de rekreativa värdena bevaras och förstärks.
- Naturen är en viktig strategisk resurs för Höör, som boendemiljö, för närrekreation, folkhälsa, friluftsliv och besöksnäring
- Natur- och kulturmiljöer ska vara en källa för turism- och friluftsliv men aktiviteterna får inte innebära eller ha en omfattning som gör att miljöerna tar skada.
- Kommunen ska verka för att rekreations- och friluftsliv ska kunna nås via gång- cykelvägar och kollektivtrafik.
- Natur- och kulturmiljöer ska vara en källa för turism- och friluftsliv men aktiviteter får inte innebära eller ha en omfattning som gör att miljöerna tar skada.
- Det ska finnas lättillgängliga och bostadsnära rekreativmiljöer.
- Områden för turism och friluftsliv ska bindas samman med vandringsleder eller gång- och cykelvägar så att de bildar sammanhängande områden.
- En strävan ska vara att barriärer (väg 13, 23, järnväg) mellan rekreativ -områden och bebyggelseområden ska passeras trafiksäkert.

### Friluftsliv

- Utveckling och underhåll av rekreativ- och friluftslivska anläggningar ska ha hög prioritet och med möjlighet att pröva nya idéer/aktiviteter så att kommunens regionala roll som centrum för friluftsliv i Skåne utvecklas.
- Naturområden av betydelse för friluftsliv, närrekreation, artrikedom och biologisk mångfald ska så långt möjligt bevaras och skyddas mot åtgärder som medför, eller riskerar att medföra, negativa effekter på områdets värden.
- På kommunägd mark ska skötseln i första hand styras av markernas värde för naturvård, närrekreation och friluftsliv. Produktionsintressena ska vara underordnade.
- Rekreativområden ska utvecklas så att fler aktiviteter kan utföras exempelvis behövs fler ridvägar och badplatser för människor samt för hästar och hundar.
- Tillgängligheten runt sjöar och vattendrag ska upprätthållas och öka. Detta ska ske genom aktiv tillsyn och restriktivitet vid provning av dispenser för strandskydd.
- Områden för aktiviteter knutna till sjöar och vattendrag ska utvecklas.
- Kommunen ska fortsätta utvecklingen med att anpassa och göra friluftsområdena tillgängliga för handikappade.



# Vatten teknik energi

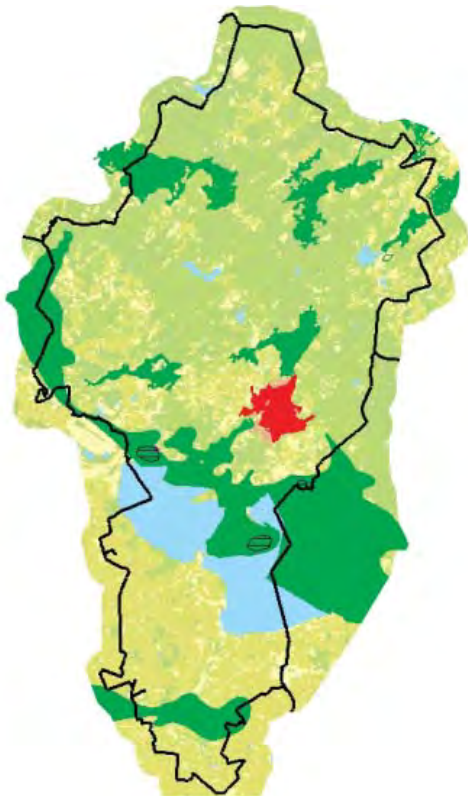
## Vatten

### Grundvatten

Vattnets naturliga kretslopp är en förutsättning för allt liv. I all samhällsbyggnad är det ofrånkomligt att störningar sker i vattnets globala kretslopp. I det nationella miljö kvalitetsmålet ”God bebyggd miljö”, ingår som ett viktigt delmål, att vattenförsörjningen är långsiktigt hållbar och tryggad. Höörs kommun har, ur ett mellan- och sydsåkiskt perspektiv, god tillgång på både grund- och ytvatten. I kommunen finns relativt stora områden med Höörsandsten, en bergart som har goda förutsättningar att föra grundvatten av god kvalitet.

Grundvatten ska enligt EU:s ramdirektiv för vatten, liksom ytvatten, skyddas från förorening. Grundvattnet har på vissa håll föroreningar i form av förhöjda halter av nitrat och bekämpningsmedel. Andra ämnen kan finnas naturligt i förhöjda halter som fluorid och radon.

I rutan intill redovisas Vatteninformationssystem Sveriges statusklassning av vatten.



Gröna markeringar betyder grundvattenformation med god kvantitativ status, röd markering risk för dålig kvantitativ status 2015 (SGU).

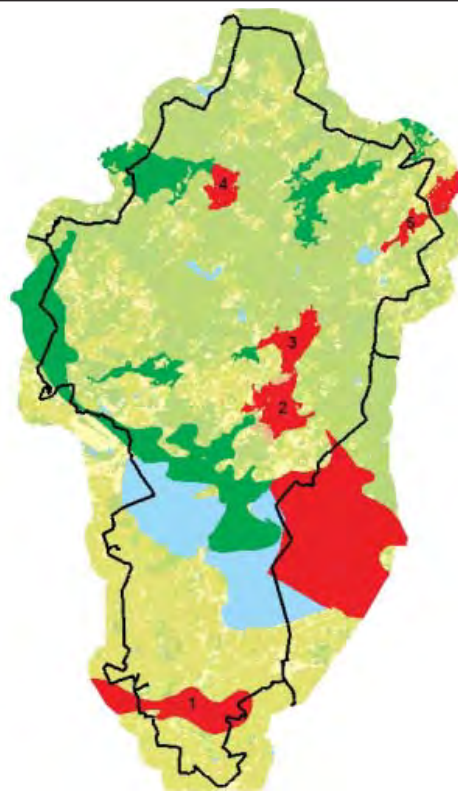
Nedan redovisas områden 1-5 med risk för dålig status 2015. Förekomsten är inte i riskzonen för att ha dålig status 2015. Påverkan finns troligen från både punkt och diffusa källor.

2. I regional undersökning 2009 togs ett prov i förekomsten. Mer provtagning behövs för att kunna verifiera statusklassning och riskbedömning. Grundvattenförekomsten ligger under Höör och det finns en risk för antropogen påverkan från flera olika typer av verksamheter. (bekämpningsmedel i förhöjda halter har påträffats)

3. Enligt de riktlinjer som givits är förekomsten i riskzonen för att ha dålig status 2015. Bedömningen är gjord utifrån potentiell föroreningsbelastning

4. Förekomsten är kvävepåverkad men halterna ligger under utgångspunkt för att vända trend. Nitrathalten kan vara ett hot mot förekomstens kemiska status. Förekomsten har dessutom en hög påverkanspoäng. Förekomsten bedöms ligga i riskzonen att inte uppnå god status till år 2015.

5. Bekämpningsmedel har detekterats i förekomsten över riktvärdet för grundvatten. Mer data behövs för att säkerställa status och riskbedömning. Förekomsten har även en hög påverkanspoäng vilket gör att den bedöms ligga i riskzonen att inte uppnå god kemisk status 2015.



Gröna markeringar betyder grundvattenformation med god kemisk status, röd markering risk för dålig kemisk status 2015 (SGU).

## Vattenförsörjning

Inom Höörs kommun är dricksvattenförsörjningen, för både enskilda och det allmänna, helt baserat på uttag av grundvatten. De kortsiktiga målen är att alla kommuninvånare ska ha tillgång till dricksvatten i tillräcklig kvantitet och med en kvalitet som inte medför ohälsa.

Genom en planlagd utbyggnad av den kommunala vattenförsörjningen, där det så erfordras, kan denna målsättning uppfyllas på längre sikt. Ur distributionssynpunkt kan det dock bli problem med för långa ledningar och liten omsättning. Ur vattentrycksynpunkt kan det krävas särskilda åtgärder för att försörja verksamhetsområden som planeras norr om Höörs tätort. Vatten för brandsläckningsändamål kommer i ytterområdena endast kunna erhållas i begränsad omfattning i ledningssystemet.

Den kommunala dricksvattenförsörjningen är indelad i tre vattenförsörjningsområden som tar dricksvattnet från fyra vattentäktsområden i Tjörnarps, Norra Rörums, Ormanäs och Orups. För tre av vattentäktsområdena finns beslutade skyddsföreskrifter. För en trygg kommunal vattenförsörjning ska det inom varje försörjningsområde -Höör, Tjörnarps och Norra Rörums- finnas två oberoende grundvattentäkter. Var för sig ska dessa täcka merparten av normalbehovet inom området. Därigenom erhålles en god säkerhet för en trygg vattenförsörjning även om ett punktutsläpp sker som kräver avstängning av ett vattentäktsområde.

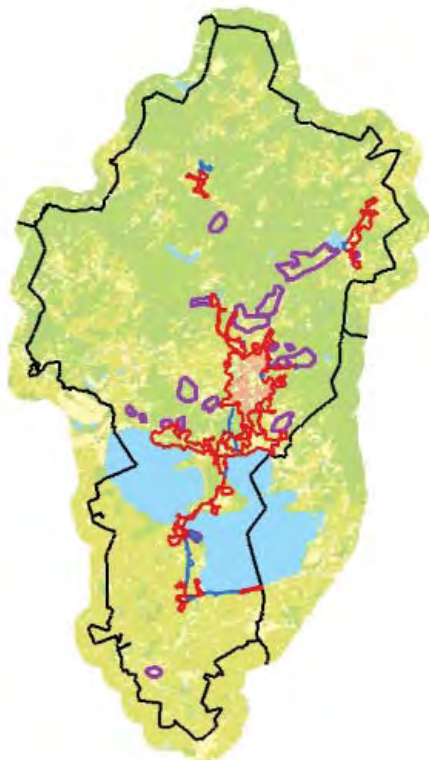
Genom markinnehavet i Orup och Ormanäs har kommunen tillförsäkrat sig kontrollen av närskyddet kring kommunens vattentäkter för Höörs försörjningsområde. Markförvärv i Norra Rörum, i anslutning till vattentäkter, bör eftersträvas. Även kompletterande markförvärv i Tjörnarps kan öka närskyddet av vattentäkterna. Kommunens markinnehav kring vattentäkterna, tillsammans med skyddsområdesbestämmelser som täcker ett större område, ger ett gott lokalt skydd. För vattentäkten i Norra Rörum saknas ännu beslutade skyddsföreskrifter.

### Prognos

Vid ökad exploatering är det framförallt Karlsviks vattenverk som förser Höörs tätort med dricksvatten som kan få kapacitetsproblem vid ökad belastning. Det mesta av en eventuell ökning bedöms dock klaras genom optimering av driften. Dock behöver reservvattentäkt säkras. För detta ändamål utreds nya vattentäktsområden. Dessa bör undantas från exploatering.



Vattentäktsområdet vid Orup



Röda markeringar utgör det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp 2011-03-03. Lila markeringar utgör utredningsområden för kommunalt VA där det föreligger behov av utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp utifrån ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv

### Behov av allmän vatten- och avloppsförsörjning

I Höörs Kommun finns ett antal omvandlingsområden där det finns ett behov av utbyggnad av kommunalt vatten- och avlopp. Dessa områden planades till stor del under 40- och 50-talen som fritidshusområden där man oftast inte hade vatten indraget. När VA-standarden med tiden har ökat med indragning av vatten och inkoppling av WC, samtidigt som belastningen ökar när de små stugorna byggs om till permanentstandard, finns inte längre samma förutsättningar till enskilda avloppslösningar. Det gör det svårt att lösa vatten- och avloppsfrågan med enskilda anläggningar på ett tillfredställande sätt.

Möjligheterna att styra bebyggelseutvecklingen till områden där vatten- och avloppsfrågan är löst behöver utvecklas och på så sätt göra det attraktivt för inflyttande att etablera sig permanent i kommunen. Ett antal områden är identifierade där det är svårt eller olämpligt att lösa avloppsfrågan med enskilda lösningar. Utbyggnad sker enligt utbyggnadsplan som är antagen av tekniska nämnden. Dock behöver utbyggnadstakten öka om kommunen ska kunna möta lagkrav och kommuninnevånarnas önskemål om ny- och ombyggnation inom dessa områden.

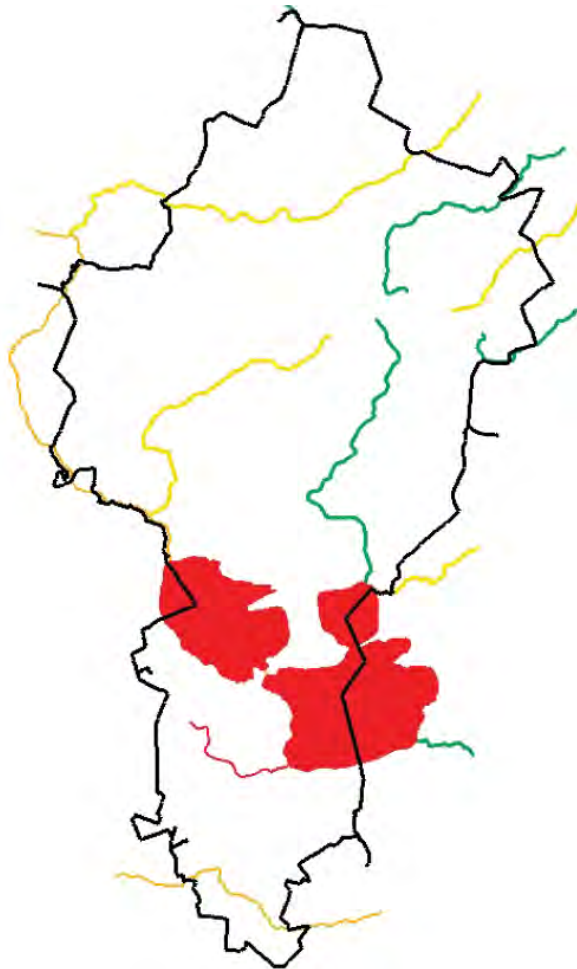
När det gäller utbyggnad av kommunalt avlopp finns det en grov plan för den befintliga bebyggelsen. Det är dock bara i något fall den sammanfaller med de ovan nämnda utbyggnadsområdena. När man planerar ny bebyggelse behöver beräkningar göras på kapacitet i ledningsnät, reningsverk och vattenverk. VA-planeringen behöver med andra ord omfatta både befintlig som ny byggnation.



### Miljö kvalitetsnormer

Enligt vattendirektivet ska miljömål ställas upp för att uppnå en god status för ytvatten och grundvatten. Dessutom ska en försämring av statusen förhindras. I Sverige har direktivets miljömål genomförts i lagstiftningen som miljö kvalitetsnormer (MKN). I december 2009 tog vattenmyndigheterna det första beslutet om MKN i form av kvalitetskrav för yt- och grundvattenförekomster. (MÅB)

MKN för ytvatten är i de flesta fall att god ekologisk status ska uppnås. Det betyder att i de fall den ekologiska statusen är sämre än god (gult, orange eller röd) behöver åtgärder vidtas för att uppnå målet. Till detta finns ett åtgärdsprogram framtaget. Vid planläggning ska de förslag som läggs fram bidra till att MKN uppnås. (MÅB)



Statusklassning enligt vattendirektivet

### Dagvatten

Hårdgöring av markytor i tät bebyggelse i kombination med traditionell bortledning av dagvatten via rörsystem innebär att markinfiltrationen minskar eller upphör helt. Resultatet blir en både större och snabbare avledning med en minskad naturlig reningprocess och en ökad belastning på recipienten som följd. Kommunen har tagit fram en dagvattenpolicy som kommunfullmäktige antog 2003-12-14. Policyn gäller vid ny bebyggelse, ombyggnad i befintliga områden och vid ledningsutbyggnad.

#### Målsättningar enligt dagvattenpolicyn

Dagvatten ska i största möjliga utsträckning tas omhand lokalt. Krav på lokalt omhändertagande av dagvatten ska finnas med i både planbeskrivningen och – bestämmelserna och ska initialt beaktas i översikts- och detaljplanarbetet.

Allt dagvatten, som avleds från bebyggda område, ska, om möjligt, passera dammanläggning och/eller våtmark/vegetationsyta före utsläpp till vattendrag. Vid nyanläggning av gator och vägar ska dagvattnetsystemet utformas så att föroreningarna i vattnet kan avskiljas. Avrinningen av dagvatten ska, om möjligt, fördröjas genom öppna ledningssystem.

- Dagvattenbalansen ska inte påverka den naturliga vattenbalansen negativt. Dagvattenhanteringen bör utformas så att grundvatten skapas.
- Tillförseln av föroreningar till dagvattnetsystemet ska begränsas så långt som möjligt.
- Dagvattnets avrinning ska inte riskera att skada byggnader eller andra värden.
- Tillskottsvatten avskiljs från spillvattenledningsnätet. Från all bebyggelse ska dagvatten och spillvatten avledas i separata system.
- Dagvattnet ska utnyttjas som en positiv resurs i samhällsbyggandet. Möjligheten till öppen dagvattenhantering ska beaktas så tidigt som möjligt i planprocessen.
- Dagvattenhanteringen i befintliga system skall förändras. Inom områden med befintliga dagvattenledningar ska vid utförande av andra åtgärder alltid möjligheterna till infiltration eller fördröjning av



dagvattentillrinningen undersökas.

### Översvämning och klimatanpassning

I ett förändrat klimat med större risk för höga flöden på grund av ökad nederbörd ställs det högre krav på var det går att exploatera. Men det har också betydelse vilken infrastruktur samhället bygger upp i form av ledningsnät, dagvattenlösningar och anpassningar på andra sätt för att säkra vattentäkter eller att förhindra utsläpp av avlopp eller andra föroreningar.

För att kunna fatta adekvata beslut behöver därför en översvämningsskartering göras. Exempel på frågor som utredas vid planläggning är:

- Hur bidrar kommunens utbyggnadstakt till ökad belastning på reningsverk?
- Behövs nya tillstånd, ombyggnader eller nylokaliseringar?
- Vilka bebyggelseområden ska prioriteras?
- Vilken investerings- och utbyggnadstakt klarar kommunen av?
- Bidrar spridd bebyggelse till ökade utsläpp från enskilda avlopp som kan påverka vattenförekomster negativt?
- Hur mycket bidrar dagvattenhanteringen till ökad hydrologisk belastning, föroreningar och erosionsrisk i närbelägna ytvattenförekomster?
- Sker omfattande exploatering på viktiga inströmningsområden till grundvattenförekomster?



Översvämning vid Jägersbo år 2000



Översvämning vid Rörviksvägen år 2000

### Täkter

I ett långsiktigt hållbart samhälle måste naturgrusavlagringar bevaras som grundvattenmagasin och för deras natur- och kulturlandskapsvärden. Naturgrus ska endast användas till vissa synnerligen angelägna användningsområden och i övrigt ska naturgrusavlagringarna skyddas mot exploatering. Regeringen har i miljömålspropositionerna framhållit att naturgrus endast ska nyttjas när ersättningsmaterial inte kan komma i fråga med hänsyn tagen till användningsområdet.

Länsstyrelsen har arbetat med ett materialhushållningsprogram för att ta fram riktlinjer för hur det regionala naturgrusdelmålet ska kunna uppnås och därigenom bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Det övergripande målet är att etablera en ny målbild enligt vilken naturgrus endast ska utnyttjas som ballast då det är det enda tänkbara alternativet med hänsyn till teknik och ekonomi. Målet är också att ge en bedömning om vilken mängd och materialtyp som behövs i framtiden. För att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle måste materialförsörjningen i Skåne län följa vissa riktlinjerna tex.

- Hushållning med befintliga resurser. Etablerade täkter med lokalisering och materialslag som stämmer överens med en långsiktigt hållbar materialförsörjning bör utvinna med beaktande av materialkvalitet och användningsområde.
- Ökad återvinning av bygg- och rivningsavfall, schaktmassor, krossad reststen från blockstentäkter samt lämpligt avfall från industriell verksamhet för användning som ersättning för i första hand lågkvalitativ ballast. Fler etableringar av återvinningsanläggningar i täkter.
- Ökad användning av markstabilisering vid bygg- och anläggningsarbeten i områden med leriga moräner. Detta sparar stora mängder grus- och bergmaterial och bör utvecklas i första hand i sydvästra Skåne.
- Ökad användning av morän som fyllnadsmaterial och i betong. Detta gäller främst morän från avbaningsmassor vid bergtäktsetablering men också från moräntäkter. Nya moräntäkter bör etableras.
- Krossat berg från bergtäkter är det huvudsakliga ersättningsmaterialet för naturgrus. Nya bergtäkter bör etableras.

Bergtäkten i Åskeröd överensstämmer med ovanstående riktlinjer. Inom detta täktområde har etablerats ett asfaltsverk och en massåtervinningsstation för sortering av bl.a. schaktmassor, sprängsten, betong och tegel.

## Vindkraft

För vindkraft finns av kommunfullmäktige antaget tillägg till översiktsplanen som ska gälla även efter antagandet av ÖP 2012.

### Övergripande riktlinjer för lokalisering

Följande övergripande riktlinjer gäller vid prövning av vindkraftsetableringar. Riktlinjerna gäller för stora verk, 140-150 meter där gränsen nedåt är verk med högre navhöjd än 30 m. Grundregeln vid etablering av vindkraft är att det alltid ska göras en noggrann avvägning mot andra markanvändningsintressen och anspråk. Riktlinjerna ska ses som inledande stöd vid prövning av vindkraft. Översiktsplanen är rådgivande inför efterkommande planering. Vindkraftsetablering som är i strid med översiktsplanen bör inte förekomma. Redovisat riksintresseområde för vind är kommunens ställningstagande till Energimyndighetens förslag med utgångspunkt från kommunens analys. I planen redovisat område är mindre än Energimyndighetensförslag.

#### Övergripande riktlinjer för lokalisering

- Nya etableringar av vindkraftverk ska föregås av detaljplanläggning såvida de inte prövas enligt miljöbalken.
- En etablering av vindkraftverk som kräver kommunens tillstyrkan enligt miljöbalken ska prövas enligt översiktsplanens riktlinjer.
- Varje prövning av vindkraftintresset ska göras mot det allmänna intresset av bl.a. tätortsutbyggnad, utbyggnad av annan sammanhållen bebyggelse, övrig bostadsbebyggelse samt behovet av områden för turism, friluftsliv och rekreation.
- Vindkraftverken ska samlas i grupper med minst 3 verk och följa landskapets struktur med hänsyn till siktlinjer och vyer. Inom gruppen bör avståndet mellan verken vara ca. 400-500 m. Verken i gruppen ska ha likartat utseende.
- Mellan grupperna bör det finnas ett minsta avstånd på 3000-5000 meter beroende på verkens storlek och landskapsbilden. Enstaka vindkraftverk som inte står tillsammans med andra verk i en grupp är inte lämpliga.

- *Detaljerade studier, t.ex. animeringar eller liknande visualiseringar samt miljöredovisningar ska redovisas i samband med en etablering.*

### Detaljerade riktlinjer för utformning

Nedan redovisade riktlinjer gäller vid detaljplanläggning för vindkraftverk med en tornhöjd på över 30 m. Riktlinjerna tar upp risk-, miljö-, hälso- samt estetiska aspekter.

- *Enstaka bostadshus och samlad bebyggelse bör inte förekomma inom 600 meter. Detta utökade avstånd behövs därför att de modernare och högre verken påverkar skuggbilder och utblickar i landskapet på ett annorlunda sätt än de tidiga vindkraftverken.*
- *Avståndet till bostad ökas till 750 meter i de fall vindkraftverk placeras söder eller väster om bostad, med hänsyn till utblickar från uteplats.*
- *I område som planlagts för fritidsbostäder där naturupplevelsen och tystnaden är en viktig faktor, gäller Boverkets riktlinjer för bostäder reducerat med 5 dB(A). Även vid etablering i eller nära större sammanhängande opåverkade naturområden där naturupplevelsen och tystnaden är viktig ska riktlinjerna reduceras med 5 dB(A).*
- *Vindkraftverk som etableras i glest bebyggda områden med hus på stora tomter bör uppnå angivna riktvärden på större avstånd från bostaden, ca. 20-30 meter.*
- *Ljudnivån gäller den sammanlagda ljudnivån för vindkraftverk i grupp, antingen de är prövade som grupp eller att de genom sin placering ökar den sammanlagda ljudnivån.*
- *Vid varje etablering av vindkraft ska sol- och skuggförhållanden vid närmast belägna bostadsfastigheter studeras och redovisas. Skuggtiden bör beräknas för uteplatser eller ett område om 5 x 5 meter i närheten av bostadshus.*

## Övergripande förutsättningar

Bebyggelsestrycket och trycket på områden för turism, friluftsliv och rekreation är generellt mycket stort i Höör. Det finns därför skäl att pröva varje större vindkraftanläggning med detaljplan. Detaljplan bör emellertid kunna medge bygglovbefrielse i nästa skede. För mindre vindkraftverk föreslås riktlinjer enligt nedan.

Redovisade områden för vindkraft har tagits fram med utgångspunkt från en analys av förutsättningar i olika områden. De områden som redovisas som möjliga ligger inom områden med en beräknad medelvind om lägst 7,0 m/s på 72 meters höjd.

Vid avgränsning av områdena har särskilt följande kriterier inklusive hänsynszoner runt dessa beaktats: -Tätorter, -Utbyggnadsområden, -Samlad bebyggelse, -Enskilda bostäder, -Närrekreatiomsområden, -Turism- och friluftsområden, -Natur- och kulturområden, -Sjöar och vattendrag, -Natura 2000 områden och -Naturreservat. De geografiska sambanden och samverkan, nu och framtiden, mellan ovanstående kriterier och områden har också stor betydelse för val av område.

Genom att lägga samman de olika områdena med hänsynszonerna fås en sammanlagrad karta med motstående intressen. De överblivna områdena, som då saknar motstående intressen, är intressanta att utreda vidare. Flertalet av dessa överblivna områden har en storlek som begränsar möjligheten att etablera en vindkraftspark om minst tre verk. Dessa områden har uteslutits.

Som grund för ställningstagande har också legat de utredningar och program när det gäller bebyggelseutveckling och markanvändning.

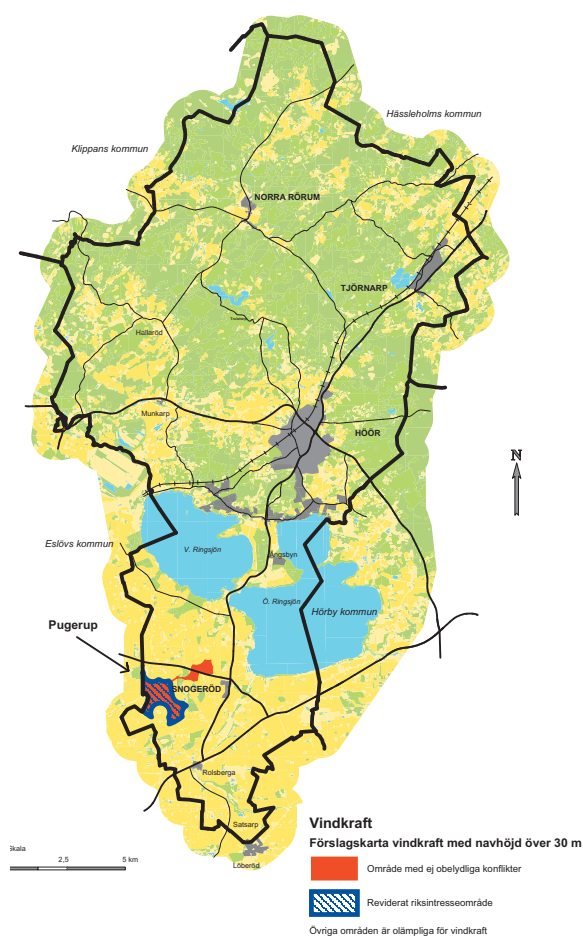
Med utgångspunkt från tidigare redovisad analys anger Höörs kommun tre grader av områden, - Områden med stora konflikter, - Områden med ej obetydliga konflikter samt - Områden olämpliga för vindkraft.

*Områden olämpliga för vindkraft* är områden med liten medelvind. *Områden med stora konflikter* är områden med god medelvind men med mycket stora motstående allmänna intressen. *Områden med ej obetydliga konflikter* är områden med god medelvind och få motstående allmänna intressen.

## Riksintresse vindbruk

Energimyndigheten har pekat ut ett område väster om Snogeröd, med en utbredning från Ekeborg i norr till Kråkarps i söder samt västerut fram till kommungränsen mot Eslövs kommun. För riksintresse, vindenergi, utifrån olika kriterier.

Kommunen anser att området norr om väg 17, inte är lämpligt som riksintresse energiproduktion vindbruk, på grund av närhet till befintlig bebyggelse. Riksintresset bör omfatta det av länsstyrelsen 2007-03-28 utpekade området.



### Utgångspunkter och hänsynszoner

Nedan redovisas i sammanfattning vilka kriterier och hänsynszoner som använts vid val av områden för verk högre än 30 m.

#### *Tätorter*

Höörs tätort ska med en zon av två kilometer hållas fritt från vindkraftverk. Runt Tjörnarp, Norra Rörum och Snogeröd ska ha en zon på en kilometer.

#### *Planlagda områden/ Samlad bebyggelse*

Runt planlagd, ej utbyggd bebyggelse samt annan planlagd mark ska finnas en zon på 600 meter. Grupper med fritidsbebyggelse, byar samt övriga bebyggelsegrupper redovisas under benämningen samlad bebyggelse. Samlad bebyggelse ska med en zon av 600 meter hållas fria från vindkraftverk.

#### *Enskilda bostäder*

Ett rimligt avstånd mellan enskilda bostäder och vindkraftverk är ca 600 meter, men prövas i det enskilda fallet.

#### *Naturområden*

Naturen är en viktig del av Höörs profil och därmed något som kommunen värnar och investerar i för att utveckla. De ska göras mer intressanta och tillgängliga för kommuninvånare, besökande och turister. Vindkraftsetableringar inom naturområdena kan inte medges. En hänsynszon på 500 m ska finnas till naturområdenas avgränsning.

#### *Kulturområden*

Kulturområdena är också en viktig del av kommunens besöksmål och är ofta sammankopplade med naturupplevelser. En hänsynszon på 500 m ska finnas till kulturområdenas avgränsning.

#### *Sjöar och vattendrag*

Syftet med strandskydd är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Det råder brist på allemansrättslig mark utmed sjöar och vattendrag. Strandskyddade områden och sjöarna ska hållas fria från vindkraftverk. En hänsynszon på 1000 m ska finnas från sjöarnas strandkant.

### Policy för mindre vindkraftverk

Bygglovbefrielse gäller för verk enligt plan- och bygglagens definition på små vindkraftverk.

Bygglov krävs när vindkraftverket överstiger en höjd på 20 meter och/eller om storleken på rotorn är större än 3 meter. För stora vindkraft verk (över 30 meters navhöjd) gäller riktlinjer enligt denna plan. Däremellan, för verk upp t.o.m 30 meters navhöjd gäller följande policy.

#### *Policy för mindre vindkraftverk*

- *Mindre verk ska placeras i anslutning till den egna verksamheten eller fastigheten.*
- *Verk ska i första hand placeras i bra vindläge. Skäligt skyddsavstånd till bostadsbebyggelse ska dock hållas. För verk som monteras på byggnad avgörs den sammantagna lämpligheten från fall till fall.*
- *Vid lokalisering inom område med restriktioner enligt annan lagstiftning, ska ärendet först prövas i dessa avseenden.*
- *Prövning av lämpligheten ska ske med hänsyn till de lokala förutsättningarna och verkets samlade påverkan på omgivningen (grannar, boendemiljöer och landskapsbild).*
- *Verket bör inte ha en högre totalhöjd än avståndet till tomtgräns/ fastighetsgräns.*
- *Bygglovsprövning ska ske med hänsyn till övriga ställningstaganden och utpekade intressen exempelvis riksintressen, tysta områden och områden med utpekande natur- och kulturvärden.*
- *Skyddsavstånd till natur- och kulturmiljöer avgörs från fall till fall.*

## Energiförsörjning

Det övergripande målet för energiförsörjning är att den är säker, ekonomisk och miljövänlig. Den framtida energiförsörjningen ska vara långsiktig och baseras på förnyelsebara energikällor. Fossila bränslen och kärnkraft bör successivt bytas ut mot biobränslen, solvärme, vattenkraft, vindkraft och annan mer miljövänlig energi- och elproduktion. God hushållning med samhällets och naturens resurser kräver energieffektiviseringar i befintligt byggnadsbestånd.

### Energiproduktion och distribution

Höørs kommun är till största delen beroende av elproduktion utifrån medan tillgången på biobränslen är god. Höørs Energi, som är en del av Lunds Energikoncernen, tillhandahåller elnät inom Höørs tätorts distributionsområde. Inom Höørs kommun finns flera elnätsföretag representerade.

### Fjärrvärme

I Höørs kommun finns ett fjärrvärmeverk som idag till största delen eldas med biobränsle genom en anläggning för fliseldning. Biobränslet har, vid jämförelse med fossila bränslen, många miljöfördelar. Fjärrvärme distribueras i centrala delar av Höørs tätort av Gotlands Fjärrvärme AB, genom dotterbolaget Rindi Höör AB. Gasolgas finns i mindre omfattning. Naturgasledning är inte utbyggd till kommunen. I Höørs kommun finns förutsättningar för en fortsatt utbyggnad av fjärrvärmenätet särskilt för bostäder i de centrala lägena, tex Bygglandsområdet.

### Biobränsle

Biobränslen finns i form av ved, flis, träpellets, halm, rötgas, agrara produkter och torv. I Höørs kommun kan dessa produkter i stor utsträckning produceras lokalt. Biobränslen ger inget nettotillskott av koldioxid till atmosfären och har goda möjligheter att ersätta fossila bränslen. Biogas, som kan användas till uppvärmning och fordonsbränsle, kan bland annat produceras ur gödsel, matavfall och slam. Lokalt biogasprojekt finns för uppvärmning av en större lantbruksenhet genom att utnyttja gödsel från svinuppfödning.

oxid till atmosfären och har goda möjligheter att ersätta fossila bränslen. Biogas, som kan användas till uppvärmning och fordonsbränsle, kan bland annat produceras ur gödsel, matavfall och slam. Lokalt biogasprojekt finns för uppvärmning av en större lantbruksenhet genom att utnyttja gödsel från svinuppfödning.

### Värmepumpar

Värmepumpar tar sin energi ur t ex berg, mark, sjö, grundvatten eller luft. Med tillsats av el används energin för värme- och varmvattenproduktion. Värmepumpar kan även nyttiggöra spillvärme ur avloppsvatten, ventilationsluft etc. Borrning för värmepumpsändamål bör undvikas inom vattenskyddsområden. Det finns ett stort antal värmepumpar i kommunen som utnyttjar bergvärme.

### Solvärme och solceller

Solvärme kan användas i en rad olika applikationer i såväl små som stora enheter. Varmvattenproduktion under sommarhalvåret i småhus, idrottsanläggningar, campingplatser eller för uppvärmning av pooler. Solvärme kan med fördel användas tillsammans med biobränslen. Elproduktion i solceller har hittills använts för speciella ändamål på grund av höga produktionskostnader. Med nya material och lägre priser på solceller kan marknaden och användningsområden komma att expandera.

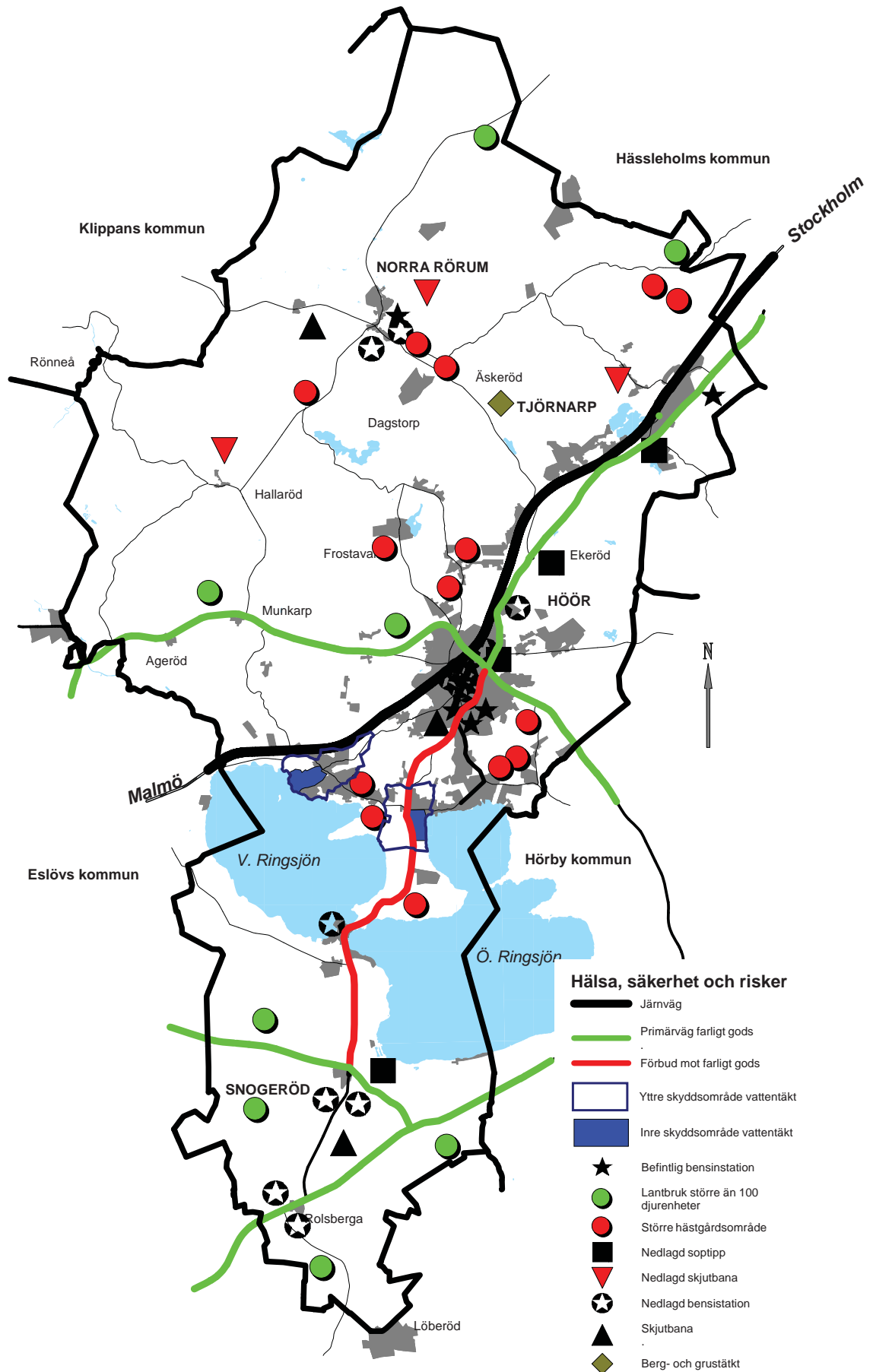
### Energieffektivisering

I det befintliga byggnadsbeståndet kan energieffektivisering ske genom ökad värmeåtervinning, tilläggs isolering, utbildning av fastighetsskötare, användning av modern teknik och energieffektiva produkter. Stora vinster erhålles genom ett konsekvent val av maskiner, belysning och produkter med låg energiförbrukning.

### Ställningstagande

- Vid planläggning och prövning ska åtgärder som verkar försämrande på vattensystemens ekologiska och kemiska status helt undvikas.
- Dagvattenplan behöver tas fram.
- Dagvattenpolicyn ska alltid tas i beaktande vid planläggning.
- Kommunen behöver upprätta en tidsatt VA-plan som inbegriper både ny och befintligt bebyggelse med efterföljande beslut om utbyggnad i de bebyggelseområden som kommunen enligt lagen om allmänna vattentjänster ansvarar för.

- I befintliga tätbebyggda områden där kommunalt avlopp ej kan erbjudas bör ny- och ombyggnader behandlas restriktivt om det är svårt eller olämpligt med enskilda avloppslösningar.
- Kommunen behöver inrätta skyddsområde för vattenförsörjningsområdet i Norra Rörum.
- Bebyggelseutbyggnad ska ej ske i områden med översvämningsrisk.



# Hälsa säkerhet risker

För att skydda människors hälsa får boendemiljöer, skolmiljöer och liknande inte utsättas för betydande miljöstörningar eller risker. Miljöstörningarna består av luftföroreningar, vattenföroreningar, buller, lukt och strålning. Riskerna handlar om bränder, explosioner, utsläpp från industriella verksamheter, trafikolyckor, olyckor med farligt gods och naturolyckor. Nedan redovisas de vanligaste störningarna och riskerna i kommunen.

## Sårbarhet

Beredskap i samhällsutvecklingen och planeringen är ett begrepp som syftar till att uppnå ett robustare samhälle. Höörs kommun har tagit fram ett handlingsprogram som beskriver hur kommunen med samlat förebyggande arbete och räddningstjänst ska möta nuvarande och framtida olyckor och olycksrisker.

Enligt handlingsprogrammet bygger arbetet på att kommunens samlade resurser inom olika områden måste användas och kunna samverka, samt att stor vikt läggs vid samverkan även utanför kommunen. Särskild betydelse i samverkan utanför kommunen har samarbetet inom Skåne Nordost där kommunens räddningstjänst inom området ska vara en aktiv samarbetspartner.

Programmet innehåller mål inom området skydd mot olyckor, samt de risker för olyckor som kan leda till räddningsinsatser. Programmet anger även hur den förebyggande verksamheten är ordnad och planerad samt räddningstjänstens förmåga att genomföra räddningsinsatser i både fred och höjd beredskap.

Höörs Kommun har ett flertal viktiga funktioner som måste fungera vid en större olycka eller kris. I kommunen finns det flera vattentäkter som är sårbara vid en olycka eller sabotage. Både förorenat släckvatten och kemikalier kan skada vattentäkterna allvarligt. Flera av vattentäkterna ligger i närheten av vägar där det transporteras farligt gods.

I kommunen finns det flera avloppsreningsverk som är sårbara vid en olycka och sabotage. Värmeverket i Höörs tätort har en stor betydelse för många människor, och vid en störning eller sabotage så kan det bli konsekvenser för många. Vårdcentralen spelar en viktig roll vid en större händelse, då många människor vänder sig dit för att få vård och stöd vid en olycka och kris.

## Allmänt om buller

De senaste trettio årens snabba ökning av antalet vägfordon har medfört att miljöstörningar från vägtrafik har blivit ett allt mer framträdande samhällsproblem. Buller är en av dessa störningar. Riksdagen har beslutat om propositionen ”Infrastrukturinriktning för framtida transporter” 1996/97:53 Där redovisas en handlingsplan mot buller dels riktvärden för trafikbuller, dels åtgärdsprogram mot störningar i befintlig bebyggelse. I propositionen anges att bullerstörningarna i samhället ska begränsas kraftigt, såväl avseende ljudnivåerna som avseende antalet människor som utsätts för buller.

## Buller från vägtrafik

Buller medför risk för hälsoeffekter. Ett stort antal människor i Skåne har vid sin bostad en bullernivå



Järnvägstrafiken har stor inverkan på bullermiljön.

som inte kan anses som acceptabel. Sammantaget beräknas cirka 20% av länets befolkning vara exponerade för trafikbuller från vägtrafik, järnvägar och flyg överstigande de nivåer som föreslås gälla som planeringsmål och som ska uppnås i befintlig miljö på sikt.

Bullerbelastningen har översiktligt beräknats vid kommunens vägar och vid de större gatorna i Höörs tätort. Beräkningsresultaten visar att väg 23 och E 22 är de mest bullerbelastade vägsträckorna. Inte långt efter kommer väg 13 och väg 17. Väg 23 genom Höör är en av de mest bullerbelastade vägarna. Enstaka bebyggelse kring dessa vägar utsätts troligen för höga ljudnivåer. Bullerbelastningen minskar vid hastighetsbegränsningar inom tätbebyggelse.

Inom Höörs tätort är idag Södergatan och Järnvägs-gatan de mest trafikerade och bullerbelastade gatorna. Expansionen av Höörs tätort kommer troligen att till viss del förändra flödesbilden genom att personbilstrafiken påverkas lokalt inom tätorten.

#### **Buller från tågtrafik**

Stambanan genom kommunen är en av de mest trafikerade tåglinjerna i Skåne, med pendeltågtrafik till Höör och fjärrgående gods- och persontrafik längs hela banan.

Bullervärden har översiktligt beräknats längs stam-

banan. Framtagna värden visar att det vid frifälts-spridning finns en risk att den maximala ljudnivån överstiger de önskade 70 dB(A) ännu på 300 meters avstånd från spåret. I verkligheten finns det ofta dämpande hinder i terrängen, men beräkningen ger vid handen att en stor del av de fastigheter som är belägna intill järnvägen är bullerbelastade. Det ger samtidigt en bra fingervisning om att noggranna bullerberäkningar är nödvändiga vid planering av bebyggelse i närheten av järnvägen. För de mest bullerbelastade fastigheterna har Trafikverket satt in bullerdämpande fönster och skärmat av uteplatser.

#### **Buller från skjutbana**

Översiktliga beräkningar har gjorts över bullerbelastningen från skjutbanor i Höörs tätort och Norra Rörum.

Avtal har upprättats mellan Höörs kommun och Höörs Skytteförening med avsikten att ge förutsättningar för upphörandet av den bullerstörande skytteverksamheten samt att säkerställa en ljudmiljö som ger möjlighet till ny bostadsbebyggelse i området. Den skytteverksamhet som får finnas kvar är det skytte som bedrivs med vapen av kaliber .22LR (salongsgevär/luftgevär) eller andra vapen, om man kan påvisa att Naturvårdsverkets normer inte överskrids. Det är respektive verksamhetsutövare som ansvarar för sin verksamhet när det gäller bland annat buller. För framtida planering bör även bullerbelastningen kring skjutbanan i Norra Rörum beräknas.



Skjutbanan i Höörs tätort



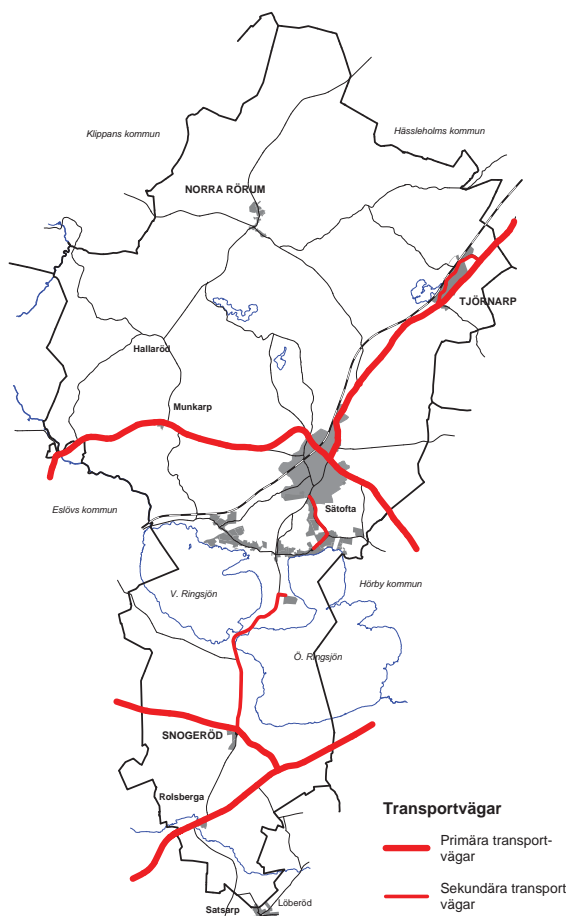
Ringssjön berörs av miljö kvalitetsnormen för att upprätthålla fiskbestånden



## Miljö kvalitetsnormer

Om det behövs för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön, får regeringen med stöd av miljöbalkens 5 kap meddela föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Dessa miljö kvalitetsnormer ska iakttas vid planering och planläggning. Det finns i dagsläget miljö kvalitetsnormer för utomhusluft avseende ämnena kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, partiklar, ozon samt bensen. Inom de närmaste åren införs även miljö kvalitetsnormer avseende arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren. Det finns även miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten avseende ett antal olika parametrar, i syfte att upprätthålla fisk- och musselbestånden.

Risk för överskridande av miljö kvalitetsnormer för luft finns i allmänhet i områden med intensiv fordonstrafik, täta slutna gaturum med högre bebyggelse och dålig genomluftning, eller i anslutning till stora punktkällor.



## Radon

Radon är näst efter tobaksrökning den vanligaste orsaken till lungcancer. Enligt Boverkets rekommendationer och de lokala miljömålen bör radonhalten i luften i bostäder, förskolor och skolor inte överstiga 200 kBq/m<sup>3</sup>. I nya bostäder är inläckage från marken och med vattnet de huvudsakliga källorna till radon i inomhusluften. I kommunen finns inga sammanhängande högriskområden (markradonhalter högre än 40 kBq/m<sup>3</sup>).

I samband med detaljplaner och byggsamråd ska kommunen säkerställa att nya hus på normalrisk mark och nästan högriskmark byggs radonskyddat. Om misstankar finns om att marken lokalt kan vara högriskmark ska ytterligare mätningar göras eller så ska husen byggas radonsäkert.

## Transporter av farligt gods

En övergripande målsättning inom samhällsplaneringen är att skapa en trygg och långsiktigt säker livsmiljö. En förutsättning för att nå detta mål krävs att samhället är robust och kan stå emot yttre och inre påfrestningar. I arbetet med det robusta samhället måste samhället i sin helhet engageras för att nå en hållbar utveckling.

Länsstyrelsen har tagit fram ett dokumentet ”Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen” för att öka och sprida kunskapen kring riskfrågor i allmänhet. Avsikten är också att informera om hur hanteringen av riskfrågor vid samhällsplanering kan göras intill leder där farligt gods transporteras. Ett bakomliggande syfte med projektet har dessutom varit att möjliggöra en tydligare hantering av planärenden.

För att öka samhällets förmåga att stå emot påfrestningar har säkerhets- och beredskapshänsyn i planering och samhällsutveckling kommit att bli en allt viktigare uppgift. En stor och viktig del av detta arbete rör hanteringen av de risker som finns i samhället. Vid planering och utbyggnad krävs att frågor som rör risker mot hälsa, miljö och egendom hanteras på ett sätt att risknivån i samhället håller sig på en tolerabel nivå. Många av de mest uppmärksammade riskerna härrör från hanteringen av farligt gods. Ett flertal olyckor och tillbud runtom i landet har på senare år inträffat och aktualiserat vikten av riskhänsyn i samhällsplaneringen.

Farligt gods är varor som bedömts som explosiva, brandfarliga, giftiga, frätande, radioaktiva eller smittfarliga. Vid transporter av farligt gods utnyttjas

ofta under en och samma sändning flera av transportmedlen bil, båt, järnväg och flyg. Förutom risker vid själva transporten finns risker vid lastning, lossning och mellanlagring. Största risken i transportledet är vid lossning och lastning av varorna. För vägburen trafik har Länsstyrelsen i Skåne län efter samråd med länets kommuner utfärdat rådgivande anvisningar om vilka vägar som är lämpliga att använda för transport av farligt gods.

- Primära transportvägar som ska användas så långt det är möjligt.
- Sekundära transportvägar som endast ska användas för transport till och från mottagare/avsändare som inte kan nå via en primär transportväg.
- Övriga vägar som används när det inte går att nå mottagare/avsändare på annat sätt.

Tågtrafiken genom kommunen medför en risk för olyckor längs hela bansträckningen. Någon förvarning om godstransporterna sker inte utan möjligheterna att begränsa verkningarna vid en olycka finns, liksom för transporter på väg, i den normala beredskapen. Vid inträffad olycka har Trafikverket samt Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) viss möjlighet att bistå med material som t ex cisterner för överpumpning av kemikalier. Vägarna i Höörs kommun är indelade enligt kartfiguren.

I kommunens räddningstjänstplan tas de kommunala vattentäkterna upp som områden där en olycka kan medföra allvarliga miljöskador. Vattenuttagen sker via borrade grundvattentäkter som kan förore-

nas, antingen direkt via själva brunnskonstruktionen eller via grundvattenmagasinet. För att säkerställa den framtida vattenförsörjningen måste föroreningsriskerna minimeras bl.a. genom att de lagliga möjligheterna till skydd av grundvattentillgångarna utnyttjas.

### Miljöstörande verksamhet

En markanvändning som medför omgivningspåverkan i olika former är arbetsverksamhet av industriell karaktär. Planering av nya verksamhetsområden och planering av bebyggelse kring befintliga verksamhetsområden måste därför ske med eftertanke. Kraven som ska förenas är många och ansvaret för att avvägningen blir så optimal som möjligt är kommunens. Detta gäller inte minst i ett långsiktigt perspektiv, då gjorda investeringar i byggnader, vägar och teknisk försörjning kommer att ha återverkningar ännu vid mitten av nästa sekel.

Naturvårdsverket, Socialstyrelsen, Räddningsverket och Boverket har gemensamt i rapporten Bättre plats för arbete ställt upp generella riktlinjer för skyddsavstånd som normalt gäller för olika typer av miljöstörande verksamhet. Skyddszonen kring verksamhetsområden kan utformas på olika sätt. Den består vanligen av dels mark kring själva anläggningen som inte får bebyggas, dels kommunikationsytor och grönområden utanför området. I vissa fall kan



Vid större anläggningar med hästar kan det behövas ett skyddsavstånd på 200-300 meter

det vara aktuellt att hålla tillbaka tillkommande bebyggelse även utanför dessa områden.

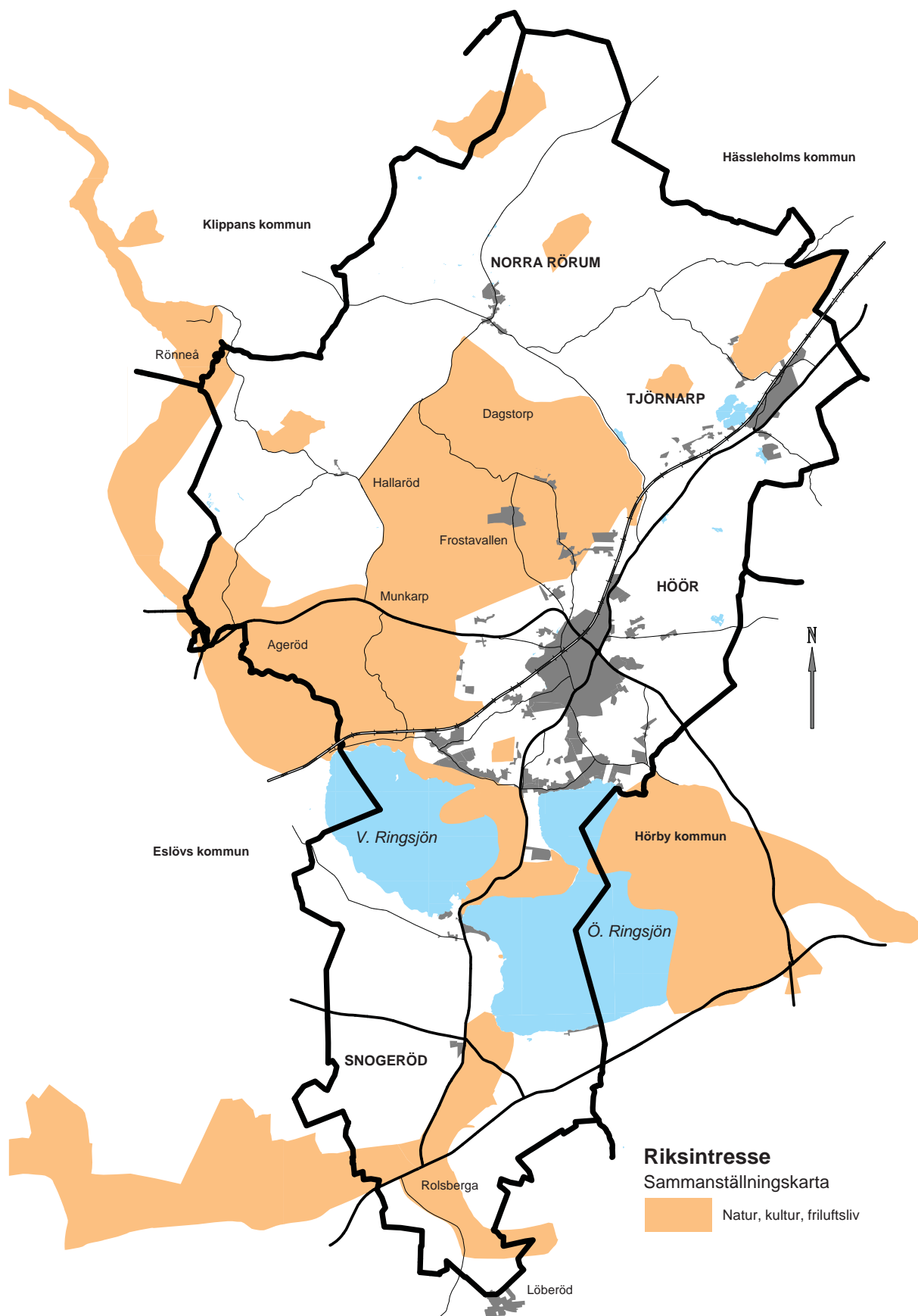
Ett verksamhetsområde utövar omgivningspåverkan genom aktivitet inom området samt genom fordonstrafik till och från området.

Påverkan sker i huvudsak genom buller och luftföroreningar. Markanvändningen kring arbetsområdet måste planläggas på ett sådant sätt att framtida störningar till omgivningen undviks och avståndet till skyddsvärda objekt ska vara så väl tilltaget att de verksamheter som området är planerat för kan bedrivas och expandera i skälig omfattning utan att konflikter med omgivningen uppstår. Skyddsavståndet beror i första hand på den typ av verksamhet som området planeras för men lokala förhållanden ska vägas in i bedömningen.

För brukningscentra inom lantbruket som inte prövas enligt Miljöbalken, det vill säga objekt med mindre än 200 djurenheter, bör skyddsavstånd bestämmas från fall till fall vid planering av ny bebyggelse. Detta innebär ett preliminärt skyddsavstånd på 150- 500 meter beroende på djurslag och antal djur.

## Ställningstagande

- Den fysiska planeringen ska tillförsäkra invånarna en miljö som ur folkhälsosynpunkt kan betecknas som en god livsmiljö.
- Konflikter vad gäller buller från bl a vägar, järnvägar, skjutbanor och industrier måste belysas redan på planeringsstadiet.
- Anläggningar som alstrar farligt gods, samt vägar för farligt gods, bör förläggas utanför tätbebyggt område.
- Den kommuntäckande markradonundersökning som kommunen företagit, ska ligga till grund för information vid ny- och ombyggnad.
- Planering av nya och befintliga industriområden måste ske med stor hänsyn till miljöfrågor. Miljöfrågor ska ses i ett långsiktigt perspektiv, eftersom investeringar i byggnader, vägar och teknisk försörjning kommer att ha återverkningar långt fram i tiden.
- För ny bebyggelse ska risken för farliga godsolyckor elimineras genom lämplig placering av olika typer av bebyggelse. Områden för störande eller farlig verksamhet ska avgränsas med skyddsområden.



# Riksintressen

## Natura 2000

Från och med 2001-07-01 är Natura 2000 område av riksintresse enligt Miljöbalken 4 kap. 1 och 8 §§. I Höörs kommun finns idag fyra Natura 2000-område Rövarkulan, Klintaskogen, Allarps bjär och Bjäret.

### Rövarekulan.

Den skogliga kontinuiteten är lång med en stor andel död ved vilket har skapat gynnsamma förutsättningar för många rödlistade växt- och djurarter. I den meandrande bäcken förekommer Natura 2000-arten tjockskalig målarmussla.

### Klintaskogen

Området innehåller flera av de naturtyper som finns angivna i Habitatdirektivet, till exempel bokskog av örtrik typ, ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ och alluviala lövskogar som tidvis är översvämmade.

### Allarps bjär

Området omfattar huvuddelen av naturreservatet med samma namn och utgörs av vulkanrestberg, basaltkupp med en örtrik flora. Skogen utgörs huvudsakligen av ädellövskog med bok, ek, avenbok, ask och lind.

### Bjäret.

Ädellövskogsområdet där berggrunden består av basalt med skog av varierande ålderstruktur som gynnat den biologiska mångfalden med flera sällsynta och hotade arter.

## Naturvården

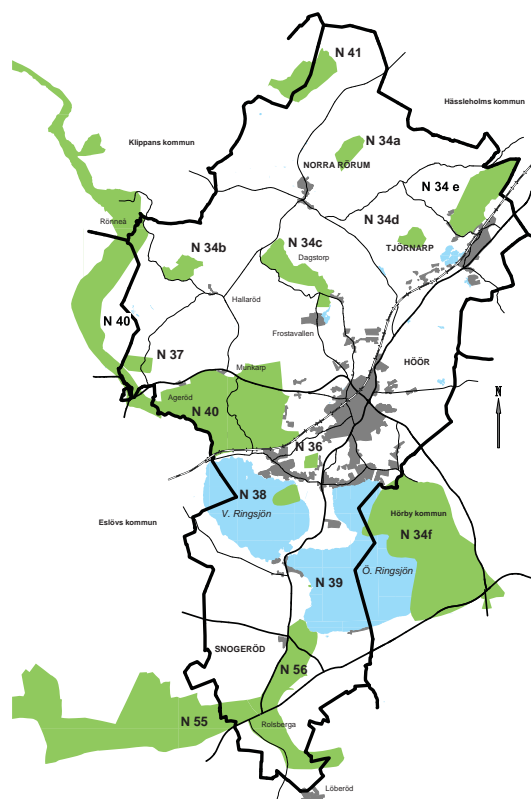
Riksintresset regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 6§ och utpekats av Naturvårdsverket. 14 områden har angetts som riksintressanta för naturvården.

- N34 Odlingslandskap på Linderödsåsen
- N34a Hjällaröd, 110 ha, topogent kärr
- N34b Allarp- Åsperöd, 123 ha, plåtåformigt välvd mosse
- N34c Dagstorp, 323 ha, svagt välvd mosse
- N34d Svenstorps mosse, 80 ha
- N34e Ella, 473 ha
- N34f Fulltofta del av Häggenäsudden, 2 098 ha (areal hela området)
- N36 Stanstorpsgraven, 36 ha, geovetenskap
- N37 Rugerup-Kråkeboområdet, 87 ha, geovetenskap

- N38 Lillö, 84 ha, geovetenskap
- N39 Klinta, 1 ha, geovetenskap
- N40 Rönne ås dalgång och Ageröds mosse,
- N41 Syrkultamossen och Svalemosse, 335 ha, svagt välvd mosse och sumpskog
- N55 Bråån, 3 409 ha (areal hela området), geovetenskap, naturbetesmark, ädellövskog och vattendrag
- N56 Pinedalen, 491 ha (areal hela området), geovetenskap och ädellövskog

Inom områdena Natura 2000 och naturvården får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada för riksintresset. I områdena finns till viss del förordnanden enligt Miljöbalken, som naturreservat och strandskydd.

Skyddet av riksintresset har förbättrats genom upprättande av ett särskilt naturvårdsprogram med handlingsprogram. Uppdatering pågår av gällande program, antagit av kommunfullmäktige hösten 1999. Det nya programmet beräknas att vara klart under 2012. Flera av programmets förslag förstärker skyddet av naturvårderna avsevärt.



### Kulturmiljövård

Riksintresset regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 6§ och utpekas av Riksantikvarieämbetet.

I kommunen pågår en översiktlig inventering av kulturvärden och kulturmiljöer. I denna förtecknas objekt och miljöer från riks- till lokalintresse. Denna inventering behöver fördjupas innan ett kulturmiljöprogram för hela kommunen kan upprättas. Riksintresset för kulturmiljövård ska säkerställas i fördjupade översiktsplaner, detaljplaner eller i områdesbestämmelser.

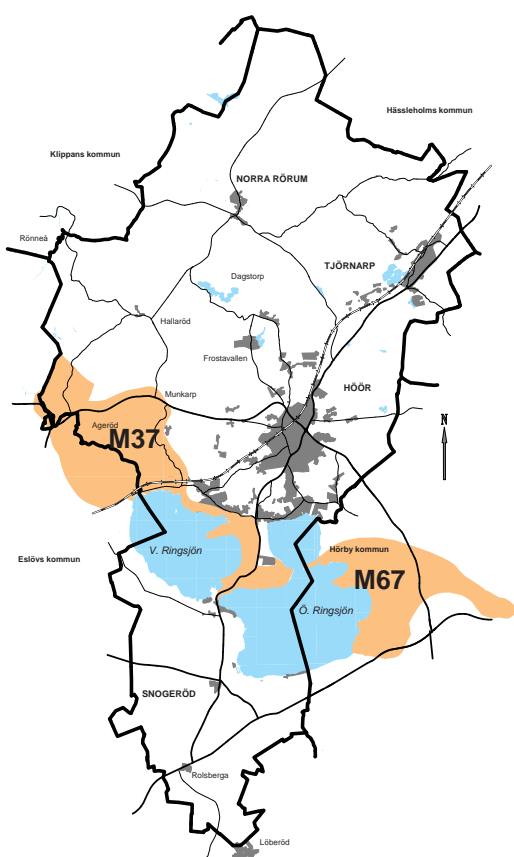
Två områden har angetts som riksintressanta för kulturmiljövården. Inom Fulltoftaområdet är endast en liten del av Häggenäsudden i Höörs kommun.

#### M37 Bosjökloster- Stockamöllan

Riksintresset sträcker sig från Bosjökloster slottsmiljö i en västlig dragning utmed Västra Ringsjöns norra stränder till mossmarkerna vid Ageröd-Rönneholm. Riksintresset sammanfaller till ganska stor del med motsvarande för naturvården.

#### M67 Fulltofta

Inom området får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada för riksintresset.

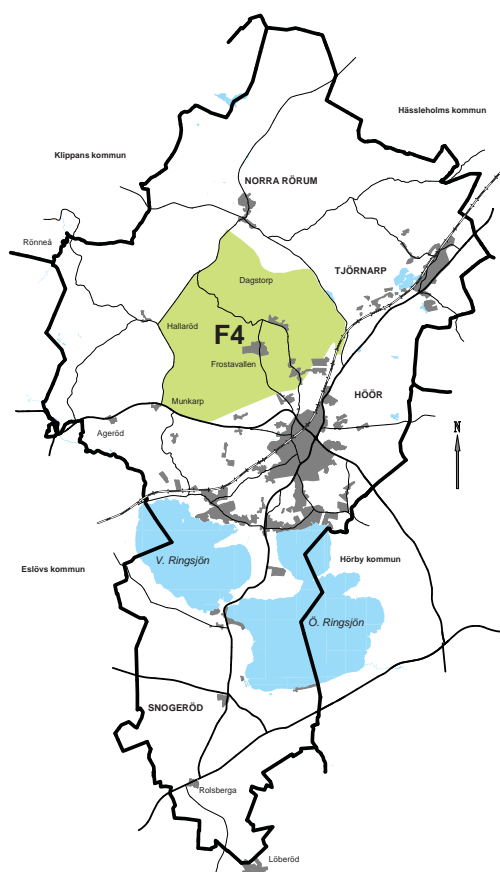


### Friluftsliv

Riksintresset för friluftsliv regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 6§ och utpekas av Naturvårdsverket.

#### F4 Frostavallsområdet

Området med riksintresse är koncentrerat till Frostavallen och Skånes Djurpark med omgivning. Inom området får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada för riksintresset.



**Totalförsvaret**

Riksintresse för totalförsvaret regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 9§ och utpekade av Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Detta riksintresse är överordnat de andra. Eftersom uppgifter i sammanhanget oftast är av hemlig art, tillgodoses riksintresset genom samråd i planfrågor och vid bygglovprövning.

Riksintressets syfte är att i så stor utsträckning som möjligt upprätthålla ett fungerande samhälle även under hotsituationer.

**Vägar**

Riksintresse för vägar ingår i kommunikationer som regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 8§. Riksintresse för vägar utpekade av Trafikverket.

I riksintresseområdet för vägar ingår E22, väg 23 samt väg 13 Höör -Ystad.

Hänsyn skall tas till vägsträckningarna vid förändring och exploatering i dess närområde. Samtliga vägar i denna kategori är skyddade i detaljplaner eller arbetsplaner. De förändringar, som planeras för Rv 23, Rv 13 och E 22 fordrar garantier för att inga byggnader m.m. tillkommer i dessa "vägkorridorer". Om korridorerna kan specificeras till läge och omfattning är den enklaste skyddsåtgärden samråd i plan- och byggfrågor.

**Järnvägar**

Riksintresse för järnvägar ingår i kommunikationer och regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 8§. Riksintresset utpekade av Trafikverket.

Genom Höörs kommun i riktning norr – söder löper Södra Stambanan.

Hänsyn ska tas till järnvägssträckningen vid förändring och exploatering i dess närområde. Järnvägen är av riksintresse och har idag erforderligt skydd.

**Yrkesfisket**

Riksintresset regleras i Miljöbalkens 3 kapitel 5§ och utpekade av Fiskeristyrelsen.

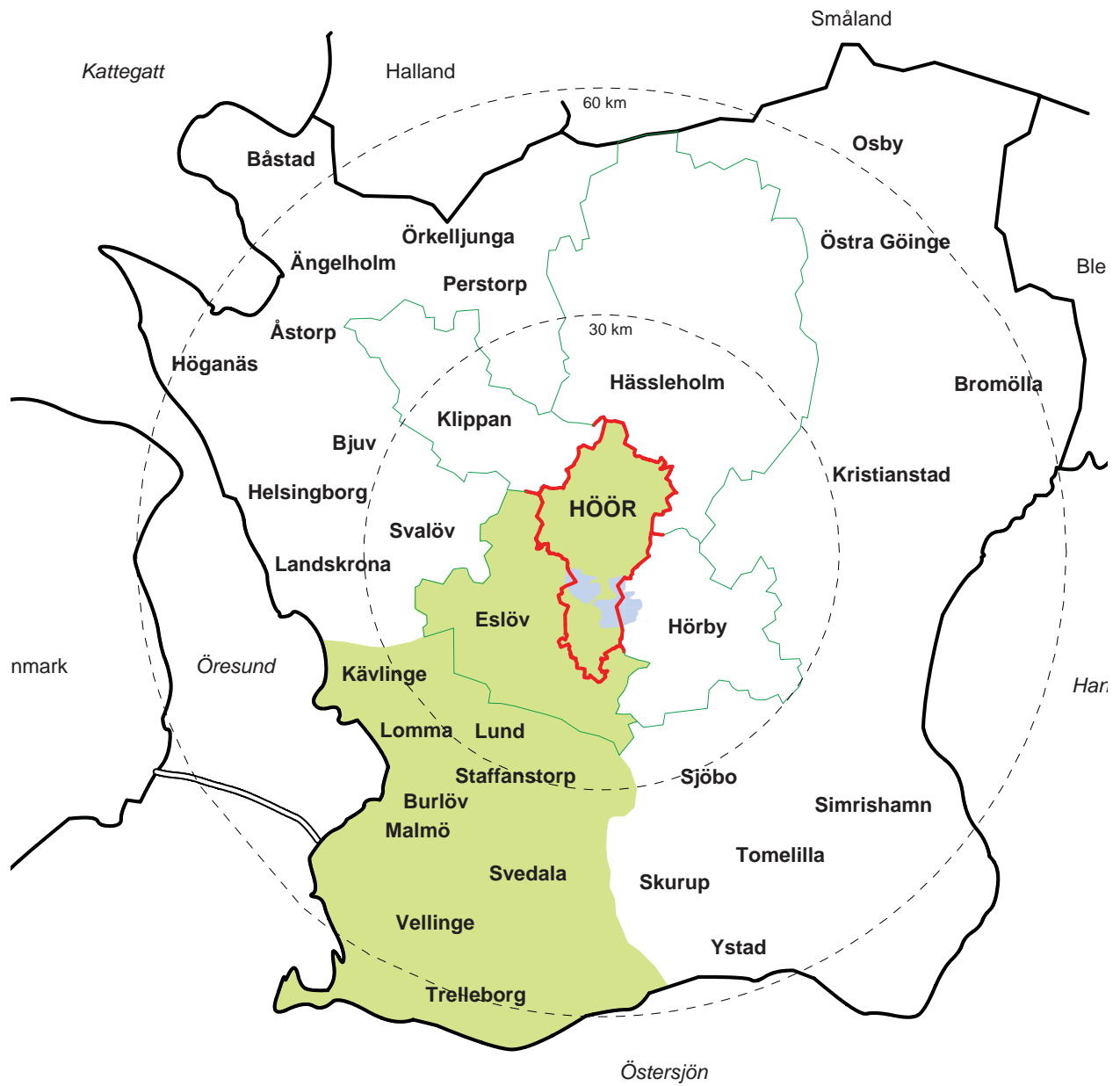
*M:Y11 Ringsjöarna.*

Riksintresset berör huvudsakligen uppväxtnöjligheterna för vissa fiskslag. Det är av största vikt att dessa miljöer inte förstörs. Inom området får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada för riksintresset.





Ett fiskevårdsförbund bildades 1996 och anses vara ett tillräckligt instrument för att ta tillvara riksintresset. Ett komplement härtill är en ytterligare begränsning av tillförsel av näringsämnen.

**Vindkraft**

Redovisat riksintresseområde för vindkraft är kommunens ställningstagande till Energimyndighetens förslag med utgångspunkt från kommunens analys.



**Mellankommunal frågor**

-  Angränsande kommuner
-  Höörs kommungräns
-  MalmöLundregionen
-  Avstånd 30 och 60 km



# Mellankommunala frågor

## Mellankommunala intressen

### *MalmöLundregionen*

Höör kommun ingår i ett nätverk av kommunerna Malmö, Lund, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg, Vellinge, Lomma, Kävlinge, Eslöv och Burlöv. Nätverket benämns numera MalmöLundregionen och ska utgöra ett samarbetsforum för strategiskt betydelsefulla utvecklingsfrågor. Ett handlingsprogram är under utarbetande men mycket tyder på att prioriterade utvecklingsområden kommer att bli:

- Fysisk planering och infrastruktur
- Arbetsmarknads- och utbildningsfrågor
- Näringslivsfrågor

## Leader Mittskåne

Eslöv, Höör och Hörby kommuner bildar tillsammans Leader Mittskåne. Leader ger möjligheter att utveckla landsbygden. Bl a bedrivs projektet ”Sätt Mittskåne på kartan” som är ett utvecklingsprojekt för företag inom besöksnäringen.

## Vägar

Den pågående utbyggnaden av väg E22 har stor betydelse för vägsystemet i ett regionalt perspektiv. Utbyggnaden medför snabbare och säkrare transporter mellan Mittskåne och de nordöstra samt sydvästra delarna av Skåne. Den gör också att Blekinge får en bättre anknytning till Skåne.

En snar utbyggnad av Väg 23/13 öster om Ringsjöarna, enligt Alt C1 är önskvärd för att minska den tunga genomfartstrafiken i Höör och Gamla Bo. Vidare saknas en bra förbindelse mellan Mittskåne och Helsingborgsområdet. En utbyggnad av väg 13/109 mot Helsingborg och väg 13 hela sträckan mot Ystad behövs för att kunna vidga bostads- och arbetsmarknadsområdet.

## Spårburen trafik

Den spårburna trafiken är viktig för såväl person- som godstransporter. Södra stambanan går genom kommunen och genom Höörs tätort. Bra kommunikationsmöjligheter är en viktig förutsättning för fortsatt god tillväxt i Höörs kommun. För att få en väl fungerande arbetskraftsregion är det ett minimumkrav att alla lokal- och regionaltåg ska stanna i kommunhuvudorten.

Belastningen på Södra stambanan har ökat kraftigt och en utbyggnad av spårkapaciteten är nödvändig. Samarbetsorganisationen Stambanan.com har låtit Ramböll ta fram en idéskiss över en utbyggnad till fyra spår mellan Malmö och Hässleholm. Kommunen ställer sig bakom kravet på ökad kapacitet på södra stambanan.

## Gång- och cykelvägar samt ridvägar

Att gemensamt verka för kontinuitet i gång- och cykelförbindelserna över kommungränserna är viktigt, i synnerhet till och från stationslägena, större arbetsplatser och rekreationsområden.

Även rekreationsstråk utmed Ringsjöarna samt ridvägar är viktiga för att binda samman över kommungränserna. Cykelvägar är också väsentliga för besöksnäringen eftersom cykelturismen har stor potential att utvecklas i Mittskåne.

## Områden för bostäder

Kommunen bör ha en dialog med Hörby kommun avseende planerad utbyggnad i Ludvigsborgsområdet som gränsar till Höörs kommun vid Jägersbo samt vid Fogdarp. Kommunerna bör överväga att gemensamt studera dessa områdenas framtida användning.

## Natur och grön struktur

Landskap och områden av värde för biologisk mångfald och friluftsliv följer inte kommungränser. Ett mellankommunalt samarbete för att säkerställa värdefulla områden och en fungerande grön struktur är därför viktig. Eklandskapet kring Ringsjöarna berör till exempel tre olika kommuner, med Bosjökloster och Fulltofta som viktiga kärnområden. De regionala organen har en viktig roll som samordnare. Region Skåne har 2011 aktualiserat dokumentet ”Strategi för en grön struktur i Skåne”. Dessutom kommer Länsstyrelsen i Skåne troligen att få i uppdrag av regeringen att ta fram ett dokument om grön infrastruktur.

Frostavallen – Dagstorpssområdet strax norr om tätorten, är ett rekreationsområde av betydelse för hela regionen. Även Rövarekulan och Ringsjöarna, har hög besöksfrekvens. Ringsjöarna ligger i tre kommuner och en utveckling av området som be-

söks mål kan ses som ett gemensamt intresse. Vidare har Skåneleden genom Höör stor betydelse och ett gemensamt intresse för flera kommuner. I och med det nya tågstoppet i Sösdala och det planerade stoppet i Tjörnarps finns det potential att bygga ut infrastrukturen för vandringsleder.

### **Vatten**

Vattenförvaltning och vattenvård är i och med införandet av Vattendirektivet organiserad efter de olika avrinningsområdena. Samverkansorganen kallas vattenråd och innebär en slags formalisering av samarbetet över kommungränserna. I vattenrådet ingår, utöver kommunerna, även andra intressenter. Höörs kommun berörs av tre huvudavrinningsområden, Rönneå (Ringsjön), Kävlingeån och Helgeå. Vattenråd är bildade för Ringsjön, Rönneå och Kävlingeån, medan Helgeås vattenråd kommer att bildas under den närmaste tiden.

### **Vindkraft**

Vid en etablering i gränstrakterna ska undersökas möjlighet till samordning t.ex. vid framtagande av detaljplan och samordning av planeringsinsatser. Det är också väsentligt att kommunerna informerar varandra om och yttrar sig över planeringen i respektive kommun.





# 6 Konsekvenser

# Konsekvenser

## Konsekvenser och miljöbedömning

Konsekvenserna av en översiktsplan ska vara lätta att utläsa enligt kraven i plan- och bygglagen (PBL). En tydlig konsekvensbeskrivning gör det lättare för kommuninvånare och myndigheter att förstå innebörden av planen. Kommunen väljer vad som tas upp i konsekvensbeskrivningen, men såväl miljö, hälso- och hushållningsaspekter bör beskrivas liksom sociala och ekonomiska aspekter. Miljöbalken (MB) innehåller sedan 2004 dessutom krav på att översiktsplaner ska miljöbedömas med syftet att miljöaspekter ska integreras tidigt i planen så att en hållbar utveckling främjas.

Miljöbalken ställer särskilda krav på hur miljöbedömningen går till. Samtidigt är det viktigt att både PBL:s konsekvensbeskrivning och MB:s MKB (miljökonsekvensbeskrivning) är tydliga och lättillgängliga. Både MKB och konsekvensbeskrivningen ska ta upp miljöaspekter vilket leder till upprepningar och en otydlighet kring dokumentens syfte. Höörs kommun väljer därför att integrera de båda dokumenten. Syftet med integreringen är att tydliggöra planförslagets alla konsekvenser. Det är dock viktigt att kraven på miljöbedömningsprocessen trots detta följs.

Miljöbedömningen innebär vissa skillnader mot PBL:s konsekvensbeskrivning. Bl.a. har kraven på redovisning av rimliga alternativ och hur miljöaspekterna integreras i planen stärkts. Kommunen måste också motivera varför planförslaget valts i stället för andra behandlade alternativ. En särskild sammanställning ska redogöra för hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samrådet beaktats. Kommunen måste också skaffa sig kunskap om den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen faktiskt medför.

## Avgränsning av frågor

Höörs kommun kommer att avgränsa de frågor som bör ingå i miljöbedömningen av översiktsplanen efter samråd med Länsstyrelsen.

Utöver dessa frågor bör även andra miljöaspekter belysas tillsammans med sociala och ekonomiska aspekter, dock utan krav på uppföljning vid genomförande av översiktsplanen.

## Utvecklingsstrategier

Med utgångspunkt från översiktsplanens vision om en långsiktigt hållbar utveckling och de övergripande målen har följande utvecklingsstrategier formulerats:

- Utveckla den regionala rollen
- Skapa attraktiva boendemiljöer
- Tillvarata naturens möjligheter
- Främja ett mångsidigt näringsliv
- Arbeta för hållbara och goda kommunikationer

Utvecklingsstrategierna ska vara vägledning vid fortsatt planläggning och övrigt utvecklingsarbete i kommunen.

Utvecklingsstrategiernas konsekvenser kommenteras under översiktsplanens huvudrubriker utifrån tre olika perspektiv: sociala, ekonomiska och ekologiska. Dessa kommentarer tar sin utgångspunkt i olika nationella mål t. ex. folkhälsa, transportpolitik, miljö etc. Översiktsplanens roll är bl.a. att fungera som ett sammanhållande strategiskt dokument för den fysiska planeringen och hur kommunens mål ska förverkligas på lång sikt. Kommunalekonomiska aspekter och prioriteringen av de fördjupade studier som redovisas i översiktsplanen, föreslås ske i ett särskilt utvecklings- och utbyggnadsprogram. Detta tas fram efter antagandet av planen för att mer detaljerat visa hur planen ska genomföras.

### Utveckla den regionala rollen

#### Ekonomiska aspekter

Utvecklingen av kommunen är starkt kopplad till Malmö-Lundområdet och Öresundsregionens utveckling men också till viss del av utvecklingen i Hässleholm-Kristianstadsområdet och övriga Skåne. MAX IV och ESS kommer att ytterligare stimulera ekonomin och sysselsättningen i regionen. Öresundsförbindelsens tillkomst har enligt många bedömare inneburit en ökad tillväxttakt inom näringsliv och en snabbare befolkningstillväxt inom regionen.

Minskade restider underlättar utbytet mellan orter, företag blir friare i sin lokalisering och kan välja fördelaktigare ort med hänsyn till mark- och lokalpriser, m.m. En förutsättning för näringslivets utveckling är att regionen kan erbjuda lämpliga tomter och lokaler för nya företag. De förbättrade kommunikationsmöjligheterna förväntas ge en ökad rörlighet inom Öresundsregionen och övriga Skåne.

En snabb tillväxt och ett ökat bebyggelsetryck

inom regionen kräver en hög beredskap inom kommunen för att kunna möta de nya frågeställningar som uppstår. Region Skåne har en viktig roll i utvecklingen bland annat i arbetet med Strukturbild för Skåne.

#### Sociala aspekter

Den utbyggda infrastrukturen i regionen kommer att göra både bostads- och arbetsmarknaden större och mer rörlig. Arbetspendlingen ger stora fördelar när det gäller att välja arbetsplats men kan också vara en belastning, eftersom pendlingen kan ta mycket tid för till exempel en barnfamilj. Höör har goda sociala kvaliteter i boendemiljön, där kommunen kan erbjuda attraktiva bostäder i områden med mycket grönska och med närhet till offentlig/kommersiell service och natur. Rekreatiomsområden för sport, t.ex. hästsport och golf, finns ofta inom rimliga avstånd.

#### Miljökonsekvenser

En viktig regional fråga är hushållningen med den värdefulla naturen. Kommunerna i regionen kommer att i stor utsträckning vara beroende av ett utvecklat regionalt samarbete för att klara kretsloppsomställningen. Utbyggnaden av kollektivtrafiken med fler Pågatåg, Öresundståg och Citytunnel ger i samverkan förutsättningar för bättre kollektivtrafik. Detta kan ändra resvanorna, minska biltrafiken och förbättra miljön.

### Skapa attraktiva boendemiljöer

#### Ekonomiska aspekter

Samhällsekonomiskt och miljömässigt är det en fördel att erbjuda lokaliseringmöjligheter för bostäder nära stationer och intill kollektivtrafikstråk som översiktsplanen föreslår. På så vis utnyttjas redan gjorda investeringar och underlaget för kollektivtrafiken förbättras. Det är en fördel med att sprida utbyggnadsområdena till olika typer av miljöer, som översiktsplanen föreslår, eftersom det då är möjligt med ett allsidigt byggande och större valfrihet.

Översiktsplanen redovisar flera utbyggnadsområden inom Höörs och Tjörnarps tätortsområde. Detta ger en stor spridning på byggandet vilket kan ge relativt höga investeringskostnader i infrastruktur jämfört med att satsa på färre områden. Fördelen med föreslagen strategi är flexibiliteten och det stora utbudet av boendetyper som kan erbjudas.

Den utbyggnad som väntas komma till stånd ger en

ökande befolkning som kräver mer service. Detta kan bidra till att tröskelvärden överskrids och att omfattande nyinvesteringar blir nödvändiga. Det kan gälla barnomsorg, skola, teknisk försörjning m.m.

### **Sociala aspekter**

Redovisade bostadsområden har goda förutsättningar att erbjuda god social miljö med ett varierat utbud av bostäder, service, fritids- och kulturaktiviteter samt närhet till grönområden och närrecreation.

En jämn och planerad utbyggnadstakt med små etapper och med en fördelning av byggandet inom kommunens olika delar är normalt fördelaktigt från social synpunkt.

En viss del av kommunens bostadsutbyggnad, till exempel Ringsjöbandet, utgörs av mindre enheter med förtätning och omvandling av befintlig fritidsbebyggelse till permanentboende. Erfarenhetsmässigt är detta positivt ur social synpunkt men det kan också leda till konflikter mellan fritidsboende och permanentboende.

Dagens bebyggelsemiljöer har sannolikt större påverkan på kommunens sociala utveckling på lång sikt än den planerade nyproduktionen. Omsorgen om den befintliga boendemiljön är därför viktig ur social synpunkt.

### **Miljökonsekvenser**

Kommunens större utbyggnadsområden är välbelägna i förhållande till kollektivtrafik, service, rekreationsområden, m.m vilket minskar behovet att köra bil. Genom att förtäta befintliga bebyggelseområden och omvandla fritidshusområden till permanentboende, kan behovet av exploatering och hårdgörning av ytterligare mark minska, värdefull natur och jordbruksmark sparas och bebyggelsens påverkan på hydrologi och lokalklimat begränsas. En del fakta talar för att en kompakt bebyggelse är att föredra framför en utspridd. En koncentrerad ort kan dock försvåra kretsloppslösningar inne i orten, eftersom många kretsloppsfunktioner är beroende av obebyggda ytor i nära anslutning till bebyggelsen.

Vissa delar i Höörs tätort ligger inom områden som har pekats ut som regionala eller lokala bevarande intressen. Det gäller t ex centrumområdet från Gamla Torg till stationsområdet. Planerad ny bebyggelse på Bygglandsområdet samt eventuellt bevarande av

äldre magasins- och silobyggnader kan anpassas och utformas så att de utpekade kulturvärdena bevaras. Nybyggnad kan tillföra nya värden och behöver inte vara negativt ur kulturmiljösynpunkt.

### **Tillvarata naturens möjligheter**

#### **Ekonomiska aspekter**

En utveckling av fritids- och rekreationsområden med ett varierat aktivitetsutbud i anslutning till grönstråken kan också få ekonomisk betydelse genom ökad turism och nya företagsetableringar. Ökad turism, med mer användande av fritids- och rekreationsområden, kan ge negativa konsekvenser och försvåra ett rationellt skogsbruk.

Strandområden av betydelse för bad och rekreation ska enligt översiktsplanen långsiktigt skyddas från bebyggelse och annan verksamhet. Det innebär att i strandområden med mycket bebyggelse, till exempel Ringsjön, kan varje åtgärd som minskar tillgängligheten ha betydelse. Målsättningen att öka tillgängligheten till Ringsjöarna får konsekvenser vid tillsynen och hanteringen bygglov och fastighetsbildning.

#### **Sociala aspekter**

Målsättningen att öka tillgängligheten till Ringsjön och Tjörnarpsjön så att sjöområdena bättre kan nyttjas, kan få positiva sociala effekter.

Planerade grönstråk kan få stor betydelse för människors rekreationsmöjligheter och välbefinnande. Satsningar på de gröna stråken, med gång- och cykelvägar, ridstigar och nya grönområden, kommer också att göra boendet mer attraktivt och tillgängligt för rekreation.

#### **Miljökonsekvenser**

Den stora bristen på rekreationsmark i sydvästra Skåne är ett regionalt problem. Höörs stora tillgångar på rekreationsmark är en tillgång. Översiktsplanen redovisar stora områden som natur- och friluftsområden som ska bevaras och utvecklas och som därigenom säkrar tillgången och kvaliteten på mark för rekreation. Regionala vandringsleder som Skåneleden och vandringslederna i Frostavallen/Dagstorp är också exempel på sådana åtgärder.

Några naturområden ligger inom planerade utbyggnadsområden/-vägområden eller gränisar till sådana, vilket innebär att naturvärden hotas. De gäller en del av Höör Öster, ny väg 23, och delar av Ringsjöbandet.

## Främja ett mångsidigt näringsliv

### Ekonomiska aspekter

Målsättningen att kommunen ska kunna erbjuda de flesta typer av företag möjlighet att lokalisera sig i kommunen, leder till att relativt stora ytor måste reserveras för verksamheter. Olika företag har skilda anspråk och behov av närhet till kommunikationer och service, krav på tomter och omgivning, m.m.

Översiktsplanen visar både på mer renodlade verksamhetsområden och områden för blandad bebyggelse med verksamheter och bostäder, till exempel Centrum. Översiktsplanen redovisar också två utredningsområden där verksamheter/kontor eventuellt kan kombineras med bostäder eller helt omvandlas till bostadsområde. Det ger en öppenhet och flexibilitet att kunna erbjuda intressenter flera alternativa lokaliseringar.

### Sociala aspekter

Verksamheter som integreras med bostadsbebyggelse kan medföra att trafikarbetet minskar. Det är också positivt ur social synpunkt att blanda verksamheter med bostäder i samma område.

### Miljökonsekvenser

Vid blandad bebyggelse finns det risk för störningar mellan verksamheter och bostäder.

Inriktning mot det hållbara samhället ger inom besöksnäringen möjlighet att utveckla en hållbar näring i ekologiskt hållbara miljöer. En del av ansvars-tagandet är att anpassa besöksnäringen till vad ett område tål och att förebygga den miljöbelastning som det ökande transportbehovet förorsakar.

Stor ökning av turismen kan innebära slitage på naturen i känsliga miljöer. Vid större anläggningar kan det vara nödvändigt att anlägga stigar och leder för att undvika konsekvenser för naturmiljön.

## Arbeta för hållbara och goda kommunikationer

### Ekonomiska aspekter

Målsättningen är att arbeta för en ökad trafiksäkerhet och nollvision. Genom att ta fram en trafikstrategi/trafikplan bedöms detta kunna ge positiva effekter på trafiksäkerheten och minska trafikskadorna. Fysiska åtgärder i gatunätet har visat sig vara det mest effektiva sättet att få ned bilarnas hastighet så att effekten kvarstår under lång tid. Ombyggnader kan dock vara relativt kostsamma att genomföra.

Åtgärder som minskar tillgängligheten för bilister kan innebära en risk att bilisterna upplever det för krångligt att ta sig till målpunkter i orten, att centrum tappar dragningskraft och att handel flyttar ut till mer bilorienterade lägen. Dessa effekter är viktiga att utreda vidare i det fortsatta planeringsarbetet. Bilfria zoner i centrum kan också upplevas som positiva och öka attraktiviteten och dragningskraften till handeln och de centrala delarna av tätorten.

### Sociala aspekter

Ett tryggt, säkert och tillgängligt trafiksystem är en förutsättning för att människor ska kunna röra sig i den offentliga miljön. Åtgärder i gatumiljön underlättar för äldre och funktionshindrade att röra sig i den tätorten.

### Miljökonsekvenser

Föreslagna åtgärder för cykeltrafiken bedöms kunna ge en ökning av cykeltrafiken och en minskning av bilarnas trafikarbete. Effekten bör bli ökad trafiksäkerhet och minskade bilavgasutsläpp. Sammantaget är det positivt för miljön, för kommunen och för människors rekreativmöjligheter, vilket borde kunna motivera kostnaderna för genomförandet.





